

Os Evanxeos e os Feitos dos Apóstolos

Índice

Evanxeo de Mateo	1
Evanxeo de Marcos	22
Evanxeo de Lucas	35
Evanxeo de Xoán	58
Feitos dos Apóstolos	75

Mateo

CAPÍTULO 1

1 O libro da xeración de Xesucristo, fillo de David, fillo de Abraham.
2 Abraham xerou a Isaac; e Isaac xerou a Xacob; e Xacob xerou a Xudas e aos seus irmáns;
3 E Xudas xerou a Fares e a Zara de Tamar; e Fares xerou a Esrom; e Esrom xerou a Aram;
4 E Aram xerou a Aminadab; e Aminadab xerou a Naasson; e Naasson xerou Salmón;
5 E Salmon xerou a Booz de Rachab; e Booz xerou a Obed de Rut; e Obed enxendrou a Isai;
6 E Isai xerou o rei David; e o rei David xerou a Salomón da que fora a muller de Urías;
7 E Salomón xerou a Roboam; e Roboam xerou a Abia; e Abia xerou a Asa;
8 Asá xerou a Iosafat; e Iosafat xerou a Ioram; e Ioram xerou a Ozías;
9 Ozías xerou a Iotán; e Iotán xerou a Achaz; e Achaz xerou a Ezequías;
10 E Ezequías xerou a Manaxés; e Manaxés xerou a Amón; e Amón xerou a Ioxías;
11 E Ioxías xerou a Ieconías e aos seus irmáns, cando foron levados a Babilonia.
12 E despois de que foron levados a Babilonia, Ieconías xerou a Salatiel; e Salatiel xerou a Zorobabel;
13 Zorobabel xerou a Abiud; e Abiud xerou a Eliaquim; e Eliaquim xerou a Azor;
14 E Azor xerou a Sadoc; e Sadoc xerou a Aquim; e Aquim xerou a Eliud;
15 Eliud xerou a Elazar; e Eleazar xerou a Matán; e Matán xerou a Xacob;
16 E Xacob xerou a Xosé, marido de María, de quen naceu Xesús, que se chama Cristo.
17 Así, todas as xeracións desde Abraham ata David son catorce xeracións; e desde David ata o traslado a Babilonia son catorce xeracións; e desde o traslado a Babilonia ata Cristo son catorce xeracións.
18 O nacemento de Xesucristo foi así: cando a súa nai María estaba desposada con Xosé, antes de que se xuntasen, atopouse encinta do Espírito Santo.
19 Entón Xosé, o seu marido, sendo un home xusto e que non quería facer dela un exemplo público, quixo apartala en segredo.
20 Pero mentres pensaba nesas cousas, velaquí, o anxo do Señor apareceu nun soño, dicindo: Xosé, fillo de David, non teñas medo levar contigo a María, a túa muller, porque o que nela naceu é do Espírito Santo.
21 E ela dará a luz un fillo, e chamaráslle Xesús, porque el salvará o seu pobo dos seus pecados.
22 E todo isto fixose para que se cumprira o que o Señor dixo polo profeta:
23 Velaquí, unha virxe quedará embarazada e dará a luz un fillo, e chamaránlle o nome de Emmanuel, que se interpreta: Deus connosco.
24 Entón, levantándose Xosé do sono, fixo como lle mandara o anxo do Señor, e levou para el á súa muller:
25 E non a coñeceu ata que dera a luz ao seu fillo primoxénito, e el chamoulle Xesús.

CAPÍTULO 2

1 Cando Xesús naceu en Belén de Xudea nos tempos do rei Herodes, velaquí, viñeron magos do leste a Xerusalén.
2 Dicindo: Onde está o rei dos xudeus que naceu? porque vimos a súa estrela no leste e vimos para adoralo.
3 Cando o rei Herodes oíu estas cousas, turbouse, e con el toda Xerusalén.
4 E cando reuniu a todos os sumos sacerdotes e escribas do pobo, preguntoulles onde debía nacer Cristo.
5 Dixéronlle: En Belén de Xudea, pois así está escrito polo profeta:
6 E ti Belén, na terra de Xudá, non es a máis pequena entre os príncipes de Xudá, porque de ti sairá un gobernador que gobernará o meu pobo Israel.
7 Entón Herodes, cando chamou en segredo aos magos, preguntoulles con dilixencia a que hora apareceu a estrela.
8 Enviounos a Belén e díxolles: -"Ide e busca con dilixencia o neno; e cando o atopedes, devolvédeme aviso, para que eu tamén o adore.
9 Cando oíron ao rei, marcharon; e velaquí, a estrela, que viron no leste, foi diante deles, ata que chegou e quedou sobre onde estaba o neno.
10 Cando viron a estrela, alegráronse cunha gran alegría.
11 E cando entraron na casa, viron o neno con María, a súa nai, e arroxáronse e adoráronlle; e despois de abrir os seus tesouros, presentáronlle agasallos; ouro, incenso e mirra.
12 E sendo advertidos por Deus nun soño de que non volvían a Herodes, foron para o seu país por outro camiño.
13 E cando marcharon, velaquí, o anxo do Señor apareceu a Xosé nun soño, dicindo: Levántate, toma o neno e a súa nai, foxe a Exipto e está alí ata que che informe. Herodes buscará o neno para destruílo.
14 Cando ergueuse, colleu o neno e a súa nai de noite e marchou a Exipto.
15 E estivo alí ata a morte de Herodes, para que se cumprise o que o Señor dixo polo profeta: "Fóra de Exipto chamei ao meu fillo".
16 Entón Herodes, ao ver que se mofaban dos sabios, enfadouse moito e mandou matar a todos os nenos que estaban en Belén e en todas as súas costas, desde os dous anos en diante, segundo o dito. o tempo que preguntara con dilixencia aos sabios.
17 Entón cumpriuse o que dixera o profeta Xerem, dicindo:
18 En Rama escoitouse unha voz, lamento e choro e gran loito: Raquel choraba polos seus fillos, e non quería ser consolada, porque non o son.
19 Pero cando Herodes morreu, velaquí, un anxo do Señor apareceu nun soño a Xosé en Exipto.
20 Dicindo: Levántate, toma o neno e a súa nai e vai á terra de Israel, porque morreron os que buscaban a vida do neno.
21 E ergueuse, colleu o neno e a súa nai e chegou á terra de Israel.
22 Pero cando oíu que Arquelao reinaba en Xudea no lugar de seu pai Herodes, tivo medo de ir alí; non obstante, sendo advertido por Deus nun soño, marchou para os lugares de Galilea.
23 E veu e habitou nunha cidade chamada Nazaret, para que se cumprira o dito polos profetas: Chamarase Nazareno.

CAPÍTULO 3

1 Naqueles días chegou Xoán o Bautista, predicando no deserto de Xudea,
 2 E dicindo: Arrepentídevos, porque o reino dos ceos está preto.
 3 Porque este é o que falou o profeta Isaías, dicindo: Voz de quen clama no deserto: Preparade o camiño do Señor, endereitade os seus camiños.
 4 E o mesmo Xoán tiña o seu vestido de pelo de camelo e un cinto de coiro nos lombos; e a súa carne eran saltóns e mel bravo.
 5 Entón saíron cara a el Xerusalén e toda Xudea e toda a rexión que rodea o Xordán.
 6 E foron bautizados por el no Xordán, confesando os seus pecados.
 7 Pero cando viu que moitos dos fariseos e saduceos se achegaban ao seu bautismo, díxolles: "Oh xeración de víboras, quen vos advertiu de que fuxides da ira que vén?
 8 Dade, pois, froitos axeitados para o arrepentimento:
 9 E non pensades en dicir dentro de vós: Temos a Abraham como pai, pois dígovos que con estas pedras Deus pode criar fillos a Abraham.
 10 E agora tamén a machada está posta na raíz das árbores; polo tanto, toda árbore que non dea bo froito é cortada e botada ao lume.
 11 Eu verdade que vos bautizo con auga para o arrepentimento, pero o que vén detrás de min é máis poderoso ca min, cuxos zapatos non son digno de levar: bautizarávos co Espírito Santo e con lume.
 12 Quen ten un abano na súa man e limpará completamente o seu chan e recollerá o seu trigo no graneiro; pero queimaré a palla cun lume inextinguible.
 13 Entón Xesús veu de Galilea ao Xordán a Xoán, para ser bautizado por el.
 14 Pero Xoán prohibiuno, dicindo: Eu teño necesidade de ser bautizado por ti, e ti ven a min?
 15 E respondendo Xesús, díxolle: **Deixa que así sexa agora, porque así nos convén cumprir toda xustiza.** Despois o sufriu.
 16 E Xesús, cando foi bautizado, subiu enseguida da auga; e velaquí, abríronlle os ceos, e viu que o Espírito de Deus baixaba coma unha pomba e se iluminaba sobre el.
 17 E velaí unha voz do ceo que dicía: Este é o meu Fillo amado, en quen teño a ben.

CAPÍTULO 4

1 Entón Xesús foi conducido polo Espírito ao deserto para ser tentado polo demo.
 2 E despois de xaxunar corenta días e corenta noites, tivo fame.
 3 E cando o tentador chegou a el, díxolle: Se ti es Fillo de Deus, manda que estas pedras se fagan pan.
 4 Pero el respondeu: "Está escrito: **Non só de pan vivirá o home, senón de toda palabra que sae da boca de Deus**".
 5 Entón o demo lévao á cidade santa e púxoo nun pináculo do templo.
 6 E díxolle: "Se ti es Fillo de Deus, bótache abaixo, porque está escrito: El mandará aos seus anxos mandarte sobre ti; contra unha pedra.

7 Díxolle Xesús: **Escrito está de novo: Non tentarás ao Señor, o teu Deus.**

8 De novo, o demo lévao a unha montaña moi alta e amósalle todos os reinos do mundo e a gloria deles;
 9 E díxolle: "Todas estas cousas dareiche, se te prostras e me adoras".

10 Entón díxolle Xesús: " **Vete de aquí, Satanás; porque está escrito: Adorarás ao Señor, o teu Deus, e só a el servirás**".

11 Entón o demo deixouno, e velaquí, uns anxos viñeron e servíronlle.

12 E cando Xesús soubo que Xoán foi encarcerado, marchou a Galilea;

13 E saíndo de Nazaret, chegou e morou en Cafarnaúm, que está á beira do mar, nos límites de Zabulón e Neftalim.

14 Para que se cumprira o que dixo o profeta Isaías:

15 A terra de Zabulón e a terra de Neftalim, polo camiño do mar, alén do Xordán, a Galilea dos xentís;

16 O pobo que estaba sentado nas tebras viu unha gran luz; e aos que se sentaron na rexión e na sombra da morte brota luz.

17 Dende aquela comezou Xesús a predicar e a dicir: **Arrepentídevos, porque o reino dos ceos está preto.**

18 E Xesús, camiñando polo mar de Galilea, viu a dous irmáns, Simón chamado Pedro, e Andrés seu irmán, que botaban unha rede ao mar, porque eran pescadores.

19 E díxolles: " **Seguídeme e fareinos pescadores de homes**".

20 E enseguida deixaron as redes e seguírono.

21 E seguindo de alí, viu a outros dous irmáns, Santiago, fillo de Zebedeo, e Xoán, o seu irmán, que estaban nun barco co seu pai Zebedeo, amañando as súas redes; e chamounos.

22 E inmediatamente deixaron o barco e o seu pai e seguírono.

23 E Xesús percorreu toda Galilea, ensinando nas súas sinagogas, e predicando o evanxeo do reino, e curando toda enfermidade e toda enfermidade entre o pobo.

24 E a súa fama percorreu toda Siria; e trouxéronlle a todos os enfermos que estaban presos de diversas enfermidades e tormentos, e os que estaban endemoniados, os lunáticos e os paralíticos; e curounos.

25 E seguiu unha gran multitude de xente de Galilea, de Decápole, de Xerusalén, de Xudea e de alén do Xordán.

CAPÍTULO 5

1 E ao ver a multitude, subiu ao monte;

2 E abriu a boca e ensinounos, dicindo:

3 Benaventurados os pobres de espírito, porque deles é o reino dos ceos.

4 Benaventurados os que choran, porque serán consolados.

5 Benaventurados os mansos, porque eles herdarán a terra.

6 Benaventurados os que teñen fame e sede de xustiza, porque serán saciados.

7 Benaventurados os misericordiosos, porque terán misericordia.

8 Dichosos os de limpo corazón, porque verán a Deus.

9 Benaventurados os pacificadores, porque serán chamados fillos de Deus.

10 Benaventurados os que son perseguidos por mor da xustiza, porque deles é o reino dos ceos.

11 Benaventurados vós, cando os homes vos insulten e vos persigan e digan todo tipo de mal contra vós en mentira, por causa miña.

12 Alégrate e alégrate moito, porque grande é a túa recompensa no ceo, pois así perseguiron aos profetas que foron antes de ti.

13 Vós sodes o sal da terra; pero se o sal perdeu o seu sabor, con que se salgará? en diante non serve para nada, senón para ser botado fóra e para ser pisado polos homes.

14 Vós sodes a luz do mundo. Non se pode ocultar unha cidade que está situada nun outeiro.

15 Tampouco os homes acenden unha candeia e a meten debaixo dun alexo, senón nun candelero; e dá luz a todos os que están na casa.

16 Que así brille a túa luz diante dos homes, para que vexan as túas boas obras e glorifiquen o teu Pai que está no ceo.

17 Non pensedes que vin para destruír a lei ou os profetas: non vin para destruír, senón para cumprir.

18 Pois en verdade dígovos: ata que pasen o ceo e a terra, nin unha iota nin un titil non pasará da lei, ata que todo se cumpra.

19 Por iso, quen quebranta un destes mandamentos máis pequenos e así o enséñe aos homes, será chamado o máis pequeno no reino dos ceos;

20 Pois dígovos que, a menos que a vosa xustiza supere a dos escribas e fariseos, en ningún caso entraredes no reino dos ceos.

21 Xa oíches que dicían os de sempre: Non matarás; e quen mate correrá perigo de xuízo:

22 Pero eu dígovos que quen se enfade sen causa contra o seu irmán correrá perigo de xuízo; e quen lle diga ao seu irmán: Raca, correrá perigo do concilio; pero quen diga: Necio. , estará en perigo de lume do inferno.

23 Polo tanto, se levas a túa ofrenda ao altar e alí te lembrás de que o teu irmán ten algo contra ti;

24 Deixa alí a túa ofrenda diante do altar e vai; primeiro reconcíliate co teu irmán, e despois ven e ofrece o teu agasallo.

25 Póñase de acordo co teu adversario axiña, mentres estás no camiño con el; para que en ningún momento o adversario te entregue ao xuíz, e o xuíz te entregue ao oficial e sexas lanzado no cárcere.

26 En verdade dígoche: de ningún xeito saíras de alí, ata que pagues o máximo céntimo.

27 Oíches que dicían os de sempre: Non cometerás adulterio.

28 Pero eu dígovos que quen mira unha muller para codiciala, xa cometeu adulterio con ela no seu corazón.

29 E se o teu ollo dereito te ofende, sácao e bótao de ti, porque che é proveito que perezas un dos teus membros e non que todo o teu corpo sexa lanzado ao inferno.

30 E se a túa man dereita te escandaliza, córtaa e bótaa de ti: porque che vale que perezas un dos teus membros, e non que todo o teu corpo sexa lanzado ao inferno.

31 Díxose: Quen repudie á súa muller, que lle dea un escrito de divorcio.

32 Pero eu dígovos que quen repudia á súa muller, salvo por causa de fornicación, fai que cometa adulterio; e quen se case coa divorciada, comete adulterio.

33 De novo, escoitaches que dixerón os antanos: Non te xurarás a ti mesmo, senón que cumprirás ao Señor os teus xuramentos.

34 Pero eu dígovos: Non xuredes nada; nin polo ceo; pois é o trono de Deus:

35 Nin pola terra; porque é o escabel dos seus pés: nin por Xerusalén; pois é a cidade do gran Rei.

36 Tampouco xurarás pola túa cabeza, porque non podes facer un cabelo branco nin negro.

37 Pero que a túa comunicación sexa: Si, si; Non, non: porque todo o que é máis que estes vén do mal.

38 Oíches que se dixo: Ollo por ollo e dente por dente.

39 Pero eu dígovos que non resistades ao mal; pero quen che golpee na meixela dereita, bóttalle tamén a outra.

40 E se alguén quere quererte ante a lei e quitarche o abrigo, déixalle tamén o teu manto.

41 E quen te obrigue a percorrer unha milla, vai con el dous.

42 Dálle a quen che pida, e do que queira pedirche prestado, non te apartes.

43 Oíches que se dixo: Amarás ao teu próximo e odiarás ao teu inimigo.

44 Pero eu dígovos: Amade aos vossos inimigos, bendídevos aos que vos maldicen, facede ben aos que vos odian e orade polos que vos maltratan e vos perseguen;

45 Para que sexades fillos do voso Pai que está no ceo: porque el fai saír o seu sol sobre os malos e os bos, e fai chover sobre os xustos e os inxustos.

46 Pois se amades aos que vos aman, que recompensades? nin os publicanos son o mesmo?

47 E se saúdes só aos vossos irmáns, que facedes máis que os demais? nin os publicanos o fan?

48 Sede, pois, perfectos, como o voso Pai que está nos ceos é perfecto.

CAPÍTULO 6

1 Mirade que non fagades a vosa esmola diante dos homes para ser vistos por eles; se non, non tedes recompensa do voso Pai que está no ceo.

2 Polo tanto, cando fas a túa esmola, non fagas tocar a trompeta diante de ti, como fan os hipócritas nas sinagogas e nas rúas, para que teñan gloria dos homes. En verdade dígovos que teñen a súa recompensa.

3 Pero cando fas esmola, que a túa esquerda non saiba o que fai a túa dereita:

4 Para que a túa esmola sexa en segredo, e o teu Pai, que ve en segredo, recompensarache abertamente.

5 E cando ores, non sexas como os hipócritas, porque lles encanta orar de pé nas sinagogas e nas esquinas das rúas, para ser vistos polos homes. En verdade dígovos que teñen a súa recompensa.

6 Pero ti, cando ores, entra no teu armario e, cando pechas a porta, roga ao teu Pai que está no segredo; e o teu Pai que ve no segredo recompensarache abertamente.

7 Pero cando recedes, non uses repeticións en van, como fan os pagáns: porque pensan que serán escoitados por moito falar.

8 Non sexades, pois, coma eles, porque o voso Pai sabe o que precisades antes de que lle pidades.

9 Deste xeito orades: Pai noso que estás nos ceos, santificado sexa o teu nome.

CAPÍTULO 7

10 Chega o teu reino. fágase a túa vontade na terra, como no ceo.

11 Dános hoxe o noso pan de cada día.

12 E perdóanos as nosas débedas, como nós perdoamos aos nosos debedores.

13 E non nos deixes caer na tentación, senón libranos do mal: porque teu é o reino, o poder e a gloria para sempre. Amén.

14 Porque se perdoades aos homes as súas ofensas, o voso Pai celestial tamén vos perdoará a vós:

15 Pero se non perdoades aos homes as súas ofensas, tampouco vos perdoará o voso Pai.

16 Ademais, cando xaxunes, non teñas cara triste, como os hipócritas, porque desfiguran o seu rostro para parecerlles aos homes que xaxunan. En verdade dígovos que teñen a súa recompensa.

17 Pero ti, cando xaxunes, unxe a túa cabeza e lava a cara;

18 Para que non aparezas aos homes que xaxunas, senón ao teu Pai que está no segredo; e o teu Pai, que ve no segredo, recompensarache abertamente.

19 Non acumuledes tesouros na terra, onde a polilla e a ferruxe corrompen, e onde os ladróns rompen e rouban:

20 Pero acumulade tesouros no ceo, onde nin a polilla nin a ferruxe corrompen, e onde os ladróns non rompen nin rouban:

21 Porque onde está o teu tesouro, alí estará tamén o teu corazón.

22 A luz do corpo é o ollo; polo tanto, se o teu ollo é único, todo o teu corpo estará cheo de luz.

23 Pero se o teu ollo é malo, todo o teu corpo estará cheo de tebras. Polo tanto, se a luz que hai en ti é escuridade, ¿que grande é esa escuridade!

24 Ninguén pode servir a dous amos, porque ou odiará a un e amará ao outro; ou ben agarrarase a un e desprezará o outro. Non podedes servir a Deus e a mamón.

25 Por iso dígovos: Non vos preocupedes pola vosa vida, o que comeredes ou o que bebedes; nin aínda para o teu corpo, o que vestirás. Non é a vida máis que a carne e o corpo que o vestido?

26 Velaquí as aves do ceo: porque non sementan, nin segan, nin recollen nos hórreos; con todo o teu Pai celestial aliméntaos. Non sodes moito mellores ca eles?

27 Quen de vós, se preocupa, pode engadir un codo á súa estatura?

28 E por que te preocupas polo vestido? Considera os lírios do campo, como medran; non traballan, nin fian:

29 E con todo, dígovos que nin Salomón en toda a súa gloria estaba vestido coma un destes.

30 Por iso, se Deus vestise así a herba do campo, que hoxe é, e mañá é botada no forno, ¿non vos vestirá moito máis, pouco fe?

31 Polo tanto, non te preocupes, dicindo: Que comeremos? ou: Que beberemos? ou: De que nos vestiremos?

32 (Porque despois de todas estas cousas buscan os xentís:) pois o voso Pai celestial sabe que tedes necesidade de todas estas cousas.

33 Pero buscadeis primeiro o reino de Deus e a súa xustiza; e todas estas cousas seranche engadidas.

34 Polo tanto, non te preocupes polo mañá, porque o mañá se preocupará polas cousas de si mesmo. Suficiente para o día o seu mal.

1 Non xulguedes, para que non sexades xulgados.

2 Porque co que xulguedes, seredes xulgados;

3 E por que miras a mota que está no ollo do teu irmán, pero non consideras a viga que está no teu propio ollo?

4 Ou como lle dirás ao teu irmán: "Déixame sacar a mota do teu ollo". e velaquí, hai unha viga no teu propio ollo?

5 Hipócrita, bota primeiro a viga do teu propio ollo; e entón verás claramente para botar a mota do ollo do teu irmán.

6 Non deades o santo aos cans, nin botedes as vosas perlas diante dos porcos, para que non as pisoteen debaixo dos seus pés e volvan e vos arrinquen.

7 Pedide, e será dado; buscade, e atoparedes; bate, e abriráselle:

8 Porque todo aquel que pide recibe; e quen busca atopa; e ao que bate abriráselle.

9¿Ou quen de vós hai a quen, se o seu fillo lle pide pan, lle dará unha pedra?

10 Ou se lle pide un peixe, daralle unha serpe?

11 Se vós, pois, sendo malos, sabedes dar bos agasallos aos vosos fillos, canto máis o voso Pai que está no ceo dará cousas boas aos que lle piden?

12 Polo tanto, todo o que queredes que os homes vos fagan, facédevos tamén a eles, porque esta é a lei e os profetas.

13 Entrade pola porta estreita, porque ancha é a porta e amplo o camiño que leva á destrución, e moitos son os que entran por ela.

14 Porque estreita é a porta e estreita é o camiño que leva á vida, e poucos son os que a atopan.

15 Coidado cos falsos profetas, que veñen a vós vestidos de ovella, pero por dentro son lobos rapaces.

16 Os coñecerdes polos seus froitos. Os homes recollen uvas de espiños ou figos de cardos?

17 Así, toda boa árbore dá bo froito; pero unha árbore corrupta dá froitos malos.

18 Unha árbore boa non pode dar froitos malos, nin unha árbore corrupta pode dar froitos bos.

19 Toda árbore que non dá bo froito é cortada e bótase ao lume.

20 Xa que logo, polos seus froitos os coñecerdes.

21 Non todo aquel que me diga: Señor, Señor, entrará no reino dos ceos; senón quen fai a vontade do meu Pai que está no ceo.

22 Moitos diránme naquel día: Señor, Señor, non profetizamos no teu nome? e no teu nome botaches fóra demos? e no teu nome fixecheis moitas obras marabillosas?

23 E entón profesareilles: nunca vos coñecín: apartade de min, vós que facedes iniquidade.

24 Polo tanto, quen escoita estes meus ditos e os cumpre, comparareino a un home sabio que edificou a súa casa sobre unha pedra:

25 E descendeu a choiva, viñeron os diluvios e sopraron os ventos e bateron sobre aquela casa; e non caeu: porque estaba fundado sobre unha pedra.

26 E todo aquel que escoite estas miñas palabras e non as faga, será comparado a un home insensato que construíu a súa casa sobre a area:

27 E descendeu a choiva e viñeron os diluvios, e sopraron os ventos e bateron sobre aquela casa; e caeu: e grande foi a súa caída.

28 E aconteceu que cando Xesús rematou estas palabras, a xente quedou abraida da súa doutrina:

29 Pois ensinounos como quen ten autoridade, e non como os escribas.

CAPÍTULO 8

1 Cando baixaba do monte, seguírono unha gran multitude.

2 E velaquí, veu un leproso e adorouno, dicindo: Señor, se queres, podes limparme.

3 E Xesús tendeu a man e tocouno, dicindo: **Vou; sé limpo.** E inmediatamente a súa lepra foi limpa.

4 E Xesús díxolle: **Mira que non llo digas a ninguén. pero vai, preséntate ao sacerdote e ofrece o presente que mandou Moisés, como testemuño para eles.**

5 E cando Xesús entrou en Cafarnaúm, achegouse a el un centurión, rogándolle:

6 E dicindo: Señor, o meu servo xace na casa enfermo de parálitico, atormentado gravemente.

7 E díxolle Xesús: **" Veirei curalo".**

8 O centurión respondeu: "Señor, non son digno de que entres baixo o meu teito; pero só di a palabra e o meu servo será curado".

9 Porque son un home baixo autoridade e teño soldados ás miñas ordes; e dígolle a este: Vaite, e vai; e a outro: Veña, e vén; e ao meu servo: Fai isto, e el faino.

10 Cando o oíu Xesús, quedou abraiado e díxolles aos que seguían: **" En verdade dígovos que non atopei tanta fe nin en Israel.**

11 E dígovos que virán moitos do leste e do occidente e sentaranse con Abraham, Isaac e Xacob no reino dos ceos.

12 Pero os fillos do reino serán arroxados ás tebras de fóra: alí haberá choro e rechinar de dentes.

13 E Xesús díxolle ao centurión: **" Vaite; e como ti creches, así se che faga.** E o seu servo foi curado na mesma hora.

14 E cando entrou Xesús na casa de Pedro, viu a nai da súa muller deitada e enferma de febre.

15 E tocoulle a man, e a febre deixouna.

16 Cando chegou a noite, trouxéronlle moitos endemoniados, e el expulsou os espíritos coa súa palabra e curou a todos os enfermos.

17 Para que se cumprira o que o profeta Isaías dicía: El mesmo tomou as nosas enfermidades e levou as nosas enfermidades.

18 Cando Xesús viu ao seu redor unha gran multitude, mandou marchar para o outro lado.

19 E un escriba chegou e díxolle: Mestre, seguireite a onde vaiais.

20 E díxolle Xesús: **" Os raposos teñen cotos e os paxaros do ceo teñen niños; pero o Fillo do home non ten onde pousar a cabeza.**

21 E díxolle outro dos seus discípulos: "Señor, permíteme primeiro ir enterrar a meu pai.

22 Pero Xesús díxolle: **Sígueme. e que os mortos enterren aos seus mortos.**

23 E cando foi subido a un barco, os seus discípulos seguírono.

24 E velaquí, levantouse unha gran tempestade no mar, de tal xeito que o barco estaba cuberto polas ondas, pero el estaba durmindo.

25 Os seus discípulos achegáronse a el e despertárono, dicindo: Señor, sálvanos: perecemos.

26 E díxolles: **Por que tedes medo, os de pouca fe?** Entón ergueuse e increpou os ventos e o mar; e houbo unha gran calma.

27 Pero os homes marabilláronse e dicían: "Que home é este, que ata os ventos e o mar lle obedecen!"

28 E cando chegou ao outro lado, ao país dos xerxesenos, atopáronse con el dous endemoniados que saían dos sepulcros, moi feroces, para que ninguén pasase por aquel camiño.

29 E velaquí, gritaron, dicindo: Que temos que ver contigo, Xesús, Fillo de Deus? viñeches aquí para atormentarnos antes do tempo?

30 E había moi lonxe deles un rabaño de moitos porcos que pacían.

31 Os demos rogáronlle, dicindo: Se nos botas fóra, permítenos ir ao rabaño de porcos.

32 E díxolles: **" Ide.** E cando saíron, entraron no rabaño de porcos, e velaquí, todo o rabaño de porcos corría violentamente por un lugar escarpado cara ao mar, e morreu nas augas.

33 E os que os gardaban fuxiron e foron á cidade e contaron todo e o que lles pasou aos endemoniados.

34 E velaquí, a cidade enteira saíu ao encontro de Xesús, e cando o viron, rogáronlle que se marchase das súas costas.

CAPÍTULO 9

1 E subiu nun barco, pasou e chegou á súa propia cidade.

2 E velaquí, trouxéronlle un parálitico, deitado nunha cama; e Xesús, vendo a súa fe, díxolle ao parálitico: **Fillo, ánimo; os teus pecados sexan perdoados.**

3 E velaquí, algúns dos escribas dicían dentro de si: Este home blasfema.

4 E Xesús, coñecendo os seus pensamentos, dixo: **Por que pensades mal no voso corazón?**

5 Pois se é máis doado dicir: Os teus pecados son perdoados; ou dicir: Levántate e anda?

6 Mais para que saibades que o Fillo do Home ten poder na terra para perdoar os pecados (entón díxolle ao parálitico:) **Levántate, toma o teu leito e vete á túa casa.**

7 E levantouse e foise para a súa casa.

8 Pero cando o viron as multitudes, marabilláronse e glorificaron a Deus, que lles dera tal poder aos homes.

9 E cando Xesús saía de alí, viu a un home chamado Mateo, sentado no alfándego, e díxolle: **Sígueme.** E ergueuse e seguiu.

10 E aconteceu que, mentres Xesús estaba sentado á mesa na casa, velaquí, moitos publicanos e pecadores viñeron e sentáronse con el e os seus discípulos.

11 E cando o viron os fariseos, dixéronlles aos seus discípulos: "¿Por que come o voso Mestre con publicanos e pecadores?"

12 Pero Xesús, ao oír isto, díxolles: **Non necesitan médico os que están san, senón os enfermos.**

13 Pero vai e aprende o que significa: Terei misericordia, e non sacrificio, porque non vin a chamar aos xustos, senón aos pecadores ao arrepentimento.

14 Entón achegáronse a el os discípulos de Xoán, dicíndolle: Por que xaxunamos nós e os fariseos a miúdo, pero os teus discípulos non xaxunamos?

15 E díxolles Xesús: " ¿Poden chorar os fillos da cámara de noivos mentres o noivo estea con eles? pero chegarán días en que o noivo lles será quitado, e entón xaxunarán.

16 Ninguén pon un anaco de pano novo a unha vestimenta vella, porque o que se pon para enchela quítalle a vestimenta e a rachada empeora.

17 Tampouco os homes poñen viño novo en garrafas vellas: se non, as garrafas rompen, o viño esgota e as garrafas perecen;

18 Mentres lles falaba estas cousas, velaquí, veu un gobernante e adorouno, dicindo: A miña filla xa morreu.

19 E levantouse Xesús e seguiuno, e tamén os seus discípulos.

20 E velaquí, unha muller, que tiña doce anos enferma de fluxo de sangue, veu detrás del e tocoulle o bordo da súa vestimenta:

21 Pois ela dicía dentro de si: Se me toca o seu vestido, estarei sana.

22 Pero Xesús deulle a volta e, ao vela, díxolle: " Filla, consólate; a túa fe púxote. E a muller quedou sana dende aquela hora.

23 E cando entrou Xesús na casa do xefe, e viu os xuglares e a xente facendo ruído,

24 Díxolles: " Deixade, porque a criada non morreu, senón que dorme". E ríronse del para escarnio.

25 Pero cando o pobo foi expulsado, entrou, colleuna da man, e a criada ergueuse.

26 E a fama deste pasou por toda aquela terra.

27 E cando Xesús saíu de alí, seguírono dous cegos, clamando e dicindo: Fillo de David, ten piedade de nós.

28 E cando chegou á casa, achegáronse a el os cegos, e díxolles Xesús: " Credes que podo facer isto? Eles dixéronlle: Si, Señor.

29 Entón tocoulles os ollos, dicindo: " Conforme á vosa fe.

30 E abríronlles os ollos; e Xesús mandoulles rigorosamente, dicindo: Mirade que ninguén o saiba.

31 Pero eles, cando se foron, espallaron a súa fama por todo aquel país.

32 Cando saían, velaquí, trouxéronlle un mudo endemoniado.

33 E cando o demo foi expulsado, o mudo falou;

34 Pero os fariseos dixerón: El expulsa os demos polo príncipe dos demos.

35 E Xesús percorreu todas as cidades e aldeas, ensinando nas súas sinagogas, e predicando o evanxeo do reino, e curando toda enfermidade e toda enfermidade entre o pobo.

36 Pero cando viu a multitude, compaixouse delas, porque desmaiaron e foron espaxadas como ovellas sen pastor.

37 Entón díxolles aos seus discípulos: " A colleita é abundante, pero os traballadores son poucos;

38 Roguedes, pois, ao Señor da colleita, que envíe obreiros á súa colleita.

CAPÍTULO 10

1 E cando chamou aos seus doce discípulos, deulles poder contra os espíritos impuros, para expulsalos e curar toda enfermidade e toda enfermidade.

2 Agora ben, os nomes dos doce apóstolos son estes; O primeiro, Simón, que se chama Pedro, e o seu irmán Andrés; Santiago, fillo de Zebedeo, e Xoán o seu irmán;

3 Filipe e Bartolomeu; Tomé e Mateo o publicano; Santiago, fillo de Alfeo, e Lebeo, cuxo apelido era Tadeo;

4 Simón o cananeo e Xudas Iscariote, que tamén o traizoou.

5 Enviou Xesús a estes doce e mandoulles dicindo: Non vaiades polo camiño dos xentís, e non entredes en ningunha cidade dos samaritanos.

6 Mais vai cara ás ovellas perdidas da casa de Israel.

7 E mentres vas, predica, dicindo: O reino dos ceos está preto.

8 Curade os enfermos, limpa os leprosos, resucita os mortos, expulsa os demos: de balde recibistes, dade de balde.

9 Non proporciones nin ouro, nin prata nin bronce nas túas bolsas,

10 Nin bolsa de viaxe, nin dous abrigos, nin zapatos nin bastóns, porque o obreiro é digno da súa comida.

11 E en calquera cidade ou vila que entredes, preguntade quen é digno nela; e quédate alí ata que vaías de alí.

12 E cando entres nunha casa, saúdaa.

13 E se a casa é digna, que veña sobre ela a túa paz; pero se non é digna, que a túa paz volva a ti.

14 E quen non te reciba nin escoite as túas palabras, cando sairas desa casa ou cidade, sacude o po dos teus pés.

15 En verdade dígovos que será máis tolerable para a terra de Sodoma e Gomorra o día do xuízo que para esa cidade.

16 Velaquí, eu vos mando coma ovellas no medio dos lobos: sexades, pois, sabios coma serpes e inofensivos coma pombas.

17 Pero coidado cos homes, porque os entregarán aos concilios e os azoutarán nas súas sinagogas;

18 E leavedes ante gobernadores e reis por causa miña, como testemuño contra eles e contra os xentís.

19 Pero cando vos entreguen, non vos preocupedes de como nin de que falaredes, porque nesa mesma hora vos dará o que falaredes.

20 Porque non sodes vós os que falades, senón o Espírito do voso Pai quen fala en vós.

21 E o irmán entregará o irmán á morte, e o pai o fillo; e os fillos levantaránse contra os seus pais e farán que morren.

22 E seredes odiados por todos os homes polo meu nome, pero o que persevera ata o fin salvarase.

23 Pero cando vos persigan nesta cidade, foxedes a outra, porque de verdade vos digo: Non pasaredes polas cidades de Israel ata que veña o Fillo do Home.

24 O discípulo non está por riba do seu amo, nin o servo por riba do seu señor.

25 Para o discípulo abonda que sexa como o seu amo, e o servo como o seu señor. Se chamaron ao señor da casa Belcebú, canto máis lles chamarán da súa casa?

26 Polo tanto, non os temas, porque non hai nada cuberto que non sexa revelado; e escondido, iso non se coñecerá.

27 O que vos digo nas tebras, falalo á luz;

28 E non temedes aos que matan o corpo, pero non poden matar a alma, senón que temedes ao que pode destruír tanto a alma como o corpo no inferno.

29 Non se venden dous pardais por un céntimo? e un deles non caerá no chan sen o teu Pai.

30 Pero os mesmos cabelos da túa cabeza están todos contados.

31 Polo tanto, non teñades medo, valedes máis que moitos pardais.

32 Por iso, a quen me confesa diante dos homes, eu tamén o confesarei ante o meu Pai que está nos ceos.
 33 Pero a quen me negue diante dos homes, eu tamén lle negarei diante do meu Pai que está no ceo.
 34 Non penses que vin para enviar paz á terra: non vin para enviar paz, senón unha espada.
 35 Pois eu vin para poñer un home en discordancia contra o seu pai, e a filla contra a súa nai, e a nora contra a súa sogra.
 36 E os inimigos do home serán os da súa propia casa.
 37 O que ama ao pai ou á nai máis que a min non é digno de min; e o que ama máis ao fillo ou á filla ca min, non é digno de min.
 38 E quen non toma a súa cruz e me segue, non é digno de min.
 39 O que atope a súa vida, perderaa; e o que perda a súa vida por causa de min, atoparaa.
 40 O que vos recibe a min recíbeme a min, e o que me recibe a min recibe o que me enviou.
 41 O que reciba a un profeta en nome de profeta recibirá a recompensa dun profeta; e quen recibe a un xusto en nome dun xusto recibirá a recompensa do xusto.
 42 E quen lle dea de beber a un destes pequenos unha cunca de auga fría só en nome dun discípulo, de verdade dígovos que de ningún xeito perderá a súa recompensa.

CAPÍTULO 11

1 E aconteceu que, cando Xesús rematou de mandarlles aos seus doce discípulos, marchou de alí para ensinar e predicar nas súas cidades.
 2 Cando Xoán escoitou no cárcere as obras de Cristo, enviou a dous dos seus discípulos,
 3 E díxolle: "Es ti o que debe vir, ou agardamos outro?"
 4 Responden Xesús e díxolles: " **Ide e móstralle a Xoán de novo as cousas que escoitades e vedes.**
 5 Os cegos ven, e os coxos andan, os leprosos son limpos, e os xordos oen, os mortos resucitan e aos pobres predíselles o evanxeo.
 6 **E bendito sexa quen non se escandalice en min.**
 7 E mentres se marchaban, Xesús comezou a dicirlle á xente acerca de Xoán: " **Que saístes ver ao deserto? Unha cana sacudida polo vento?**
 8 Pero que saíches a ver? Un home vestido con roupa suave? velaquí, os que visten roupa suave están nas casas dos reis.
 9 Pero que saíches a ver? Un profeta? si, dígovos, e máis que un profeta.
 10 Porque este é aquel de quen está escrito: "Velaí, envío o meu mensaxeiro diante da túa cara, que preparará o teu camiño diante de ti".
 11 En verdade dígovos que entre os que nacen de muller non se levantou un maior que Xoán o Bautista; aínda que o máis pequeno no reino dos ceos é maior ca el.
 12 E desde os días de Xoán Bautista ata agora o reino dos ceos sofre violencia, e os violentos tómano á forza.
 13 Porque todos os profetas e a lei profetizaron ata Xoán.
 14 E se o queredes recibir, este é Elías, que estaba por vir.
 15 O que ten oídos para escoitar, que oiga.
 16 Pero con que compararei esta xeración? É como os nenos sentados nos mercados e chamando aos seus compañeiros:

17 E dicindo: Tocámosvos a flauta e non bailaches; lamentámosvos, e non vos lamentaches.
 18 Porque veu Xoán nin come nin bebe, e din: "Ten demo".
 19 O Fillo do Home veu comendo e bebendo, e din: Velaquí un home glotón e bebedor de viño, amigo dos publicanos e dos pecadores. Pero a sabedoría está xustificada dos seus fillos.
 20 Entón comezou a reprochar ás cidades nas que se fixeron a maioría das súas obras poderosas, porque non se arrepentiron:
 21 Ai de ti, Corazin! ai de ti, Betsaida! porque se as obras poderosas que se fixeron en ti se fixesen en Tiro e Sidón, arrepentiríanse hai moito tempo en cilicio e cinza.
 22 Pero eu dígovos que será máis tolerable para Tiro e Sidón o día do xuízo que para vós.
 23 E ti, Cafarnaúm, que eres exaltado ata o ceo, baixarás ao inferno, porque se as obras poderosas que se fixeron en ti se fixesen en Sodoma, permanecería ata hoxe.
 24 Pero eu dígovos que será máis tolerable para a terra de Sodoma o día do xuízo que para vós.
 25 Naquel tempo respondeu Xesús: " **Díxoche grazas, Pai, Señor do ceo e da terra, porque escondiches estas cousas aos sabios e prudentes e as revelaches aos nenos.**
 26 Así, Pai, pois así o pareceu ben.
 27 Todas as cousas sonme entregadas polo meu Pai, e ninguén coñece o Fillo, senón o Pai; nin ninguén coñece ao Pai, agás o Fillo, e aquel a quen o Fillo quere revelarllo.
 28 Vende a min, todos os que estades traballados e cargados, e eu vos darei descanso.
 29 Toma sobre ti o meu xugo e aprende de min; porque son manso e humilde de corazón, e atoparedes descanso para as vosas almas.
 30 Porque o meu xugo é doado, e a miña carga é leve.

CAPÍTULO 12

1 Naquel tempo Xesús foi o sábado polo millo; e os seus discípulos tiñan fame e comezaron a arrincar as espigas e a comer.
 2 Pero cando o viron os fariseos, dixéronlle: "Velaí, os teus discípulos fan o que non é lícito facer en sábado".
 3 Pero el díxolles: " **Non lides o que fixo David cando tiña fame e os que estaban con el;**
 4 Como entrou na casa de Deus e comeu os pans da proposición, que non lle era lícito comer nin aos que estaban con el, senón só aos sacerdotes?
 5 Ou non liches na lei como os sacerdotes no templo profanan o sábado e son irrepreensibles?
 6 Pero eu dígovos que neste lugar hai un máis grande que o templo.
 7 Pero se soubeses o que isto significa: Terei misericordia, e non sacrificio, non condenarías aos inocentes.
 8 Porque o Fillo do home é o Señor ata o sábado.
 9 E cando foi de alí, entrou na sinagoga deles:
 10 E velaquí, había un home que tiña a man seca. E preguntaronlle, dicindo: **¿É lícito curar en sábado? para que o acusasen.**
 11 E díxolles: **-" Que home de entre vós teña unha ovella, e se cae nun pozo o día de sábado, non a agarrará e a sacará?**
 12 Entón, canto é mellor un home que unha ovella? Polo tanto, é lícito facer o ben os días de reposo.

13 Entón díxolle ao home: "Estende a túa man". E estendeuno; e foi restaurado enteiro, coma o outro.

14 Entón os fariseos saíron e celebraron un concilio contra el para destruílo.

15 Pero Xesús, cando o soubo, apartouse de alí.

16 E mandoulles que non o dean a coñecer:

17 Para que se cumprira o que dixo o profeta Isaías:

18 Velaquí o meu servo, a quen escollín; o meu amado, en quen a miña alma está complacida: poñerei sobre el o meu espírito, e el fará xuízo aos xentís.

19 Non se disputará nin chorará; nin ninguén oír a súa voz nas rúas.

20 Non quebrará a cana estropeada, nin o liño afumado non apagará, ata que envíe o xuízo para a vitoria.

21 E no seu nome confiarán os xentís.

22 Entón foi levado a el un endemoniado, cego e mudo, e curouno, de tal xeito que o cego e o mudo falaban e vían.

23 Todo o pobo quedou abraiado e dixo: "Non é este o fillo de David?"

24 Pero os fariseos, ao oír isto, dixeron: Este non expulsa demos, senón por Belcebú, príncipe dos demos.

25 E Xesús coñeceu os seus pensamentos e díxolles: **Todo reino dividido contra si mesmo é desolado; e toda cidade ou casa dividida contra si mesma non resistirá:**

26 **E se Satanás expulsa a Satanás, está dividido contra si mesmo; como se manterá entón o seu reino?**

27 **E se eu boto fóra os demos por Belcebú, por quen os expulsan os teus fillos? polo tanto, eles serán os vossos xuíces.**

28 Pero se eu expulso os demos polo Espírito de Deus, entón o reino de Deus chegou a vós.

29 Ou se non, como pode entrar na casa dun home forte e estragar os seus bens, a menos que primeiro ate o home forte? e entón estragará a súa casa.

30 O que non está comigo está contra min; e quen non reúne comigo espállase.

31 Por iso dígovos que todo tipo de pecado e blasfemia serán perdoados aos homes, pero a blasfemia contra o Espírito Santo non será perdoada aos homes.

32 E a quen fale unha palabra contra o Fillo do home, será perdoado; pero a quen fale contra o Espírito Santo, non lle será perdoado, nin neste mundo nin no futuro.

33 Ou fai boa a árbore e o seu froito bo; ou facer corromper a árbore e corromper o seu froito: porque a árbore coñécese polo seu froito.

34 Oh xeración de víboras, como podedes falar ben, sendo malos? porque da abundancia do corazón fala a boca.

35 Un home bo do bo tesouro do corazón saca cousas boas, e un home malo do mal tesouro saca cousas malas.

36 Pero eu dígovos que de toda palabra ociosa que falen os homes, darán conta dela no día do xuízo.

37 Porque polas túas palabras serás xustificado, e polas túas palabras serás condenado.

38 Entón algúns dos escribas e dos fariseos responderon, dicindo: Mestre, queremos ver un sinal de ti.

39 Pero el respondeulles: " Unha xeración malvada e adúltera busca un sinal; e non se lle dará ningún sinal, senón o sinal do profeta Jonás:

40 Pois como Jonás estivo tres días e tres noites no ventre da balea; así estará o Fillo do Home tres días e tres noites no corazón da terra.

41 Os homes de Nínive levantaránse no xuízo con esta xeración, e condenarána, porque se arrepentiron coa predicación de Jonás; e, velaquí, hai un maior que Jonas.

42 A raíña do sur levantarase no xuízo con esta xeración e condenaraa: porque veu dos extremos da terra para escoitar a sabedoría de Salomón; e velaquí, hai un maior que Salomón.

43 Cando o espírito impuro sae dun home, anda por lugares secos, buscando descanso e non o atopa.

44 Entón di: "Volverei á miña casa de onde saín; e cando chega, atópase baleira, varrida e adornada.

45 Entón vai, e leva consigo outros sete espíritos máis malvados ca el, e eles entran e habitan alí, e o último estado daquel home é peor que o primeiro. Así será tamén para esta mala xeración.

46 Mentres aínda falaba coa xente, velaquí, a súa nai e os seus irmáns estaban fóra, desexando falar con el.

47 Entón un díxolle: "Velaí, a túa nai e os teus irmáns están fóra, desexando falar contigo".

48 Pero el respondeu e díxolle ao que lle dixo: **Quen é a miña nai? e quen son os meus irmáns?**

49 E estendeu a man cara aos seus discípulos e dixo: " Velaí a miña nai e os meus irmáns!

50 Porque quen faga a vontade do meu Pai que está nos ceos, este é o meu irmán, a miña irmá e a miña nai.

CAPÍTULO 13

1 O mesmo día saíu Xesús da casa e sentouse á beira do mar.

2 E xuntáronse ante el unha gran multitude, de xeito que subiu a unha nave e sentouse; e toda a multitude quedou na beira.

3 E faloulles moitas cousas en parábolas, dicindo: **Velaquí, un sementador saíu a sementar;**

4 E cando sementou, algunhas sementes caeron pola beira do camiño, e viñeron as aves e devoráronas.

5 Algúns caeron sobre lugares pedregosos, onde non tiñan moita terra, e xurdiron de inmediato, porque non tiñan profundidade de terra.

6 E cando saíu o sol, queimáronse; e como non tiñan raíces, murcharon.

7 E algúns caeron entre espiños; e os espiños xurdiron e asfixiáronos:

8 Pero outro caeu en terra boa e deu froitos, uns cen veces, outros sesenta e outros trinta.

9 Quen ten oídos para escoitar, que oiga.

10 E os discípulos achegáronse e dixéronlle: Por que lles falas en parábolas?

11 El respondeu e díxolles: "Porque vos é dado coñecer os misterios do reino dos ceos, pero a eles non.

12 Porque a quen ten, daráselle, e terá máis abundancia; pero a quen non ten, quitaráselle ata o que ten.

13 Por iso falolles en parábolas: porque ven non ven; e oíndo non oen, nin entenden.

14 E neles cúmprese a profecía de Isaías, que di: Escoitando escoitaredes e non entenderedes; e vendo, veredes e non entenderedes:

15 Porque o corazón deste pobo está engrosado, os seus oídos son embotados e pecharon os ollos; para que en ningún momento vexan cos seus ollos e escoiten cos seus

oídos, e entendan co seu corazón, e se convertan, e eu os cure.

16 Pero benditos son os teus ollos, porque ven, e os teus oídos, porque oen.

17 Pois en verdade dígovos que moitos profetas e xustos quixeron ver as cousas que vós vedes e non as viron; e escoitar as cousas que escoitades e non as escoitaches.

18 Escoitade, pois, a parábola do sementador.

19 Cando alguén escoita a palabra do reino e non a entende, entón vén o malvado e arrebatou o que foi sementado no seu corazón. Este é o que recibiu a semente polo camiño.

20 Pero o que recibiu a semente en lugares pedregosos, é o que escoita a palabra, e de inmediato a recibe con gozo;

21 Con todo, non ten raíces en si mesmo, senón que perdura por un tempo, pois cando xorde a tribulación ou a persecución por mor da palabra, pouco a pouco se escandaliza.

22 Tamén o que recibiu a semente entre os espiños é o que escoita a palabra; e o coidado deste mundo e o engano das riquezas sufocan a palabra e fica infrutuosa.

23 Pero o que recibiu a semente na boa terra é o que escoita a palabra e a entende; que tamén dá froito e dá uns cen veces, outros sesenta, outros trinta.

24 Propúxolles outra parábola, dicindo: O reino dos ceos parécese a un home que sementou boa semente no seu campo.

25 Pero mentres os homes durmían, chegou o seu inimigo e sementou cizaña entre o trigo e foise.

26 Pero cando a folla xurdiu e deu froito, apareceu tamén a cizaña.

27 Entón, os criados do pai díxéronlle: "Señor, non sementaches boa semente no teu campo? de onde ten a cizaña?"

28 El díxolles: "Un inimigo fixo isto. Os criados díxéronlle: "Queres entón que imos recollelos?"

29 Pero el dixo: Non; para que, mentres recolledes a cizaña, arranquedes tamén o trigo con ela.

30 Deixade medrar ámbolos dous ata a vendima, e no tempo da vendima direille aos segadores: Recollide primeiro a cizaña e atadea en fardos para queimala; pero recollede o trigo no meu hórreo.

31 Propúxolles outra parábola, dicindo: O reino dos ceos parécese a un gran de mostaza que un home colleu e sementou no seu campo.

32 O cal é a menor de todas as sementes, pero cando crece, é a máis grande entre as herbas, e convértese nunha árbore, de xeito que as aves do ceo veñen e se aloxan nas súas pólas.

33 Faloulles outra parábola; O reino dos ceos parécese ao fermento que tomou unha muller e escondeu en tres medidas de fariña, ata que todo foi fervido.

34 Todas estas cousas díxolle Xesús á multitude en parábolas; e sen parábola non lles falou:

35 Para que se cumprise o que foi dito polo profeta, dicindo: Abrirei a miña boca en parábolas; Vou pronunciar cousas que se gardaron en segredo desde a fundación do mundo.

36 Entón Xesús despediu a xente e entrou na casa.

37 El respondeu e díxolles: O que sementa a boa semente é o Fillo do home;

38 O campo é o mundo; a boa semente son os fillos do reino; pero a cizaña son fillos do malvado;

39 O inimigo que as sementou é o demo; a colleita é a fin do mundo; e os segadores son os anxos.

40 Así pois, a cizaña é recollida e queimada no lume; así será no fin deste mundo.

41 O Fillo do Home enviará os seus anxos, e recollerán do seu reino todos os que ofenden e os que cometen iniquidade;

42 E botaraos nun forno de lume: alí haberá choros e rechinar de dentes.

43 Entón os xustos brillarán como o sol no reino do seu Pai. Quen ten oídos para escoitar, que oiga.

44 De novo, o reino dos ceos é como un tesouro escondido nun campo; o que cando un home atopa, esconde, e de alegría vai vender todo o que ten e compra ese campo.

45 De novo, o reino dos ceos parécese a un comerciante que busca perlas preciosas:

46 Quen, cando atopou unha perla de gran prezo, foi vender todo o que tiña e comprouna.

47 De novo, o reino dos ceos é semellante a unha rede que foi arroxada ao mar e recollida de todo tipo:

48 O cal, cando estaba cheo, levaron á costa, sentáronse e reuniron os bos en vasos, pero os malos botaron fóra.

49 Así será ao fin do mundo: os anxos saíran e separarán aos impíos de entre os xustos.

50 E botaraos no forno de lume: alí haberá choros e rechinar de dentes.

51 Díxolles Xesús: " Entendecheis todas estas cousas? Eles dinlle: Si, Señor.

52 Entón díxolles: "Por iso, todo escriba que está instruído para o reino dos ceos é semellante a un home que é un home que saca do seu tesouro cousas novas e antigas.

53 E aconteceu que cando Xesús rematou estas parábolas, marchou de alí.

54 E cando chegou á súa terra, ensináballe na súa sinagoga, de tal xeito que quedaron abraiados e dicían: "De onde ten este home esta sabedoría e estas obras poderosas?"

55 Non é este o fillo do carpinteiro? a súa nai non se chama María? e os seus irmáns Santiago, Xose, Simón e Xudas?

56 E as súas irmás, non están todas connosco? De onde ten este home todas estas cousas?

57 E ofendéronse por el. Pero Xesús díxolles: Un profeta non carece de honra, senón na súa terra e na súa casa.

58 E non fixo alí moitas obras poderosas por mor da súa incredulidade.

CAPÍTULO 14

1 Naquel tempo o tetrarca Herodes soubo da fama de Xesús,

2 E díxolles aos seus servos: Este é Xoán o Bautista; resucitou de entre os mortos; e polo tanto, as obras poderosas móstranse nel.

3 Pois Herodes prendera a Xoán, atárao e meterao no cárcere por mor de Herodías, a muller de seu irmán Filipe.

4 Pois Xoán díxolle: Non che é lícito telo.

5 E cando quixo matalo, temía á multitude, porque o consideraban profeta.

6 Pero cando se cumpriu o aniversario de Herodes, a filla de Herodías bailou diante deles e gustou a Herodes.

7 Entón prometeu con xuramento darlle todo o que ela pedise.

CAPÍTULO 15

8 E ela, sendo instruída antes da súa nai, dixo: Dáme aquí a cabeza de Xoán Bautista nun taburete.

9 E o rei arrepenhiuse; non obstante, por mor do xuramento e dos que estaban sentados con el á comida, mandou que llo dese.

10 E mandou decapitar a Xoán no cárcere.

11 E trouxéronlle a cabeza nun taboleiro e déronlle á moza, e ela tróuxolla á súa nai.

12 E chegaron os seus discípulos, levaron o corpo, enterrárono e foron e contárono a Xesús.

13 Cando o soubo Xesús, marchou de alí en barco cara a un lugar deserto á parte;

14 E Xesús saíu e viu unha gran multitude, compaixouse deles e curou os seus enfermos.

15 E cando foi a noite, os seus discípulos achegáronse a el, dicíndolle: Este é un lugar deserto, e o tempo xa pasou; despide a multitude para que vaian ás aldeas e se merquen víveres.

16 Pero Xesús díxolles: " **Non é preciso que se vaian; dádelles de comer.**

17 E dixéronlle: "Non temos aquí máis que cinco pans e dous peixes".

18 El dixo: "**Tráeme aquí.**

19 E mandou á xente que se sentara na herba, colleu os cinco pans e os dous peixes, e levantou os ojos ao ceo, bendiciu, partiu e deu os pans aos seus discípulos, e os discípulos á multitude. .

20 E todos comeron e quedaron fartos; e dos anacos que quedaban colleron doce cestos cheos.

21 E os que comeran eran uns cinco mil homes, ademais de mulleres e nenos.

22 E enseguida Xesús obrigou aos seus discípulos a subirse a un barco e a ir diante del á outra beira, mentres el despedira á xente.

23 E despois de despedir á multitude, subiu á montaña á parte para orar; e cando chegou a noite, estaba alí só.

24 Pero o barco estaba agora no medio do mar, batido polas ondas, porque o vento era contrario.

25 E á cuarta vigilia da noite foi Xesús cara a eles, camiñando sobre o mar.

26 E cando os discípulos o viron camiñando sobre o mar, turbáronse, dicindo: "É un espírito; e berraron de medo.

27 Pero enseguida faloulles Xesús, dicindo: **Anímate; son eu; non teñas medo.**

28 E Pedro respondeulle: "Señor, se es ti, dime que veña a ti sobre a auga".

29 E dixo: " **Ven.** E cando Pedro baixou do barco, andou sobre a auga para ir a Xesús.

30 Pero cando viu o vento forte, tivo medo; e comezando a afundirse, berrou, dicindo: Señor, sálvame.

31 E enseguida Xesús tendeu a man, colleuno e díxolle: **Ó de pouca fe, por que dubidaches?**

32 E cando entraron no barco, cesou o vento.

33 Entón os que estaban no barco achegáronse e adoráronlle dicindo: "En verdade ti es Fillo de Deus".

34 E cando pasaron, chegaron á terra de Xenesaret.

35 E cando os homes daquel lugar souberon del, enviaron por todo aquel país ao redor e trouxéronlle a todos os enfermos;

36 E rogáronlle que só puidesen tocar o bordo da súa vestimenta, e todos os que o tocaban quedaron perfectamente sanados.

1 Entón achegáronse a Xesús os escribas e os fariseos, que eran de Xerusalén, dicíndolle:

2 Por que os teus discípulos transgreden a tradición dos anciáns? porque non se lavan as mans cando comen pan.

3 Pero el respondeu e díxolles: **Por que tamén vós transgrededes o mandamento de Deus coa vosa tradición?**

4 **Porque Deus mandou, dicindo: Honra o teu pai e a túa nai.**

5 Pero vós dis: **Quen lle diga ao seu pai ou á súa nai: "É un agasallo de todo o que che poidas aproveitar por min".**

6 E non honres ao seu pai nin á súa nai, será libre. Así fixestes inútil o mandamento de Deus pola vosa tradición.

7 Hipócritas, ben profetizou de vós Isaías, dicindo:

8 **Este pobo achégase a min coa súa boca e honrame cos seus beizos; pero o seu corazón está lonxe de min.**

9 **Pero en balde me adoran, ensinando doutrinas mandamentos de homes.**

10 E chamou á multitude e díxolles: **Escoitade e entendedes.**

11 **Non o que entra na boca contamina o home; pero o que sae da boca, isto contamina o home.**

12 Entón viñeron os seus discípulos e dixéronlle: "Sabes que os fariseos se escandalizaron despois de escoitar esta palabra?"

13 Pero el respondeu e dixo: **Toda planta que o meu Pai celestial non plantou, será arrancada.**

14 **Déixaos: son cegos líderes de cegos. E se un cego leva o cego, ambos caerán á gabia.**

15 Entón Pedro respondeu e díxolle: Explicanos esta parábola.

16 E Xesús díxolle: " **¿Tamén vós aínda non entendedes?**

17 **Aínda non entendes que todo o que entra pola boca entra no ventre e é arroxado fóra?**

18 **Pero as cousas que saen da boca saen do corazón; e contaminan o home.**

19 **Pois do corazón saen os malos pensamentos, asasinatos, adulterios, fornicacións, roubos, testemuñas falsas, blasfemias:**

20 **Estas son as cousas que contaminan a un home: pero comer coas mans sen lavar non contamina a ninguén.**

21 Entón Xesús foi de alí e marchou para as costas de Tiro e Sidón.

22 E velaquí, unha muller de Canaán saíu das mesmas costas e clamoulle: "Ten piedade de min, Señor, Fillo de David; a miña filla está moi molesta cun demo.

23 Pero el non lle respondeu unha palabra. E os seus discípulos achegáronse e rogáronlle, dicíndolle: Descárgaa; pois ela chora detrás de nós.

24 Pero el respondeu: " **Non son enviado senón ás ovellas perdidas da casa de Israel".**

25 Entón veu ela e adorouno, dicindo: Señor, axúdame.

26 Pero el respondeu e dixo: **Non é conveniente tomar o pan dos fillos e botalo aos cans.**

27 E ela dixo: "Verdade, Señor, pero os cans comen das migallas que caen da mesa dos seus amos".

28 Entón Xesús respondeulle: **--Muller, grande é a túa fe. E a súa filla quedou sana dende aquela mesma hora.**

29 E Xesús partiu de alí e achegouse ao mar de Galilea; e subiu a unha montaña e sentou alí.

30 E gran multitude achegáronse a el, tendo consigo coxos, cegos, mudos, mancos e moitos outros, e botounos aos pés de Xesús; e curounos:

31 De tal xeito que a multitude quedou maravillada ao ver que os mudos falaban, os mancos estaban sanes, os coxos andaban e os cegos para ver; e glorificaron ao Deus de Israel.

32 Entón Xesús chamou aos seus discípulos e díxolles: "**Teño compaixón da multitude, porque agora están tres días comigo e non teñen nada que comer.**"

33 E os seus discípulos díxéronlle: De onde teremos tanto pan no deserto para encher tanta multitude?

34 E díxolles Xesús: **Cantos pans tedes?** E eles dixeron: "Sete e uns peixiños".

35 E mandou á xente que se sentara no chan.

36 E colleu os sete pans e os peixes, deu grazas, partiunos e deulles aos seus discípulos, e os discípulos á multitude.

37 E todos comeron e quedaron fartos;

38 E os que comían eran catro mil homes, ademais de mulleres e nenos.

39 E despediu á multitude e tomou o barco e chegou ás costas de Magdala.

CAPÍTULO 16

1 Viñeron tamén os fariseos cos saduceos e, tentando, pedíronlle que lles mostrase un sinal do ceo.

2 El respondeu e díxolles: "**Cando sexa a noite, dis: Fará bo tempo, porque o ceo está vermello.**"

3 E pola mañá: **Hoxe fará mal tempo, porque o ceo está vermello e baixo. Ó hipócritas, podedes discernir o rostro do ceo; pero non podedes discernir os sinais dos tempos?**

4 Unha xeración malvada e adúltera busca un sinal; e non se lle dará ningún sinal, senón o sinal do profeta Xonás. E deixounos e marchou.

5 E cando os seus discípulos chegaron ao outro lado, esqueceran tomar pan.

6 Entón Xesús díxolles: "**Coidados e coidado co fermento dos fariseos e dos saduceos.**"

7 E discutían entre si, dicindo: É porque non tomamos pan.

8 O que Xesús, decatándoo, díxolles: "**Os de pouca fe, por que discutades entre vós porque non trouxeches pan?**"

9 **Aínda non entendes, nin te lembrás dos cinco pans dos cinco mil e cantas cestas levastes?**

10 **Nin os sete pans dos catro mil, e cantas cestas levastes?**

11 **Como é que non entendedes que non vos falei sobre o pan, para que vos gardades co fermento dos fariseos e dos saduceos?**

12 Entón entenderon que non lles mandaba gardarse do fermento do pan, senón da doutrina dos fariseos e dos saduceos.

13 Cando chegou Xesús ás costas de Cesarea de Filipo, preguntou aos seus discípulos, dicindo: **Quen din os homes que son eu o Fillo do Home?**

14 E eles dixeron: "Algúns din que ti es Xoán o Bautista; outros, Elías; e outros, Xeremías, ou algún dos profetas.

15 El díxolles: "**Pero vós quen din que son eu?**"

16 Simón Pedro respondeu e dixo: Ti es o Cristo, o Fillo do Deus vivo.

17 E respondeulle Xesús: "**Bendito es ti, Simón Barjona, porque non cho revelou a carne nin o sangue, senón o meu Pai que está no ceo.**"

18 E tamén che digo: que ti es Pedro, e sobre esta pedra edificarei a miña igrexa; e as portas do inferno non prevalecerán contra el.

19 E dareiche as chaves do reino dos ceos, e todo o que ates na terra quedará atado no ceo; e todo o que desates na terra será desatado no ceo.

20 Entón mandou aos seus discípulos que non dixesen a ninguén que era Xesús, o Cristo.

21 A partir dese momento Xesús comezou a mostrarlles aos seus discípulos que tiña que ir a Xerusalén, e sufrir moitas cousas dos anciáns, dos sumos sacerdotes e dos escribas, ser asasinado e resucitar ao terceiro día.

22 Entón Pedro colleuno e comezou a reprendelo, dicindo: "Está lonxe de ti, Señor: isto non che será".

23 Pero el volveuse e díxolle a Pedro: "**Vete de min, Satanás: es unha ofensa para min, porque non che gustan as cousas de Deus, senón as dos homes.**"

24 Entón Xesús díxolles aos seus discípulos: "**Se alguén quere vir detrás de min, que se negue a si mesmo, que tome a súa cruz e sigame.**"

25 **Porque quen queira salvar a súa vida, perderaa; e quen perda a súa vida por causa de min, atoparaa.**

26 **Porque de que lle serve un home se gaña o mundo enteiro e perde a súa alma? ou que dará un home a cambio da súa alma?**

27 **Porque o Fillo do Home virá na gloria do seu Pai cos seus anxos; e entón recompensará a cada un segundo as súas obras.**

28 **En verdade dígovos que aquí hai algúns que non probarán a morte ata que vexan o Fillo do Home vir no seu reino.**

CAPÍTULO 17

1 E despois de seis días, colleu Xesús a Pedro, a Santiago e a Xoán, seu irmán, e levounos separados a un monte alto.

2 E transfigurouse diante deles, e o seu rostro brillou coma o sol, e os seus vestidos eran brancos coma a luz.

3 E velaquí, apareceronlles Moisés e Elías falando con el.

4 Entón Pedro respondeu e díxolle a Xesús: "-Señor, ben é que esteamos aquí: se queres, fagamos aquí tres tabernas; un para ti, un para Moisés e outro para Elías.

5 Mentres aínda falaba, velaquí, unha nube brillante os cubriu; e velaquí unha voz que saía da nube, que dicía: Este é o meu Fillo amado, en quen teño a ben; escoitalo.

6 E cando o oíron os discípulos, caeron a boca boca arriba e tiveron moito medo.

7 E veu Xesús, tocounos e díxolles: **Levántate e non teñas medo.**

8 E cando ergueron os ollos, non viron a ninguén, agás a Xesús.

9 E cando baixaban do monte, mandoulles Xesús, dicindo: **Non lle contedes a visión a ninguén ata que o Fillo do Home resucite de entre os mortos.**

10 Os seus discípulos preguntáronlle: "¿Por que din os escribas que antes debe vir Elías?"

11 E respondeu Xesús e díxolles: **Elías, de verdade, virá primeiro e restaurará todas as cousas.**

12 **Pero eu dígovos que Elías xa chegou, e non o coñeceron, pero fixéronlle todo o que lles pediron. Do mesmo xeito tamén sufrirá por eles o Fillo do Home.**

13 Entón os discípulos entenderon que lles falaba de Xoán o Bautista.

14 E cando chegaron á multitude, achegouse a el un home que se axeonllou ante el e díxolle:

15 Señor, ten piedade do meu fillo, porque está lunático e aflixido, porque ás veces cae ao lume e moitas veces á auga.

16 E tróxeno aos teus discípulos, e eles non puideron curalo.

17 Entón Xesús respondeu e dixo: " Oh xeración infiel e perversa, ata cando estarei contigo? canto tempo te vou sufrir? tráeme aquí.

18 E Xesús increpou o demo; e saíu del, e o neno foi curado dende aquela mesma hora.

19 Entón os discípulos achegáronse a Xesús separados e díxéronlle: Por que non o puidemos botar fóra?

20 E Xesús díxolles: " Por mor da vosa incredulidade; porque en verdade vos digo: se tedes fe coma un gran de mostaza, dirédeslle a este monte: Levádevos de aquí para aló; e eliminarase; e nada che será imposible.

21 Con todo, este tipo non sae senón coa oración e o xaxún.

22 E mentres estaban en Galilea, Xesús díxolles: O Fillo do home será entregado en mans dos homes.

23 E matarano, e ao terceiro día resucitará. E estaban moi arrepentidos.

24 E cando chegaron a Cafarnaúm, os que recibían o diñeiro do tributo achegáronse a Pedro e díxéronlle: O teu señor non paga tributo?

25 El dixo: Si. E cando chegou á casa, Xesús impediulle, dicíndolle: Que pensas, Simón? de quen cobran os reis da terra costume ou tributo? dos seus propios fillos ou dos estraños?

26 Pedro díxolle: De estranxeiros. Xesús díxolle: Entón os nenos son libres.

27 Non obstante, para que non os ofendamos, vai ao mar, bota un anzol e colle o peixe que veña primeiro; e cando lle abras a boca, atoparás unha peza de diñeiro: tómaa e dáselles por min e por ti.

CAPÍTULO 18

1 Nese mesmo tempo achegáronse os discípulos a Xesús, dicíndolle: Quen é o máis grande no reino dos ceos?

2 E Xesús chamou a un neno e púxoo no medio deles.

3 E dixo: En verdade dígovos que, se non vos convertides e non vos facedes coma nenos, non entraredes no reino dos ceos.

4 Polo tanto, quen se humilla como este neno, este é o máis grande no reino dos ceos.

5 E quen recibe a un tal neno no meu nome, recíbeme a min.

6 Pero quen ofende a un destes pequenos que cren en min, sería mellor para el que lle colgasen unha pedra de muíño do pescozo e que o afogasen no fondo do mar.

7 Ai do mundo por mor das ofensas! porque ten que ser que veñan as ofensas; pero ai daquel home por quen vén a ofensa!

8 Polo tanto, se a túa man ou o teu pé te ofenden, córtalos e bótaos de ti: é mellor que entres na vida descoido ou manco, que ter dúas mans ou dous pés para ser arroxado ao lume eterno.

9 E se o teu ollo te escandaliza, sácao e bótao de ti: é mellor que entres á vida cun só ollo, que ter dous ollos para ser lanzado ao lume do inferno.

10 Ten coidado de non desprezar a ningún destes pequenos; porque dígovos que no ceo os seus anxos contemplan sempre o rostro do meu Pai que está no ceo.

11 Porque o Fillo do Home veu para salvar o que estaba perdido.

12 Como pensas? Se un home ten cen ovellas e unha delas se extravía, ¿non deixa as noventa e nove e vai á montaña e busca o que se extravía?

13 E se é que o atopa, de verdade dígovos que se alegra máis daquela ovella que das noventa e nove que non se extraviaron.

14 Aínda non é a vontade do voso Pai que está no ceo, que un destes pequenos pereza.

15 Ademais, se o teu irmán comete unha ofensa contra ti, vai e dille a súa falta entre ti e el só: se te escoita, gañaches o teu irmán.

16 Pero se non te escoita, leva contigo un ou dous máis, para que por boca de dous ou tres testemuñas quede confirmada toda palabra.

17 E se descoida escoitalos, dillo á igrexa; pero se non escoita escoitar á igrexa, que sexa para ti como un pagán e un publicano.

18 En verdade dígovos que todo o que atardes na terra quedará atado no ceo;

19 De novo dígovos que, se dous de vós se puxeron de acordo na terra en canto a calquera cousa que pidan, serálle feito polo meu Pai que está no ceo.

20 Porque onde dous ou tres están reunidos no meu nome, alí estou eu no medio deles.

21 Entón Pedro achegouse a el e díxolle: "Señor, cantas veces pecará contra min meu irmán e eu o perdoaré?" ata sete veces?

22 Xesús díxolle: Non che digo ata sete veces, senón: ata setenta veces sete.

23 Polo tanto, o reino dos ceos parécese a un rei, que tería conta dos seus servos.

24 E cando comezou a facer contas, trouxéronlle un que lle debía dez mil talentos.

25 Pero como non tiña que pagar, o seu señor mandou que o vendesen a el, á súa muller e aos seus fillos, e todo o que tiña, e que se pagase.

26 O criado, pois, caeu a terra e adoroulle, dicindo: Señor, ten paciencia comigo e che pagarei todo.

27 Entón o señor daquel servo compaixouse, soltouno e perdoulle a débeda.

28 Pero o mesmo servo saíu e atopou a un dos seus compañeiros de servizo que lle debía cen denarios.

29 E o seu compañeiro de servizo botouse aos seus pés e suplicoulle, dicindo: "Ten paciencia comigo e che pagarei todo".

30 E non quixo, senón que foi e botouno no cárcere ata que pagase a débeda.

31 Entón, cando os seus compañeiros de servizo viron o que acontecía, lamentáronse moito e foron e contáronlle ao seu señor todo o que estaba feito.

32 Entón o seu señor, despois de chamalo, díxolle: "Oh servo malvado, perdoache toda esa débeda, porque me pediches.

33 Non deberías ti tamén ter compaixón do teu compañeiro de servizo, como eu tiveren piedade de ti?

34 E o seu señor enfadouse e entregouno aos atormentadores ata que pagase todo o que lle correspondía.

35 Así tamén o fará con vós o meu Pai celestial, se non perdoades de corazón cada un ao seu irmán.

CAPÍTULO 19

1 E aconteceu que, cando Xesús rematou estes ditos, partiu de Galilea e chegou ás costas de Xudea, alén do Xordán;

2 E grandes multitudes seguían; e alí curounos.

3 Tamén se achegaron a el os fariseos, tentándoo e dicíndolle: ¿É lícito que un home repudie á súa muller por calquera causa?

4 E respondeulles: Non lides que o que os fixo ao principio fixoos varón e muller.

5 E dixo: "Por iso deixará o home ao seu pai e á súa nai e unirase á súa muller; e serán os dous unha soa carne?"

6 Polo que xa non son dous, senón unha soa carne. Polo tanto, o que Deus uniu, non o separe o home.

7 Eles dixéronlle: "¿Por que mandou Moisés dar un escrito de divorcio e repudiala?"

8 Díxolles: Moisés, pola dureza do voso corazón, permitiuvos repudiar as vosas mulleres, pero desde o principio non foi así.

9 E dígovos que quen repudia á súa muller, salvo por fornicación, e se case con outra, comete adulterio; e quen se casa coa repudiada, comete adulterio.

10 Os seus discípulos dinlle: "Se o caso do home é así coa súa muller, non é bo casar".

11 Pero el díxolles: Non todos poden recibir esta palabra, agás aqueles a quen se lles dá.

12 Pois hai algúns eunucos, que naceron así do ventre da súa nai, e hai algúns eunucos, que foron feitos eunucos dos homes, e hai eunucos que se fixeron eunucos polo reino dos ceos. Quen sexa capaz de recibilo, que o reciba.

13 Entón presentáronlle nenos pequenos, para que lles puxese as mans e orase; e os discípulos reprendíanos.

14 Pero Xesús dixo: "Deixade aos nenos e non lles prohiba que veñan a min, porque dos tales é o reino dos ceos".

15 E impúxolles as mans e marchou de alí.

16 E velaquí, chegou un e díxolle: Mestre bo, que debo facer para ter vida eterna?

17 E díxolle: Por que me chamas bo? non hai ningún bo senón un só, é dicir, Deus: pero se queres entrar na vida, garda os mandamentos.

18 El díxolle: Cal? Xesús dixo: Non matarás, non cometerás adulterio, non roubarás, non darás falso testemuño.

19 Honra a teu pai e á túa nai e: Amarás ao teu próximo coma a ti mesmo.

20 Díxolle o mozo: "Todas estas cousas gardeino dende a miña mocidade: que me falta aínda?"

21 Díxolle Xesús: "Se queres ser perfecto, vai vender o que tes, dálle aos pobres e terás un tesouro no ceo; e ven e sígueme".

22 Pero cando o mozo escoitou aquela palabra, marchou triste, porque tiña grandes bens.

23 Entón Xesús díxolles aos seus discípulos: "En verdade dígovos que un rico dificilmente entrará no reino dos ceos".

24 E de novo dígovos que é máis fácil que un camelo pase polo ollo dunha agulla que un rico entrar no reino de Deus.

25 Cando o escoitaron os seus discípulos, quedaron moi abraiados, dicindo: Quen se pode salvar?

26 Pero Xesús, mirándoos, díxolles: Para os homes isto é imposible; pero con Deus todas as cousas son posibles.

27 Entón Pedro respondeulle: "Velaí, deixamos todo e seguimoste; que teremos pois?"

28 E Xesús díxolles: En verdade dígovos que vós que me seguistes, na rexeneración, cando o Fillo do Home se sente no trono da súa gloria, tamén vos sentarédes en doce tronos, xulgando as doce tribos de Israel.

29 E todo aquel que abandonou casas, ou irmáns, ou irmás, ou pai, ou nai, ou muller, ou fillos, ou terras, polo meu nome, recibirá o cento por veces e herdará a vida eterna.

30 Pero moitos dos primeiros serán os últimos; e os últimos serán os primeiros.

CAPÍTULO 20

1 Porque o reino dos ceos parécese a un home que é un padron de casa, que saíu pola mañá cedo a contratar obreiros para a súa viña.

2 E cando se acordou cos obreiros por un céntimo ao día, mandounos á súa viña.

3 E saíu sobre a hora terceira, e viu a outros que estaban ociosos no mercado,

4 E díxolles: Id tamén vós á viña, e o que sexa correcto dareino. E seguiron o seu camiño.

5 Saíu de novo sobre a hora sexta e novena, e fixo o mesmo.

6 E sobre a hora undécima saíu e atopou outros parados ociosos e díxolles: "Por que estades aquí todo o día ociosos?"

7 Dinlle: Porque ninguén nos contratou. El díxolles: Id tamén vós á viña; e todo o que sexa correcto, iso recibiredes.

8 Entón, cando chegou a noite, o señor da viña díxolle ao seu administrador: "Chama aos obreiros e dálles o seu salario, empezando dende os últimos ata os primeiros".

9 E cando chegaron os que eran contratados sobre a hora undécima, recibiron cada un un denario.

10 Pero cando chegaron os primeiros, pensaron que deberían recibir máis; e igualmente recibiron cada un un céntimo.

11 E cando o recibiron, murmuraron contra o pai da casa:

12 Dicindo: Estes últimos só traballaron unha hora, e ti fixeches iguais a nós, que levamos a carga e a calor do día.

13 Pero el respondeu a un deles e díxolle: "Amigo, non che fago ningún mal.

14 Toma o teu, e vai o teu camiño: a este último darei, igual que a ti.

15 Non me é lícito facer o que quero cos meus? O teu ollo é malo, porque son bo?"

16 Así que os últimos serán os primeiros, e os primeiros os últimos: porque moitos serán chamados, pero poucos escollidos.

17 E subindo Xesús a Xerusalén, levou os doce discípulos separados no camiño e díxolles:

18 Velaquí, subimos a Xerusalén; e o Fillo do Home será entregado aos sumos sacerdotes e aos escribas, que o condenarán a morte.

19 E entregaraos aos xentís para que o burlen, o azoten e o crucifiquen; e ao terceiro día resucitará.

20 Entón veu a el a nai dos fillos de Zebedeo cos seus fillos, adoroulle e desexando algo del.

21 El díxolle: " **Que queres?** Ela díxolle: Concédelle que estes meus dous fillos se senten no teu reino, un á túa dereita e o outro á esquerda.

22 Pero Xesús respondeu: " **Non sabedes o que pides. Podedes beber do cáliz que eu vou beber, e ser bautizados co bautismo co que eu son bautizado?** Eles dinlle: Podemos.

23 E díxolles: " **De certo beberedes do meu cáliz e seredes bautizados co bautismo co que eu fun bautizado; pero sentar á miña dereita e á miña esquerda non me corresponde dar, pero será. dado a aqueles para quen está preparado do meu Pai.**

24 E cando o oíron os dez, indignáronse contra os dous irmáns.

25 Pero Xesús chamounos e díxolles: " **Vós sabedes que os príncipes dos xentís dominan sobre eles, e os grandes exercen autoridade sobre eles.**

26 Pero non será así entre vós; pero quen queira ser grande entre vós, que sexa o voso ministro;

27 E quen queira ser o principal entre vós, que sexa o voso servo:

28 Así como o Fillo do home non veu para ser servido, senón para ministrar e para dar a súa vida en rescate por moitos.

29 E cando saían de Xericó, seguiuno unha gran multitude.

30 E velaquí, dous cegos sentados á beira do camiño, cando oíron que Xesús pasaba, clamaron: "Señor, fillo de David, ten piedade de nós".

31 E a multitude increpábaselles porque debían calar, pero eles clamaban máis, dicindo: "Ten piedade de nós, Señor, Fillo de David".

32 E Xesús quedou parado, chamounos e díxolles: -" **Que queredes que vos faga?**

33 Dinlle: Señor, para que se nos abran os ollos.

34 Entón Xesús tivo compaixón deles e tocoulles os ollos.

CAPÍTULO 21

1 E cando se achegaron a Xerusalén e chegaron a Betfagé, ao monte das Oliveiras, enviou Xesús dous discípulos:

2 Dicíndolles: " **Ide á aldea que está fronte a vós, e enseguida atoparedes un burro atado e un poldro con ela; soltaos e tráeme.**

3 E se alguén che diga algo, dirás: O Señor ten necesidade deles; e enseguida mandaraos.

4 Todo isto fíxose para que se cumprise o que foi dito polo profeta:

5 Dille á filla de Sión: Velaquí, o teu Rei vén a ti, manso e sentado sobre un burro e un poldro, o poldro dun asno.

6 E foron os discípulos e fixeron o que lles mandou Xesús:

7 E trouxo o asno e o poldro, puxéronlles as súas roupas, e puxérono nel.

8 E unha multitude moi grande estendeu os seus vestidos polo camiño; outros cortaban ramas das árbores e colábanas no camiño.

9 E a multitude que ía diante e que seguía clamaban, dicindo: Hosanna ao Fillo de David: bendito sexa o que vén no nome do Señor; Hosanna no máis alto.

10 E cando chegou a Xerusalén, toda a cidade quedou conmovida, dicindo: Quen é este?

11 E a multitude dixo: Este é Xesús, o profeta de Nazaret de Galilea.

12 E Xesús entrou no templo de Deus e botou fóra a todos os que vendían e compraban no templo, e derrubou as mesas dos cambistas e os asentos dos que vendían pombas.

13 E díxolles: " **Está escrito: A miña casa chamarase casa de oración; pero vós fixestes dela un covo de ladróns.**

14 E cegos e coxos achegáronse a el no templo; e curounos.

15 E cando os sumos sacerdotes e os escribas viron as marabillas que facía e os nenos choraban no templo e dicían: Hosanna ao Fillo de David; estaban moi disgustados,

16 E díxolle: Escoitas o que din estes? E Xesús díxolles: **Si; Nunca liches: Da boca dos nenos e dos lactantes perfeccionaste a loanza?**

17 E deixounos e saíu da cidade para Betania; e alí aloxouse.

18 Pola mañá, cando volveu á cidade, tivo fame.

19 E cando viu unha figueira no camiño, chegou a ela e non atopou nada enriba, senón só follas, e díxolle: " **De agora en diante non che creza froito para sempre**". E ao pouco tempo a figueira marchou.

20 E cando o viron os discípulos quedaron marabillados e dixeron: "¿Canto pronto se seca a figueira!

21 Xesús respondeulles: **En verdade dígovos: se tedes fe e non dubidades, non só faredes o que se lle fai á figueira, senón tamén se lle dixestes a este monte: , e bótache ao mar; farase.**

22 E todo o que pidades na oración, crendo, recibirémolo.

23 E cando entrou no templo, os sumos sacerdotes e os anciáns do pobo achegáronse a el mentres ensinaba, e dixéronlle: Con que autoridade fas estas cousas? e quen che deu esta autoridade?

24 E respondeulles Xesús: " **Eu tamén vos preguntarei unha cousa, que se mo dicídes, tamén vos direi con que autoridade fago estas cousas**".

25 O bautismo de Xoán, de onde foi? do ceo ou dos homes?

E razoaban entre si, dicindo: Se dicimos: Do ceo; diranos: Por que non crestes nel?

26 Pero se dicimos: Dos homes; tememos á xente; pois todos consideran a Xoán por profeta.

27 E eles responderon a Xesús e dixeron: Non podemos dicir. E díxolles: **Nin vos digo con que autoridade fago estas cousas.**

28 Pero que pensades? Un home tiña dous fillos; e chegou ao primeiro e díxolle: Fillo, vai hoxe traballar na miña viña.

29 El respondeu: "Non quero, pero despois arrependiuse e foise".

30 E chegou ao segundo e dixo o mesmo. E el respondeu e dixo: Vou, señor, e non foi.

31 Cal deles fixo a vontade do seu pai? Eles dinlle: O primeiro. Díxolles Xesús: **En verdade dígovos que os publicanos e as rameiras van antes de vós no Reino de Deus.**

32 Porque Xoán veu a vós polo camiño da xustiza, e vós non crestes nel; pero os publicanos e as rameiras creron nel; 33 Escoita outra parábola: Houbo un mozo de casa que plantou unha viña, cubriuna arredor, cavou nela un lugar, construíu unha torre, deixouna saír aos labradores e marchou a un país afastado.

34 E cando se achegaba o tempo do froito, enviou os seus servos aos labradores para que recibisen os seus froitos.
 35 E os labradores colleron aos seus servos, bateron a un, mataron a outro e apedrearon a outro.
 36 De novo, mandou outros servos máis que os primeiros, e eles fixeron o mesmo.
 37 Pero, por último, envioulles o seu fillo, dicindo: "Terán reverencia ao meu fillo".
 38 Pero cando os labradores viron o fillo, dixeron entre si: Este é o herdeiro; veña, matámolo e apodémonos da súa herdanza.
 39 E colleronno, botárono da viña e matárono.
 40 Cando veña, pois, o señor da viña, que fará con aqueles labradores?
 41 Dinlle: Destruirá miseravelmente a eses malvados e cederá a súa viña a outros labradores, que lle dean os froitos nas súas estacións.
 42 Díxolles Xesús: " ¿Nunca liches nas Escrituras: "A pedra que rexeitaron os arquitectos, converteuse na cabeza da esquina; isto é obra do Señor, e é marabilloso aos nosos ollos?"
 43 Por iso dígovos que o reino de Deus será quitado de vós e darase a unha nación que produza os seus froitos.
 44 E quen caia sobre esta pedra será quebrado; pero sobre quen caia, moérao.
 45 E cando os sumos sacerdotes e os fariseos escoitaron as súas parábolas, decatáronse de que falaba deles.
 46 Pero cando procuraban impoñerlle as mans, temían a multitude, porque o tomaban por profeta.

CAPÍTULO 22

1 E respondeu Xesús e volveu falarlles mediante parábolas e dixo:
 2 O reino dos ceos parécese a un rei que fixo un matrimonio para o seu fillo,
 3 E enviou os seus servos para chamar aos convidados á voda, e non quixeron vir.
 4 De novo enviou outros criados, dicindo: "Díganlles aos convidados: velaquí que preparei a miña cea: matan os meus bois e os meus animais gordos, e todo está preparado.
 5 Pero eles non o fixeron, e foron os seus camiños, un á súa facenda, outro á súa mercadoría:
 6 E o remanente colleu os seus servos, implorounos con rencor e matounos.
 7 Pero cando o rei soubo isto, enfadouse, e enviou os seus exércitos, destruíu a aqueles asasinados e queimou a súa cidade.
 8 Entón díxolles aos seus servos: "A voda está preparada, pero os convidados non eran dignos".
 9 Ide, pois, polos camiños, e cantos atopedes, invitade á voda.
 10 Entón aqueles criados saíron aos camiños e reuniron a todos os que atoparon, tanto malos como bos;
 11 E cando o rei entrou para ver os convidados, viu alí un home que non levaba vestido de voda.
 12 E díxolle: Amigo, como entraches aquí sen ter vestido de voda? E quedou sen palabras.
 13 Entón o rei díxolles aos servos: "Atádeo de pés e mans, lévao e bótao á escuridade exterior; alí haberá choro e rechinar de dentes.

14 Porque moitos son chamados, pero poucos son os elixidos.
 15 Entón foron os fariseos e aconsellaron como enredalo na súa conversa.
 16 E enviaron a el os seus discípulos cos herodianos, dicindo: Mestre, sabemos que es verdadeiro e que ensinas o camiño de Deus con verdade e que non te preocupas por ninguén, porque non consideras a persoa dos homes.
 17 Díganos, pois, que pensas? ¿É lícito dar tributo ao César, ou non?
 18 Pero Xesús decatouse da súa maldade e dixo: **Por que me tentas, hipócritas?**
 19 **Móstrame o diñeiro do tributo.** E trouxéronlle un céntimo.
 20 E díxolles: **De quen é esta imaxe e esta inscrición?**
 21 Eles dinlle: do César. Entón díxolles: **Dade, pois, ao César o que é do César; e a Deus as cousas que son de Deus.**
 22 Cando oíron estas palabras, quedaron marabillados, e deixaron o camiño.
 23 O mesmo día achegáronse a el os saduceos, que din que non hai resurrección, e preguntáronlle:
 24 Dicindo: Mestre, Moisés dixo: "Se un home morre sen ter fillos, o seu irmán casará coa súa muller e xerará descendencia ao seu irmán".
 25 E había connosco sete irmáns, e o primeiro, cando se casou cunha muller, faleceu e, sen ter descendencia, deixou a súa muller ao seu irmán.
 26 Do mesmo xeito tamén o segundo, e o terceiro ata o sétimo.
 27 E por último morreu tamén a muller.
 28 Polo tanto, na resurrección, de quen será a muller dos sete? pois todos a tiñan.
 29 Responden Xesús e díxolles: " **Vostede errades, sen coñecer as Escrituras nin o poder de Deus.**
 30 **Porque na resurrección nin se casan nin son dados en matrimonio, senón que son como os anxos de Deus no ceo.**
 31 Pero no que se refire á resurrección dos mortos, non lides o que Deus vos dixo:
 32 **Eu son o Deus de Abraham, o Deus de Isaac e o Deus de Xacob? Deus non é o Deus dos mortos, senón dos vivos.**
 33 E cando a multitude oíu isto, quedaron abraiaidas da súa doutrina.
 34 Pero cando os fariseos souberon que fixo calar aos saduceos, reuníronse.
 35 Entón un deles, que era avogado, fíxolle unha pregunta, tentándoo e díxolle:
 36 Mestre, cal é o gran mandamento da lei?
 37 Xesús díxolle: **Amarás ao Señor, o teu Deus, con todo o teu corazón, con toda a túa alma e con toda a túa mente.**
 38 **Este é o primeiro e grande mandamento.**
 39 **E a segunda é semellante a ela: Amarás ao teu próximo coma a ti mesmo.**
 40 **Nestes dous mandamentos dependen toda a lei e os profetas.**
 41 Mentres os fariseos estaban reunidos, Xesús preguntoulles:
 42 Dicindo: **Que pensades de Cristo? de quen é fillo? Eles dinlle: "O Fillo de David".**
 43 El díxolles: **Como entón David en espírito lle chama Señor, dicindo:**

44 Díxolle o Señor ao meu Señor: "Séntate á miña dereita, ata que eu poña aos teus inimigos como estrado dos teus pés?"

45 Se David o chama Señor, como é o seu fillo?

46 E ninguén puido responderlle unha palabra, nin ninguén se atreveu desde aquel día a facerlle máis preguntas.

CAPÍTULO 23

1 Entón faloulle Xesús á multitude e aos seus discípulos:

2 Dicindo: Os escribas e os fariseos sentan na sede de Moisés:

3 Polo tanto, todo o que vos digan que observeades, observade e facede; pero vós non fagades as súas obras: porque din, e non.

4 Porque atan cargas pesadas e pesadas que hai que cargar, e pónenas sobre os ombreiros dos homes; pero eles mesmos non os moverán cun dos dedos.

5 Pero todas as súas obras fan para ser vistos polos homes: ensanchan as súas filacterias e ensanchan os bordos das súas vestiduras.

6 E ama os cuartos superiores nas festas, e os principais asentos nas sinagogas,

7 E saídos nos mercados, e ser chamado dos homes, Rabí, Rabí.

8 Pero non vos chamedes Rabí, porque un só é o voso Mestre, Cristo; e todos vós sodes irmáns.

9 E non chames a ninguén o teu pai na terra, porque un só é o teu Pai, o que está no ceo.

10 Nin vos chamedes mestres, porque un só é o voso Mestre, Cristo.

11 Pero o que sexa máis grande entre vós será o voso servo.

12 E quen se enaltece será humillado; e o que se humilla será exaltado.

13 Mais aí de vós, escribas e fariseos hipócritas! porque pechades o reino dos ceos contra os homes, pois nin vós entrades, nin permitídes que os que entran entren.

14 Aí de vós, escribas e fariseos hipócritas! pois devorades as casas das viúvas e, por pretensión, facedes longas oracións; polo tanto, recibíredes unha condena maior.

15 Aí de vós, escribas e fariseos hipócritas! pois rodeades o mar e a terra para facer un prosélito, e cando se fai, o facedes o dobre de fillo do inferno que vós mesmos.

16 Aí de vós, guías cegos, que din: Quen xure polo templo, non é nada; pero quen xure polo ouro do templo, é debedor!

17 Necios e cegos, porque cal é maior, o ouro ou o templo que santifica o ouro?

18 E: Quen xure polo altar, non é nada; pero quen xura polo don que hai sobre el, é culpable.

19 Necios e cegos, porque cal é maior, o don ou o altar que santifica o don?

20 Polo tanto, quen xura polo altar, xura por el e por todo o que hai sobre el.

21 E quen xura polo templo, xura por el e polo que habita nel.

22 E o que xura polo ceo, xura polo trono de Deus e polo que está sentado nel.

23 Aí de vós, escribas e fariseos hipócritas! pois pagades o décimo da menta, do anís e do comiño, e omitistes os asuntos máis importantes da lei, o xuízo, a misericordia e a fe;

24 Guías cegos, que coes un mosquito e tragas un camelo.

25 Aí de vós, escribas e fariseos hipócritas! porque limpades o exterior da copa e do prato, pero por dentro están cheos de extorsión e exceso.

26 Fariseo cego, limpa primeiro o que está dentro da copa e do prato, para que tamén o exterior quede limpo.

27 Aí de vós, escribas e fariseos hipócritas! porque sodes coma sepulcros brancos, que por fóra parecen fermosos, pero por dentro están cheos de ósos de mortos e de toda impureza.

28 Así tamén vos pareceades xustos aos homes por fóra, pero por dentro estades cheos de hipocrisía e iniquidade.

29 Aí de vós, escribas e fariseos hipócritas! porque constrúes os sepulcros dos profetas e adornas os sepulcros dos xustos,

30 E di: Se estivésemos nos días dos nosos pais, non teríamos participado con eles no sangue dos profetas.

31 Polo que sodes testemuñas de vós mesmos, de que sodes fillos dos que mataron aos profetas.

32 Enchade entón a medida dos vosos pais.

33 Serpes, xeración de víboras, como podeades escapar da condenación do inferno?

34 Xa que logo, velaquí, mando a vós profetas, sabios e escribas; e algúns deles mataredes e crucificaredes; e a algúns deles azoutaredes nas vosas sinagogas e perseguíremolos de cidade en cidade.

35 Para que veña sobre vós todo o sangue xusto derramado sobre a terra, desde o sangue do xusto Abel ata o sangue de Zacarías, fillo de Baraquías, a quen mataches entre o templo e o altar.

36 En verdade dígovos que todas estas cousas virán sobre esta xeración.

37 Ó Xerusalén, Xerusalén, ti que matas os profetas e apedreas aos que son enviados a ti, cantas veces quixera reunir os teus fillos, como unha galiña recolle as súas galiñas baixo as súas ás, e non quixeches!

38 Velaquí, a túa casa déixache desolada.

39 Pois dígovos que xa non me veredes ata que digades: Bendito sexa o que vén no nome do Señor.

CAPÍTULO 24

1 E saíu Xesús e saíu do templo; e os seus discípulos achegáronse a el para mostrarlle os edificios do templo.

2 E díxolles Xesús: Non vedes todas estas cousas? En verdade dígovos: Non quedará aquí pedra sobre pedra que non sexa derrubada.

3 E mentres estaba sentado no monte das Oliveiras, os discípulos achegáronse a el en privado, dicíndolle: Díganos, cando serán estas cousas? e cal será o sinal da túa vinda e da fin do mundo?

4 E Xesús respondeulles: " Coidado que ninguén vos engane".

5 Porque moitos virán no meu nome, dicindo: Eu son o Cristo; e enganará a moitos.

6 E escoitaredes falar de guerras e rumores de guerras: mirade de que non vos turbedes, porque todas estas cousas teñen que suceder, pero o fin aínda non é.

7 Porque levantarase nación contra nación e reino contra reino, e haberá fames, pestes e terremotos en diversos lugares.

8 Todos estes son o principio das tristeszas.

9 Entón entregaranvos á aflicción e mataránvos, e seredes odiados por todas as nacións por mor do meu nome.
 10 E entón moitos se escandalizarán, traizoaranse uns a outros e odiaranse uns a outros.
 11 E xurdirán moitos falsos profetas e enganarán a moitos.
 12 E porque a iniquidade abundará, o amor de moitos enfriarase.
 13 Pero o que persevere ata o final, este será salvo.
 14 E este evanxeo do reino será predicado en todo o mundo como testemuño a todas as nacións; e entón chegará o final.
 15 Cando vexades, pois, a abominación da desolación, da que falou o profeta Daniel, de pé no lugar santo (quen lea, que entenda:)
 16 Entón os que estean en Xudea foxen aos montes:
 17 O que está no tellado non baixe para sacar nada da súa casa.
 18 Tampouco o que estea no campo non volva para coller as súas roupas.
 19 E aí das concebidas e das que aleman naqueles días!
 20 Pero pregade para que a vosa fuxida non sexa no inverno, nin en sábado:
 21 Porque entón haberá unha gran tribulación, como non houbo desde o principio do mundo ata este tempo, nin a haberá.
 22 E se non se acurtasen eses días, ninguén se salvaría; pero, por amor dos elixidos, eses días serán acurtados.
 23 Entón, se alguén vos dixese: Velaquí, ou alí está Cristo; non o creas.
 24 Porque xurdirán falsos Cristos e falsos profetas, e darán grandes sinais e marabillas; de tal xeito que, se fose posible, enganarán aos mesmos elixidos.
 25 Velaquí, xa cho dixen antes.
 26 Polo tanto, se vos dixen: velaquí que está no deserto; non saías: velaquí, está nas cámaras secretas; non o creas.
 27 Porque como o raio sae do leste e brilla ata o occidente; así será tamén a vinda do Fillo do Home.
 28 Porque onde queira que estea o cadáver, alí reuniranse as aguías.
 29 Inmediatamente despois da tribulación daqueles días escurecerase o sol, e a lúa non dará a súa luz, e as estrelas caerán do ceo, e os poderes do ceo serán sacudidos:
 30 E entón aparecerá o sinal do Fillo do Home no ceo, e entón todas as tribos da terra chorarán, e verán o Fillo do Home vir nas nubes do ceo con poder e gran gloria.
 31 E enviará aos seus anxos cun gran son de trompeta, e reunirán os seus elixidos dos catro ventos, dende un extremo do ceo ata o outro.
 32 Agora aprende unha parábola da figueira; Cando a súa póla aínda está tenra e brota follas, sabedes que o verán está preto:
 33 Así tamén vós, cando vexades todas estas cousas, sabede que está preto, ata ás portas.
 34 En verdade dígovos que esta xeración non pasará ata que se cumpran todas estas cousas.
 35 O ceo e a terra pasarán, pero as miñas palabras non pasarán.
 36 Pero do día e da hora ninguén sabe, nin os anxos do ceo, senón só o meu Pai.
 37 Pero como foron os días de Noé, así será a vinda do Fillo do Home.

38 Pois como nos días anteriores ao diluvio comían e bebían, casaban e daban por casamento, ata o día en que Noé entrou na arca,
 39 E non souberon ata que chegou o diluvio e levounos a todos; así será tamén a vinda do Fillo do Home.
 40 Despois estarán dous no campo; un será tomado e o outro deixado.
 41 Dúas mulleres estarán moendo no muíño; un será tomado e o outro deixado.
 42 Velaí, pois, porque non sabedes a que hora virá o voso Señor.
 43 Pero saiba isto, que se o home da casa soubera a que garda viría o ladrón, vixiaría e non permitiría que a súa casa fose destruída.
 44 Polo tanto, estade tamén vós preparados, porque á hora que non pensades, o Fillo do Home virá.
 45 Quen é, entón, un servo fiel e sabio, a quen o seu señor fixo gobernar a súa casa para darlles a comida no seu momento?
 46 Benaventurado aquel servo a quen o seu señor cando veña atopará facendo así.
 47 En verdade dígovos que el fará gobernador de todos os seus bens.
 48 Pero se ese servo malvado dixese no seu corazón: O meu señor atrasa a súa chegada;
 49 E comezará a ferir os seus compañeiros e a comer e beber cos borrachos;
 50 O señor daquel servo virá nun día que non o busque, e nunha hora que non se decata.
 51 E cortarao en pedazos e asignaralle a súa parte cos hipócritas: alí haberá choro e rechinar de dentes.

CAPÍTULO 25

1 Entón o reino dos ceos será semellante a dez virxes que tomaron as súas lámpadas e saíron ao encontro do noivo.
 2 E cinco deles eran sabios e cinco tolos.
 3 Os insensatos levaron as súas lámpadas e non levaron aceite consigo:
 4 Pero os sabios levaron aceite nos seus vasos coas súas lámpadas.
 5 Mentres o noivo se demoraba, todos durmían e durmían.
 6 E á media noite lanzouse un berro: Velaquí que vén o noivo; saíde ao seu encontro.
 7 Entón levantáronse todas aquelas virxes e arreglaron as súas lámpadas.
 8 E os tolos dixéronlles aos sabios: "Dános do teu aceite; pois as nosas lámpadas están apagadas.
 9 Pero os sabios responderon: -Non; para que non haxa abondo para nós e para vós, pero máis ben, ide aos que venden e compre para vós.
 10 E mentres ían mercar, chegou o noivo; e as que estaban listas entraron con el á voda, e a porta pechouse.
 11 Despois viñeron tamén as outras virxes, dicindo: Señor, Señor, ábrenos.
 12 Pero el respondeu e dixo: En verdade dígovos que non vos coñezo.
 13 Velaí, pois, porque non sabedes nin o día nin a hora en que ven o Fillo do Home.
 14 Porque o reino dos ceos é coma un home que viaxa a un país afastado, que chamou aos seus propios servos e entregoulles os seus bens.

15 E a un deulle cinco talentos, a outro dous e a outro un; a cada home segundo a súa capacidade; e enseguida levou a súa viaxe.

16 Entón o que recibira os cinco talentos foi e trocou con eles, e fixolles outros cinco talentos.

17 E do mesmo xeito o que recibira dous, tamén gañou outros dous.

18 Pero o que recibira un foi e escavou na terra e escondeu o diñeiro do seu señor.

19 Despois de moito tempo veu o señor daqueles servos e fai contas con eles.

20 E entón o que recibira cinco talentos veu e trouxo outros cinco talentos, dicindo: Señor, entregáchesme cinco talentos; velaquí, gañei outros cinco talentos.

21 Díxolle o seu señor: "Ben, servo bo e fiel: en poucas cousas fuches fiel, poñereiche sobre moitas cousas; entra no gozo do teu señor".

22 Tamén chegou o que recibira dous talentos e dixo: "Señor, entregáchesme dous talentos; velaquí, gañei outros dous talentos ademais deles".

23 Díxolle o seu señor: "Ben, servo bo e fiel; fuches fiel en poucas cousas, vouche facer gobernar sobre moitas cousas: entra na alegría do teu señor.

24 Entón chegou o que recibira un talento e díxolle: Señor, sabía que es un home duro, que sega onde non sementas e que recolle onde non pallaches.

25 E tiveron medo e fun e agochei o teu talento na terra: velaquí tes o teu.

26 O seu señor respondeu e díxolle: Servo malo e preguiçeiro, sabías que sego onde non sementei e que recollo onde non pallei.

27 Deberías, pois, poñer o meu diñeiro aos trocadores, e logo, ao chegar, recibiría o meu con usura.

28 Quitalle, pois, o talento e dálle ao que ten dez talentos.

29 Porque a todo o que ten séralle dado, e terá en abundancia, pero ao que non ten quitaráselle ata o que ten.

30 E botade o servo inútil ás tebras de fóra: alí haberá choro e rechinar de dentes.

31 Cando o Fillo do Home veña na súa gloria, e todos os santos anxos con el, entón sentarase no trono da súa gloria:

32 E diante del reuniranse todas as nacións, e separaraas unhas das outras, como un pastor separa as súas ovellas das cabras.

33 E poñerá as ovellas á súa dereita, e as cabras á esquerda.

34 Entón o Rei dirálles á súa dereita: Vende, benditos do meu Pai, herdade o reino preparado para vós dende a creación do mundo.

35 Porque tiveron fame e deronme de comer; tiveron sede e deronme de beber; era forasteiro, e acollestesme.

36 Espido e vestisteme: estaba enfermo e visitastesme: estaba no cárcere e viñestes a min.

37 Entón responderánlle os xustos: Señor, cando te vimos con fame e te alimentamos? ou con sede, e deuche de beber?

38 Cando te vimos forasteiro e te acollemos? ou espido e vestidote?

39 Ou cando te vimos enfermo ou no cárcere e vimos a ti?

40 E o Rei responderalles: "En verdade dígovos que en canto o fixestes a un dos máis pequenos destes meus irmáns, fixémolos a min".

41 Entón tamén lles dirá aos que están á esquerda: Apartádevos de min, malditos, ao lume eterno, preparado para o diaño e os seus anxos.

42 Porque tiveron fame, e non me deches comida: tiveron sede e non me deches de beber.

43 Eu era un forasteiro, e non me acollestes: espido e non me vestistes: enfermo, e no cárcere, e non me visitastes.

44 Entón eles tamén lle responderán, dicindo: Señor, cando te vimos con fame, ou con sede, ou forasteiro, ou espido, ou enfermo, ou no cárcere, e non te servimos?

45 Entón responderalles: "De verdade vos digo: en canto non o fixestes a un destes máis pequenos, non o fixestes a min".

46 E estes irán ao castigo eterno, pero os xustos á vida eterna.

CAPÍTULO 26

1 E aconteceu que cando Xesús rematou todas estas palabras, díxolles aos seus discípulos:

2 Xa sabedes que despois de dous días é a festa da Pascua, e o Fillo do Home é entregado para ser crucificado.

3 Entón reuníronse os principais sacerdotes, os escribas e os anciáns do pobo, no palacio do sumo sacerdote, que se chamaba Caifás.

4 E consultaron para coller a Xesús con astucia e matalo.

5 Pero eles dixeron: "Non o día da festa, para que non haxa alboroto entre o pobo".

6 E cando Xesús estaba en Betania, na casa de Simón o leproso,

7 Achegouse a el unha muller que tiña unha caixa de alabastro cun ungüento moi precioso, e botouno sobre a súa cabeza, mentres estaba sentado á mesa.

8 Pero cando o viron os seus discípulos, indignáronse e dixeron: "¿Para que serve este desperdicio?"

9 Pois este ungüento podería ser vendido por moito, e entregado aos pobres.

10 Cando Xesús o entendeu, díxolles: Por que molestádes á muller? pois ela fixo unha boa obra sobre min.

11 Porque os pobres tes sempre contigo; pero a min non sempre tes.

12 Porque derramando este ungüento no meu corpo, fíxoo para o meu enterro.

13 En verdade dígovos que, onde queira que se predique este evanxeo en todo o mundo, tamén se contará o que fixo esta muller para lembrar dela.

14 Entón un dos doce, chamado Xudas Iscariote, foi onda os sumos sacerdotes.

15 E díxolles: "¿Que me queredes dar, e voulle entregarllo? E fixeron pacto con el por trinta pezas de prata.

16 E desde aquel momento buscou ocasión para traizoalo.

17 O primeiro día da festa dos ázimos, os discípulos achegáronse a Xesús e díxéronlle: "Onde queres que che preparemos para comer a Pascua?"

18 E díxolle: " Vai á cidade a tal home e dille: O Mestre di: "O meu tempo está preto". Celebrarei a Pascua na túa casa cos meus discípulos.

19 E os discípulos fixeron o que Xesús lles ordenara; e prepararon a pascua.

20 Cando chegou a noite, sentou cos doce.

21 E mentres comían, dixo: " En verdade vos digo que un de vós me vai traizoar".

22 E estaban moi tristes, e cada un deles comezou a dicirlle: Señor, son eu?

23 El respondeu e dixo: " O que mete a man comigo no prato, este me traizoará".

24 O Fillo do Home vai como está escrito del: pero ai de aquel home por quen o Fillo do Home é traizoado! ben fora para aquel home se non nacera.

25 Entón Xudas, que o traizoou, respondeu e dixo: Mestre, son eu? El díxolle: Ti dixeches.

26 E mentres comían, Xesús colleu pan, bendiciuno, partiuno e deulle aos discípulos e díxolles: Tomade, comed. este é o meu corpo.

27 E colleu a copa, deu grazas e deulles, dicindo: Bebede todos dela.

28 Porque este é o meu sangue do novo pacto, que se derrama por moitos para a remisión dos pecados.

29 Pero eu dígovos que non beberei de aquí en diante deste froito da vide, ata ese día en que o beba novo convosco no reino do meu Pai.

30 E cando cantaron un himno, saíron ao monte das Oliveiras.

31 Entón díxolles Xesús: " Todos vos escandalizaredes por min esta noite; porque está escrito: Vou ferir ao pastor e as ovellas do rabaño serán espalladas".

32 Pero despois de resucitar, irei diante de ti a Galilea.

33 Pedro respondeulle: "Aínda que todos se escandalicen por ti, eu nunca me escandarei".

34 Díxolle Xesús: En verdade dígoche que esta noite, antes de que cante o gallo, me negarás tres veces.

35 Pedro díxolle: "Aínda que morrese contigo, non te negarei. Do mesmo xeito tamén dixeron todos os discípulos.

36 Entón Xesús veu con eles a un lugar chamado Getsemaní e díxolles aos discípulos: Sentade aquí, mentres eu vou orar alí.

37 E levou consigo a Pedro e aos dous fillos de Zebedeo, e comezou a estar triste e moi pesado.

38 Entón díxolles: " A miña alma está moi triste ata a morte: quedades aquí e vixía comigo".

39 E foi un pouco máis alá, botouse a boca boca arriba e orou dicindo: " O meu Pai, se é posible, que pase de min este cáliz; pero non como eu quero, senón como ti queres".

40 E chegou aos discípulos, atopáronos durmindo e díxolle a Pedro: " ¿E que non puidexes velar comigo unha hora?"

41 Vixía e orade para que non caiaes na tentación: o espírito está ben disposto, pero a carne é débil.

42 volveu marchou por segunda vez e orou dicindo: -Oh meu Pai, se este cáliz non pasa de min, se non o beba, fágase a túa vontade.

43 E chegou e atopounos de novo durmindo, porque os seus ollos estaban pesados.

44 E deixounos e foise de novo e orou por terceira vez, dicindo as mesmas palabras.

45 Entón achegouse aos seus discípulos e díxolles: " Dorme agora e descansa. velaquí, a hora chega e o Fillo do home é entregado en mans dos pecadores".

46 Levántate, imos: velaquí que está preto o que me traizoa.

47 E mentres aínda falaba, velaquí veu Xudas, un dos doce, e con el unha gran multitude con espadas e bastóns, dos principais sacerdotes e dos anciáns do pobo.

48 O que o traizoou deulles un sinal, dicindo: A quen eu lle bique, ese é el.

49 Enseguida achegouse a Xesús e díxolle: "Salve, mestre! e bicouno.

50 E Xesús díxolle: Amigo, para que viñeches? Entón chegaron eles, puxéronlle as mans sobre Xesús e colleron.

51 E velaquí, un dos que estaban con Xesús estendeu a man, sacou a espada, e golpeou a un servo do sumo sacerdote e cortoulle a orella.

52 Entón Xesús díxolle: " Volve a túa espada no seu lugar, porque todos os que tomen a espada perecerán coa espada".

53 Cres que agora non podo orar ao meu Pai, e que me dará enseguida máis de doce lexións de anxos?

54 Pero como se cumprirán entón as Escrituras, que así debe ser?

55 Nesa mesma hora díxolle Xesús á multitude: Saídes coma contra un ladrón con espadas e bastóns para collerme? Sentábame todos os días contigo ensinando no templo, e non me agarraches.

56 Pero todo isto fíxose para que se cumpriran as escrituras dos profetas. Entón todos os discípulos abandonárono e fuxiron.

57 E os que prenderon a Xesús levárono ao sumo sacerdote Caifás, onde estaban reunidos os escribas e os anciáns.

58 Pero Pedro seguiu de lonxe ata o palacio do sumo sacerdote e entrou e sentouse cos criados para ver o fin.

59 Os sumos sacerdotes, os anciáns e todo o concilio procuraban un falso testemuño contra Xesús para matalo;

60 Pero non atopou ningunha: si, aínda que viñeron moitas testemuñas falsas, aínda non atoparon ningunha. Ao final chegaron dúas testemuñas falsas,

61 E dixo: Este dixo: Podo destruír o templo de Deus e construílo en tres días.

62 E o sumo sacerdote ergueuse e díxolle: "Non respondes nada? que é o que estes testemuñan contra ti?"

63 Pero Xesús calou. E respondeu o sumo sacerdote e díxolle: Xúroche polo Deus vivo que nos digas se ti es o Cristo, o Fillo de Deus.

64 Díxolle Xesús: " Dixeches; con todo dígoche que despois veredes ao Fillo do Home sentado á dereita do poder e vindo nas nubes do ceo".

65 Entón o sumo sacerdote rasgou as súas roupas, dicindo: "Faleu blasfemia". que máis necesitamos de testemuñas? velaquí, agora escoitaches a súa blasfemia.

66 Que pensas? Eles responderon e dixeron: É culpable de morte.

67 Entón escupíronlle na cara e abofetárono; e outros golpeárono coas palmas das mans,

68 Dicindo: Profetizádenos, Cristo, quen é o que te golpeou?

69 E Pedro estaba sentado fóra no palacio.

70 Pero el negou diante de todos, dicindo: Non sei o que dis.

71 E cando saíu ao pórtico, outra criada viuno e díxolles aos que estaban alí: Este tamén estaba con Xesús de Nazaret.

72 E volveu negar con xuramento: Non coñezo o home.

73 E despois dun tempo achegáronse a el os que estaban alí e díxéronlle a Pedro: -"De certo ti tamén es un deles; pois a túa fala despréciate.

74 Entón comezou a maldecir e a xurar, dicindo: Non coñezo a ese home. E enseguida cantou o galo.

75 E Pedro lembrouse da palabra de Xesús, que lle dixo: Antes de que cante o gallo, me negarás tres veces. E saíu e chorou amargamente.

CAPÍTULO 27

1 Cando chegou a mañá, todos os sumos sacerdotes e os anciáns do pobo xurdiron contra Xesús para matalo:
 2 E despois de atarno, levárono e entregárono ao gobernador Poncio Pilato.
 3 Entón Xudas, que o traizoara, ao ver que estaba condenado, arrepeniuse e volveu os trinta moedas de prata aos sumos sacerdotes e aos anciáns.
 4 Dicindo: Pequei por traizoar o sangue inocente. E eles dixeron: Que é iso para nós? vexa para iso.
 5 E botou as pezas de prata no templo e foise e foi aforcarse.
 6 Os sumos sacerdotes colleron as pezas de prata e dixeron: "Non é lícito metelas no tesouro, porque é o prezo do sangue".
 7 E xuntaron consello e compraron con eles o campo do oleiro para enterrar a forasteiros.
 8 Por iso ese campo foi chamado, o campo de sangue, ata hoxe.
 9 Entón cumpriuse o que dixera o profeta Xeremía: "Levaron as trinta moedas de prata, o prezo do que se valoraba, a quen os fillos de Israel valoraron;
 10 E deunos para o campo do oleiro, como me designou o Señor.
 11 E Xesús púxose diante do gobernador. E Xesús díxolle: **Ti dis.**
 12 E cando foi acusado dos sumos sacerdotes e dos anciáns, non respondeu nada.
 13 Pilato díxolle entón: "Non escoitas cantas cousas testemuñan contra ti?
 14 E el respondeulle sen palabra; de tal xeito que o gobernador marabillóse moito.
 15 Agora ben, naquela festa, o gobernador adoitaba soltar á xente a un prisioneiro que quería.
 16 E tiñan entón un prisioneiro notable, chamado Barrabás.
 17 Xa que logo, cando estaban reunidos, díxolles Pilato: "A quen queredes que vos solte? Barrabás, ou Xesús que se chama Cristo?
 18 Porque sabía que por envexa o libran.
 19 Cando estaba sentado no tribunal, a súa muller mandoulle dicir: "Non teñas nada que ver con ese xusto, porque hoxe sufrín moitas cousas nun soño por causa del".
 20 Pero os sumos sacerdotes e os anciáns convenceron á multitude de que lle preguntasen a Barrabás e destrúisen a Xesús.
 21 O gobernador respondeu e díxolles: A cal dos dous queredes que vos solte? Eles dixeron: Barrabás.
 22 Pilato díxolles: Que farei entón con Xesús que se chama Cristo? Todos lle din: Que sexa crucificado.
 23 E o gobernador dixo: Por que, que mal fixo? Pero eles clamaban máis, dicindo: Que sexa crucificado.
 24 Cando Pilato viu que nada podía gañar, senón que se producía un tumulto, tomou auga e lavouse as mans diante da multitude, dicindo: Eu son inocente do sangue deste xusto.
 25 Entón todo o pobo respondeu: "O seu sangue caia sobre nós e sobre os nosos fillos".
 26 Entón soltoulles a Barrabás, e despois de azoutar a Xesús, entregouno para que o crucificasen.
 27 Entón os soldados do gobernador levaron a Xesús á sala común e reuniron a toda a banda de soldados.

28 E despoixárono e puxéronlle unha túnica escarlata.
 29 E despois de cubrir unha coroa de espiños, puxérona sobre a súa cabeza e unha cana na man dereita.
 30 E cuspiron sobre el, colleron a cana e déronlle un golpe na cabeza.
 31 E despois de que se burlaron del, quitáronlle a túnica, puxéronlle os seus propios vestidos e levárono para crucificalo.
 32 E cando saíron, atoparon un home de Cirene, chamado Simón, a este obrigáronlle a levar a súa cruz.
 33 E cando chegaron a un lugar chamado Gólgota, é dicir, lugar dun cranio,
 34 Déronlle a beber vinagre mesturado con fel, e cando o probou, non quixo beber.
 35 E crucificárono e repartiron as súas vestiduras, botando sortes, para que se cumprise o que foi dito polo profeta: Repartiron entre eles as miñas vestiduras, e sobre a miña vestidura tiraron a sorte.
 36 E sentáronse alí observárono;
 37 E puxo sobre a súa cabeza a súa acusación escrita: **ESTE É XESÚS, O REI DOS XUDEUS.**
 38 Entón foron dous ladróns crucificados con el, un á dereita e outro á esquerda.
 39 E os que pasaban por alí insultábanlle, meneando a cabeza,
 40 E dicindo: Ti que destrúes o templo e o constrúes en tres días, sálvate a ti mesmo. Se es Fillo de Deus, baixa da cruz.
 41 Tamén os sumos sacerdotes, os escribas e os anciáns, mofándose del, dicían:
 42 Salvou a outros; a si mesmo non pode salvar. Se é o rei de Israel, que baixe agora da cruz, e creremos nel.
 43 El confiou en Deus; que o libre agora, se o quere, porque dixo: Eu son o Fillo de Deus.
 44 Tamén os ladróns, que foron crucificados con el, botáronlle o mesmo nos dentes.
 45 E dende a hora sexta houbo tebras sobre toda a terra ata a hora nove.
 46 E sobre a hora nona, Xesús berrou en gran voz, dicindo: **Elí, Elí, lama sabactani?** é dicir: Meu Deus, meu Deus, por que me abandonaches?
 47 Algúns dos que estaban alí, ao oír isto, dixeron: Este home chama a Elías.
 48 Enseguida un deles correu, colleu unha esponxa, encheuna de vinagre, púxoala nunha cana e deulle de beber.
 49 Os demais dixeron: "Deixa, vexamos se Elías virá a salvalo".
 50 Xesús, cando volveu chorar a gran voz, entregou a pantasma.
 51 E velaquí, o veo do templo rasgouse en dous de arriba abaixo; e a terra tremeu e as pedras rasgaron;
 52 E abríronse os sepulcros; e levantáronse moitos corpos dos santos que durmían,
 53 E saíu dos sepulcros despois da súa resurrección, e entrou na cidade santa e apareceuse a moitos.
 54 E cando o centurión, e os que estaban con el, vixiando a Xesús, viron o terremoto e as cousas que estaban acontecidas, temían moito, dicindo: Este era verdadeiramente o Fillo de Deus.
 55 E había moitas mulleres que miraban de lonxe, as cales seguían a Xesús dende Galilea, servíndolle:
 56 Entre as que estaba María Magdalena, María, a nai de Santiago e Xose, e a nai dos fillos de Zebedeo.

57 Cando chegou a noite, chegou un home rico de Arimatea, chamado Xosé, que tamén era discípulo de Xesús:

58 Foi onda Pilato e suplicou o corpo de Xesús. Entón Pilato mandou entregar o corpo.

59 E cando Xosé colleu o corpo, envolveuno nun pano limpo.

60 E púxoo no seu sepulcro novo, que el tiña labrado na rocha, e fixo rodar unha gran pedra ata a porta do sepulcro e marchou.

61 E alí estaban María Magdalena e a outra María, sentadas fronte ao sepulcro.

62 E ao día seguinte, que foi o día da preparación, xuntáronse a Pilato os sumos sacerdotes e os fariseos.

63 Dicindo: "Señor, lembramos que aquel enganador dixo cando aínda estaba vivo: "Ao cabo de tres días resucitarei".

64 Manda, pois, que se garde o sepulcro ata o terceiro día, para que non veñan os seus discípulos de noite e o rouben e digan ao pobo: "Resurrectou de entre os mortos; así o último erro será peor que o primeiro".

65 Pilato díxolles: "Tedes un reloxo.

66 Así que foron e aseguraron o sepulcro, selando a pedra e poñendo garda.

16Entón os once discípulos foron a Galilea, a un monte onde Xesús os indicara.

17 E cando o viron, adorárono, pero algúns dubidaron.

18 E veu Xesús e faloulles, dicindo: **Todo o poder é dado no ceo e na terra.**

19 Id, pois, e ensínade a todas as nacións, bautizándoas no nome do Pai, e do Fillo e do Espírito Santo:

20 Ensinándolles a observar todas as cousas que vos mandei: e velaquí, estou convosco todos os días, ata o fin do mundo. Amén.

CAPÍTULO 28

1 Ao final do sábado, cando comezaba a amencer cara o primeiro día da semana, María Magdalena e a outra María viñeron para ver o sepulcro.

2 E velaquí, houbo un gran terremoto, pois o anxo do Señor baixou do ceo, veu e fixo rodar a pedra da porta e sentouse sobre ela.

3O seu rostro era coma un lóstrego, e os seus vestidos brancos coma a neve:

4 E por medo del, os gardas tremáronse e quedaron coma mortos.

5 E respondeu o anxo e díxolles ás mulleres: Non teñades medo, porque sei que buscades a Xesús, que foi crucificado.

6 Non está aquí, porque resucitou, como dixo. Ven, mira o lugar onde xacía o Señor.

7 E vai axiña e dilles aos seus discípulos que resucitou de entre os mortos; e velaquí, vai diante de vós a Galilea; alí o veredes: velaquí, xa vos dixen.

8 E saíron axiña do sepulcro con medo e gran gozo; e correu a dar a palabra aos seus discípulos.

9 E mentres ían dicirllo aos seus discípulos, velaquí, Xesús atopouse con eles e díxolles: **Saíba.** E viñeron, colleronno dos pés e adorárono.

10 Entón díxolles Xesús: -" **Non teñades medo. Id e dille aos meus irmáns que van a Galilea e alí me verán.**"

11 Cando eles ían, velaquí, algúns dos gardas entraron na cidade e lles mostraron aos sumos sacerdotes todo o que estaba feito.

12 E cando se reuniron cos anciáns e tomaron consello, deron moito diñeiro aos soldados.

13 Dicindo: "Di, os seus discípulos viñeron de noite e roubaron mentres nós durmíamos".

14 E se isto chega a oídos do gobernador, convencerémolo e aseguráremoste.

15 Así que colleron o diñeiro e fixeron o que lles ensinaron;

Evanxeo de Marcos

CAPÍTULO 1

1 O comezo do evanxeo de Xesucristo, o Fillo de Deus;
2 Como está escrito nos profetas: "Velaí, envío o meu mensaxeiro diante da túa cara, que preparará o teu camiño diante de ti".
3 A voz dun que clama no deserto: Preparade o camiño do Señor, endereitade os seus camiños.
4 Xoán bautizou no deserto e predicou o bautismo de arrepentimento para a remisión dos pecados.
5 E saíron cara a el toda a terra de Xudea e os de Xerusalén, e todos foron bautizados por el no río do Xordán, confesando os seus pecados.
6 E Xoán estaba vestido con pelo de camelo e cun cinto de pel arredor dos seus lombos; e comeu saltóns e mel bravo;
7 E predicou, dicindo: "Vén despois de min un máis poderoso ca min, cuxo lazo dos zapatos non son digno de agacharme e soltarlle".
8 Eu realmente vos bautizei con auga, pero el os bautizará co Espírito Santo.
9 E aconteceu naqueles días que Xesús veu de Nazaret de Galilea e foi bautizado por Xoán no Xordán.
10 E enseguida, saíndo da auga, viu o ceo aberto e o Espírito como unha pomba que baixaba sobre el.
11 E veu unha voz do ceo que dicía: Ti es o meu Fillo amado, en quen teño a ben.
12 E inmediatamente o Espírito empúxoo ao deserto.
13 E estivo alí no deserto corenta días, tentado por Satanás; e estivo coas feras bravas; e os anxos servíronlle.
14 Despois de que Xoán foi encarcerado, chegou Xesús a Galilea, predicando o evanxeo do reino de Deus.
15 E dicindo: " **Cumpríuse o tempo e o reino de Deus está próximo: arrepentídevos e crede no evanxeo**".
16 Mentres camiñaba pola beira do mar de Galilea, viu a Simón e o seu irmán Andrés botando unha rede ao mar, porque eran pescadores.
17 Xesús díxolles: " **Vende detrás de min, e farei de vós pescadores de homes**".
18 E enseguida deixaron as redes e seguírono.
19 E despois de ir un pouco máis aló, viu a Santiago, fillo de Zebedeo, e a Xoán, o seu irmán, que tamén estaban no barco arraxando as redes.
20 Enseguida chamounos, e deixaron ao seu pai Zebedeo no barco cos empregados, e foron detrás del.
21 E entraron en Cafarnaúm; e enseguida o sábado entrou na sinagoga e ensinaba.
22 E quedaron abraiados da súa doutrina, porque os ensinaba como quen tiña autoridade, e non como os escribas.
23 E había na súa sinagoga un home cun espírito impuro; e berrou:
24 Dicindo: Déixanos; que temos que ver contigo, Xesús de Nazaret? viches para destruírnos? Eu sei quen es, o Santo de Deus.
25 E Xesús reprochouno, dicindo: **Cala e sae del**.
26 E cando o espírito inmundo o desgarraba e clamaba a gran voz, saíu del.
27 E todos quedaron abraiados, de tal xeito que se preguntaban entre si, dicindo: Que é isto? que nova

doutrina é esta? pois con autoridade manda ata os espíritos impuros, e eles obedecen.

28 E inmediatamente a súa fama estendeuse por toda a rexión de Galilea.

29 E enseguida, cando saíron da sinagoga, entraron na casa de Simón e Andrés con Santiago e Xoán.

30 Pero a nai da muller de Simón xacía enferma de febre, e enseguida contáronlle dela.

31 El veu, colleuna da man e levantouna; e enseguida a febre deixouna, e ela serviu para eles.

32 E á noite, cando o sol se poñía, trouxéronlle todos os enfermos e os endemoniados.

33 E toda a cidade estaba reunida á porta.

34 E curou a moitos enfermos de diversas enfermidades, e expulsou moitos demos; e non permitiron que os demos falasen, porque o coñecían.

35 E pola mañá, erguerse moito antes do día, saíu e marchou a un lugar solitario, e alí orou.

36 E seguírono Simón e os que estaban con el.

37 E cando o atoparon, díxéronlle: "Todos os homes buscan por ti".

38 E díxolles: " **Imos ás cidades próximas, para que eu tamén predice alí, porque por iso saín**.

39 E predicaba nas súas sinagogas por toda Galilea e expulsaba os demos.

40 E un leproso achegouse a el, suplicándolle, axeonllouse ante el e díxolle: "Se queres, podes limparme".

41 E Xesús, movido a compaixón, tendeu a man, tocouno e díxolle: **Quero; sé limpo**.

42 E en canto falou, inmediatamente a lepra apartouse del e quedou limpo.

43 E mandoulle con rigor e deseguido despediuno;

44 E díxolle: " **Mira que non lle digas nada a ninguén; pero vai, móstrate ao sacerdote e ofrece para a túa purificación as cousas que Moisés mandou, como testemuño para eles**".

45 Pero el saíu e comezou a publicalo moito e a divulgar o asunto, de tal xeito que Xesús xa non podía entrar abertamente na cidade, senón que estaba fóra, en lugares desertos: e acudían a el de todas as partes.

CAPÍTULO 2

1 E volveu entrar en Cafarnaúm despois duns días; e fíxose ruído de que estaba na casa.

2 E enseguida reuníronse moitos, de tal xeito que non había lugar para recibilos, non, non tanto como pola porta: e predicoulles a palabra.

3 E achegáronse a el traendo un paralítico, que naceu de catro.

4 E como non puideron achegarse a el pola prensa, descubriron o tellado onde estaba el, e despois de rompelo, baixaron o leito onde estaba o paralítico.

5 Cando Xesús viu a súa fe, díxolle ao paralítico: **Fillo, os teus pecados son perdoados**.

6 Pero había algúns dos escribas alí sentados, e razoando no seu corazón:

7 Por que este home fala así blasfemias? quen pode perdoar os pecados senón só Deus?

8 E inmediatamente Xesús, cando se decatou no seu espírito de que así razoaban dentro de si mesmos, díxolles: **Por que pensades estas cousas no voso corazón?**

9 **Se é máis doado dicirle ao paralítico: Os teus pecados son perdoados; ou dicir: Levántate, toma o teu leito e anda?**

10 Pero para que saibades que o Fillo do Home ten poder na terra para perdoar os pecados (díxolle ao paralítico):

11 Dígoche: **Levántate, toma o teu leito e entra na túa casa.**

12 E inmediatamente ergueuse, colleu a cama e saíu diante de todos; de tal xeito que todos quedaron abraidos e glorificaron a Deus, dicindo: Nunca o vimos así.

13 E saíu de novo á beira do mar; e toda a xente acudiu a el, e el ensinoulles.

14 E ao pasar, viu a Leví, fillo de Alfeo, sentado no alfándego, e díxolle: **Sígueme.** E ergueuse e seguiu.

15 E aconteceu que, mentres Xesús estaba sentado á mesa na súa casa, sentáronse tamén moitos publicanos e pecadores xunto con Xesús e os seus discípulos, porque eran moitos, e seguirono.

16 E cando os escribas e os fariseos o viron comer con publicanos e pecadores, dixéronlles aos seus discípulos: "Como é que come e bebe con publicanos e pecadores?"

17 Xesús, ao oír isto, díxolles: "**Os santos non necesitan do médico, senón os enfermos: non vin a chamar aos xustos, senón aos pecadores ao arrepentimento.**"

18 E os discípulos de Xoán e dos fariseos xaxunaban;

19 E Xesús díxolles: **¿Poden os fillos da cámara de noiva xaxunar mentres o noivo está con eles? mentres teñan o noivo con eles, non poden xaxún.**

20 Pero chegarán días en que o noivo será quitado deles, e entón xaxunarán neses días.

21 Tampouco ninguén cose un anaco de tecido novo nunha roupa vella; se non, o anaco novo que a encheu quita o vello e o rasgo empeora.

22 E ninguén pon viño novo en garrafas vellas; se non, o viño novo rebenta as garrafas, o viño derramase e as garrafas estropearanse; pero hai que poñer o viño novo en garrafas novas.

23 E aconteceu que pasou polos campos de millo o día de sábado; e os seus discípulos comezaron, mentres ían, a arrincar as espigas.

24 E dixéronlle os fariseos: "Velaí, por que fan o que non é lícito en sábado?"

25 E díxolles: "**¿Nunca liches o que fixo David cando tivo necesidade e tiña fame, el e os que estaban con el?**"

26 Como entrou na casa de Deus nos días do sumo sacerdote Abiatar, e comeu os pans da proposición, que non é lícito comer senón para os sacerdotes, e deulles tamén aos que estaban con el?

27 E díxolles: O sábado foi feito para o home, e non o home para o sábado.

28 Polo tanto, o Fillo do home tamén é Señor do sábado.

CAPÍTULO 3

1 E volveu entrar na sinagoga; e alí había un home que tiña a man seca.

2 E víxiano para saber se o curaría o sábado; para que o acusasen.

3 E díxolle ao home que tiña a man seca: "**Levántate.**"

4 E díxolles: **¿É lícito facer o ben en sábado ou facer o mal? para salvar a vida ou para matar?** Pero eles callaron.

5 E despois de mirarlles arredor con ira, entristecido pola dureza do seu corazón, díxolle ao home: "**Estnde a túa man.**" E estendeuno, e a súa man foi restaurada como a outra.

6 E saíron os fariseos e enseguida consultaron os herodianos contra el para destruílo.

7 Pero Xesús retirouse cos seus discípulos ao mar, e seguiu unha gran multitude de Galilea e de Xudea.

8 E de Xerusalén, e de Idumea e de alén do Xordán; e os arredor de Tiro e Sidón, unha gran multitude, cando oíron as grandes cousas que facía, achegáronse a el.

9 E díxolles aos seus discípulos que lle agardase unha pequena embarcación por mor da multitude, para que non o ateígaran.

10 Porque el curara a moitos; de tal xeito que o presionaban para que o tocasse a cantos tiñan pragas.

11 E os espíritos inmundos, cando o viron, caeron diante del e clamaron, dicindo: Ti es o Fillo de Deus.

12 E mandoulles rigorosamente que non o dean a coñecer.

13 E subiu a un monte e chamou a quen quería, e achegáronse a el.

14 E ordenou a doce para que estivesen con el e para que os enviase a predicar.

15 E ter poder para curar enfermidades e expulsar os demos:

16 E a Simón púxolle o apelido de Pedro;

17 E Santiago, fillo de Zebedeo, e Xoán, irmán de Santiago; e chamoulles Boanerges, que é, Os fillos do trono.

18 E Andrés, Filipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Santiago, fillo de Alfeo, Tadeo e Simón o cananeo.

19 E Xudas Iscariote, que tamén o traizoou: e entraron nunha casa.

20 E a multitude xúntase de novo, de modo que nin sequera podían comer pan.

21 E cando o souberon os seus amigos, saíron para prender del, porque dicían: "Está fóra de si".

22 E os escribas que baixaron de Xerusalén dixeron: "Ten a Belcebú, e polo príncipe dos demos expulsa os demos".

23 E chamounos a el e díxolles en parábolas: **Como pode Satanás expulsar a Satanás?**

24 **E se un reino está dividido contra si mesmo, ese reino non pode manterse.**

25 **E se unha casa está dividida contra si mesma, esa casa non pode manterse.**

26 **E se Satanás se levanta contra si mesmo e está dividido, non pode manterse, pero ten un fin.**

27 Ninguén pode entrar na casa dun home forte e estragar os seus bens, a menos que primeiro ate o home forte; e entón estragará a súa casa.

28 En verdade dígovos que todos os pecados serán perdoados aos fillos dos homes e as blasfemias con que blasfemen:

29 **Pero o que blasfema contra o Espírito Santo nunca ten perdón, senón que corre perigo de condenación eterna:**

30 Porque dixeron: "Ten un espírito impuro".

31 Viñeron entón os seus irmáns e a súa nai, e, parados fóra, mandáronlle chamar.

32 E a multitude sentouse arredor del e dixéronlle: "Velaí, a túa nai e os teus irmáns de fóra buscan por ti".

33 El respondeulles, dicindo: **Quen é a miña nai ou os meus irmáns?**

34 E mirou arredor para os que estaban sentados ao seu redor e dixo: "**Velaí a miña nai e os meus irmáns!**"

35 **Pois quen faga a vontade de Deus, este é o meu irmán, a miña irmá e a miña nai.**

CAPÍTULO 4

1 E comezou de novo a ensinar á beira do mar; e toda a multitude estaba á beira do mar na terra.

2 E ensinoulles moitas cousas mediante parábolas, e díxolles na súa doutrina:

3 Escoitade; Velaquí, saíu un sementador para sementar:

4 E aconteceu que, mentres sementaba, algúns caeron pola beira do camiño, e as aves do ceo viñeron e devorárono.

5 E algúns caeron sobre un terreo pedregoso, onde non tiña moita terra; e inmediatamente xurdiu, porque non tiña profundidade de terra:

6 Pero cando saíu o sol, queimou; e como non tiña raíz, murchouse.

7 Algúns caeron entre espiños, e os espiños creceron e afogárono, e non deu froito.

8 E outro caeu en terra boa e deu froitos que xurdiron e creceron; e deu a luz, uns trinta, outros sesenta e outros cen.

9 E díxolles: O que teña oídos para oír, que oiga.

10 E cando estaba só, os que estaban arredor del cos doce preguntáronlle a parábola.

11 E díxolles: " A vós é dado coñecer o misterio do reino de Deus; pero aos que están fóra, todas estas cousas fanse en parábolas.

12 Para que, vendo, vexan e non perciban; e escoitando poden oír e non entender; para que en ningún momento se convertan e lles sexan perdoados os seus pecados.

13 E díxolles: Non coñecedes esta parábola? e como saberedes todas as parábolas?

14 O sementador sementa a palabra.

15 E estes están á beira do camiño, onde se sementa a palabra; pero cando o escoitaron, Satanás vén inmediatamente e quita a palabra que foi sementada nos seus corazóns.

16 E estes son tamén os que se sementan en terreos pedregosos; quen, cando escoitaron a palabra, inmediatamente a reciben con alegría;

17 E non teñen raíz en si mesmos, e así perduran só por un tempo: despois, cando xorde a aflición ou a persecución por mor da palabra, inmediatamente se ofendían.

18 E estes son os que se sementan entre espiños; como escoitar a palabra,

19 E os coidados deste mundo, e o engano das riquezas e os desexos doutras cousas que entran, afogan a palabra e vólvese infrutuosa.

20 E estes son os que se sementan en boa terra; os que escoitan a palabra, a reciben e dan froito, uns trinta veces, outros sesenta e outros cen.

21 E díxolles: -" ¿Tráese unha candeia para que se poña debaixo dun fanegal ou debaixo dunha cama? e non estar posto nun candelabro?

22 Porque non hai nada agochado que non se manifeste; tampouco se gardou nada en segredo, senón que debería saír ao estranxeiro.

23 Se alguén ten oídos para escoitar, que oiga.

24 E díxolles: " Coidado co que escoitades; coa medida que medidas, serás medido; e aos que oídes daráselles máis".

25 Porque ao que ten, daráselle; e ao que non ten, quitaráselle ata o que ten.

26 E dixo: Así é o reino de Deus, coma se un home botase semente á terra;

27 E debería durmir e erguerse noite e día, e a semente brotaría e medrase, non sabe como.

28 Porque a terra dá froito por si mesma; primeiro a lámina, despois a espiga, despois o millo cheo na espiga.

29 Pero cando o froito sae, inmediatamente pon a fouce, porque chegou a colleita.

30 E dixo: A que compararemos o reino de Deus? ou con que comparación imos comparalo?

31 É coma un gran de mostaza, que cando se sementa na terra é menor que todas as sementes que hai na terra:

32 Pero cando se sementa, medra e faise máis grande que todas as herbas, e bota grandes pólas; para que as aves do ceo se aloxen á súa sombra.

33 E con moitas parábolas deste tipo faloulles a palabra, tal e como podían escoitala.

34 Pero sen parábolas non lles falou; e cando estaban sós, expúxolles todas as cousas aos seus discípulos.

35 E aquel día, cando chegou a noite, díxolles: " **Pasemos ao outro lado**".

36 E despois de despedir á xente, leváronlle mentres estaba na nave. E tamén había con el outros barquiños.

37 E levantouse unha gran tormenta de vento, e as ondas batían contra a nave, de modo que xa estaba chea.

38 E estaba na parte traseira do barco, durmindo nunha almofada; e espertárono e dixéronlle: Mestre, non che importa que perezamos?

39 E levantouse e increpou o vento e díxolle ao mar: " **Paz, cala**". E cesou o vento, e houbo unha gran calma.

40 E díxolles: **Por que tedes tanto medo? como é que non tes fe?**

41 E temían moito, e dixéronse uns a outros: Que home é este, que ata o vento e o mar lle obedecen?

CAPÍTULO 5

1 E pasaron ao outro lado do mar, ao país dos gadarenos.

2 E cando saíu do barco, enseguida atopouse con el un home que tiña un espírito impuro dos sepulcros.

3 Quen tiña a súa morada entre os sepulcros; e ninguén o podía atar, non, nin con cadeas:

4 Porque moitas veces fora atado con cadeas e cadeas, e as cadeas foron arrancadas por el e as cadeas rotas en pedazos: nin ninguén puido domalo.

5 E sempre, noite e día, estaba nos montes e nos sepulcros, chorando e cortándose coas pedras.

6 Pero cando viu a Xesús de lonxe, correu e adorouno.

7 E berrou a gran voz e dixo: "Que teño que ver eu contigo, Xesús, Fillo do Deus Altísimo? Xúroche por Deus, que non me atormentes.

8 Pois díxolle: **Saia do home, espírito inmundo**.

9 E preguntoulle: **-¿Como te chamas?** E respondeu: "O meu nome é Lexión, porque somos moitos".

10 E rogoulle moito que non os mandase fóra do país.

11 E había alí preto dos montes un gran rabaño de porcos que pacían.

12 E todos os demos rogáronlle, dicíndolle: Envíanos aos porcos para que entremos neles.

13 E enseguida Xesús deulles permiso. E os espíritos inmundos saíron e entraron nos porcos; e o rabaño correu con violencia por un lugar escarpado ata o mar (eran uns dous mil) e foron sufocados no mar.

14 E os que apacentaban os porcos fuxiron e contárono na cidade e no campo. E saíron a ver que era o que se facía.

15 E achegáronse a Xesús, e viron ao que estaba endemoniado, que tiña a lexión, sentado, vestido e sano de mente: e tiveron medo.

16 E os que o viron contáronlles como lle aconteceu ao endemoniado e tamén sobre os porcos.

17 E comezaron a rogarlle que marchase das súas costas.

18 E cando chegou á nave, o que tiña o demo rogoulle que estivese con el.

19 Con todo, Xesús non o permitiu, pero díxolle: "**Vai á casa dos teus amigos e cóntalles cantos grandes cousas fixo o Señor por ti e que tivo compaixón de ti**".

20 E marchou e comezou a publicar na Decápole as grandes cousas que Xesús fixera por el, e todos quedaron marabillados.

21 E cando Xesús pasou de novo en barco á outra beira, moita xente xuntouse a el, e estaba preto do mar.

22 E velaquí, chega un dos xefes da sinagoga, chamado Xairo; e cando o viu, caeu aos seus pés,

23 E suplicoulle moito, dicindo: "A miña filla xace a piques de morrer; rógoche que veña e ponlle as mans sobre ela para que sexa curada; e ela vivirá.

24 E Xesús foi con el; e moita xente seguía e amontoábase.

25 E unha muller, que tiña doce anos de fluxo de sangue,

26 E sufrira moitas cousas por parte de moitos médicos, e gastara todo o que ela tiña, e nada mellorou, senón que empeorou.

27 Cando ela oíu falar de Xesús, veu detrás da prensa e tocoulle o vestido.

28 Pois ela dixo: "Se non toco máis que as súas roupas, estarei sana".

29 E enseguida secou a fonte do seu sangue; e sentiu no seu corpo que estaba curada daquela praga.

30 E Xesús, sabendo en si mesmo que a virtude lle saíra, deulle a volta na prensa e díxolle: "**Quen tocou a miña roupa?**"

31 E os seus discípulos díxéronlle: "Ves a multitude que te agolpaba, e dis: Quen me tocou?"

32 E mirou arredor para ver a que fixera isto.

33 Pero a muller, temerosa e tremenda, sabendo o que lle facía, veu e botouse diante del e díxolle toda a verdade.

34 E díxolle: "**Filla, a túa fe salvoche; vai en paz, e saia da túa praga**".

35 Mentres aínda falaba, viñeron da casa do xefe da sinagoga uns que dixeron: A túa filla morreu. ¿Por que molestas máis ao Mestre?

36 En canto oíu Xesús a palabra que se dicía, díxolle ao xefe da sinagoga: "**Non teñas medo, só crea**".

37 E non permitiu que ninguén o seguise, salvo Pedro, Santiago e Xoán, irmán de Santiago.

38 E chegou á casa do xefe da sinagoga, e viu o tumulto e os que choraban e choraban moito.

39 E cando entrou, díxolles: "**¿Por que facedes isto e chorades? a moza non está morta, senón que dorme**".

40 E ríronse del para escarnio. Pero despois de que os sacou a todos, colle ao pai e á nai da moza, e aos que estaban con el, e entrou onde estaba a moza.

41 E colleu a moza da man e díxolle: "**Talita cumi**"; que é, interpretado: Moza, dígoche, érguese.

42 E enseguida ergueuse a moza e camiñou; pois tiña doce anos. E quedaron abraiados cun gran asombro.

43 E mandoulles rigorosamente que ninguén o soubese; e mandou que lle deran algo de comer.

CAPÍTULO 6

1 E saíu de alí e chegou á súa terra; e os seus discípulos ségueno.

2 E cando chegou o día do sábado, comezou a ensinar na sinagoga. e que sabedoría é esta que lle foi dada, para que mesmo obras tan poderosas sexan realizadas polas súas mans?

3 Non é este o carpinteiro, o fillo de María, o irmán de Xacobe, de Xosé, de Xuda e de Simón? e as súas irmás non están aquí connosco? E ofendéronse con el.

4 Pero Xesús díxolles: "**Non é un profeta sen honra, senón na súa terra, entre os seus parentes e na súa casa**".

5 E alí non puido facer ningunha obra poderosa, agás que puxo as mans sobre uns poucos enfermos e curounos.

6 E marabillouse da súa incredulidade. E daba voltas polas aldeas, ensinando.

7 E chamou aos doce e comezou a envialos de dous en dous; e deulles poder sobre os espíritos impuros;

8 E ordenoulles que non levasen nada para a súa viaxe, agás un bastón; sen carta, nin pan, nin cartos na bolsa:

9 Pero calzade con sandalias; e non poñer dúas capas.

10 E díxolles: "**En calquera lugar onde entredes nunha casa, permaneced alí ata que vos marchedes daquel lugar**".

11 E quen non vos reciba nin vos escoite, cando saídes de alí, sacude o po debaixo dos vossos pés como testemuño contra eles. En verdade dígovos que será máis tolerable para Sodoma e Gomorra o día do xuízo que para esa cidade.

12 E saíron e predicaron que os homes se arrepintían.

13 E botaron fóra moitos demos, unxiron con aceite a moitos enfermos e curáronos.

14 E o rei Herodes soubo del; (pois o seu nome foi difundido;) e dixo: Xoán o Bautista resucitou de entre os mortos, e por iso prodúcense nel prodúcense obras poderosas.

15 Outros dicían: Que é Elías. E outros dixeron: Que é un profeta, ou como un dos profetas.

16 Pero Herodes, ao oír isto, dixo: "É Xoán a quen decapitai: resucitou de entre os mortos".

17 Porque o mesmo Herodes enviara a Xoán, e encarceralo no cárcere por mor de Herodías, a muller de seu irmán Filipe, porque el casara con ela.

18 Porque Xoán dixerá a Herodes: "Non che é lícito ter a muller do teu irmán".

19 Por iso Herodías tivo unha pelexa contra el e quería matalo; pero ela non puido:

20 Porque Herodes temía a Xoán, sabendo que era un home xusto e santo, e observouno; e cando o escoitou, fixo moitas cousas e escoitouno con alegría.

21 E cando chegou un día conveniente, Herodes, no seu aniversario, fixo unha cea aos seus señores, altos capitáns e xefes de terras de Galilea;

22 E cando entrou a filla da devandita Herodías, bailou e agradaba a Herodes e aos que estaban con el, o rei díxolle á moza: "Pídeme o que queiras e dareino.

23 E xuroulle: "O que me pidas, dareino ata a metade do meu reino".

24 Ela saíu e díxolle á súa nai: "Que lle vou pedir? E ela dixo: A cabeza de Xoán o Bautista.

25 E enseguida entrou apresuradamente cara ao rei e preguntoulle, dicindo: "Quero que me deas pouco a pouco nun vaso a cabeza de Xoán o Bautista".

26 E o rei estaba moi triste; aínda por amor do seu xuramento, e polos que estaban sentados con el, non a rexeitou.

27 E enseguida o rei enviou un verdugo e mandou que lle levaran a cabeza, e foi e decapitauno na cadea.

28 E trouxo a súa cabeza nun prato e deulla á moza, e a moza deulla á súa nai.

29 E cando o souberon os seus discípulos, viñeron, levaron o seu cadáver e puxérono nun sepulcro.

30 E reuníronse os apóstolos a Xesús e contáronlle todas as cousas, tanto o que fixeran como o que ensinaran.

31 E díxolles: " **Vende vós separados a un lugar deserto e descansa un pouco**, porque había moitos que ían e ían, e non tiñan tempo para comer".

32 E partiron para un lugar deserto en barco en privado.

33 E a xente víronos marchar, e moitos coñecérono, e saíron correndo alí de todas as cidades, e saíron fóra deles e xuntáronse a el.

34 E Xesús, cando saíu, viu moita xente, e compaixouse deles, porque eran coma ovellas que non teñen pastor; e comezou a ensinalles moitas cousas.

35 E cando o día xa estaba moi esgotado, os seus discípulos achegáronse a el e dixéronlle: Este é un lugar deserto, e agora o tempo xa pasou.

36 Envíaos para que vaian ao campo da contorna e ás aldeas, e merquen pan, porque non teñen para comer.

37 El respondeu e díxolles: " **Dades de comer**. E dixéronlle: "Imos mercar douscentos denarios de pan e darlles de comer?"

38 El díxolles: **Cantos pans tedes? vai ver**. E cando souberon, din: Cinco e dous peixes.

39 E mandoulles que todos sentaran por grupos sobre a herba verde.

40 E sentáronse en filas, por centos e por cincuenta.

41 E despois de coller os cinco pans e os dous peixes, levantou a vista para o ceo, bendiciu, partiu os pans e deullos aos seus discípulos para que lles poñan diante; e os dous peixes repartíronse entre todos.

42 E todos comeron e quedaron fartos.

43 E levaron doce cestos cheos dos anacos e dos peixes.

44 E os que comían dos pans eran uns cinco mil homes.

45 E enseguida obrigou aos seus discípulos a subir ao barco e a ir ao outro lado antes para Betsaida, mentres el despediu á xente.

46 E cando os despediu, marchou á montaña para orar.

47 E cando chegou a noite, o barco estaba no medio do mar, e el só en terra.

48 E viulles traballando remando; porque o vento era contrario a eles, e sobre a cuarta vigilia da noite chegou a eles, camiñando sobre o mar, e quería pasar por eles.

49 Pero cando o viron camiñando sobre o mar, pensaron que fora un espírito, e gritaron:

50 Porque todos o viron e turbaron. E enseguida falou con eles e díxolles: **Anímate: son eu; non teñas medo**.

51 E subiu a eles na nave; e cesou o vento: e quedaron moi abraizados de si mesmos e maravillosos.

52 Porque non consideraban o milagre dos pans, porque o seu corazón estaba endurecido.

53 E cando pasaron, chegaron á terra de Xenesar et e chegaron á beira.

54 E cando saíron do barco, de seguido coñecérono,

55 E correndo por toda aquela rexión ao redor, comezou a levar en camas aos enfermos, onde souberon que estaba.

56 E onde queira que entraba, en aldeas, cidades ou campos, poñían os enfermos nas rúas e suplicábanlle que lle tocan se fose só o bordo da súa vestidura, e todos os que o tocaban quedaban sanados.

CAPÍTULO 7

1 Entón xuntáronse a el os fariseos e algúns escribas que viñan de Xerusalén.

2 E cando viron a algúns dos seus discípulos comer pan coas mans impuras, é dicir, coas mans sen lavar, acharon culpa.

3 Porque os fariseos e todos os xudeus, a non ser que se laven as mans a miúdo, non comen, seguindo a tradición dos anciáns.

4 E cando veñen do mercado, se non se lavan, non comen. E hai moitas outras cousas que recibiron para soste, como o lavado de copas, ollas, vasos de bronce e mesas.

5 Entón os fariseos e os escribas preguntáronlle: "¿Por que non andan os teus discípulos segundo a tradición dos anciáns, senón que comen pan coas mans sen lavar?"

6 El respondeu e díxolles: " **Ben profetizou Isaías de vós hipócritas, como está escrito: Este pobo honrame cos seus beizos, pero o seu corazón está lonxe de min**".

7 Con todo, en van me adoran, ensinando como doutrinas os mandamentos dos homes.

8 Pois deixando de lado o mandamento de Deus, gardades a tradición dos homes, como o lavado de potas e copas, e facedes moitas outras cousas semellantes.

9 E díxolles: " **Moi ben, rexeitades o mandamento de Deus, para que gardades a vosa tradición**".

10 Porque Moisés dixo: **Honra a teu pai e á túa nai**. e: **Quen maldice o pai ou a nai, que morra de morte**.

11 Pero vós dis: **Se un home lle di a seu pai ou á súa nai: "É Corbán, é dicir, un agasallo, de todo o que poidas aproveitar de min; será libre**.

12 E non lle permitís máis facer nada polo seu pai ou pola súa nai;

13 **Facendo inútil a palabra de Deus pola vosa tradición, que transmitistes, e facedes moitas cousas semellantes**.

14 E cando chamou a todo o pobo, díxolles: **Escoitade-me cada un de vós e entendedes**.

15 **Non hai nada de fóra do home, que entrando nel poida contaminalo; pero as cousas que saen del, son as que contaminan o home**.

16 **Se alguén ten oídos para escoitar, que oiga**.

17 E cando entrou na casa da xente, os seus discípulos preguntáronlle pola parábola.

18 E díxolles: **Tamén vós sodes sen entendemento? Non entendes que calquera cousa de fóra entra no home, non o pode contaminar;**

19 **Porque non entra no seu corazón, senón no ventre, e sae ao chorro, purgando todas as carnes?**

20 E dixo: **"O que sae do home contamina o home"**.

21 **Porque do interior, do corazón dos homes, saen os malos pensamentos, adulterios, fornicacións, asasinatos,**

22 Os roubos, a cobiza, a maldade, o engano, a lascivia, o mal de ollo, a blasfemia, o orgullo, a insensatez:

23 Todas estas cousas malas veñen de dentro e contaminan o home.

24 E de alí levantouse e entrou nas fronteiras de Tiro e Sidón, e entrou nunha casa, sen que ninguén o soubese, pero non puido estar escondido.

25 Porque unha muller, cuxa filla tiña un espírito impuro, oíu falar del, e veu e botouse aos seus pés.

26 A muller era grega, sirofenica de nación; e ela rogoulle que botase o demo da súa filla.

27 Pero Xesús díxolle: " Deixa que os fillos se sacien primeiro, porque non convén tomar o pan dos fillos e botalo aos cans".

28 E ela respondeulle: "Si, Señor; aínda que os cans debaixo da mesa comen as migallas dos nenos".

29 E díxolle: " Por este dito vai; saíu o demo da túa filla.

30 E cando chegou á súa casa, atopou o demo saído e a súa filla deitada na cama.

31 E de novo, partindo das costas de Tiro e Sidón, chegou ao mar de Galilea, polo medio das costas de Decápole.

32 E traéronlle un xordo e que tiña un impedimento na súa fala; e róganlle que poña a man sobre el.

33 E levouno á parte da multitude, meteu os dedos nos oídos, cuspir e tocoulle a lingua;

34 E levantou a vista para o ceo, suspirou e díxolle: Efata, é dicir, ábrete.

35 E enseguida os seus oídos abríronse e o cordel da súa lingua foi solto, e falou claro.

36 E mandoulles que non o dixesen a ninguén: pero canto máis lles mandaba, tanto máis o publicaban;

37 E quedaron atónitos, dicindo: Todo o fixo ben.

CAPÍTULO 8

1 Naqueles días, sendo a multitude moi grande e sen ter nada que comer, Xesús chamou aos seus discípulos e díxolles:

2Teño compaixón da multitude, porque xa levan tres días comigo e non teñen nada que comer.

3 E se os envío xaxando para as súas casas, desmaiaranse polo camiño, porque moitos deles viñeron de lonxe.

4 E os seus discípulos respondéronlle: "¿De onde pode un home saciar de pan a estes homes aquí no deserto?"

5 E preguntoulles: Cantos pans tedes? E eles dixeron: Sete.

6 E mandou á xente que se sentara no chan, e colleu os sete pans, deu grazas, partiu e deulles aos seus discípulos para que os poñan diante; e puxéronos diante do pobo.

7 E tiñan uns peixes pequenos, e bendiciu e mandou poñelos tamén diante deles.

8 Entón comeron e quedaron fartos, e colleron sete cestos da carne partida que quedaba.

9 E os que comeran eran uns catro mil, e despediunos.

10 E inmediatamente subiu nun barco cos seus discípulos e chegou ás partes de Dalmanuta.

11 E saíron os fariseos e puxéronse a preguntar con el, procurando del un sinal do ceo para tentalo.

12 E suspirou profundamente no seu espírito e dixo: Por que esta xeración busca un sinal? En verdade dígovos que non se lle dará ningún sinal a esta xeración.

13 E deixounos e, entrando de novo na nave, marchou á outra beira.

14E os discípulos esqueceran de levar pan, e non tiñan no barco máis que un pan.

15 E mandoulles: " Coidado, coidado co fermento dos fariseos e co fermento de Herodes.

16 E discutían entre si, dicindo: É porque non temos pan.

17 E Xesús, cando o soubo, díxolles: " ¿Por que pensades porque non tedes pan? Aínda non entendes, nin entendes? aínda tes o teu corazón endurecido?

18 Tendo ollos, non ves? e tendo oídos, non escoitades? e non te lembras?

19 Cando partei os cinco pans entre cinco mil, cantas cestas cheas de anacos levastes? Eles dinlle: Doce.

20 E cando os sete entre catro mil, cantas cestas cheas de anacos levastes? E eles dixeron: Sete.

21 E díxolles: " Como é que non entendedes?

22 E chegou a Betsaida; e leváronlle un cego e pedíronlle que o tocasse.

23 E colleu da man o cego e levouno fóra da cidade; e cando lle cuspir nos ollos e puxo as mans enriba del, preguntoulle se vía algo.

24 E levantou a vista e dixo: "Vexo homes como árbores que camiñan.

25 Despois volveu poñer as mans sobre os seus ollos e fíxoos mirar cara arriba, e foi restaurado e viu a todos con claridade.

26 E mandouno á súa casa, dicindo: Non entres á cidade nin llo digas a ninguén da vila.

27 E saíu Xesús e os seus discípulos ás cidades de Cesarea de Filipo .

28 E eles responderon: Xoán o Bautista; pero algúns din: Elías; e outros, Un dos profetas.

29 E díxolles: " Pero quen dides que son eu? E Pedro respondeu e díxolle: Ti es o Cristo.

30 E mandoulles que non falasen del a ninguén.

31 E comezou a ensinalles que o Fillo do Home debía sufrir moitas cousas, ser rexeitado polos anciáns, polos principais sacerdotes e os escribas, e ser asasinado, e despois de tres días resucitar.

32 E falou aquel refrán abertamente. E Pedro colleuno e comezou a reprendelo.

33 Pero cando se deu a volta e mirou para os seus discípulos, increpou a Pedro, dicíndolle: " Vete de min, Satanás, porque non gustas as cousas de Deus, senón as dos homes".

34 E cando chamou á xente cos seus discípulos tamén, díxolles: Quen queira vir detrás de min, que se negue a si mesmo, que tome a súa cruz e que me siga.

35 Porque quen queira salvar a súa vida, perderaa; pero quen perda a súa vida pola miña causa e polo evanxeo, salvaraa.

36 Pois que lle servirá a un home se gaña o mundo enteiro e perde a súa propia alma?

37 Ou que dará un home a cambio da súa alma?

38 Por tanto, quen se avergoña de min e das miñas palabras nesta xeración adúltera e pecadora; del tamén se avergoñará o Fillo do Home, cando veña na gloria do seu Pai cos santos anxos.

CAPÍTULO 9

1 E díxolles: **En verdade dígovos que hai algúns dos que están aquí, que non probarán a morte ata que vexan vir o reino de Deus con poder.**

2 E despois de seis días Xesús levou consigo a Pedro, Santiago e Xoán, e levounos separados a un monte alto, e transfigurouse diante deles.

3 E os seus vestidos volvéronse brillantes, moi brancos coma a neve; para que ningún batán da terra os poida branquear.

4 E apareceronlles Elías con Moisés, e falaban con Xesús.

5 E Pedro respondeu e díxolle a Xesús: Mestre, é bo que esteamos aquí; e fagamos tres tabernas. un para ti, un para Moisés e outro para Elías.

6 Porque non sabía que dicir; pois tiñan moito medo.

7 E houbo unha nube que os cubriu, e unha voz saíu da nube que dicía: Este é o meu Fillo amado.

8 E de súpeto, mirando ao redor, xa non viron a ninguén, agás a Xesús só consigo.

9 E cando baixaban do monte, mandoulles que non contasen a ninguén o que viran, ata que o Fillo do Home resucitase de entre os mortos.

10 E gardaban ese refrán para si mesmos, preguntándose uns cos outros o que debería significar a resurrección de entre os mortos.

11 E preguntáronlle, dicindo: Por que din os escribas que antes debe vir Elías?

12 El respondeu e díxolles: **Elías, de verdade, vén primeiro e restaura todas as cousas; e como está escrito sobre o Fillo do home, que ten que sufrir moitas cousas e que non sexa eliminado.**

13 Pero eu dígovos que Elías chegou, e fixéronlle todo o que puxeron, como está escrito del.

14 E cando chegou onda os seus discípulos, viu unha gran multitude arredor deles, e os escribas interrogaban con eles.

15 E enseguida todo o pobo, ó velo, quedaron moi abraizados, e correndo cara a el saudouno.

16 E preguntoulles aos escribas: **Que lles preguntades?**

17 E un da multitude respondeu e dixo: Mestre, trouxenche o meu fillo, que ten un espírito mudo;

18 E onde queira que o tome, lánzao, e fai escuma, rechina os dentes, e fíxenlle aos teus discípulos que o botasen fóra; e non podían.

19 El respondeulle e díxolle: " Oh xeración infiel, ata cando estarei contigo? canto tempo te vou sufrir? tráeme.

20 E trouxérono a el. e caeu ao chan e revolcábase espumando.

21 E preguntoulle ao seu pai: " **¿Canto tempo fai que isto se lle ocorreu?** E dixo: De neno.

22 E moitas veces bótao ao lume e ás augas para destruílo; pero se podes facer algo, ten compaixón de nós e axúdanos.

23 Díxolle Xesús: **Se podes crer, todo é posible para o que cre.**

24 E enseguida o pai do neno berrou e dixo entre bágoas: Señor, creo; axuda a miña incredulidade.

25 Cando Xesús viu que a xente se xuntaba, increpou o espírito inmundo, dicíndolle: **Espírito mudo e xordo, mándoche que saia del e non entres máis nel.**

26 E o espírito chorou e rasgouno e saíu del: e quedou coma un morto; de tal xeito que moitos dicían: Morreu.

27 Pero Xesús colleuno da man e levantouno; e xurdiu.

28 E cando chegou á casa, os seus discípulos preguntáronlle en privado: Por que non puidemos botalo fóra?

29 E díxolles: **Esta especie non pode saír con nada, senón coa oración e o xaxún.**

30 E partiron de alí e pasaron por Galilea; e non quería que ninguén o soubese.

31 Porque ensinaba aos seus discípulos e díxolles: **O Fillo do home é entregado en mans dos homes, e eles matarán; e despois de que o maten, resucitará ao terceiro día.**

32 Pero eles non entendían aquel dito e tiñan medo de preguntarlle.

33 E chegou a Cafarnaúm e, estando na casa, preguntoulles: " **¿Que disputabades entre vós polo camiño?**"

34 Pero eles callaron, porque polo camiño disputaran entre eles quen sería o maior.

35 E sentou e chamou aos doce e díxolles: **Se alguén quere ser o primeiro, será o último de todos e o servo de todos.**

36 E colleu un neno e púxoo no medio deles; e despois de collelo en brazos, díxolles:

37 **Quen recibe a un destes fillos no meu nome, recíbeme a min; e quen me recibe, non me recibe a min, senón ao que me enviou.**

38 E Xoán respondeulle: "Mestre, vimos a un que botaba fóra demos no teu nome, e non nos segue; e prohibímolos, porque non nos segue".

39 Pero Xesús díxolle: " **Non llo prohibes, porque non hai ninguén que faga un milagre no meu nome, que poida falar mal de min.**

40 Pois quen non está contra nós está pola nosa parte.

41 Pois quen vos dea para beber unha cunca de auga no meu nome, porque sodes de Cristo, en verdade dígovos que non perderá a súa recompensa.

42 E a quen ofende a un destes pequenos que cren en min, mellor lle colgasen ao pescozo unha pedra de muíño e o botasen ao mar.

43 E se a túa man te escandaliza, córtala: é mellor para ti entrar manco na vida, que ter dúas mans para ir ao inferno, ao lume que nunca se apagará.

44 Onde o seu verme non morre e o lume non se apaga.

45 E se o teu pé te escandaliza, córtalo: é mellor para ti entrar parado na vida, que ter dous pés para ser arroxado ao inferno, ao lume que nunca se apagará.

46 Onde o seu verme non morre e o lume non se apaga.

47 E se o teu ollo te escandaliza, sácao: é mellor para ti entrar cun só ollo no reino de Deus, que ter dous ollos para ser lanzado ao lume do inferno.

48 Onde o seu verme non morre e o lume non se apaga.

49 Porque todo o mundo será salgado con lume, e todo sacrificio será salgado con sal.

50 O sal é bo; pero se o sal perdeu a súa sal, con que o aderezades? Tede sal en vós mesmos, e teñades paz uns cos outros.

CAPÍTULO 10

1 E ergueuse de alí e chegou ás costas de Xudea, ao outro lado do Xordán, e o pobo volveu acudir a el; e, como adoitaba, volveunos ensinar.

2 Os fariseos achegáronse a el e preguntáronlle: **¿É lícito a un home repudiar á súa muller? tentándoo.**

3 El respondeu e díxolles: **Que vos mandou Moisés?**

4 E eles dixeron: Moisés permitiu escribir unha carta de divorcio e repudiala.

5 E respondeu Xesús e díxolles: " Pola dureza do voso corazón escribiuvos este precepto.

6 Pero desde o principio da creación Deus fixoos home e muller.

7 Por iso deixará o home ao seu pai e á súa nai e unirase á súa muller;

8 E os dous serán unha soa carne; entón xa non son dous, senón unha soa carne.

9 Polo tanto, o que Deus uniu, non o separe o home.

10 E na casa os seus discípulos preguntáronlle de novo o mesmo asunto.

11 E díxolles: Quen repudie a súa muller e se casa con outra, comete adulterio contra ela.

12 E se unha muller repudia o seu marido e se casa con outro, comete adulterio.

13 E trouxéronlle nenos pequenos para que os tocasse; e os seus discípulos increpaban aos que os traían.

14 Pero Xesús, ao velo, enfadouse moito e díxolles: Deixade que os nenos se acheguen a min, e non lles prohibades, porque dos tales é o reino de Deus.

15 En verdade dígovos que quen non reciba o reino de Deus coma un neno, non entrará nel.

16 E colleunos nos seus brazos, puxo as mans sobre eles e bendiciunos.

17 E cando saíu para o camiño, veu un correndo, axeonllouse ante el e preguntoulle: Mestre bo, que debo facer para herdar a vida eterna?

18 E Xesús díxolle: Por que me chamas bo? non hai ningún bo senón un, é dicir, Deus.

19 Ti coñeces os mandamentos: Non cometas adulterio, Non mates, Non roubes, Non deas falso testemuño, Non defraudes, Honra o teu pai e a túa nai.

20 El respondeu e díxolle: Mestre, todo isto o observei dende a miña mocidade.

21 Entón Xesús, mirándoo, amouno e díxolle: " Unha cousa che falta: vai, vende o que tes, dálle aos pobres e terás un tesouro no ceo; sígueme.

22 E estaba triste ante aquela palabra e marchou entristecido, porque tiña grandes bens.

23 E Xesús mirou ao redor e díxolles aos seus discípulos: -" ¡Que difícil entrarán no reino de Deus os que teñen riquezas!

24 E os discípulos quedaron abraiados coas súas palabras. Pero Xesús respondeu de novo e díxolles: Fillos, que difícil é para os que confían nas riquezas entrar no reino de Deus!

25 É máis fácil que un camelo pase polo ollo dunha agulla, que un rico entrar no reino de Deus.

26 E quedaron abraiados desmedidamente, dicindo entre si: Entón, quen se pode salvar?

27 E Xesús, mirándoos, díxolles: Para os homes é imposible, pero non para Deus, porque para Deus todo é posible.

28 Entón Pedro comezou a dicirlle: "Velaí, deixamos todo e seguimoste".

29 E respondeu Xesús: " En verdade dígovos que non hai ninguén que deixou casa, nin irmáns, nin irmás, nin pai, nin nai, nin muller, nin fillos, nin terras, por causa miña e do evanxeo. ,

30 Pero agora recibirá cen veces neste tempo, as casas, os irmáns, as irmás, as nais, os fillos e as terras, con persecucións; e no mundo que vén vida eterna.

31 Pero moitos dos primeiros serán os últimos; e o último primeiro.

32 E estaban no camiño que subían a Xerusalén; e Xesús foi diante deles, e quedaron abraiados; e mentres seguían, tiñan medo. E colleu de novo os doce, e comezou a dicirlles o que lle había de pasar,

33 Dicindo: " Velaí, subimos a Xerusalén; e o Fillo do Home será entregado aos sumos sacerdotes e aos escribas; e condenarano á morte e entregarano aos xentís.

34 E burlaranse del, azotaráno, cuspirán enriba del e matarán; e ao terceiro día resucitará.

35 Xacobe e Xoán, fillos de Zebedeo, achegáronse a el dicíndolle: Mestre, queremos que fixeses por nós todo o que queiramos.

36 E díxolles: Que queredes que eu fixera por vós?

37 Dixéronlle: "Concédenos que nos sentemos, un á túa dereita e outro á túa esquerda, na túa gloria".

38 Pero Xesús díxolles: " Non sabedes o que pedides: podeades beber da copa que eu bebo? e ser bautizado co bautismo co que eu son bautizado?

39 E eles dixéronlle: "Podemos". E Xesús díxolles: " De certo beberedes da copa que eu bebo; e co bautismo co que eu son bautizado seredes vós:

40 Pero sentar á miña man dereita e á miña esquerda non me corresponde dar; pero daráselles a aqueles para quen estea preparado.

41 E cando o escoitaron os dez, comezaron a sentirse moi disgustados con Santiago e Xoán.

42 Pero Xesús chamounos e díxolles: " Vós sabedes que os que son considerados como gobernantes sobre os xentís exercen o señorío sobre eles; e os seus grandes exercen autoridade sobre eles.

43 Pero non será así entre vós, senón quen queira ser grande entre vós, será o voso ministro.

44 E quen de vós queira ser o maior, será servo de todos.

45 Porque nin sequera o Fillo do home veu para ser servido, senón para ministrar e para dar a súa vida en rescate por moitos.

46 E chegaron a Xericó, e mentres el saía de Xericó cos seus discípulos e con moita xente, o cego Bartimeo, fillo de Timeo, estaba sentado á beira do camiño mendigando.

47 E cando oíu que era Xesús de Nazaret, comezou a berrar e dicir: Xesús, Fillo de David, ten piedade de min.

48 E moitos mandáronlle que calase, pero el gritou moito máis: Fillo de David, ten piedade de min.

49 E Xesús quedou parado e mandou que o chamasen. E chamaron ao cego, dicíndolle: Consólate, érguese; el chámache.

50 E el, botando a vestidura, levantouse e chegou a Xesús.

51 E respondeu Xesús e díxolle: Que queres que che faga? O cego díxolle: Señor, para que recobra a vista.

52 E Xesús díxolle: Vaite; a túa fe púxote. E inmediatamente recobrou a vista e seguiu a Xesús no camiño.

CAPÍTULO 11

1 E cando se achegaron a Xerusalén, a Betfagé e Betania, no monte das Oliveiras, enviou dous dos seus discípulos.

2 E díxolles: " Ide á aldea fronte a vós; e en canto entredes nela, atoparedes un poldro atado, no que nunca se sentou ninguén; soltao e tráeo.

3 E se alguén vos di: Por que facedes isto? di que o Señor ten necesidade del; e enseguida mandarao aquí.

4 E foron e atoparon o poldro atado pola porta de fóra nun lugar onde se xuntaban dúas vías; e soltárono.

5 E algúns dos que estaban alí dixéronlles: Que facedes soltar o poldro?

6 E dixéronlles tal como Xesús mandara: e soltáronos.

7 E levaron o poldro a Xesús e botáronlle as súas vestiduras; e sentou sobre el.

8 E moitos estenderon as súas roupas polo camiño, e outros cortaron pólas das árbores e pallaron no camiño.

9 E os que ían diante, e os que seguían, berraban, dicindo: Hosanna; Bendito o que vén no nome do Señor:

10 Bendito sexa o reino do noso pai David, que vén no nome do Señor: Hosanna no máis alto.

11 E Xesús entrou en Xerusalén e no templo; e despois de mirar todas as cousas ao seu redor, e xa chegou a tardiña, saíu a Betania cos doce.

12 E ao día seguinte, cando chegaron de Betania, tivo fame:

13 E ao ver de lonxe unha figueira que tiña follas, veu, se acaso atopaba algo nela; e cando chegou a ela, non atopou máis que follas; pois aínda non era o tempo dos figos.

14 E respondeulle Xesús: - " Ninguén coma froito de ti para sempre". E os seus discípulos oíronno.

15 E chegaron a Xerusalén, e Xesús entrou no templo e comezou a botar fóra os que vendían e compraban no templo, e derrubou as mesas dos cambistas e os asentos dos que vendían pombas;

16 E non permitiría que ninguén levase algún vaso polo templo.

17 E ensinaba, dicíndolles: Non está escrito: A miña casa será chamada de todas as nacións casa de oración? pero vós fixestes dela un covo de ladróns.

18 E oírono os escribas e os sumos sacerdotes e buscaron como destruílo, porque lle temían, porque todo o pobo estaba asombrado da súa doutrina.

19 E cando chegou a noite, saíu da cidade.

20 E pola mañá, ao pasar, viron a figueira seca das raíces.

21 E recordando Pedro, díxolle: Mestre, velaquí que a figueira que maldiciches está seca.

22 E respondendo Xesús, díxolles: Tede fe en Deus.

23 Pois en verdade dígovos que quen lle diga a este monte: quítate e bótache ao mar; e non dubidará no seu corazón, senón que crerá que acontecerán as cousas que el di; terá todo o que diga.

24 Por iso dígovos: Calquera cousa que queirades, cando recedes, creedes que as recibides e teredes.

25 E cando esteades orando, perdoade se tedes algo contra alguén, para que tamén vos perdoe o voso Pai que está nos ceos.

26 Pero se non perdoades, tampouco vos perdoará o voso Pai que está no ceo.

27 E voltaron a Xerusalén, e mentres el camiñaba no templo, achegáronse a el os sumos sacerdotes, os escribas e os anciáns.

28 E dille: Con que autoridade fas estas cousas? e quen che deu esta autoridade para facer estas cousas?

29 E respondeulles Xesús: " Eu tamén vos farei unha pregunta e respóndeme, e dicirvos con que autoridade fago estas cousas".

30 O bautismo de Xoán, foi do ceo ou dos homes? contestame.

31 E razoaban entre si, dicindo: Se dicimos: Do ceo; el dirá: ¿Por que non o crestes?

32 Pero se dicimos: De homes; temían ao pobo, porque todos consideraban que Xoán era un verdadeiro profeta.

33 E eles responderon e dixéronlle a Xesús: "Non o podemos dicir. E respondendo Xesús, díxolles: Eu tampouco vos digo con que autoridade fago estas cousas.

CAPÍTULO 12

1 E comezou a falarlles mediante parábolas. Un home plantou unha viña, puxo un seto ao seu redor, cavou un lugar para a graxa do viño, construíu unha torre, cedeulla aos labradores e marchou a un país afastado.

2 E no seu momento enviou aos labradores un criado, para que recibise dos labradores do froito da viña.

3 E collérono, batérono e mandárono baleiro.

4 E de novo mandoulles outro servo; e botaronlle pedras, feríronlle na cabeza e mandárono con vergoña.

5 E de novo mandou outro; e a el matárono, e a moitos outros; bater a algúns e matar a algúns.

6 Tendo aínda un fillo, o seu ben amado, tamén o enviou o último a eles, dicindo: "Reverentarán ao meu fillo".

7 Pero aqueles labradores dixeron entre si: Este é o herdeiro; veña, matámolo, e a herdanza será nosa.

8 E colleronno, matárono e botárono da viña.

9 Que fará, pois, o señor da viña? virá e destruirá os labradores, e dará a viña a outros.

10 E non liches esta escritura; A pedra que rexeitaron os canteiros converteuse na cabeza da esquina:

11 Isto foi o feito do Señor, e é marabilloso aos nosos ollos?

12 E procuraban agarralo, pero temían á xente, porque sabían que falara a parábola contra eles, e deixárono e foron.

13 E mandáronlle algúns dos fariseos e dos herodianos, para que o collesen coas súas palabras.

14 E cando chegaron, dixéronlle: Mestre, sabemos que es verdadeiro e que non te preocupas por ninguén, porque non consideras a persoa dos homes, senón que ensinas o camiño de Deus con verdade: é lícito dar homenaxe ao César, ou non?

15 Imos dar ou non dar? Pero el, coñecendo a súa hipocrisía, díxolles: Por que me tentades? tráeme un céntimo, para que o vexa.

16 E trouxérono. E díxolles: De quen é esta imaxe e esta inscrición? E eles dixéronlle: Do César.

17 E respondendo Xesús díxolles: Dádelles ao César o que é do César, e a Deus o que é de Deus. E marabilláronse con el.

18 Entón achéganse a el os saduceos, que din que non hai resurrección; e preguntáronlle, dicindo:

19 Mestre, Moisés escribiunos: Se o irmán dun home morre, deixa a súa muller e non deixa fillos, que o seu irmán tome a súa muller e dea descendencia ao seu irmán.

20 Agora había sete irmáns, e o primeiro tomou muller, e morrendo non deixou descendencia.

CAPÍTULO 13

21 E colleuna o segundo e morreu, e non deixou descendencia, e o terceiro tamén.

22 E os sete a tiñan, e non deixaron descendencia: por último morreu tamén a muller.

23 Polo tanto, na resurrección, cando resuciten, de quen será a muller deles? pois os sete tiñana por muller.

24 E respondendo Xesús díxolles: **Non vos equivocades, porque non coñecedes as Escrituras nin o poder de Deus?**

25 **Porque cando resucitan de entre os mortos, nin se casan nin se casan; pero son coma os anxos que están no ceo.**

26 **E no que respecta aos mortos, que resuciten: non liches no libro de Moisés como no arbusto lle falou Deus, dicindo: Eu son o Deus de Abraham, o Deus de Isaac e o Deus de Xacob? ?**

27 **El non é o Deus dos mortos, senón o Deus dos vivos;**

28 E chegou un dos escribas e, oíndoos discutir entre eles, e decatándose de que lles respondera ben, preguntoulle: Cal é o primeiro mandamento de todos?

29 E respondeulle Xesús: **O primeiro de todos os mandamentos é: Escoita, Israel. O Señor, o noso Deus, é un único Señor:**

30 **E amarás ao Señor, o teu Deus, con todo o teu corazón, con toda a túa alma, con toda a túa mente e con todas as túas forzas: este é o primeiro mandamento.**

31 **E a segunda é semellante a esta: Amarás ao teu próximo coma a ti mesmo. Non hai outro mandamento maior que estes.**

32 E o escriba díxolle: "Ben, Mestre, dixeches a verdade: porque hai un só Deus; e non hai outro que el:

33 E amalo con todo o corazón, con todo o entendemento, con toda a alma e con todas as forzas, e amar ao seu próximo como a si mesmo, é máis que todos os holocaustos e sacrificios.

34 E cando Xesús viu que respondeu con discreción, díxolle: **Non estás lonxe do reino de Deus.** E despois ningún home se atreveu a facerlle ningunha pregunta.

35 E Xesús respondeu e dixo, mentres ensinaba no templo: **Como din os escribas que Cristo é Fillo de David?**

36 **Porque o propio David dixo polo Espírito Santo: "Díxolle o Señor ao meu Señor: Senta á miña dereita ata que poña os teus inimigos no estrado dos teus pés".**

37 **Por iso David mesmo chámalo Señor; e de onde é entón o seu fillo? E a xente común escoitouno encantada.**

38 E díxolles na súa doutrina: **Coidado cos escribas, aos que lles encanta ir vestidos e aman os saúdos nos mercados.**

39 **E os principais asentos das sinagogas e os cuartos superiores nas festas:**

40 **Que devoran as casas das viúvas e, por pretensión, fan longas oracións: estas recibirán unha condena maior.**

41 E sentouse Xesús fronte ao tesouro, e viu como a xente botaba diñeiro no tesouro, e moitos ricos botaban moito.

42 E chegou unha viúva pobre e botou dous ácaros, que son un céntimo.

43 E chamou aos seus discípulos e díxolles: **En verdade dígovos que esta pobre viúva botou máis que todos os que botaron no tesouro.**

44 **Por todo o que fixeron da súa abundancia; pero ela da súa necesidade fixo todo o que tiña, ata toda a súa vida.**

1 E cando saía do templo, un dos seus discípulos díxolle: Mestre, mira que pedras e que edificios hai aquí.

2 Xesús respondeulle: " **Ves estes grandes edificios? non quedará pedra sobre pedra que non sexa derrubada.**

3 E mentres estaba sentado no monte das Olivas, fronte ao templo, Pedro, Santiago, Xoán e Andrés preguntáronlle en privado:

4 Dinos, cando serán estas cousas? e cal será o sinal cando se cumpran todas estas cousas?

5 E Xesús, respondendo, comezou a dicir: **Mirade que ninguén vos engane.**

6 **Porque moitos virán no meu nome, dicindo: Eu son o Cristo; e enganará a moitos.**

7 **E cando oiades falar de guerras e rumores de guerras, non vos inquietades, porque tales cousas deben ser necesarias; pero o final aínda non será.**

8 **Porque levantarase unha nación contra unha nación e un reino contra un reino, e haberá terremotos en diversos lugares, e haberá fames e problemas: estes son os comezos das tristezas.**

9 **Pero teñades coidado de vós mesmos, porque os entregarán aos consellos; e nas sinagogas seredes golpeados, e seredes levados diante de gobernantes e reis por causa de min, como testemuño contra eles.**

10 **E o evanxeo debe ser publicado primeiro entre todas as nacións.**

11 **Pero cando te conduzan e te entreguen, non te preocupes de antemán do que falarás, nin o premedites; o Espírito Santo.**

12 **Agora o irmán entregará o irmán para a morte, e o pai o fillo; e os fillos levantaránse contra os seus pais e farán que moran.**

13 **E seredes odiados por todos os homes polo meu nome;**

14 **Pero cando vexades a abominación da desolación, da que falou o profeta Daniel, parada onde non debe, (que entenda o que lea), os que estean en Xudea foxan aos montes:**

15 **E que o que está no tellado non baixe á casa nin entre nela para sacar nada da súa casa.**

16 **E que o que estea no campo non volva para coller o seu vestido.**

17 **¡Pero aí das concebidas e das que aleman naqueles días!**

18 **E pregade para que a vosa fuxida non sexa no inverno.**

19 **Pois naqueles días haberá unha aflicción, como non foi desde o principio da creación que Deus creou ata este tempo, nin o será.**

20 **E a menos que o Señor acurtase eses días, ningunha carne se salvaría; pero por amor aos elixidos, a quen escolleu, acurtou os días.**

21 **E entón se alguén vos dixese: Velaquí, aquí está Cristo; ou, velaquí, está alí; non o creas:**

22 **Porque xurdirán falsos Cristos e falsos profetas, e darán sinais e marabillas para seducir, se fose posible, ata os elixidos.**

23 **Pero fixate: velaquí, xa vos predixen todas as cousas.**

24 **Pero naqueles días, despois daquela tribulación, o sol escurecerase e a lúa non dará a súa luz.**

25 **E as estrelas do ceo caerán, e os poderes que están no ceo serán sacudidos.**

26 E entón verán ao Fillo do Home vir nas nubes con gran poder e gloria.
 27 E entón enviará os seus anxos, e reunirá os seus elixidos dos catro ventos, dende o extremo da terra ata o extremo do ceo.
 28 Agora aprende unha parábola da figueira; Cando a súa póla aínda está tenra e brota follas, sabedes que o verán está preto:
 29 Así que vós do mesmo xeito, cando vexades acontecer estas cousas, saibades que está preto, ata ás portas.
 30 En verdade dígovos que esta xeración non pasará ata que se fagan todas estas cousas.
 31 O ceo e a terra pasarán, pero as miñas palabras non pasarán.
 32 Pero dese día e daquela hora ninguén sabe, nin os anxos que están no ceo, nin o Fillo, senón o Pai.
 33 Fíxate, mirade e orade, porque non sabedes cando é o momento.
 34 Porque o Fillo do home é coma un home que leva unha viaxe lonxe, que deixou a súa casa e deu autoridade aos seus servos e a cada un o seu traballo, e mandou que vixiar o porteiro.
 35 Mirade, pois, porque non sabedes cando vén o amo da casa, á noite, á medianoite, ó canto do galo ou á mañá.
 36 Para que, chegando de súpeto, te atope durmido.
 37 E o que vos digo dígo a todos: Vixía.

CAPÍTULO 14

1 Despois de dous días foi a festa da Pascua e dos pans ázimos; e os sumos sacerdotes e os escribas procuraron como collela artesanalmente e matalo.
 2 Pero eles dixeron: "Non o día da festa, para que non haxa alboroto da xente".
 3 E estando en Betania, na casa de Simón o leproso, estando sentado á mesa, chegou unha muller que tiña unha caixa de alabastro con ungüento de nardo moi precioso; e ela freou a caixa e botouna sobre a súa cabeza.
 4 E había algúns que estaban indignados e dicían: "¿Por que se fixo este desperdicio do ungüento?
 5 Porque podería venderse por máis de trescentos denarios e entregarse aos pobres. E murmuraron contra ela.
 6 E dixo Xesús: "Déixaa en paz; por que a molestas? ela fixo un bo traballo comigo.
 7 Porque os pobres tedes sempre convosco, e cando queirades, poderedes facerlles ben, pero non sempre me tedes.
 8 Ela fixo o que puido: veu de antemán para unxir o meu corpo para o enterro.
 9 En verdade dígovos que, onde queira que se predique este evanxeo en todo o mundo, tamén se falará deste que ela fixo para lembrar dela.
 10 E Xudas Iscariote, un dos doce, foi aos principais sacerdotes para entregalo.
 11 E cando o oíron, alegráronse e prometeron darlle cartos. E buscou como podía traizoalo convenientemente.
 12 E o primeiro día dos pans ázimos, cando sacrificaron a Pascua, díxeronlle os seus discípulos: "Onde queres que vaíamos e preparemos para que comas a Pascua?"
 13 E enviou a dous dos seus discípulos e díxolles: " Ide á cidade e atoparase con vós un home que leva unha xerra de auga.

14 E onde queira que entre, dille ao pai da casa: O Mestre di: Onde está a habitación onde comerei a Pascua cos meus discípulos?
 15 E mostrarache un gran aposento alto amoblado e preparado: alí prepáranos.
 16 E os seus discípulos saíron e entraron na cidade, e atoparon como lles dixeran, e prepararon a Pascua.
 17 E á noite veu cos doce.
 18 E mentres estaban sentados e comían, díxolle Xesús: " En verdade dígovos que un de vós que come comigo me traizoará".
 19 E comezaron a estar tristes e a dicirlle un a un: Son eu? e outro dixo: Son eu?
 20 El respondeulles: " É un dos doce que molla comigo no prato".
 21 O Fillo do Home vai, como está escrito del, pero aí de aquel home polo que o Fillo do Home é traizoado! ben fose para aquel home se nunca nacera.
 22 E mentres comían, Xesús colleu pan, bendiciuno, partiuno e deulles e díxolles: Tomade, comed: este é o meu corpo.
 23 E colleu a copa, e despois de dar grazas, deulla a eles, e todos beberon dela.
 24 E díxolles: Este é o meu sangue do novo pacto, que se derrama por moitos.
 25 En verdade dígovos que non beberei máis do froito da vide ata ese día en que o beba novo no reino de Deus.
 26 E cando cantaron un himno, saíron ao monte das Oliveiras.
 27 E díxolles Xesús: " Todos esta noite estaredes escandalizados por min; porque está escrito: Vou ferir ao pastor e as ovelas serán espalladas".
 28 Pero despois de resucitar, irei diante de ti a Galilea.
 29 Pero Pedro díxolle: Aínda que todos se escandalizarán, eu non.
 30 E díxolle Xesús: En verdade dígoche que hoxe mesmo nesta noite, antes de que o galo cante dúas veces, me negarás tres veces.
 31 Pero el falou con máis vehemencia: Se morrese contigo, non te negarei de ningún xeito. Así mesmo tamén dixeron todos.
 32 E chegaron a un lugar que se chamaba Getsemaní, e díxolles aos seus discípulos: Sentade aquí mentres eu orarei.
 33 E colleu consigo a Pedro, a Santiago e a Xoán, e comezou a quedar moi abraiado e a estar moi pesado;
 34 E díxolles: " A miña alma está moi triste ata a morte: quédate aquí e vela".
 35 E avanzou un pouco, caeu ao chan e rogu para que, se era posible, a hora pasase del.
 36 E dixo: " Abba, Pai, todo é posible para ti; quítame esta copa, pero non o que eu quero, senón o que ti queres.
 37 E veu e atopounos durmindo e díxolle a Pedro: Simón, durmiches? non podías ver unha hora?
 38 Mirade e orade, para que non caíades na tentación. O espírito está realmente preparado, pero a carne é débil.
 39 E de novo foise, orou e falou as mesmas palabras.
 40 E cando volveu, atopounos de novo durmindo, (porque tiñan os ollos pesados), nin sabían que responderlle.
 41 E veu por terceira vez e díxolles: " Dorme agora e descansa; abunda, chegou a hora; velaquí, o Fillo do Home é entregado nas mans dos pecadores.
 42 Levántate, imos; velaí, o que me traizoa está preto.

43 E inmediatamente, mentres aínda falaba, veu Xudas, un dos doce, e con el unha gran multitude con espadas e bastóns, de parte dos principais sacerdotes, dos escribas e dos anciáns.

44 E o que o traizooou deralles unha mostra, dicindo: A quen lle bique, ese é; lévao e lévao a salvo.

45 E en canto chegou, dirixiuse enseguida a el e díxolle: Mestre, mestre; e bicouno.

46 E puxéronlle as mans e colleron.

47 E un dos que estaban alí sacou unha espada, e bateu a un servo do sumo sacerdote e cortoulle a orella.

48 E respondeu Xesús e díxolles: **Sáides coma contra un ladrón con espadas e bastóns para collerme?**

49 **Estaba todos os días con vós no templo ensinando, e non me tomastes, pero as Escrituras deben cumprirse.**

50 E todos o abandonaron e fuxiron.

51 E seguiu un mozo, que levaba un lenzo pegado ao seu corpo espido; e os mozos agarrárono:

52 E deixou o lenzo e fuxiu deles espido.

53 E levaron a Xesús ao sumo sacerdote, e con el estaban reunidos todos os sumos sacerdotes, os anciáns e os escribas.

54 E Pedro seguiu de lonxe, ata o palacio do sumo sacerdote; e sentou cos criados e quentouse ao lume.

55 E os sumos sacerdotes e todo o concilio buscaron testemuña contra Xesús para matalo; e non atopou ningunha.

56 Porque moitos deron falso testemuño contra el, pero a súa testemuña non coincidiu.

57 E levantáronse algúns e deron falso testemuño contra el, dicindo:

58 Oímoslle dicir: Destruirei este templo feito por mans, e dentro de tres días construirei outro feito sen mans.

59 Pero tampouco a súa testemuña coincidiu.

60 E o sumo sacerdote ergueuse no medio e preguntoulle a Xesús: "Non respondes nada? que é o que estes testemuñan contra ti?"

61 Pero el calou e non respondeu nada. O sumo sacerdote preguntoulle de novo e díxolle: Es ti o Cristo, o Fillo do Bendito?

62 E Xesús dixo: " **Eu son; e veredes ao Fillo do Home sentado á dereita do poder e vindo nas nubes do ceo**".

63 Entón o sumo sacerdote rasgou as súas roupas e dixo: "Que necesitamos máis testemuñas?"

64 Oíches a blasfemia: que pensas? E todos o condenaron a ser culpable de morte.

65 E algúns comezaron a cuspirlle, a cubrirlle a cara, a abofetarlle e a dicirlle: Profetiza, e os servos golpeárono coas palmas das mans.

66 E cando Pedro estaba debaixo no palacio, chegou unha das criadas do sumo sacerdote:

67 E cando viu a Pedro quentándose, mirou para el e díxolle: E ti tamén estabas con Xesús de Nazaret.

68 Pero el negou, dicindo: Non sei, nin entendo o que dis. E saíu ao pórtico; e cantou o galo.

69 E unha criada volveuno ver, e comezou a dicir aos que estaban alí: Este é un deles.

70 E volveu negar. E pouco despois, os que estaban alí dixéronlle de novo a Pedro: "Certamente ti es un deles, porque es galileo e a túa fala concorda".

71 Pero el comezou a maldecir e a xurar, dicindo: Non coñezo a este home de quen falades.

72 E a segunda vez cantou o galo. E Pedro recordou a palabra que Xesús lle dixo: **Antes de que o galo cante dúas veces, me negarás tres veces.** E cando pensou niso, chorou.

CAPÍTULO 15

1 Enseguida pola mañá, os sumos sacerdotes celebraron unha consulta cos anciáns e os escribas e con todo o concilio, ataron a Xesús, levárono e entregárono a Pilato.

2 E Pilato preguntoulle: "Es ti o rei dos xudeus? E el respondendo díxolle: **Ti o dis.**"

3 E os sumos sacerdotes acusárono de moitas cousas, pero el non respondeu nada.

4 E Pilato preguntoulle de novo, dicindo: Non respondes nada? velaí cantas cousas testemuñan contra ti.

5 Pero Xesús aínda non respondeu nada; de xeito que Pilato marabillado.

6 Nesa festa soltoulles un prisioneiro, a quen querían.

7 E había un chamado Barrabás, que estaba atado cos que se sublevaran con el, quen cometera asasinato na insurrección.

8 E a multitude que clamaba en voz alta comezou a desexar que fixera como sempre lles fixera.

9 Pero Pilato respondeulles: "Queredes que vos solte o rei dos xudeus?"

10 Porque sabía que os sumos sacerdotes o entregaran por envexa.

11 Pero os sumos sacerdotes moxaron ao pobo para que máis ben lles soltara a Barrabás.

12 E Pilato respondeu e díxolles de novo: Que queredes entón que lle faga a aquel a quen chamades Rei dos xudeus?

13 E berraban de novo: Crucifícao.

14 Entón Pilato díxolles: "¿Que mal fixo? E gritaban con máis forza: Crucifícao.

15 E Pilato, querndo contentar á xente, soltoulles a Barrabás e entregoulle a Xesús, cando o azoutou, para que fose crucificado.

16 E os soldados levárono á sala, chamada Pretorio; e convocan a toda a banda.

17 E vestíronlle de púrpura, enchaquearon unha coroa de espiños e puxéronlla na cabeza.

18 E púxose a saudar: "Salve, rei dos xudeus!"

19 E golpeáronlle a cabeza cunha cana e cuspiérono enriba, e adoráronlle de xeonllos.

20 E cando se burlaron del, quitáronlle a púrpura, puxéronlle as súas propias roupas e sacáronlle para crucificar.

21 E obrigan a levar a cruz a un certo Simón Cireneo, que pasaba por alí, saíndo do campo, pai de Alexandre e de Rufo.

22 E levárono ao lugar do Gólgota, que é o lugar da caveira.

23 E déronlle de beber viño mesturado con mirra, pero non o recibiu.

24 E cando o crucificaron, repartiron as súas vestimentas, botando a sorte sobre eles o que cada un debía tomar.

25 E era a hora terceira e crucificáronno.

26 E a inscrición da súa acusación estaba escrita: O REI DOS XUDEUS.

27 E con el crucifican a dous ladróns; un da súa man dereita, e outro da súa esquerda.

28 E cumpriuse a Escritura que di: E foi contado entre os transgresores.

29 E os que pasaban por alí insultábanlle, meneando a cabeza e dicían: "Ah, ti que destrúes o templo e o reedificas en tres días!

30 Sálvate e baixa da cruz.

31 Do mesmo xeito, os sumos sacerdotes, mofándose, dicían entre si cos escribas: "Salvou a outros". a si mesmo non pode salvar.

32 Que baixe agora da cruz Cristo, rei de Israel, para que vexamos e creamos. E os que con el foron crucificados insultárono.

33 E cando chegou a hora sexta, houbo tebras sobre toda a terra ata a hora nove.

34 E á hora nona, Xesús berrou a gran voz, dicindo: **Eloi, Eloi, lama sabactani?** que é, interpretado: Meu Deus, meu Deus, por que me abandonaches?

35 Algúns dos que estaban alí, cando o oíron, dixeron: "Velaí, chama Elías.

36 Un foi correndo e encheu unha esponxa chea de vinagre, púxoala nunha cana e deulle de beber, dicindo: "Deixa; a ver se virá Elías a derrubarlle.

37 E Xesús clamou a gran voz e deu o espírito.

38 E o veo do templo rasgouse en dous de arriba abaixo.

39 E cando o centurión, que se puxo fronte a el, viu que gritaba así e deu o espírito, dixo: Verdadeiramente este home era Fillo de Deus.

40 Tamén había mulleres que miraban de lonxe: entre as cales estaba María Magdalena, María, a nai de Santiago o menor e de Xosé, e Salomé;

41 (Quen tamén, cando estaba en Galilea, seguiuno e servíao;) e moitas outras mulleres que subiron con el a Xerusalén.

42 E agora, cando chegou a noite, porque era a preparación, é dicir, o día antes do sábado,

43 Xosé de Arimatea, un conselleiro honrado, que tamén agardaba polo reino de Deus, veu e entrou con valentía a Pilato e quixo o corpo de Xesús.

44 Pilato quedou maravillado de que xa morrera;

45 E cando o soubo do centurión, deulle o corpo a Xosé.

46 E comprou liño fino, levouno abaixo, envolveuno no liño e púxoo nun sepulcro que estaba lavado nunha rocha, e fixo rodar unha pedra ata a porta do sepulcro.

47 E María Magdalena e María, a nai de Xoses, viron onde estaba deitado.

CAPÍTULO 16

1 E cando xa pasou o sábado, María Magdalena, María, a nai de Santiago, e Salomé, compraran aromas doces para vir unxilo.

2 E moi cedo pola mañá, o primeiro día da semana, chegaron ao sepulcro á saída do sol.

3 E eles dixeron entre si: Quen nos quitará a pedra da porta do sepulcro?

4 E cando miraron, viron que a pedra estaba rodada, porque era moi grande.

5 E entrando no sepulcro, viron a un mozo sentado á dereita, vestido cunha longa vestimenta branca; e asustáronse.

6 E díxolles: Non vos asustades: buscade a Xesús de Nazaret, que foi crucificado: resucitou; non está aquí: velaí o lugar onde o deitaron.

7 Mais vai, dille aos seus discípulos e a Pedro que vai diante de vós a Galilea: alí o veredes, como vos dixo.

8 E saíron axiña e fuxiron do sepulcro; pois tremían e quedaron abraiados: nin dixeron nada a ninguén; pois tiñan medo.

9 Cando Xesús resucitou cedo o primeiro día da semana, apareceu-se primeiro a María Magdalena, da cal botara sete demos.

10 E foi e díxolles aos que estiveran con el, mentres choraban e choraban.

11 E eles, cando oíron que estaba vivo e que o viran, non creron.

12 Despois diso, apareceu-se noutra forma a dous deles, mentres camiñaban e foise ao campo.

13 E foron e contáronllo ao resto: nin eles creron.

14 Despois apareceu-se aos once mentres estaban sentados á mesa, e reprochoulles a súa incredulidade e dureza de corazón, porque non crían aos que o viron despois de resucitar.

15 E díxolles: "**Ide por todo o mundo e predicad o evanxeo a toda criatura.**

16 O que cre e sexa bautizado, salvarase; pero o que non cre será condenado.

17 E estes sinais seguirán aos que cren; No meu nome botarán fóra demos; falarán en novas linguas;

18 Levarán serpes; e se beben algo mortal, non lles fará mal; impondrán as mans aos enfermos e sanarán.

19 Entón, despois de que o Señor lles falou, foi recibido ao ceo e sentouse á dereita de Deus.

20 E saíron e predicaron por todas partes, o Señor traballando con eles e confirmando a palabra cos sinais que seguían. Amén.

Lucas

CAPÍTULO 1

1 Xa que moitos se encargaron de expoñer en orde unha declaración das cousas que con certeza se cren entre nós,
2 Así como nos entregaron a nós, que desde o principio foron testemuñas oculares e ministros da palabra;
3 Tamén me pareceu ben, tendo entendido todo dende o primeiro momento, escribirche en orde, excelente Teófilo,
4 Para que coñezas a certeza das cousas nas que te instruíron.
5 Houbo en tempos de Herodes, o rei de Xudea, un sacerdote chamado Zacarías, da familia de Abías; a súa muller era das fillas de Aharón, que se chamaba Elisabet.
6 E ambos eran xustos diante de Deus, camiñando en todos os mandamentos e ordenanzas do Señor irrepreensibles.
7 E non tiveron fillos, porque Isabel era estéril, e ambos xa tiñan anos.
8 E aconteceu que mentres el exercía o oficio de sacerdote diante de Deus na orde da súa carreira,
9 Segundo o costume do oficio sacerdotal, o seu sorte era queimar incenso cando entraba no templo do Señor.
10 E toda a multitude do pobo estaba orando fóra no tempo do incenso.
11 E apareceu-lle un anxo do Señor de pé á dereita do altar do incenso.
12 E cando Zacarías o viu, angustiouse e caeu sobre el o medo.
13 Pero o anxo díxolle: Non temas, Zacarías, porque a túa oración é escoitada. e a túa muller Elisabet darache un fillo, e chamaráslle Xoán.
14 E terás alegría e alegría; e moitos alegráranse polo seu nacemento.
15 Porque será grande ante os ollos do Señor, e non beberá nin viño nin sidra; e será cheo do Espírito Santo, desde o ventre da súa nai.
16 E volverá a moitos dos fillos de Israel ao Señor, o seu Deus.
17 E irá diante del co espírito e poder de Elías, para converter o corazón dos pais cara aos fillos, e os desobedientes á sabedoría dos xustos; para preparar un pobo preparado para o Señor.
18 E Zacarías díxolle ao anxo: "¿De que vou saber isto? pois eu son vello, e a miña muller xa ten anos.
19 E respondendo o anxo díxolle: "Eu son Gabriel, quen me paro diante de Deus; e son enviado para falarche e darche esta boa nova.
20 E velaquí, quedarás mudo e non poderás falar ata o día en que estas cousas se fagan, porque non cres nas miñas palabras, que se cumpriran no seu tempo.
21 E a xente agardaba por Zacarías, e marabillóuse de que permanecese tanto tempo no templo.
22 E cando saíu, non lles puido falar, e eles decatáronse de que tivera unha visión no templo, pois fíxolles un aceno e quedou sen palabras.
23 E aconteceu que, en canto se cumpriron os días do seu ministerio, marchou á súa propia casa.
24 Despois daqueles días, a súa muller Isabel concibiu e escondeuse cinco meses, dicindo:

25 Así fixo o Señor comigo nos días en que me mirou, para quitar o meu oprobio entre os homes.
26 E no sexto mes o anxo Gabriel foi enviado de Deus a unha cidade de Galilea, chamada Nazaret.
27 A unha virxe desposada cun home que se chamaba Xosé, da casa de David; e a virxe chamábase María.
28 E o anxo entrou a ela e díxolle: "Salve, ti que es moi favorecida, o Señor está contigo; bendita es ti entre as mulleres".
29 E cando ela o viu, turbouse co seu dito, e pensou que tipo de saúde debería ser este.
30 E o anxo díxolle: Non temas, María, porque atopaches gracia ante Deus.
31 E velaquí, concibirás no teu ventre e darás a luz un fillo e chamaráslle Xesús.
32 Será grande e chamarase Fillo do Altísimo, e o Señor Deus daralle o trono do seu pai David.
33 E reinará sobre a casa de Xacob para sempre; e do seu reino non terá fin.
34 Entón María díxolle ao anxo: -¿Como será isto, xa que non coñezo home?
35 E respondeulle o anxo e díxolle: O Espírito Santo virá sobre ti e o poder do Altísimo cubrirache coa súa sombra. Por iso tamén o santo que nacerá de ti será chamado Fillo de Deus.
36 E velaquí, a túa curmá Elisabet, tamén concibiu un fillo na súa vellez: e este é o sexto mes con ela, que era chamada estéril.
37 Porque nada será imposible para Deus.
38 E María dixo: Velaquí a serva do Señor; fágase en min segundo a túa palabra. E o anxo marchou dela.
39 E María ergueuse naqueles días e foi á montaña con présa, a unha cidade de Xudá;
40 E entrou na casa de Zacarías e saudou a Isabel.
41 E aconteceu que, cando Isabel escoitou o saúde de María, o neno saltou no seu ventre; e Elisabeth encheuse do Espírito Santo:
42 E ela falou en gran voz e dixo: Bendita es ti entre as mulleres, e bendito o froito do teu ventre.
43 E de onde me é que a nai do meu Señor veña a min?
44 Porque, velaquí, en canto a voz do teu saúde soou nos meus oídos, o neno saltou no meu ventre de gozo.
45 E bendita é a que creu, porque terá lugar aquelas cousas que lle dixeron o Señor.
46 E María dixo: A miña alma engrandece ao Señor.
47 E o meu espírito alegrouse en Deus, o meu Salvador.
48 Porque tivo en conta a humildade da súa serva, pois velaquí, a partir de agora todas as xeracións me chamarán bendito.
49 Porque o poderoso fíxome grandes cousas; e santo é o seu nome.
50 E a súa misericordia está sobre os que o temen de xeración en xeración.
51 Amosou forza co seu brazo; dispersou os soberbios na imaxinación dos seus corazóns.
52 Derrotou aos poderosos dos seus asentos e exaltou aos de baixo grao.
53 Encheu de boas cousas aos famentos; e os ricos despediu baleiros.
54 Axudou ao seu servo Israel, lembrando a súa misericordia;
55 Como lles falou aos nosos pais, a Abraham e á súa descendencia para sempre.

56 E María quedou con ela uns tres meses e volveu á súa casa.
 57 Agora chegou o tempo completo de Isabel para que nacera; e ela deu a luz un fillo.
 58 E os seus veciños e os seus curmáns oíron como o Señor tiña grande misericordia con ela; e alegráronse con ela.
 59 E aconteceu que ao oitavo día viñeron para circuncidar o neno; e chamáronlle Zacarías, polo nome do seu pai.
 60 E a súa nai respondeu e dixo: Non é así; pero chamarase Xoán.
 61 E eles dixéronlle: "Non hai ningún da túa parentela que se chame con este nome".
 62 E fixeron sinais ao seu pai de como quería que lle chamase.
 63 E pediu unha mesa e escribiu, dicindo: Chámase Xoán. E marabilláronse todos.
 64 E inmediatamente abriuse a súa boca e soltoulle a lingua, e falou e loubou a Deus.
 65 E o medo envorcou a todos os que moraban ao seu redor, e todas estas palabras foron ruidosas por todo o monte de Xudea.
 66 E todos os que os escoitaban gardábanos no seu corazón, dicindo: Que clase de neno será este! E a man do Señor estaba con el.
 67 E o seu pai Zacarías encheuse do Espírito Santo e profetizou, dicindo:
 68 Bendito sexa o Señor Deus de Israel; porque visitou e rescatou ao seu pobo,
 69 E levantou un corno de salvación para nós na casa do seu servo David;
 70 Como falou pola boca dos seus santos profetas, que foron desde o principio do mundo:
 71 Para que seamos salvados dos nosos inimigos e da man de todos os que nos odian;
 72 Para cumprir a misericordia prometida aos nosos pais e lembrar a súa santa alianza;
 73 O xuramento que lle fixo ao noso pai Abraham,
 74 Que nos concedese que, librados da man dos nosos inimigos, o servisemos sen medo,
 75 En santidad e xustiza diante del, todos os días da nosa vida.
 76 E ti, neno, serás chamado o profeta do Altísimo: porque irás diante do Señor para preparar os seus camiños;
 77 Para dar coñecemento da salvación ao seu pobo mediante a remisión dos seus pecados,
 78 Pola tenra misericordia do noso Deus; polo que nos visitou o amanecer do alto,
 79 Para dar luz aos que están sentados nas tebras e na sombra da morte, para guiar os nosos pés polo camiño da paz.
 80 E o neno medrou, e fortaleceuse no espírito, e estivo nos desertos ata o día en que se mostrou a Israel.

CAPÍTULO 2

1 E aconteceu naqueles días que saíu un decreto de César Augusto para que todo o mundo fose gravado.
 2 (E este tributo fíxose por primeira vez cando Cirenio era gobernador de Siria.)
 3 E todos foron a ser tributados, cada un á súa cidade.

4 E tamén Xosé subiu de Galilea, da cidade de Nazaret, a Xudea, á cidade de David, que se chama Belén; (porque era da casa e linaxe de David:)
 5 Estar gravado con María, a súa desposada, estando encinta.
 6 E así foi que, mentres eles estaban alí, cumpríronse os días para que ela nacera.
 7 E deu a luz ao seu fillo primoxénito, envolveuno en pañales e púxoo nun pesebre; porque non había sitio para eles na pousada.
 8 E había no mesmo país uns pastores que moraban no campo, vixiando durante a noite o seu rabaño.
 9 E velaquí, o anxo do Señor veu sobre eles, e a gloria do Señor resplandeceu arredor deles, e tiñan moito medo.
 10 E díxolles o anxo: "Non teñades medo, porque velaquí que vos traigo unha boa nova de gran gozo, que será para todos os pobos".
 11 Porque hoxe vos naceu na cidade de David un Salvador, que é Cristo o Señor.
 12 E isto será un sinal para vós; Atoparedes o neno envolto en pañales, deitado nun pesebre.
 13 E de súpeto houbo co anxo unha multitude do exército celestial que louvaba a Deus e dicía:
 14 Gloria a Deus no máis alto, e na terra paz, boa vontade cos homes.
 15 E aconteceu que, cando os anxos se afastaban deles para o ceo, os pastores dixéronse uns a outros: "Imos agora ata Belén e vexamos isto que aconteceu e que o Señor deu a coñecer. nós."
 16 E viñeron con présa e atoparon a María, a Xosé e ao neno deitado nun pesebre.
 17 E cando o viron, deron a coñecer polo estranxeiro a palabra que se lles dixo sobre este neno.
 18 E todos os que o escoitaron quedaron marabillados das cousas que lles contaban os pastores.
 19 Pero María gardaba todas estas cousas e meditaba nelas no seu corazón.
 20 E volveron os pastores, glorificando e louvando a Deus por todas as cousas que escoitaran e viron, segundo lles foi dito.
 21 E cando se cumpriron oito días para a circuncidación do neno, chamábaselle Xesús, que foi chamado así polo anxo antes de que fose concibido no ventre materno.
 22 E cando se cumpriron os días da súa purificación segundo a lei de Moisés, levárono a Xerusalén para presentalo ao Señor;
 23 (Como está escrito na lei do Señor: Todo varón que abra o ventre será chamado santo ao Señor;)
 24 E para ofrecer un sacrificio segundo o que se di na lei do Señor: Un par de tartarugas ou dúas pombas novas.
 25 E velaquí, había un home en Xerusalén, que se chamaba Simeón; e o mesmo home era xusto e devoto, esperando o consolo de Israel, e o Espírito Santo estaba sobre el.
 26 E foille revelado polo Espírito Santo que non vería a morte antes de que vira ao Cristo do Señor.
 27 E entrou polo Espírito no templo;
 28 Despois colleuno nos seus brazos, bendiciu a Deus e díxolle:
 29 Señor, agora deixa que o teu servo vaia en paz, segundo a túa palabra:
 30 Porque os meus ollos viron a túa salvación,
 31 O que ti preparaches diante de todos os pobos;

32 Unha luz para iluminar os xentís e a gloria do teu pobo Israel.

33 E Xosé e a súa nai marabilláronse das cousas que se falaban del.

34 Simeón bendiciunos e díxolle a María, súa nai: "Velaí, este neno está preparado para a caída e o resurgimiento de moitos en Israel; e por un sinal contra o que se falará;

35 (Si, unha espada atravesará tamén a túa propia alma), para que os pensamentos de moitos corazóns sexan revelados.

36 E había unha Ana, unha profetisa, filla de Fanuel, da tribo de Aser: era de gran idade e vivira cun marido sete anos desde a súa virxindade;

37 E era unha viúva duns oitenta e catro anos, que non se apartaba do templo, senón que servía a Deus con xaxúns e oracións noite e día.

38 E ela, chegando nese instante, deu grazas igualmente ao Señor e falou del a todos os que esperaban a redención en Xerusalén.

39 E cando fixeron todas as cousas segundo a lei do Señor, volveron a Galilea, á súa cidade de Nazaret.

40 E o neno medraba e fortalecíase no espírito, cheo de sabedoría, e a graza de Deus estaba sobre el.

41 Os seus pais ían todos os anos a Xerusalén na festa da Pascua.

42 E cando tiña doce anos, subiron a Xerusalén segundo o costume da festa.

43 E cumpridos os días, ao volver, o neno Xesús quedou en Xerusalén; e Xosé e a súa nai non o sabían.

44 Pero eles, crendo que estaba na compañía, foron un día de camiño; e buscárono entre os seus parentes e coñecidos.

45 E como non o atoparon, volveron a Xerusalén buscándoo.

46 E aconteceu que ao cabo de tres días atopárono no templo, sentado no medio dos doutores, escoitándoos e facéndolles preguntas.

47 E todos os que o oían quedaron abraiados do seu entendemento e das súas respostas.

48 E cando o viron, quedaron abraiados. velaquí, o teu pai e mais eu buscámoste tristes.

49 E díxolles: **Como é que me buscastes? Non sabías que teño que ocuparme dos asuntos de meu Pai?**

50 E non entenderon o dito que lles dixo.

51 E baixou con eles e chegou a Nazaret, e estivo suxeito a eles, pero a súa nai gardaba todas estas palabras no seu corazón.

52 E Xesús aumentou en sabedoría e estatura e en gracia ante Deus e cos homes.

CAPÍTULO 3

1 E no ano quince do reinado de Tiberio César, Poncio Pilato era gobernador de Xudea, Herodes tetrarca de Galilea, e seu irmán Filipe tetrarca de Iturea e da rexión de Traconite, e Lisanias tetrarca de Abilene,

2 Sendo Anás e Caifás os sumos sacerdotes, a palabra de Deus foi a Xoán, fillo de Zacarías, no deserto.

3 E chegou a todo o país arredor do Xordán, predicando o bautismo de arrepentimento para a remisión dos pecados;

4 Como está escrito no libro das palabras do profeta Isaías, que di: Voz dun que clama no deserto: Preparade o camiño do Señor, endereitade os seus camiños.

5 Todo val será cheo, e todo monte e outeiro abaixarase; e os torcidos serán rectos, e os camiños ásperos serán lisos;

6 E toda carne verá a salvación de Deus.

7 Entón díxolle á multitude que saíu para ser bautizada por el: "Oh xeración de víboras, quen vos advertiu para que fuxes da ira que vén?

8 Dade, pois, froitos dignos de arrepentimento, e non comeceades a dicir dentro de vós: Temos a Abraham como pai, pois dígovos que Deus pode, destas pedras, criar fillos a Abraham.

9 E agora tamén a machada está posta na raíz das árbores: toda árbore que non dá bo froito é cortada e botada ao lume.

10 E a xente preguntoulle, dicindo: Que imos facer entón?

11 El respondeu e díxolles: O que teña dúas túnicas, que reparta ao que non teña; e o que ten carne, que faga o mesmo.

12 Entón viñeron tamén os publicanos para ser bautizados e díxéronlle: Mestre, que imos facer?

13 E díxolles: "Non fixen máis que o que vos foi designado".

14 E os soldados preguntáronlle igualmente, dicindo: E nós que imos facer? E díxolles: "Non violen a ninguén, nin acusen a ninguén en falso; e contentarse co seu salario.

15 E como a xente estaba á espera, e todos os homes meditaban no seu corazón sobre Xoán, se el era o Cristo ou non;

16 Xoán respondeulle a todos: Eu vos bautizo con auga; pero vén un máis poderoso ca min, ao que non son digno de soltarlle o pecho dos zapatos: bautizarávos co Espírito Santo e con lume.

17 Quen ten un abano na súa man, limpará completamente o seu chan e recollerá o trigo no seu graneiro; pero a palla queimarás con lume inextinguible.

18 E moitas outras cousas na súa exhortación predicou á xente.

19 Pero Herodes o tetrarca, sendo reprendido por el por Herodías, muller do seu irmán Filipe, e por todos os males que fixera Herodes,

20 Engadiu aínda isto sobre todo: que encerrou a Xoán no cárcere.

21 Cando todo o pobo foi bautizado, aconteceu que tamén Xesús, bautizado e orando, abriuse o ceo.

22 E o Espírito Santo baixou sobre el en forma corporal coma unha pomba, e veu do ceo unha voz que dicía: Ti es o meu Fillo amado; en ti estou ben complacido.

23 E Xesús mesmo comezou a ter uns trinta anos, sendo (como se supoñía) fillo de Xosé, que era fillo de Heli,

24 que era fillo de Matat, que era fillo de Leví, que era fillo de Melqui, que era fillo de Xaná, que era fillo de Xosé,

25 que era fillo de Matatías, que era fillo de Amós, que era fillo de Naum, que era fillo de Eslí, que era fillo de Nagge,

26 Que era fillo de Maat, que era fillo de Matatías, que era fillo de Semei, que era fillo de Xosé, que era fillo de Xudá,

27 que era fillo de Xoana, que era fillo de Resa, que era fillo de Zorobabel, que era fillo de Salatiel, que era fillo de Neri,

28 Que era fillo de Melqui, que era fillo de Addi, que era fillo de Cosam, que era fillo de Elmodam, que era fillo de Er,

29 Que era fillo de Xose, que era fillo de Eliezer, que era fillo de Jorim, que era fillo de Matat, que era fillo de Leví,

30 que era fillo de Simeón, que era fillo de Xudá, que era fillo de Xosé, que era fillo de Ionán, que era fillo de Eliaquim,
 31 Que era fillo de Melea, que era fillo de Menán, que era fillo de Matata, que era fillo de Natán, que era fillo de David,
 32 que era fillo de Isai, que era fillo de Obed, que era fillo de Booz, que era fillo de Salmón, que era fillo de Naasón,
 33 que era fillo de Aminadab, que era fillo de Aram, que era fillo de Esrom, que era fillo de Fares, que era fillo de Xudá,
 34 que era fillo de Xacob, que era fillo de Isaac, que era fillo de Abraham, que era fillo de Thara, que era fillo de Nacor,
 35 que era fillo de Saruch, que era fillo de Ragau, que era fillo de Falec, que era fillo de Heber, que era fillo de Sala,
 36 que era fillo de Cainán, que era fillo de Arfaxad, que era fillo de Sem, que era fillo de Noé, que era fillo de Lamec,
 37 Que era fillo de Mathusala, que era fillo de Enoc, que era fillo de Iared, que era fillo de Maleleel, que era fillo de Cainán,
 38 Que era fillo de Enós, que era fillo de Set, que era fillo de Adán, que era fillo de Deus.

CAPÍTULO 4

1 E Xesús, cheo do Espírito Santo, volveu do Xordán e foi conducido polo Espírito ao deserto,
 2 Estando corenta días tentados polo demo. E naqueles días non comía nada; e cando remataron, tivo fame.
 3 E o demo díxolle: Se ti es Fillo de Deus, manda a esta pedra que se faga pan.
 4 E respondeulle Xesús, dicindo: **Escrito está: Non só de pan vivirá o home, senón de toda palabra de Deus.**
 5 E o demo, levándoo a unha montaña alta, mostroulle todos os reinos do mundo nun momento de tempo.
 6 E o demo díxolle: "Todo este poder dareiche a ti e a gloria deles; porque iso me foi entregado; e a quen eu quere doullo.
 7 Se, pois, me adoras, todo será teu.
 8 E respondeulle Xesús: " **Vete de min, Satanás; porque está escrito: Adorarás ao Señor, o teu Deus, e só a el servirás.**"
 9 E levouno a Xerusalén, púxoo nun pináculo do templo e díxolle: Se ti es Fillo de Deus, bótalle de aquí abaixo.
 10 Porque está escrito: Mandaralle aos seus anxos que te garden.
 11 E levaránte nas súas mans, para que non choques o teu pé contra unha pedra.
 12 E respondendo Xesús, díxolle: **Dise: Non tentarás ao Señor, o teu Deus.**
 13 E cando o demo acabou con toda a tentación, apartouse del por un tempo.
 14 E Xesús volveu co poder do Espírito a Galilea, e saíu a súa fama por toda a rexión.
 15 E ensinaba nas súas sinagogas, sendo glorificado por todos.
 16 E chegou a Nazaret, onde fora criado, e, segundo o seu costume, entrou na sinagoga o sábado e ergueuse para ler.
 17 E entregoulle o libro do profeta Isaías. E cando abriu o libro, atopou o lugar onde estaba escrito:
18 O Espírito do Señor está sobre min, porque me unxiu para predicar o evanxeo aos pobres; Envioume a curar os

quebrantados de corazón, a predicarlles a liberación aos cativos, e aos cegos a vista, a deixar en liberdade aos machucados,

19 Para predicar o ano aceptable do Señor.

20 E pechou o libro, deullo de novo ao ministro e sentou. E os ollos de todos os que estaban na sinagoga estaban fixados nel.

21 E comezou a dicirlles: " **Hoxe cúmprese esta Escritura nos vossos oídos.**"

22 E todos deron testemuño del, e marabilláronse das palabras graciosas que saían da súa boca. E eles dixerón: Non é este o fillo de Xosé?

23 E díxolles: -" **Vostede me dirás este proverbio: "Médico, cúrate a ti mesmo; todo o que oímos facer en Cafarnaúm, fai tamén aquí no teu país".**

24 E dixo: " **En verdade dígovos que ningún profeta é aceptado no seu país.**"

25 Pero en verdade dígovos que había moitas viúvas en Israel nos días de Elías, cando o ceo estaba pechado tres anos e seis meses, cando había gran fame en toda a terra;

26 Pero a ningún deles foi enviado Elías, salvo a Sarepta, cidade de Sidón, a unha muller viúva.

27 E había moitos leprosos en Israel nos tempos do profeta Eliseo; e ningún deles foi limpo, salvo Naamán o sirio.

28 E todos os que estaban na sinagoga, ao escoitar estas cousas, enchéronse de ira.

29 E levantouse, e expulsárono da cidade e levouno ata a cima do outeiro sobre o que estaba construída a súa cidade, para que o botasen de cabeza.

30 Pero el pasou polo medio deles foi o seu camiño,

31 E baixou a Cafarnaúm, cidade de Galilea, e ensinouos os sábados.

32 E quedaron abraizados da súa doutrina, porque a súa palabra era con poder.

33 E había na sinagoga un home que tiña un espírito de demo impuro, e berraba a gran voz:

34 Dicindo: Déixanos; que temos que ver contigo, Xesús de Nazaret? viches para destruírnos? sei quen es; o Santo de Deus.

35 E Xesús reprochouno, dicindo: **Cala e sae del.** E cando o demo o botou no medio, saíu del e non lle fixo dano.

36 E todos quedaron abraizados e faláron entre si, dicindo: Que palabra é esta! pois con autoridade e poder manda aos espíritos impuros, e saen.

37 E a súa fama foise por todos os lugares do país arredor.

38 E saíu da sinagoga e entrou na casa de Simón. E a nai da muller de Simón foi tomada cunha gran febre; e pedíronlle por ela.

39 E púxose sobre ela e reprende a febre; e deixouna: e inmediatamente ergueuse e servíalles.

40 Cando se poñía o sol, todos os que tiñan algún enfermo de diversas enfermidades trouxéronos a el; e puxo as mans sobre cada un deles e curounos.

41 E tamén saíron demos de moitos, clamando e dicindo: Ti es Cristo o Fillo de Deus. E reprendíndoos, deixoulles que non falasen, porque sabían que el era Cristo.

42 E cando foi de día, marchou e foi a un lugar deserto;

43 E díxolles: **Debo predicar o reino de Deus tamén a outras cidades, porque por iso son enviado.**

44 E predicaba nas sinagogas de Galilea.

CAPÍTULO 5

1 E aconteceu que, mentres o pobo se apresuraba contra el para escoitar a palabra de Deus, quedou de pé xunto ao lago de Xenezaret,
 2 E viu dous barcos parados á beira do lago, pero os pescadores saíron deles e lavaban as redes.
 3 E subiu nun dos barcos, que era de Simón, e rogoulle que botase un pouco de terra. E sentou e ensinou á xente a saír do barco.
 4 Cando deixou de falar, díxolle a Simón: **Botade ao abismo e botade as redes para tirar.**
 5 E respondendo Simón díxolle: Mestre, traballamos toda a noite e non levamos nada.
 6 E cando fixeron isto, encerraron unha gran multitude de peixes e romperon a rede.
 7 E fixeron acenos aos seus compañeiros, que estaban no outro barco, para que viñesen axudarlles. E chegaron, encheron os dous barcos, de xeito que comezaron a afundirse.
 8 Cando o viu Simón Pedro, caeu de xeonllos de Xesús, dicindo: "Aparte de min; porque eu son un pecador, Señor.
 9 Porque estaba abraiado, e todos os que estaban con el, co calado dos peixes que tomaran:
 10 E tamén Santiago e Xoán, fillos de Zebedeo, que eran socios de Simón. E Xesús díxolle a Simón: **Non temas; a partir de agora collerás homes.**
 11 E cando levaron as súas naves a terra, abandonárono todo e seguírono.
 12 E aconteceu que, cando estaba nunha cidade, velaquí un home cheo de lepra, que ao ver a Xesús, botouse a boca sobre o seu rostro e suplicoulle: "Señor, se queres, podes limparme".
 13 E estendeu a man e tocouno, dicindo: **Quero.** E inmediatamente a lepra apartouse del.
 14 E mandoulle que non llo dixese a ninguén, **senón que vai, preséntate ao sacerdote e ofrécelle pola túa purificación, segundo o ordenou Moisés, como testemuño para eles.**
 15 Pero tanto máis foi a súa fama: e grandes multitudes xuntáronse para escoitar e ser curados por el das súas enfermidades.
 16 E retirouse ao deserto e orou.
 17 E aconteceu un día, mentres el estaba ensinando, que había fariseos e doutores da lei sentados, que viñan de todas as cidades de Galilea, Xudea e Xerusalén, e o poder do Señor. estivo presente para curalos.
 18 E velaquí, os homes trouxeron nunha cama a un home paralítico, e buscaron medios para traelo e poñelo diante del.
 19 E como non puideron atopar por que camiño o podían facer entrar por mor da multitude, subiron á azotea e deixárono baixar pola tella co seu leito ata o medio diante de Xesús.
 20 E cando viu a súa fe, díxolle: **Home, os teus pecados son perdoados.**
 21 E os escribas e os fariseos comezaron a razoar, dicindo: Quen é este que fala blasfemias? Quen pode perdoar os pecados, senón só Deus?
 22 Pero Xesús, entendendo os seus pensamentos, respondeulles: **-¿Que pensades no voso corazón?**

23 Se é máis fácil dicir: Os teus pecados son perdoados; ou dicir: Levántate e anda?

24 Pero para que saibades que o Fillo do Home ten poder na terra para perdoar os pecados (díxolle ao paralítico): dígoche: Levántate, toma o teu leito e entra na túa casa.

25 E inmediatamente levantouse diante deles, colleu o que estaba deitado e foise á súa casa, glorificando a Deus.

26 E todos quedaron abraizados e glorificaron a Deus e encheronse de medo, dicindo: "Hoxe vimos cousas estrañas".

a un publicano chamado Leví sentado no alfándego.

28 E deixou todo, levantouse e seguiu.

29 E Leví fíxolle un gran banquete na súa casa, e había un gran grupo de publicanos e outros que se sentaban con eles.

30 Pero os seus escribas e fariseos murmuraban contra os seus discípulos, dicindo: Por que comedes e bebedes cos publicanos e os pecadores?

31 E respondendo Xesús, díxolles: **Os santos non necesitan médico; pero os que están enfermos.**

32 Non vin a chamar aos xustos, senón aos pecadores ao arrepentimento.

33 E eles dixéronlle: "Por que os discípulos de Xoán xaxunan a miúdo e fan oracións, e tamén os discípulos dos fariseos? pero o teu come e bebe?"

34 E díxolles: **" Podedes facer xunar os fillos da cámara de noivos mentres o noivo estea con eles?**

35 Pero chegarán días en que o noivo será quitado deles, e entón xaxunarán neses días.

36 E tamén lles falou unha parábola; **Ninguén pon un anaco dun vestido novo sobre un vello; se non é así, tanto o novo fai un aluguer, e a peza que foi sacada do novo non concorda co vello.**

37 E ninguén bota viño novo en botellas antigas; se non, o viño novo romperá as garrafas, derramarase e as garrafas perecerán.

38 Pero hai que poñer o viño novo en botellas novas; e ambos consérvanse.

39 Ninguén, que bebeu viño vello de inmediato, desexa novo, porque di: O vello é mellor.

CAPÍTULO 6

1 E aconteceu que o segundo sábado despois do primeiro pasou polos campos de millo; e os seus discípulos arrincaron as espigas e comeron, fregándoas nas mans.

2 E dixéronlles algúns dos fariseos: "¿Por que facedes o que non é lícito facer en sábado?"

3 E respondendo Xesús, díxolles: **" ¿Non lides nin moito menos o que fixo David cando tiña fame e os que estaban con el?**

4 Como entrou na casa de Deus, colleu e comeu os pans da proposición, e deulles tamén aos que estaban con el; que non é lícito comer senón só para os curas?

5 E díxolles: **O Fillo do home tamén é o Señor do sábado.**

6 E aconteceu tamén noutro sábado, que entrou na sinagoga e ensinaba; e había un home cuxa man dereita estaba seca.

7 E os escribas e os fariseos víxiano para saber se curaría o día de sábado; para que atopasen unha acusación contra el.

8 Pero el coñecía os seus pensamentos e díxolle ao home que tiña a man seca: **Levántate e ponte no medio.** E ergueuse e púxose en pé.

9 Entón Xesús díxolles: " Unha cousa vos preguntarei; ¿É lícito en sábado facer o ben ou facer o mal? para salvar a vida ou para destruíla?

10 E mirando ao redor para todos eles, díxolle ao home: " Estende a túa man". E así o fixo: a súa man foi restaurada como a outra.

11 E enchéronse de loucura; e comunicáronse uns cos outros o que podían facer con Xesús.

12 E aconteceu naqueles días que saíu á montaña para orar e permaneceu toda a noite en oración a Deus.

13 E cando foi de día, chamou aos seus discípulos, e escolleu deles a doce, aos que tamén chamou apóstolos;

14 Simón, a quen tamén lle chamaba Pedro, e Andrés, seu irmán, Santiago e Xoán, Filipe e Bartolomé,

15 Mateo e Tomé, Santiago, fillo de Alfeo, e Simón chamado Zelotes,

16 E Xudas, irmán de Santiago, e Xudas Iscariote, que tamén foi o traidor.

17 E baixou con eles e púxose na chaira, e a compañía dos seus discípulos, e unha gran multitude de xente de toda Xudea e Xerusalén, e da costa do mar de Tiro e Sidón, que viñeron para escoitalo. e ser curado das súas enfermidades;

18 E os que estaban molestos por espíritos impuros, e foron curados.

19 E toda a multitude procuraba tocalo, porque saía del virtude e curábaos a todos.

20 E levantou os ollos para os seus discípulos e dixo: Benditos vós pobres, porque voso é o reino de Deus.

21 Benaventurados os que agora tedes fame, porque sereis saciados. Benaventurados os que chorades agora, porque riredes.

22 Benaventurados vós, cando os homes vos odieren e vos separen da súa compañía, vos reprochen e boten o voso nome como maligno, por amor do Fillo do home.

23 Alegrádevos nese día e saltade de alegría, porque velaquí, a vosa recompensa é grande no ceo, pois do mesmo xeito fixeron os seus pais cos profetas.

24 Pero aí de vós que sodes ricos! pois recibiches o teu consolo.

25 Aí de vós que estades cheos! porque teredes fame. Aí de ti que rías agora! porque choraredes e choraredes.

26 Aí de vós, cando todos os homes falen ben de vós! pois así fixeron os seus pais cos falsos profetas.

27 Pero eu dígovos aos que oídes: Amade aos vossos inimigos, facede ben aos que vos odian.

28 Bendice aos que te maldicen, e ora por aqueles que te maltratan.

29 E ao que te golpee nunha meixela ofrécelle tamén a outra; e quen che quite o manto non prohiba levar tamén o teu abrigo.

30 Dálle a todo o que che pida; e ao que quita os teus bens non llos pidas máis.

31 E como queredes que os homes vos fagan, tamén vos facedes a eles.

32 Pois se amades aos que vos aman, que agradecemento tedes? pois os pecadores tamén aman aos que os aman.

33 E se facedes ben aos que vos fan ben, que agradecemento tedes? pois os pecadores tamén fan o mesmo.

34 E se lles prestas a aqueles dos que esperas recibir, que agradecemento tes? pois os pecadores tamén lles prestan aos pecadores, para volver recibir tanto.

35 Pero amade os vossos inimigos, facede o ben e prestade sen esperar nada máis; e a vosa recompensa será grande, e vós sereis fillos do Altísimo, porque é bondadoso cos ingratos e cos malvados.

36 Sede, pois, misericordiosos, como o voso Pai tamén é misericordioso.

37 Non xulguedes, e non sereis xulgados: non condenades, e non sereis condenados: perdoade, e sereis perdoados.

38 Dade, e daravos; boa medida, apretada, axitada e abalada, os homes entregarán no teu seo. Pois coa mesma medida coa que medides, volverédesvos a medir.

39 E faloulles unha parábola: ¿Pode o cego guiar o cego? non caerán os dous no foxo?

40 O discípulo non está por riba do seu mestre, pero todo o que é perfecto será como o seu mestre.

41 E por que miras a mota que está no ollo do teu irmán, pero non percibes a viga que está no teu propio ollo?

42 Ou como lle podes dicir ao teu irmán: "Irmán, déixame sacar a mota que está no teu ollo, cando ti mesmo non miras a viga que está no teu propio ollo?" Hipócrita, bota primeiro a viga do teu propio ollo, e despois verás ben para sacar a mota que está no ollo do teu irmán.

43 Porque unha árbore boa non dá froitos corruptos; nin unha árbore corrupta dá bo froito.

44 Porque cada árbore coñécese polo seu froito. Pois de espiños os homes non recollen figos, nin de silvas recollen uvas.

45 Un home bo do bo tesouro do seu corazón saca o que é bo; e un home malvado do mal tesouro do seu corazón saca o que é malo, porque da abundancia do corazón fala a súa boca.

46 E por que me chamades: Señor, Señor, e non facedes o que digo?

47 Quen se achegue a min, escoite as miñas palabras e as cumpre, mostrareiche a quen se parece:

48 Parécese a un home que construíu unha casa, cavou profundamente e puxo os cimentos nunha rocha; e cando xurdiu o diluvio, o regato bateu con forza sobre esa casa e non puido sacudir a mesma, porque estaba fundada sobre unha pedra. .

49 Pero o que escoita e non fai, é coma un home que sen fundamento construíu unha casa sobre a terra; contra o que o regato bateu con vehemencia, e inmediatamente caeu; e a ruína daquela casa foi grande.

CAPÍTULO 7

1 Cando rematou todas as súas palabras na audiencia do pobo, entrou en Cafarnaúm.

2 E un servo dun centurión, que era querido por el, estaba enfermo e listo para morrer.

3 E cando oíu falar de Xesús, envioulle aos anciáns dos xudeus, suplicándolle que viñese e curase o seu servo.

4 E cando se achegaron a Xesús, rogáronlle ao instante: "Era digno de quen fixera isto".

5 Porque ama a nosa nación e construíunos unha sinagoga.

6 Entón Xesús foi con eles. E cando xa non estaba lonxe da casa, o centurión mandoulle amigos, dicíndolle: Señor, non te preocupes, porque non son digno de que entres debaixo do meu teito.

7 Por iso tampouco me considereiro digno de vir a ti, pero di nunha palabra, e o meu servo será curado.

8 Porque eu tamén son un home sometido a autoridade, que teño soldados baixo meus mandos, e dígolle a un: Vaite e vai; e a outro: Veña, e vén; e ao meu servo: Fai isto, e el fáino.

9 Cando oíu Xesús estas cousas, quedou maravillado del, volveuse e díxolle á xente que o seguía: **Dígovos que non atopei tanta fe nin en Israel.**

10 E os enviados, volvendo á casa, atoparon o criado que estaba enfermo.

11 E aconteceu que ao día seguinte entrou a unha cidade chamada Naín; e con el foron moitos dos seus discípulos e moita xente.

12 Cando se achegou á porta da cidade, velaquí, levaban a un morto, o único fillo da súa nai, que era viúva, e moita xente da cidade estaba con ela.

13 E cando o Señor a viu, compaixouse dela e díxolle: **Non chores.**

14 E chegou e tocou o arca, e os que o levaban detivéronse. E dixo: **Mozo, dígoche: Levántate.**

15 E o morto ergueuse e púxose a falar. E entregouno á súa nai.

16 E todo o mundo chegou a ter medo, e glorificaron a Deus, dicindo: "Un gran profeta se levantou entre nós; e, que Deus visitou o seu pobo.

17 E este rumor del correu por toda Xudea e por toda a rexión circundante.

18 E os discípulos de Xoán mostráronlle todas estas cousas.

19 E Xoán, chamando a dous dos seus discípulos, enviounos a Xesús, dicíndolles: Es ti o que debe vir? ou buscamos outro?

20 Cando os homes chegaron a el, dixeron: Xoán Bautista enviounos a ti para dicir: Es ti o que debe vir? ou buscamos outro?

21 E nesa mesma hora curou a moitos das súas enfermidades, pragas e espíritos malignos; e a moitos cegos deulles a vista.

22 Entón Xesús respondeulles: " **Ide e dille a Xoán o que viches e oístes; como os cegos ven, os coxos andan, os leprosos son limpos, os xordos oen, os mortos resucitan, aos pobres se lles predica o evanxeo.**

23 **E bendito sexa quen non se escandalice en min.**

24 E cando os mensaxeiros de Xoán marcharon, comezou a falarlle á xente acerca de Xoán: **Que saíches a ver ao deserto? Unha cana sacudida polo vento?**

25 **Pero que saíches a ver? Un home vestido con roupa suave? Velaquí, os que están ben vestidos e viven con delicadeza, están nas cortes dos reis.**

26 **Pero que saíches a ver? Un profeta? Si, dígovos, e moito máis que un profeta.**

27 **Este é aquel de quen está escrito: "Velaí, envío o meu mensaxeiro diante da túa cara, que preparará o teu camiño diante de ti".**

28 **Pois dígovos que entre os que nacen de muller non hai un profeta máis grande que Xoán o Bautista, pero o máis pequeno no reino de Deus é maior ca el.**

29 E todo o pobo que o escoitou, e os publicanos, xustificaron a Deus, sendo bautizados co bautismo de Xoán.

30 Pero os fariseos e os avogados rexeitaron o consello de Deus contra eles mesmos, non sendo bautizados por el.

31 E dixo o Señor: " **Entón, con que compararei os homes desta xeración? e como son?**

32 **Son coma nenos que están sentados na praza de abastos e se chaman uns a outros e din: "Tocamos a flauta e non bailaches; choramos por vós, e non choraches.**

33 **Porque Xoán o Bautista veu nin comendo pan nin bebendo viño; e vós dis: El ten un demo.**

34 **O Fillo do Home veu comendo e bebendo; e vós dis: Velaquí un glotón e un bebedor de viño, amigo dos publicanos e dos pecadores.**

35 **Pero a sabedoría está xustificada de todos os seus fillos.**

36 E un dos fariseos pediulle que comese con el. E entrou na casa do fariseo e sentou á mesa.

37 E velaquí, unha muller da cidade, que era pecadora, cando soubo que Xesús estaba sentado á mesa na casa do fariseo, trouxo unha caixa de alabastro con unguento.

38 E púxose aos seus pés detrás del chorando, e comezou a lavarlle os pés con bágoas, e limpounos cos cabelos da súa cabeza, bicoulle os pés e unxiunos co unguento.

39 Cando o viu o fariseo que o mandou, falou dentro de si, dicindo: Este home, se fose un profeta, sabería quen e que muller é esta que o toca, porque é unha pecadora.

40 E respondendo Xesús, díxolle: **Simón, teño algo que dicirche.** E el díxolle: Mestre, diga.

41 **Había un acredor que tiña dous debedores: un debía cincocentos denarios e o outro cincuenta.**

42 **E cando non tiñan nada que pagar, perdooulles francamente a ambos. Dime, pois, cal deles o quere máis?**

43 Simón respondeu: -Supoño que aquel a quen máis perdoou. E díxolle: " **Xulgaches ben.**

44 E volveuse cara á muller e díxolle a Simón: " **Ves esta muller? Entrei na túa casa, non me deches auga para os meus pés, pero ela lavoume con bágoas os pés e limpounos cos cabelos da súa cabeza.**

45 **Non me deches ningún bico, pero esta muller, dende o momento en que entrei, non deixou de bicarme os pés.**

46 **Non unxiches a miña cabeza con aceite, pero esta muller unxiu os meus pés con unguento.**

47 **Por iso dígoche: os seus pecados, que son moitos, están perdoados; porque ela amou moito; pero a quen pouco se lle perdoa, pouco ama.**

48 E díxolle: **Os teus pecados son perdoados.**

49 E os que estaban a comer con el comezaron a dicir dentro de si: Quen é este que perdoa tamén os pecados?

50 E díxolle á muller: " **A túa fe salvoche; vai en paz.**

CAPÍTULO 8

1 Despois aconteceu que percorreu todas as cidades e aldeas, predicando e anunciando a boa nova do reino de Deus, e os doce estaban con el.

2 E algunhas mulleres, que foran curadas de malos espíritos e enfermidades, María, chamada Magdalena, da cal saíron sete demos.

3 E Xoana, a muller de Chuza, o administrador de Herodes, e Susana e moitos outros, que lle servían dos seus bens.

4 E cando moita xente se reunía e acudía a el de todas as cidades, falou mediante unha parábola:

5 **Saíu un sementador para sementar a súa semente: e mentres sementaba, algúns caeron polo camiño; e foi pisado, e as aves do ceo devorárono.**

6 E algúns caeron sobre unha pedra; e en canto brotou, murchaba, porque carecía de humidade.
 7 E algúns caeron entre espiños; e as espiñas xurdiron con el, e sufocándoa.
 8 E outro caeu en terra boa, xurdiu e deu froito cen veces. E dito isto, berrou: **O que teña oídos para oír, que oiga.**
 9 E os seus discípulos preguntáronlle: **-¿Que pode ser esta parábola?**
 10 E dixo: **" A vós é dado coñecer os misterios do reino de Deus; pero a outros en parábolas; que ao ver non vexan, e ao oír non entenden.**
 11 **A parábola é esta: a semente é a palabra de Deus.**
 12 **Os que están no camiño son os que oen; entón vén o demo, e quita a palabra dos seus corazóns, para que non crean e se salven.**
 13 **Os que están na rocha son os que, cando escoitan, reciben a palabra con gozo; e estes non teñen raíz, que por un tempo cren, e no tempo da tentación caen.**
 14 **E o que caeu entre espiños son os que, cando o oíron, saen e están sufocados polos coidados, as riquezas e os praceres desta vida, e non dan froito á perfección.**
 15 **Pero os que están en terra boa son os que con corazón honesto e bo, escoitando a palabra, a gardan e dan froito con paciencia.**
 16 **Ninguén, cando acendeu unha vela, a cubre cun recipiente ou a mete debaixo dunha cama; senón que o pon nun candelero, para que os que entren vexan a luz.**
 17 **Porque nada hai secreto que non se manifeste; nin nada escondido, que non sexa coñecido e sairá.**
 18 **Mirade, pois, como escoitades, porque a quen ten, daráselle; e a quen non ten, serálle arrebatado ata o que parece ter.**
 19 Entón achegáronse a el a súa nai e os seus irmáns, e non puideron vir contra el pola prensa.
 20 E díxolle algúns que dixeron: **"A túa nai e os teus irmáns están fóra, desexando verte".**
 21 El respondeulles: **" A miña nai e os meus irmáns son estes que escoitan a palabra de Deus e a fan.**
 22 Aconteceu un día que subiu nun barco cos seus discípulos, e díxolles: **" Pasemos á outra beira do lago".** E saíron.
 23 Pero mentres navegaban el quedou durmido, e caeu unha tormenta de vento sobre o lago; e enchéronse de auga e estaban en perigo.
 24 E achegáronse a el e espertárono, dicindo: Mestre, mestre, perecemos. Entón ergueuse e increpou o vento e o furor da auga; e cesaron, e houbo calma.
 25 E díxolles: **Onde está a vosa fe?** E asustados, preguntáronse uns a outros: Que home é este! porque manda mesmo aos ventos e á auga, e eles obedecen.
 26 E chegaron ao país dos gadarenos, que está fronte a Galilea.
 27 E cando saíu á terra, atopouse con el fóra da cidade un home, que tiña demos desde hai moito tempo e que non levaba roupa, nin moraba en casa ningunha, senón nos sepulcros.
 28 Cando viu a Xesús, berrou e botouse diante del, e díxolle a gran voz: **"Que teño que ver eu contigo, Xesús, Fillo de Deus Altísimo? Suplico que non me atormentes.**
 29 **(Porque mandara que o espírito inmundo saíse do home. Moitas veces o collera, e quedou atado con cadeas e cadeas,**

e rompeu as ataduras e foi expulsado polo demo ao deserto.)
 30 E Xesús preguntoulle: **-¿Como te chamas?** E dixo: Lexión, porque moitos demos entraron nel.
 31 E rogáronlle que non lles mandase saír ao abismo.
 32 E había alí un rabaño de moitos porcos pastoreando no monte, e rogáronlle que lles permitise entrar neles. E sufriunos.
 33 Entón os diaños saíron do home e entraron nos porcos; e o rabaño correu violentamente por un lugar empinado ata o lago, e afogáronse.
 34 Cando os que lles daban de comer viron o que estaba feito, fuxiron e foron e contárono na cidade e no campo.
 35 Entón saíron a ver o que se facía; e achegouse a Xesús, e atopou ao home, do que saíron os demos, sentado aos pés de Xesús, vestido e sano de razón, e tiveron medo.
 36 Tamén os que o viron dixéronlles por que medios se curaba o endemoniado.
 37 Entón toda a multitude do país dos gadarenos da contorna rogáronlle que se afastase deles; porque foron tomados con moito medo, e subiu á nave e volveu.
 38 O home de quen saíron os demos rogoulle que estivese con el; pero Xesús despediuno, dicindo:
 39 **Volve á túa casa, e mostra cantos grandes cousas che fixo Deus.** E foi, e publicou por toda a cidade as grandes cousas que lle fixera Xesús.
 40 E aconteceu que, cando Xesús volveu, a xente recibíuno encantada, porque todos o esperaban.
 41 E velaquí, chegou un home chamado Xairo, que era xefe da sinagoga;
 42 **Porque tiña unha única filla, duns doce anos, e ela estaba moribunda. Pero mentres ía a xente apiñábas.**
 43 **E unha muller que tiña doce anos de fluxo de sangue, que gastara toda a súa vida en médicos, nin puido ser curada de ningún,**
 44 **Chegou detrás del, tocoulle o bordo da súa vestimenta, e enseguida o seu fluxo de sangue quedou.**
 45 E Xesús dixo: **Quen me tocou?** Cando todos o negaron, Pedro e os que estaban con el dixeron: Mestre, a multitude aplícate e pregúntate, e ti dis: **Quen me tocou?**
 46 E Xesús dixo: **" Alguén me tocou, porque entendo que a virtude saíu de min".**
 47 E cando a muller viu que non estaba escondida, veu temblando, e caendo diante del, declaroulle diante de todo o pobo por que motivo o tocara e como foi curada inmediatamente.
 48 E díxolle: **" Filla, consola: a túa fe salvoche; vai en paz.**
 49 Mentres aínda falaba, veu un da casa do xefe da sinagoga e díxolle: A túa filla morreu. non preocupe ao Mestre.
 50 Pero Xesús, ao oír isto, respondeulle dicindo: **Non temas: crea só, e ela será sana.**
 51 E cando entrou na casa, non permitiu a ninguén entrar, agás Pedro, Santiago e Xoán, e o pai e a nai da doncela.
 52 E todos choraban e choraban por ela, pero el dixo: **Non chores. non está morta, senón que dorme.**
 53 E ríronse del, sabendo que estaba morta.
 54 E botounos a todos fóra, colleuna da man e chamou, dicindo: **Criada, érguese.**
 55 E o seu espírito volveu, e ergueuse enseguida, e mandou darlle de comer.

56 E os seus pais quedaron abraizados, pero el mandoulles que non contasen a ninguén o que foi feito.

CAPÍTULO 9

1 Entón convocou aos seus doce discípulos e deulles poder e autoridade sobre todos os demos e para curar enfermidades.

2 E mandounos a predicar o reino de Deus e a curar os enfermos.

3 E díxolles: -" Non levedes nada para a vosa viaxe, nin bastóns, nin carteira, nin pan, nin cartos; tampouco teñen dous abrigos cada un.

4 E en calquera casa na que entres, alí permaneces e de alí saes.

5 E quen non vos acolla, cando saídes desa cidade, sacude o po mesmo dos vossos pés como testemuño contra eles.

6 E saíron e percorreron as cidades, predicando o evanxeo e curando por todas partes.

7 O tetrarca Herodes oíu todo o que el fixo;

8 E dalgúns, que aparecera Elías; e doutros, que un dos vellos profetas resucitou.

9 Herodes dixo: "Decapitaino a Xoán; pero quen é este do que escoito tales cousas? E desexaba velo.

10 E os apóstolos, cando volveron, contáronlle todo o que fixeran. E colleunos e marchou a un lado para un lugar deserto da cidade chamada Betsaida.

11 E o pobo, cando o soubo, seguíuno, e el recibíunos e faloulles do reino de Deus e curou aos que necesitaban cura.

12 E cando o día comezaba a pasarse, viñeron os doce e díxeronlle: "Despedida á xente para que vaian ás cidades e aos campos dos arredores, e aloxen e tomen víveres, porque estamos aquí nun lugar deserto.

13 Pero el díxolles: " **Dades de comer.** E eles dixeron: Non temos máis que cinco pans e dous peixes; salvo que imos comprar carne para todo este pobo.

14 Porque eran uns cinco mil homes. E díxolles aos seus discípulos: " **Fai que se senten por cincuenta en grupo.**

15 E así o fixeron, e fixéronlles sentar a todos.

16 Despois colleu os cinco pans e os dous peixes, e levantou os ojos ao ceo, bendiciunos, partiu e deulles aos discípulos para que os poñan diante da xente.

17 E comeron e quedaron fartos;

18 E aconteceu que, mentres el estaba só orando, os seus discípulos estaban con el .

19 Eles respondendo dixeron: Xoán o Bautista; pero algúns din: Elías; e outros din, que un dos vellos profetas resucitou.

20 El díxolles: " **Pero vós quen din que son eu?** Respondendo Pedro, dixo: O Cristo de Deus.

21 E mandoulles rigorosamente e mandoulles que non dixesen a ninguén iso;

22 Dicindo: " **O Fillo do Home ten que sufrir moitas cousas, ser rexeitado polos anciáns, polos sumos sacerdotes e polos escribas, ser asasinado e resucitar ao terceiro día.**"

23 E díxolles a todos: **Se alguén quere vir detrás de min, que se negue a si mesmo, que tome a súa cruz cada día e que me siga.**

24 Porque quen queira salvar a súa vida, perderaa; pero quen perda a súa vida por causa de min, salvaraa.

25 Porque de que se beneficia un home, se gaña o mundo enteiro, se perde a si mesmo ou é desechado?

26 **Pois quen se avergoña de min e das miñas palabras, del avergonzarase o Fillo do Home, cando veña na súa propia gloria, na do seu Pai e dos santos anxos.**

27 **Pero en verdade dígovos que aquí hai algúns que non probarán a morte ata que vexan o reino de Deus.**

28 E aconteceu que uns oito días despois destas palabras, colleu a Pedro, a Xoán e a Santiago, e subiu á montaña para orar.

29 E mentres oraba, a forma do seu rostro cambiouse e os seus vestidos eran brancos e relucentes.

30 E velaquí, falaron con el dous homes, que eran Moisés e Elías:

31 Quen apareceu en gloria e falou da súa morte que debía cumprir en Xerusalén.

32 Pero Pedro e os que estaban con el estaban pesados de sono; e cando espertaron, viron a súa gloria e os dous homes que estaban con el.

33 E aconteceu que cando se apartaban del, Pedro díxolle a Xesús: "Mestre, é bo que esteamos aquí; e fagamos tres tabernas; un para ti, un para Moisés e outro para Elías: sen saber o que dixo.

34 Mentres el falaba así, veu unha nube que os cubriu, e asustaron ao entrar na nube.

35 E saíu unha voz da nube, que dicía: Este é o meu Fillo amado.

36 E cando a voz pasou, Xesús atopouse só. E mantivéronse preto e a ninguén contaron naqueles días nada das cousas que viran.

37 E aconteceu que ao día seguinte, cando baixaron do outeiro, atopouse con el moita xente.

38 E velaquí, un home da compañía berrou dicindo: Mestre, pídoche, mira para o meu fillo, porque é o meu único fillo.

39 E velaquí, un espírito o colleu, e de súpeto clama; e desgarralo que volve a espuma, e magulándoo case non se afasta del.

40 E rogueille aos teus discípulos que o botasen fóra; e non podían.

41 E respondeu Xesús: " **Oh xeración infiel e perversa, ata que tempo estarei contigo e te soportarei? Trae aquí o teu fillo.**

42 E como aínda estaba por vir, o demo botouno abaixo e destrouzouno. E Xesús increpou o espírito impuro, curou o neno e deulle de novo a seu pai.

43 E todos quedaron abraizados co poderoso poder de Deus. Pero mentres todos se marabillaban de todo o que facía Xesús, díxolles aos seus discípulos:

44 **Que estes ditos caigan nos vossos oídos: porque o Fillo do home será entregado en mans dos homes.**

45 Pero eles non entenderon este dito, e ocultouse para eles, para que non o decataran, e temían preguntarlle por aquel dito.

46 Entón xurdiu entre eles un razoamento, cal deles debería ser o maior.

47 E Xesús, entendendo o pensamento do seu corazón, colleu un neno e púxoos xunto a el.

48 E díxolles: **Quen recibe a este neno no meu nome, recíbeme a min; e quen me reciba a min, recibe o que me enviou;**

49 E Xoán respondeu e dixo: Mestre, vimos a un que expulsaba demos no teu nome; e prohibímolos, porque non segue connosco.

50 E Xesús díxolle: " Non llo prohibes, porque quen non está contra nós é por nós".

51 E aconteceu que, cando chegou o momento de ser recibido, fixo firme a súa cara para ir a Xerusalén.

52 E mandáronlle mensaxeiros diante do seu rostro, e foron e entraron nunha aldea dos samaritanos para preparalo.

53 E non o recibiron, porque o seu rostro era coma se fose a Xerusalén.

54 E cando os seus discípulos Santiago e Xoán viron isto, dixeron: Señor, queres que mandemos que baixe lume do ceo e os consuma, como fixo Elías?

55 Pero el volveuse, reprochounos e díxolles: Non sabedes de que espírito sodes.

56 Porque o Fillo do home non veu para destruír a vida dos homes, senón para salvalas. E foron a outra aldea.

57 E aconteceu que, mentres ían polo camiño, un home díxolle: Señor, seguireite a onde vaias.

58 E Xesús díxolle: " Os raposos teñen buratos e os paxaros do ceo teñen niños; pero o Fillo do home non ten onde pousar a cabeza.

59 E díxolle a outro: Sígueme. Pero el dixo: Señor, permíteme primeiro que vaia enterrar a meu pai.

60 Xesús díxolle: " Deixa que os mortos enterren aos seus mortos; pero ti vai e predica o reino de Deus".

61 E outro dixo tamén: Señor, seguireiche; pero déixame que vaia antes despedirme deles, que están na miña casa.

62 E Xesús díxolle: " Ninguén, tendo a man no arado e mirando atrás, é apto para o reino de Deus.

CAPÍTULO 10

1 Despois destas cousas, o Señor designou tamén a outros setenta, e enviounos de dous en dous diante do seu rostro a todas as cidades e lugares a onde el mesmo ía vir.

2 Por iso díxolles: " A colleita é grande, pero os obreiros son poucos; rogádelles, pois, ao señor da sega, que envíe obreiros á súa sega".

3 Vai: velaquí que vos mando coma cordeiros entre lobos.

4 Non leves nin bolso, nin carteira, nin zapatos, nin saúdes a ninguén polo camiño.

5 E en calquera casa que entredes, primeiro diga: Paz a esta casa.

6 E se alí está o fillo da paz, a túa paz descansará sobre el; se non, volverá a ti.

7 E permanecen na mesma casa, comendo e bebendo as cousas que dan, porque o traballador é digno do seu salario. Non vaias de casa en casa.

8 E en calquera cidade que entredes, e vos reciban, comedes as cousas que vos poñan diante:

9 E cura aos enfermos que hai nel e dilles: "O reino de Deus está preto de vós".

10 Pero en calquera cidade que entredes e non vos reciban, saíde ás rúas da mesma e di:

11 Ata o po mesmo da túa cidade, que se pega sobre nós, borramos contra ti; aínda que estades seguros diso, que o reino de Deus está preto de vós.

12 Pero dígovos que aquel día será máis tolerable para Sodoma que para aquela cidade.

13 Ai de ti, Corazin! ai de ti, Betsaida! porque se se fixeran en Tiro e Sidón as obras poderosas que se fixeron en vós, hai moito tempo que se arrepentiron, sentados en cilicio e cinza.

14 Pero a Tiro e Sidón será máis tolerable no xuízo que a vós.

15 E ti, Cafarnaúm, que eres exaltado ata o ceo, serás arroxado ao inferno.

16 O que vos escoita a vós escóitame a min; e quen te despreza, desprezame a min; e quen me despreza, despreza ao que me enviou.

17 E os setenta volveron de novo con alegría, dicindo: Señor, ata os demos están sometidos a nós polo teu nome.

18 E díxolles: Vin caer do ceo a Satanás coma un raio.

19 Velaquí, douvos poder para pisar serpes e escorpións, e sobre todo o poder do inimigo, e nada vos fará mal.

20 Non obstante, non te alegres de que os espíritos están sometidos a vós; pero alégrate, porque os teus nomes están escritos no ceo.

21 Naquela hora Xesús alegrouse en espírito e dixo: Agradézoche, Pai, Señor do ceo e da terra, que escondiches estas cousas dos sabios e dos prudentes e que llas revelases aos nenos. pois así parecía ben aos teus ollos.

22 Todas as cousas sonme entregadas polo meu Pai, e ninguén sabe quen é o Fillo, senón o Pai; e quen é o Pai, senón o Fillo, e aquel a quen o Fillo llo revelará.

23 E volveuse cara aos seus discípulos, e díxolle en privado: " Dichosos os ollos que ven as cousas que vós vedes!

24 Pois dígovos que moitos profetas e reis desexaron ver as cousas que vós vedes e non as viron; e escoitar as cousas que escoitades e non as escoitaches.

25 E velaquí, un avogado ergueuse e tentouno, dicindo: Mestre, que vou facer para herdar a vida eterna?

26 El díxolle: Que está escrito na lei? como le?

27 El respondeu: "Amarás ao Señor, o teu Deus, con todo o teu corazón, con toda a túa alma, con todas as túas forzas e con toda a túa mente; e o teu veciño coma ti mesmo.

28 E díxolle: " Respondeches ben: fai isto e vivirás.

29 Pero el, querendo xustificarse, díxolle a Xesús: E quen é o meu próximo?

30 E respondeu Xesús: " Un home baixou de Xerusalén a Xericó e caeu en mans duns ladróns, que o desposuíron dos vestidos e ferironno e marchou, deixándoo medio morto.

31 E por casualidade baixou por alí un sacerdote e, ao velo, pasou pola outra banda.

32 E igualmente un levita, cando estaba no lugar, veu e mirou para el e pasou pola outra banda.

33 Pero un samaritano, que viaxaba, chegou a onde estaba: e cando o viu, compaixouse del.

34 E foi onda el, vencoulle as feridas, botando aceite e viño, púxoos sobre a súa propia besta, levouno a unha pousada e coidou del.

35 E ao día seguinte, cando saíu, sacou dous denarios e deullos ao anfitrión e díxolle: "Coidalo; e o que máis gastes, cando volva, pagareiche.

36 Cal destes tres pensas que foi veciño do que caeu entre os ladróns?

37 E dixo: "O que tiña misericordia del. Entón Xesús díxolle: Vai e fai ti o mesmo.

38 Aconteceu que, mentres eles ían, entrou nunha aldea, e unha muller chamada Marta recibíuno na súa casa.

39 E tiña unha irmá chamada María, que tamén estaba sentada aos pés de Xesús e escoitou a súa palabra.

40 Pero Marta estaba agobiada por moito servir, veu a el e díxolle: Señor, non che importa que a miña irmá me deixe servir só? pídale polo tanto que me axude.

41 Xesús respondeulle: -Marta, Marta, ti estás preocupada e preocupada por moitas cousas.

42 Pero unha cousa é necesaria: e María escolleu a boa parte, que non lle será quitada.

CAPÍTULO 11

1 E aconteceu que, mentres estaba orando nalgún lugar, cando cesou, un dos seus discípulos díxolle: "Señor, ensínanos a orar, como tamén ensinou Xoán aos seus discípulos".

2 E díxolles: " Cando recedes, di: "Pai noso que estás nos ceos, santificado sexa o teu nome". Chega o teu reino. fágase a túa vontade, como no ceo, así na terra.

3 Dános día a día o noso pan de cada día.

4 E perdóanos os nosos pecados; pois tamén perdoamos a todos os que nos deben. E non nos deixes caer na tentación; pero líbranos do mal.

5 E díxolles: Quen de vós teña un amigo e irá a el á media noite e lle dirá: Amigo, préstame tres pans.

6 Porque un amigo meu na súa viaxe veu a min, e non teño nada que poñer diante del?

7 E el de dentro responderá e dirá: Non me molestes: a porta está agora pechada e os meus fillos están comigo na cama; Non podo levantarme e darche.

8 Dígovos: aínda que non se ergue e non lle dará, porque é o seu amigo, por mor da súa importunidade levantarase e daralle canto necesite.

9 E dígovos: Pedide, e daravos; buscade, e atoparedes; bate, e abriráselle.

10 Porque todo aquel que pide recibe; e o que busca atopa; e ao que bate abriráselle.

11 Se un fillo lle pide pan a algún de vós que sexa pai, darálle unha pedra? ou se lle pide un peixe, ¿por peixe darálle unha serpe?

12 Ou se lle pide un ovo, ofreceralle un escorpión?

13 Se, pois, vós, sendo malos, sabedes dar bos agasallos aos vosos fillos: canto máis o voso Pai celestial dará o Espírito Santo aos que llo pidan?

14 E botaba fóra un demo, que estaba mudo. E aconteceu que cando o demo saíu, falou o mudo; e a xente preguntábase.

15 Pero algúns deles dicían: "El expulsa os demos por medio de Belcebú, o xefe dos demos.

16 E outros, tentando, buscaban del un sinal do ceo.

17 Pero el, coñecendo os seus pensamentos, díxolles: Todo reino dividido contra si mesmo é desolado; e unha casa dividida contra unha casa cae.

18 Se Satanás tamén está dividido contra si mesmo, como se manterá o seu reino? porque dis que eu boto fóra demos por Belcebú.

19 E se eu boto fóra os demos por Belcebú, por quen os botan os teus fillos? por iso serán os vosos xuíces.

20 Pero se eu co dedo de Deus boto fóra os demos, sen dúbida o reino de Deus chegou sobre vós.

21 Cando un home forte e armado garda o seu pazo, os seus bens están en paz:

22 Pero cando un máis forte ca el ven sobre el e o vence, quíttalle todas as armas nas que confiaba e reparte o seu botín.

23 O que non está comigo está contra min, e o que non reúne comigo, espárese.

24 Cando o espírito impuro sae dun home, anda por lugares secos, buscando descanso; e ao non atopar ningún, di: Volverei á miña casa de onde saín.

25 E cando chega, atópase varrida e adornada.

26 Entón vai e leva para el outros sete espíritos máis malvados ca el; e entran e moran alí: e o último estado daquel home é peor que o primeiro.

27 E aconteceu que, mentres el falaba estas cousas, unha muller do grupo alzou a voz e díxolle: "Diaventurado o ventre que te deu e os peitos que mamáches".

28 Pero el dixo: Si, benditos son os que escoitan a palabra de Deus e a gardan.

29 E cando o pobo estaba reunido, comezou a dicir: Esta é unha xeración mala: buscan un sinal; e non se lle dará ningún sinal, senón o sinal do profeta Jonás.

30 Porque como Ionás foi un sinal para os ninivitas, así o será o Fillo do home para esta xeración.

31 A raíña do sur levantarase no xuízo cos homes desta xeración e condenalos: porque veu dos confins da terra para escoitar a sabedoría de Salomón; e velaquí, hai un maior que Salomón.

32 Os homes de Nínive levantarase no xuízo con esta xeración, e condenarána: porque se arrepentiron coa predicación de Jonás; e, velaquí, hai un maior que Jonas.

33 Ninguén, cando acendeu unha candeia, a pon nun lugar secreto, nin debaixo dun almofado, senón sobre un candelero, para que os que entren vexan a luz.

34 A luz do corpo é o ollo; polo tanto, cando o teu ollo é único, todo o teu corpo tamén está cheo de luz; pero cando o teu ollo é malo, tamén o teu corpo está cheo de tebras.

35 Ten coidado, pois, de que a luz que hai en ti non sexa escuridade.

36 Polo tanto, se todo o teu corpo está cheo de luz, sen ter ningunha parte escura, todo estará cheo de luz, como cando o resplandor brillante dunha vela che alumea.

37 E mentres falaba, un fariseo rogoulle que cease con el; e entrou e sentou á mesa.

38 E cando o fariseo viu isto, marabillouse de que non se lavase antes da cea.

39 E o Señor díxolle: " Agora vós, fariseos, limpades o exterior da copa e do prato; pero o teu interior está cheo de rapos e maldade.

40 Necios, o que fixo o que está fóra non fixo tamén o que está dentro?

41 En cambio, dade esmola das cousas que tedes; e velaquí, todas as cousas están limpas para vós.

42 Pero aí de vós, fariseos! pois decimades a menta, a ruda e toda clase de herbas, e pasades por riba do xuízo e do amor de Deus: isto debíades facer, e non deixar o outro sen facer.

43 Aí de vós, fariseos! pois amades os asentos superiores nas sinagogas e os saúdos nos mercados.

44 Aí de vós, escribas e fariseos hipócritas! porque sodes coma sepulcros que non aparecen, e os homes que andan sobre elas non se dan conta delas.

45 Entón respondeu un dos avogados e díxolle: Mestre, dicindo así tamén nos reproches.

46 E dixo: Ai tamén de vós, avogados! pois cargades os homes con cargas pesadas que soportar, e vós mesmos non toquedes as cargas cun dos vosos dedos.

47 Ai de vós! porque vós edificades os sepulcros dos profetas, e vosos pais matáronos.

48 Verdadeiramente testemuñades que admitades as obras dos vosos pais: porque eles os mataron, e vós edificades os seus sepulcros.

49 Por iso tamén dixo a sabedoría de Deus: Vou enviarlles profetas e apóstolos, e algúns deles matarán e perseguirán:

50 Para que o sangue de todos os profetas, que foi derramado dende a fundación do mundo, sexa requirido desta xeración;

51 Desde o sangue de Abel ata o sangue de Zacarías, que pereceu entre o altar e o templo: de verdade dígovos que será requirido desta xeración.

52 Ai de vós, avogados! porque quitaches a chave do coñecemento: non entrastes en vós mesmos, e os que estaban entrando impedistes.

53 E mentres lles dicía estas cousas, os escribas e os fariseos comezaron a instarlle con vehemencia e a provocarlle a falar de moitas cousas:

54 Agardando por el, e procurando sacarlle algo da boca para que o acusasen.

CAPÍTULO 12

1 Mentres tanto, cando se xuntaba unha multitude innumerable de xente, de tal xeito que se pisaban un sobre o outro, comezou a dicirlles ante todo aos seus discípulos: Coidado co fermento dos fariseos, que é a hipocrisía.

2 Pois non hai nada cuberto que non sexa revelado; nin escondido, iso non se sabe.

3 Polo tanto, todo o que falases nas tebras será oído á luz; e o que falastes ao oído nos armarios será proclamado sobre os tellados.

4 E dígovos amigos meus: Non teñades medo dos que matan o corpo, e despois xa non teñen máis que facer.

5 Pero eu vos avisarei a quen temeredes: Teme a aquel que despois de matar ten poder para botalo ao inferno; si, dígovos: Temédelle.

6 ¿Acaso non se venden cinco pardais por dous denarios e ningún deles se esquece diante de Deus?

7 Pero ata os mesmos cabelos da túa cabeza están todos contados. Non temáis, pois: valedes máis que moitos pardais.

8 Tamén dígovos que a quen me confesa diante dos homes, o Fillo do home tamén o confesará diante dos anxos de Deus:

9 Pero quen me negue diante dos homes, será negado diante dos anxos de Deus.

10 E a quen fale unha palabra contra o Fillo do home, será perdoado; pero ao que blasfeme contra o Espírito Santo, non lle será perdoado.

11 E cando vos leven ás sinagogas, aos maxistrados e aos poderes, non vos preocupedes de como nin de que cousa responderedes, nin de que dirás:

12 Porque o Espírito Santo ensinaravos na mesma hora o que debedes dicir.

13 E un do grupo díxolle: Mestre, fálalle ao meu irmán que reparta comigo a herdanza.

14 E díxolle: Home, quen me fixo xuíz ou divisor de ti?

15 E díxolles: " Coidados e coidado coa cobiza, porque a vida dun home non consiste na abundancia das cousas que posúe".

16 E faloulles unha parábola, dicindo: A terra dun home rico deu abundantemente.

17 E pensou dentro de si, dicindo: Que farei, porque non teño lugar onde botar os meus froitos?

18 E dixo: "Isto farei: derrubarei os meus hórreos e construírei maiores; e alí regalarei todos os meus froitos e os meus bens.

19 E direi á miña alma: "Alma, tes moitos bens almacenados para moitos anos". tranquilízate, come, bebe e alégrate.

20 Pero Deus díxolle: "Necio, esta noite esixiráche a túa alma; entón de quen serán as cousas que proporcionaches?"

21 Así é o que acumula tesouros para si mesmo e non é rico para con Deus.

22 E díxolles aos seus discípulos: "Por iso dígovos: Non vos preocupedes pola vosa vida do que comeredes; nin para o corpo, o que vestiredes.

23 A vida é máis que a carne, e o corpo é máis que o vestido.

24 Considera os corvos: porque nin sementan nin recollen; que non teñen almacén nin hórreo; e Deus dálles de comer: canto máis sodes mellores que as aves?

25 E quen de vós, con coidado, pode engadir á súa estatura un codo?

26 Se entón non podedes facer o que é menor, por que pensades no resto?

27 Considera os lírios como medran: non traballan, non filan; e con todo dígovos que Salomón en toda a súa gloria non estaba vestido coma un destes.

28 Se, pois, Deus viste así a herba que hoxe está no campo e mañá se bota no forno; canto máis vos vestirá, os de pouca fe?

29 E non busquedes o que comeredes nin o que beberedes, nin sexades dubidosos.

30 Porque todas estas cousas buscan as nacións do mundo, e o voso Pai sabe que tedes necesidade destas cousas.

31 Pero máis ben buscade o reino de Deus; e todas estas cousas seranche engadidas.

32 Non temas, rabaño pequeno; pois o teu Pai ten o pracer de darche o reino.

33 Vende o que tes e da esmola; Provédevos bolsas que non envellecen, un tesouro no ceo que non falla, onde ningún ladrón se achega, nin polilla corrompe.

34 Porque onde está o teu tesouro, alí estará tamén o teu corazón.

35 Que os teus lombos estean cinguidos e as túas luces acendidas;

36 E vós mesmos coma os homes que esperan polo seu señor, cando volva da voda; para que cando veña e bata, abrínlle inmediatamente.

37 Benaventurados aqueles servos aos que o señor, cando veña, atopará vixiando: en verdade dígovos que se cinguirá e fará sentar á mesa, e sairá e servirá.

38 E se chega na segunda vigilia, ou na terceira vigilia, e os atopa así, benditos son eses servos.

39 E saiba isto, que se o pai da casa soubera a que hora viría o ladrón, vixiaría e non permitiría que a súa casa fose quebrada.

40 Estade, pois, tamén vós, porque o Fillo do Home ven á hora na que non pensades.

41 Entón Pedro díxolle: "Señor, fás esta parábola a nós ou a todos?

42 E o Señor dixo: " Quen é entón ese administrador fiel e sabio, a quen o seu señor poñerá como xefe da súa casa, para que lles dea a súa porción de comida no seu tempo?

43 Benaventurado aquel servo a quen o seu señor cando veña atopará facendo así.

44 En verdade dígovos que o fará gobernar todo o que ten.

45 Pero se ese servo di no seu corazón: O meu señor atrasa a súa chegada; e comezará a bater os servos e as doncelas, a comer e beber e a emborracharse;

46 O señor daquel servo virá un día no que non o busque, e á hora que non se dea conta, cortarao en pedazos e asignaralle a súa porción cos incrédulos.

47 E aquel servo, que coñecía a vontade do seu señor e non se preparou nin fixo segundo a súa vontade, será golpeado con moitos golpes.

48 Pero o que non soubo e fixo cousas dignas de golpes, será golpeado con poucos golpes. Pois a quen moito se lle dea, moito se lle esixirá;

49 Eu vin para enviar lume á terra; e que vou, se xa está aceso?

50 Pero teño un bautismo co que ser bautizado; e como estou estreito ata que se consiga!

51 Pensades que vin para dar paz na terra? Dígoche, non; senón división:

52 Porque a partir de agora haberá cinco nunha casa divididos, tres contra dous e dous contra tres.

53 O pai estará dividido contra o fillo, e o fillo contra o pai; a nai contra a filla, e a filla contra a nai; a sogra contra a súa nora, e a nora contra a súa sogra.

54 E tamén díxolle á xente: " Cando vexades que se levanta unha nube do occidente, enseguida dis: "Vén unha chuvia". e así é.

55 E cando ves soprar o vento do sur, dis: Haberá calor; e vén a pasar.

56 Hipócritas, podedes discernir a face do ceo e da terra; pero como é que non discernedes este tempo?

57 Si, e por que non xulgades por vós mesmos o que é correcto?

58 Cando vaias co teu adversario ao maxistrado, tal e como estás no camiño, dilixencia para que poidas ser librado del; para que non te dea ao xuíz, e o xuíz te entregue ao oficial, e este te meta no cárcere.

59 Dígoche que non te marcharás de alí, ata que pagues o último ácaro.

CAPÍTULO 13

1 Naquel tempo estaban presentes algúns que lle falaban dos galileos, cuxo sangue Pilato mesturara cos seus sacrificios.

2 E respondendo Xesús, díxolles: ¿Pensas que estes galileos eran pecadores máis que todos os galileos, porque sufriron tales cousas?

3 Dígovos: Non, pero, se non vos arrepiñades, todos pereceredes igualmente.

4 Ou aqueles dezaioito, sobre os que caeu a torre de Siloé e os matou, cres que eran pecadores máis que todos os homes que habitaban en Xerusalén?

5 Dígovos que non;

6 Tamén falou esta parábola; Un home tiña unha figueira plantada na súa viña; e chegou e buscou froito nel, e non atopou ningún.

7 Entón díxolle ao ladeiro da súa viña: "Velaí que estes tres anos veño a buscar froito nesta figueira, e non o atopo. córtao; por que engorda o chan?

8 E respondeulle díxolle: "Señor, déixao tamén este ano, ata que o cave e o bote esterco".

9 E se dá froito, ben: e se non, despois cortarao.

10 E estaba ensinando nunha das sinagogas o sábado.

11 E velaquí, había unha muller que tiña un espírito de enfermidade durante dezaioito anos, e estaba encorvada, e de ningún xeito podía levantarse.

12 E Xesús, vela, chamouna e díxolle: " Muller, estás solta da túa enfermidade".

13 E puxo as mans sobre ela, e enseguida ela quedou recta e glorificaba a Deus.

14 E o xefe da sinagoga respondeulle indignado porque Xesús curara o día do sábado, e díxolle á xente: "Hai seis días nos que os homes deben traballar; día de sábado.

15 O Señor respondeulle: " Hipócrita, non solta cada un de vós o seu boi ou o seu asno do establo e o leva a beber?

16 E esta muller, que é filla de Abraham, á que Satanás atou, velaquí, estes dezaioito anos, non debería ser soltada desta cadea o día de sábado?

17 E cando dixo estas cousas, todos os seus adversarios quedaron avergoñados, e todo o pobo alegrouse de todas as cousas gloriosas que el fixo.

18 Entón dixo: A que se parece o reino de Deus? e a que me parecerí?

19 É coma un gran de mostaza que colleu un home e botou no seu xardín; e medrou e encerou unha gran árbore; e as aves do aire aloxáronse nas pólas dela.

20 E de novo dixo: Con que compararei o reino de Deus?

21 É coma o fermento, que unha muller colleu e escondeu en tres medidas de fariña, ata que se levaba todo.

22 E percorreu cidades e aldeas, ensinando e viaxando cara a Xerusalén.

23 Entón alguén díxolle: Señor, son poucos os que se salvan? E díxolles:

24 Esforzádevos por entrar pola porta estreita: porque moitos, dígovos, procurarán entrar e non poderán.

25 Cando o señor da casa se ergue e peche a porta, e vós empededes a estar fóra e a petar á porta, dicindo: Señor, Señor, ábreños; e el responderá e dirás: Non sei de onde sodes.

26 Entón comezaredes a dicir: "Comemos e bebemos na túa presenza, e ti ensinaches nas nosas rúas".

27 Pero el dirá: Dígovos que non sei de onde sodes; Apartádevos de min, todos os que obredes a iniquidade.

28 Alí haberá choro e rechinar de dentes cando vexades a Abraham, Isaac, Xacob e todos os profetas no reino de Deus, e vós mesmos expulsados.

29 E virán do leste, e do oeste, e do norte e do sur, e sentaranse no reino de Deus.

30 E velaquí, hai últimos que serán os primeiros, e hai primeiros que serán os últimos.

31 O mesmo día viñeron algúns dos fariseos, dicíndolle: "Fóree e vai de aquí, porque Herodes matarate".

32 E díxolles: " Ide e dille a aquel raposo: "Velaí, eu boto fóra demos e fago curas hoxe e mañá, e ao terceiro día serei perfecto".

33 Con todo, teño que andar hoxe, mañá e o día seguinte, porque non pode ser que un profeta pereza de Xerusalén.

34 Xerusalén, Xerusalén, que matas aos profetas e apedreas aos que son enviados a ti; Cantas veces quixera reunir os teus fillos, coma unha galiña recolle a súa cría baixo as súas ás, e non quixeches!

35 Velaquí, a vosa casa déixavos desolada: e de verdade vos digo: non me veredes ata que chegue o momento no que digades: Bendito o que vén no nome do Señor.

CAPÍTULO 14

1 E aconteceu que cando entraba na casa dun dos principais fariseos para comer pan o día de sábado, observárono.

2 E velaquí, había un home diante del que tiña a hidropisia.

3 E respondendo Xesús, díxolles aos avogados e aos fariseos: ¿É lícito curar en sábado?

4 E calaron. E colleuno, curouno e deixouno ir;

5 E respondeulles, dicindo: A quen de vós caerá un asno ou un boi nun pozo e non o sacará de inmediato o sábado?

6 E non puideron volver contestarlle a estas cousas.

7 E propúxolles unha parábola aos invitados, ao observar como elixiron os cuartos principais; dicíndolles:

8 Cando sexas convidado por algún home a unha voda, non te sentes no cuarto máis alto; para que un home máis honrado ca ti sexa convidado por el;

9 E o que che mandou a ti e a el, veña e diche: Dálle lugar a este home. e comezas con vergoña a tomar o cuarto máis baixo.

10 Pero cando sexas convidado, vai e séntate no cuarto máis baixo; para que cando veña o que che mandou, che diga: "Amigo, sube máis arriba; entón adorarás diante dos que sentan contigo á comida".

11 Porque quen se exalta a si mesmo será humillado; e o que se humilla será exaltado.

12 Entón tamén díxolle ao que o mandou: " Cando fagas unha cea ou unha cea, non chames aos teus amigos, nin aos teus irmáns, nin aos teus parentes nin aos teus veciños ricos; non vaia ser que tamén che piden outra vez e che faga unha compensación.

13 Pero cando fagas unha festa, chama aos pobres, aos mancos, aos coxos, aos cegos:

14 E serás bendito; porque non te poden pagar, porque serás recompensado na resurrección dos xustos.

15 E cando un dos que estaban sentados á mesa con el oíu estas cousas, díxolle: Bendito o que coma pan no reino de Deus.

16 Entón díxolle: Un home fixo unha gran cea e convidou a moitos.

17 E mandou o seu servo á hora da cea para dicirlles aos invitados: "Ven; pois todas as cousas xa están listas.

18 E todos, de acordo, comezaron a escusar. O primeiro díxolle: Merquei un terreo, e teño que ir velo.

19 E outro dixo: Merquei cinco xugos de bois e vou probalos.

20 E outro dixo: Eu casei cunha muller e, polo tanto, non podo vir.

21 Así que chegou aquel criado e mostroulle ao seu señor estas cousas. Entón o señor da casa, enfadado, díxolle ao

seu criado: Saia axiña ás rúas e rúas da cidade, e trae aquí aos pobres, aos mancos, aos rextos e aos cegos.

22 E o servo dixo: "Señor, está feito como ti mandaches, e aínda queda sitio".

23 E o señor díxolle ao criado: -"Saia polos camiños e polos sebes e obrigaos a entrar, para que a miña casa se enche.

24 Pois dígovos que ningún dos homes que foron convidados probará a miña cea.

25 E ía con el moita xente. El volveuse e díxolles:

26 Se alguén vén a min e non odia o seu pai, nin a súa nai, nin a muller, nin os fillos, nin os irmáns, nin as irmás, si, nin tampouco a súa propia vida, non pode ser o meu discípulo.

27 E quen non leva a súa cruz e vén detrás de min, non pode ser o meu discípulo.

28 Porque cal de vós, quere construír unha torre, non se senta primeiro e conta o custo, se ten suficiente para rematala?

29 Non vaia ser que, despois de que puxo o fundamento e non poida rematalo, todos os que a contemplan comecen a burlarse del.

30 Dicindo: Este home comezou a construír e non puido rematar.

31 Ou que rei, que vai facer guerra contra outro rei, non se senta primeiro e consulta se é capaz con dez mil de atoparse con quen ven contra el con vinte mil?

32 Ou ben, mentres o outro está aínda moi lonxe, envía unha embaixada e desexa condicións de paz.

33 Así mesmo, quen sexa de vós que non abandone todo o que ten, non pode ser o meu discípulo.

34 O sal é bo; pero se o sal perdeu o seu sabor, con que se aderezará?

35 Non é apto nin para a terra nin para o esterco; pero os homes botan fóra. O que ten oídos para oír, que oiga.

CAPÍTULO 15

1 Entón achegáronse a el todos os publicanos e pecadores para escoitalo.

2 E murmuraban os fariseos e os escribas, dicindo: Este home recibe aos pecadores e come con eles.

3 E faloulles esta parábola, dicindo:

4 Quen de vós, tendo cen ovellas, se perde unha delas, non deixa as noventa e nove no deserto e vai detrás do perdido ata que a atopa?

5 E cando o atopa, déixao sobre os seus ombreiros, alegrando.

6 E cando volveu á casa, reuníu aos seus amigos e veciños e díxolles: Alegrade comigo. pois atopei a miña ovella que estaba perdida.

7 Dígovos que tamén haberá gozo no ceo por un pecador que se arrepiñe, máis que por noventa e nove xustos, que non necesitan arrepentimento.

8 Ou que muller que ten dez pezas de prata, se perde unha peza, non acende unha candea e varre a casa e busca con dilixencia ata atopala?

9 E cando o atopa, reúne aos seus amigos e aos seus veciños, dicindo: Alegrade comigo. pois atopei a peza que perdiera.

10 Do mesmo xeito, dígovos que hai gozo na presenza dos anxos de Deus por un único pecador que se arrepiñe.

11 E dixo: "Un home tiña dous fillos.

12 E o máis novo díxolle ao seu pai: "Pai, dáme a porción dos bens que me corresponden". E repartíalles a súa vida.

13 E poucos días despois, o fillo máis novo reuniuse a todos e partiu para un país afastado, e alí malgastou as súas riquezas cunha vida desenfrenada.

14 E cando o gastou todo, xurdiu unha gran fame naquela terra; e comezou a ter falta.

15 E foi e uniuse a un cidadán daquel país; e mandouno aos seus campos para alimentar porcos.

16 E quixera encher o seu ventre coas cascas que comían os porcos, e ninguén lle deu.

17 E cando volveu en si, dixo: "Cantos empregados de meu pai teñen pan de sobra, e eu morro de fame!

18 Levantareime e irei ao meu pai e direille: Pai, pequeei contra o ceo e ante ti.

19 E xa non son digno de ser chamado teu fillo: faime como un dos teus empregados.

20 E ergueuse e chegou ao seu pai. Pero cando aínda estaba moi lonxe, viu o seu pai, compaixouse e correu, botouse sobre o seu pescozo e bicouno.

21 E o fillo díxolle: "Pai, pequeei contra o ceo e ante os teus ojos, e xa non son digno de ser chamado teu fillo".

22 Pero o pai díxolles aos seus criados: "-Saquen a mellor túnica e vívena. e púxolle un anel na man e zapatos nos pés:

23 E trae aquí o becerro gordo e mátao; e comamos e alegrémonos:

24 Porque este meu fillo estaba morto e volveu vivir; estaba perdido, e atópase. E comezaron a estar alegres.

25 O seu fillo maior estaba no campo, e cando chegou e se achegou á casa, escoitou música e bailes.

26 E chamou a un dos servos e preguntoulle que significaban estas cousas.

27 E díxolle: O teu irmán chegou; e teu pai matou o becerro gordo, porque o recibiu san e salvo.

28 Enfadouse e non quixo entrar. Por iso saíu o seu pai e rogoulle.

29 E respondeu el díxolle ao seu pai: "Velaí, estes moitos anos que che sirvo, nin transgredín en ningún momento o teu mandamento; e aínda así nunca me deches un cabrito para que me alegrase cos meus amigos".

30 Pero en canto chegou este teu fillo, que devorou a túa vida coas ramerías, mataste por el o becerro gordo.

31 E díxolle: Fillo, ti sempre estás comigo e todo o que teño é teu.

32 Era conveniente que nos alegráramos e nos alegráramos, porque este teu irmán estaba morto e volveu vivir; e perdeuse, e atópase.

CAPÍTULO 16

1 E dixo tamén aos seus discípulos: " Había un home rico que tiña un mordomo; e o mesmo foi acusado ante el de que malgastara os seus bens.

2 E chamouno e díxolle: "-Como é que escoito isto de ti? dá conta da túa administración; pois xa non podes ser maiordomo.

3 Entón o maiordomo dixo dentro de si: Que farei? porque o meu señor quitame a custodia: non podo cavar; suplicar estou avergoñado.

4 Estou decidido que facer para que, cando me expulsen da administración, me reciban nas súas casas.

5 Entón chamou a cada un dos debedores do seu señor e díxolle ao primeiro: "Canto lle debes ao meu señor?

6 E dixo: "Cen medidas de aceite". E díxolle: Colle a túa factura, senta axiña e escribe cincuenta.

7 Entón díxolle a outro: E ti canto debes? E dixo: Cen medidas de trigo. E díxolle: Colle a túa factura e escribe oitenta.

8 E o señor eloxiou ao administrador inxusto, porque fixera con prudencia, pois os fillos deste mundo son na súa xeración máis sabios que os fillos da luz.

9 E dígovos: Facedevos amigos do mamón da iniquidade; para que, cando fallas, te reciban en moradas eternas.

10 O que é fiel no mínimo é fiel tamén no moito; e o que é inxusto no máis mínimo, tamén é inxusto no moito.

11 Se, polo tanto, non foches fieis no mamón inxusto, quen confiará na túa confianza as verdadeiras riquezas?

12 E se non foches fiel no que é doutro home, quen che dará o que é teu?

13 Ningún servo pode servir a dous amos, porque ou odiará a un e amará ao outro; ou ben agarrarase a un e desprezará o outro. Non podedes servir a Deus e a mamón.

14 E tamén os fariseos, que eran cobizosos, escoitaron todas estas cousas, e mofáronse del.

15 E díxolles: " Vós sodes os que vos xustificades ante os homes; pero Deus coñece os vosos corazóns, porque o que é moi estimado entre os homes é abominación ante Deus.

16 A lei e os profetas estiveron ata Xoán: dende aquela predícase o reino de Deus, e todo o mundo se apresura a el.

17 E é máis doado que o ceo e a terra pasen, que fallar un título da lei.

18 Quen repudia á súa muller e se casa con outra, comete adulterio;

19 Había un home rico, que ía vestido de púrpura e de liño fino, e facíase un suntuoso todos os días.

20 E había un mendigo chamado Lázaro, que estaba deitado á súa porta, cheo de feridas.

21 E desexando alimentarse das migallas que caían da mesa do rico, ademais viñeron os cans e lambáronlle as llagas.

22 E aconteceu que o mendigo morreu e foi levado polos anxos no seo de Abraham: o rico tamén morreu e foi sepultado;

23 E no inferno ergueu os ollos, estando en tormentos, e viu de lonxe a Abraham e a Lázaro no seu seo.

24 E berrou e dixo: "Pai Abraham, ten piedade de min e envía a Lázaro para que molle a punta do seu dedo na auga e refresque a miña lingua; pois estou atormentado nesta chama.

25 Pero Abraham díxolle: "Fillo, lembra que en vida recibiches as túas cousas boas, e Lázaro tamén as malas; pero agora el está consolado e ti estás atormentado".

26 E ademais de todo isto, entre nós e vós hai un gran abismo arranzado: para que os que queiran pasar de aquí a vós non poidan; tampouco nos poden pasar, iso viría de alí.

27 Entón dixo: "Pégoche, pai, que o envíes á casa de meu pai.

28 Porque teño cinco irmáns; para que lles dea testemuño, para que non cheguen tamén a este lugar de tormento.

29 Abraham díxolle: "Teñen a Moisés e aos profetas; que os escoiten.

30 E dixo: "Non, pai Abraham; pero se un dos mortos acudiu a eles, arrepentíranse".

31 E díxolle: "Se non oen a Moisés e aos profetas, tampouco se vencerán, aínda que alguén resucite de entre os mortos".

CAPÍTULO 17

1 Entón díxolles aos discípulos: " É imposible que veñan as ofensas; pero aí de quen veñen!

2 Mellor lle valía que lle colgasen ao pescozo unha pedra de muíño e o botase ao mar, que ofender a un destes pequenos.

3 Tende coidado: se o teu irmán peca contra ti, repréndeo; e se se arrepite, perdóao.

4 E se peca contra ti sete veces ao día e sete veces ao día volve a ti, dicindo: "Arrento; perdoarás.

5 E os apóstolos díxéronlle ao Señor: Aumenta a nosa fe.

6 E dixo o Señor: " Se tiveses fe coma un gran de mostaza, poderías dicirlle a este sicamín: "Arranchate da raíz e plántache no mar; e debería obedecerche.

7 Pero quen de vós, tendo un criado arando ou apacentando o gando, lle dirá pouco a pouco, cando veña do campo: "Vai e senta a comer?"

8 E non lle dirá máis ben: "Prepara con que cear, cíñete e sêrveme ata que comia e beba; e despois comerás e beberás?"
9 Agradece a ese servo porque fíxo o que lle mandaron? eu non.

10 Así tamén vós, cando teñades feito todas as cousas que vos mandaron, dides: Somos servos inútiles; fixemos o que era o noso deber.

11 E aconteceu que, cando ía a Xerusalén, pasou polo medio de Samaria e Galilea.

12 E cando entraba nunha aldea, atopáronse con el dez homes leprosos, que estaban lonxe:

13 E alzaron a voz e dixeron: Xesús, Mestre, ten piedade de nós.

14 E ao velos, díxolles: " **Ide mostrádevos aos sacerdotes**". E aconteceu que, mentres ían, foron limpos.

15 E un deles, ao ver que estaba curado, volveu atrás e glorificou a Deus a gran voz.

16 E botouse a boca boca arriba aos seus pés, dándolle grazas: era samaritano.

17 E respondendo Xesús, dixo: **Non foron dez limpos? pero onde están os nove?**

18 Non hai quen volvese dar gloria a Deus, salvo este forasteiro.

19 E díxolle: **Levántate, vai: a túa fe púxote.**

20 E cando lle preguntaron os fariseos cando viría o reino de Deus, respondeulles e dixo: **O reino de Deus non vén con observación.**

21 Tampouco dirán: Velaquí! ou, velaí! pois, velaquí, o reino de Deus está dentro de ti.

22 E díxolles aos discípulos: " Virán días en que desexaredes ver un dos días do Fillo do Home, e non o veredes".

23 E diránche: Mirade aquí. ou, mira alí: non vaias detrás deles, nin os sigas.

24 Porque como o raio, que alumea por unha parte debaixo do ceo, brilla ata a outra parte debaixo do ceo; así tamén será o Fillo do Home no seu día.

25 Pero antes ten que sufrir moitas cousas e ser rexeitado desta xeración.

26 E como foi nos días de Noé, así será tamén nos días do Fillo do Home.

27 Comeron, beberon, casaron con mulleres, foron dados en casamento, ata o día en que Noé entrou na arca, e chegou o diluvio e destruíunos a todos.

28 Do mesmo xeito que foi nos días de Lot; comían, bebían, compraban, vendían, plantaban, construían;

29 Pero o mesmo día en que Lot saíu de Sodoma choveu lume e xofre do ceo e destruíunos a todos.

30 Así será o día en que se revele o Fillo do Home.

31 Nese día, o que estea na azotea e as súas cousas na casa, non baixe a levala; e o que estea no campo, tampouco volva atrás.

32 Lémbrate da muller de Lot.

33 Quen busque salvar a súa vida, perderaa; e quen perda a súa vida, conservaraa.

34 Dígovos que esa noite haberá dous homes nun leito; un será tomado e o outro será deixado.

35 Dúas mulleres moerán xuntas; un será tomado e o outro deixado.

36 Dous homes estarán no campo; un será tomado e o outro deixado.

37 E eles responderon e díxéronlle: Onde, Señor? E díxolles: Onde estea o corpo, alí reuniranse as aguias.

CAPÍTULO 18

1 E faloulles unha parábola para este fin, que os homes deben orar sempre e non desfalecer;

2 Dicindo: « **Había nunha cidade un xuíz que non temía a Deus, nin tiña en conta aos homes.**

3 E había unha viúva naquela cidade; e ela achegouse a el, dicindo: Vingade-me do meu adversario.

4 E non quixo por un tempo, pero despois dixo dentro de si: "Aínda que non teño temor a Deus, nin respecto aos homes;

5 Porque esta viúva me molesta, vingareina, para que non me canse coa súa continua chegada.

6 E dixo o Señor: **Escoitade o que di o xuíz inxusto.**

7 ¿E non vai vingar Deus aos seus propios elixidos, que claman a el día e noite, aínda que lles soporta?

8 Dígovos que pronto os vingará. Non obstante, cando veña o Fillo do Home, atopará fe na terra?

9 E falou esta parábola a algúns que confiaban en si mesmos en que eran xustos e desprezaban aos demais:

10 Dous homes subiron ao templo para orar; o un fariseo e o outro publicano.

11 O fariseo púxose de pé e orou consigo mesmo: "Deus, agradézoche que non son como os demais homes, ladrones, inxustos, adúlteros, nin sequera como este publicano".

12 Xaxúno dúas veces á semana, dou décimos de todo o que posúo.

13 E o publicano, que estaba lonxe, non quixo levantar nin os seus ollos ao ceo, senón que bateu o seu peito, dicindo: Deus ten misericordia de min pecador.

14 Dígovos que este baixou á súa casa xustificado antes que o outro, porque todo aquel que se exalta será humillado; e o que se humilla será exaltado.

15 E trouxéronlle tamén nenos, para que os tocasse;

16 Pero Xesús chamounos a el e díxolles: " **Deixade que os nenos veñan a min, e non lles prohibades, porque dos tales é o reino de Deus**".

17 En verdade dígovos que quen non reciba o reino de Deus coma un neno, non entrará nel.

18 E un xefe preguntoulle, dicindo: Mestre bo, que debo facer para herdar a vida eterna?

19 Xesús díxolle: Por que me chamas bo? ningún é bo, salvo un, é dicir, Deus.

20 Ti coñeces os mandamentos: Non cometas adulterio, Non mates, Non roubes, Non deas falso testemuño, Honra a teu pai e á túa nai.

21 E dixo: "Todo isto gardeino dende a miña mocidade.

22 Cando oíu Xesús estas cousas, díxolle: " Aínda che falta unha cousa: vende todo o que tes e reparte entre os pobres e terás un tesouro no ceo; e ven, sígueme".

23 E cando oíu isto, púxose moi triste, porque era moi rico.

24 E cando Xesús viu que estaba moi triste, dixo: " ¡Que difícil entrarán os que teñen riquezas no reino de Deus!

25 Porque é máis fácil que un camelo pase polo ollo dunha agulla, que un rico entrar no reino de Deus.

26 E os que o escoitaron dixerón: Entón, quen pode salvarse?

27 E dixo: " O que é imposible para os homes é posible para Deus".

28 Entón Pedro dixo: "Velaí, deixamos todo e seguimoste".

29 E díxolles: En verdade dígovos que non hai ninguén que deixou casa, nin pais, nin irmáns, nin muller, nin fillos, polo reino de Deus.

30 Quen non recibirá moitas máis neste tempo presente, e no mundo que vén a vida eterna.

31 Entón colleu para el os doce e díxolles: " Velaí, subimos a Xerusalén, e cumpriranse todas as cousas que están escritas polos profetas sobre o Fillo do Home".

32 Porque será entregado aos xentís e será burlado, insultado e cuspidado sobre:

33 E azotarán e matarán, e resucitará ao terceiro día.

34 E non entendían nada destas cousas, e esta palabra estaba oculta para eles, nin sabían as cousas que se dicían.

35 E aconteceu que cando estaba preto de Xericó, un cego sentou á beira do camiño pedindo:

36 E ao oír pasar a multitude, preguntou que quería dicir.

37 E dixéronlle que Xesús de Nazaret pasaba por alí.

38 E berrou, dicindo: Xesús, Fillo de David, ten piedade de min.

39 E os que ían diante increpárono para que calase, pero el gritou moito máis: Fillo de David, ten piedade de min.

40 E Xesús púxose de pé e mandou que o levasen a el; e cando se achegou, preguntoulle:

41 Dicindo: Que queres que che faga? E dixo: Señor, para que recobra a vista.

42 Xesús díxolle: " Recibe a vista: a túa fe salvote".

43 E inmediatamente recobrou a vista e seguiuno, glorificando a Deus; e todo o pobo, ao velo, louvaba a Deus.

CAPÍTULO 19

1 E Xesús entrou e pasou por Xericó.

2 E velaquí, había un home chamado Zaqueo, que era o xefe dos publicanos, e era rico.

3 E buscou ver a Xesús quen era; e non puido pola prensa, porque era pouco de estatura.

4 E foi correndo diante, e subiu a un sicomoro para velo, porque ía pasar por alí.

5 E cando chegou Xesús ao lugar, levantou a vista, viuno e díxolle: Zaqueo, apúrate e baixa. porque hoxe teño que estar na túa casa.

6 E apurouse, baixou e recibiu con alegría.

7 E cando o viron, todos murmuraban, dicindo: Que foi para ser hóspede cun home que é pecador.

8 E Zaqueo púxose de pé e díxolle ao Señor: Velaquí, Señor, a metade dos meus bens dou aos pobres; e se lle quitei algunha cousa a algún home por falsa acusación, restituílo catro veces.

9 E Xesús díxolle: " Hoxe chegou a salvación a esta casa, pois tamén el é fillo de Abraham.

10 Porque o Fillo do home veu a buscar e a salvar o que estaba perdido.

11 E ao escoitar estas cousas, engadiu e falou unha parábola, porque estaba preto de Xerusalén e porque pensaban que o reino de Deus aparecería inmediatamente.

12 El dixo, pois, un home nobre foi a un país afastado para recibir para si un reino e volver.

13 E chamou aos seus dez servos, entregoulles dez libras e díxolles: "Ocupade ata que eu veña".

14 Pero os seus cidadáns odiárono e enviaron unha mensaxe detrás del, dicindo: Non queremos que este home reine sobre nós.

15 E aconteceu que cando volveu, despois de recibir o reino, mandou chamar a estes servos a quen lles dera o diñeiro, para que puidese saber canto gañara cada un co comercio.

16 Entón veu o primeiro, dicindo: Señor, a túa libra gañou dez libras.

17 E díxolle: "-Ben, bo servo: porque fuches fiel en moi pouco, tes autoridade sobre dez cidades.

18 E chegou o segundo, dicindo: Señor, a túa libra gañou cinco libras.

19 E díxolle igualmente: "Ten tamén ti sobre cinco cidades".

20 E veu outro, dicindo: Señor, velaquí a túa libra, que teño gardada nun pano.

21 Porque eu te temía, porque es un home austero: colles o que non deitaches e colles o que non sementas.

22 E díxolle: "Pola túa boca xulgarei, servo malvado". Sabías que eu era un home austero, tomando o que non deitaba e recollendo o que non sementaba:

23 Por que, entón, non deches o meu diñeiro no banco, para que, cando viñese, esixise o meu con usura?

24 E díxolles aos que estaban alí: "Quitádelle a libra e dálle ao que teña dez libras".

25 (E dixéronlle: Señor, ten dez libras).

26 Pois dígovos que a todo o que ten será dado; e ao que non ten, ata o que ten será quitado.

27 Pero aqueles meus inimigos, que non querían que eu reinase sobre eles, trae aquí e mátaos diante de min.

28 E despois de falar así, foi diante, subindo a Xerusalén.

29 E aconteceu que cando chegou preto de Betfagé e Betania, no monte chamado monte das Olivas, enviou dous dos seus discípulos:

30 Dicindo: "Ide á aldea de en fronte; no que ao entrar atoparedes un poldro atado, no que aínda non sentou ninguén: soltao e tráeo ata aquí.

31 E se alguén vos pregunta: Por que o soltades? así lle diredes: Porque o Señor ten necesidade del.

32 E os enviados foron e atoparon como el lles dixo.

33 E mentres soltaban o poldro, os seus donos dixerónlles: Por que soltades o poldro?

34 E eles dixeron: O Señor ten necesidade del.

35 E levárono a Xesús, e botaron as súas vestiduras sobre o poldro e puxéronlle a Xesús sobre el.

36 E mentres el ía, estenderon as súas roupas polo camiño.

37 E cando se achegou, aínda agora no descenso do monte das Oliveiras, toda a multitude dos discípulos comezou a alegrarse e loar a Deus en gran voz por todas as obras poderosas que viran;

38 Dicindo: Bendito sexa o Rei que vén no nome do Señor: paz no ceo e gloria no máis alto.

39 E algúns fariseos de entre a multitude dixerónlle: Mestre, reprende aos teus discípulos.

40 E el respondeu e díxolles: **Dígovos que, se estes calan, as pedras berrarían inmediatamente.**

41 E cando se achegou, mirou a cidade e chorou por ela:

42 Dicindo: " **Se ti soubeses, polo menos nestes días, as cousas que pertencen á túa paz! pero agora están agochados dos teus ollos.**

43 **Pois virán sobre ti días nos que os teus inimigos botarán unha fosa arredor de ti, te rodearán e te manterán por todas partes.**

44 **E deitarache a terra, e os teus fillos dentro de ti; e non deixarán en ti pedra sobre pedra; porque non coñecías o tempo da túa visita.**

45 E entrou no templo, e comezou a botar fóra aos que vendían e aos que compraban;

46 Dicíndolles: " **Está escrito: A miña casa é a casa de oración; pero vós fixestes dela unha cova de ladróns.**"

47 E ensinaba a diario no templo. Pero os sumos sacerdotes e os escribas e o xefe do pobo procuraban destruílo,

48 E non atopaban o que podían facer, porque todo o pobo estaba moi atento para escoitalo.

CAPÍTULO 20

1 E aconteceu que un daqueles días, mentres ensinaba á xente no templo e predicaba o evanxeo, os sumos sacerdotes e os escribas viñeron sobre el cos anciáns,

2 E faloulle, dicindo: Díganos, con que autoridade fas estas cousas? ou quen é o que che deu esta autoridade?

3 El respondeu e díxolles: **Eu tamén vos preguntarei unha cousa; e contestame:**

4 **O bautismo de Xoán, foi do ceo ou dos homes?**

5 E razoaban entre si, dicindo: Se dicimos: Do ceo; el dirá: ¿Por que non o crestes?

6 Pero se dicimos: Dos homes; todo o pobo apedrearanos, porque están convencidos de que Xoán era un profeta.

7 E eles responderon que non sabían de onde era.

8 E díxolles Xesús: **Nin vos digo con que autoridade fago estas cousas.**

9 Entón comezou a falarlle á xente esta parábola; **Un home plantou unha viña, deixoua a labradores e marchou a un país afastado por moito tempo.**

10 **E no seu momento enviou un criado aos labradores para que lle deran do froito da viña;**

11 **E mandou outra vez outro criado, e eles tamén o golpearon e implorárono con vergoña e despediuno baleiro.**

12 **E mandou outra vez a un terceiro, e eles tamén o feriron e expulsárono.**

13 **Entón o señor da viña díxolle: "Que fago? Enviarei o meu fillo amado: quizais o reverencian cando o vexan.**

14 **Pero os labradores, cando o viron, discutían entre si, dicindo: Este é o herdeiro: veña, matámolo, para que a herdanza sexa nosa.**

15 **Botárono da viña e matárono. Que lles fará, pois, o señor da viña?**

16 **El virá e destruirá a estes labradores, e dará a viña a outros. E cando o oíron, dixeron: Deus o libre.**

17 E mirándoos e díxolles: -" **¿Que é entón isto que está escrito: A pedra que rexeitaron os canteiros, converteuse na cabeza do ángulo?**

18 **Quen caia sobre esa pedra será quebrado; pero sobre quen caia, moerá a po.**

19 E os sumos sacerdotes e os escribas procuraban na mesma hora impoñerlle as mans; e temían ao pobo, pois decatáronse de que falara contra eles esta parábola.

20 E vixiárono, e enviaron espías, que se finxisen homes xustos, para apoderarse das súas palabras, para entregalo ao poder e autoridade do gobernador.

21 E preguntáronlle, dicindo: Mestre, sabemos que dis e ensinas ben, nin aceptas a persoa de ninguén, senón que ensinas verdadeiramente o camiño de Deus.

22 É lícito para nós dar tributo ao César, ou non?

23 Pero el decatouse da súa astucia e díxolles: **Por que me tentades?**

24 **Móstrame un céntimo. De quen ten a imaxe e subscrición? Eles responderon e dixeron: Do César.**

25 E díxolles: " **Dádelles, pois, ao César o que é do César, e a Deus o que é de Deus.**"

26 E non puideron apoderarse das súas palabras diante do pobo, e marabilláronse da súa resposta e calaron.

27 Entón achegáronse a el algúns dos saduceos, que negan que haxa resurrección; e preguntáronlle:

28 Dicindo: Mestre, Moisés escribiunos: Se o irmán dun alguén morre, tendo muller, e morre sen fillos, que o seu irmán tome a súa muller e dea descendencia ao seu irmán.

29 Había, pois, sete irmáns, e o primeiro tomou muller e morreu sen fillos.

30 E o segundo levouna por muller e morreu sen fillos.

31 E o terceiro colleuna; e do mesmo xeito tamén os sete: e non deixaron fillos e morreron.

32 Por último morreu tamén a muller.

33 Polo tanto, na resurrección, de quen deles é a muller? pois sete tiña a por muller.

34 E respondendo Xesús, díxolles: **Os fillos deste mundo casan e son casados.**

35 **Pero os que serán considerados dignos de obter ese mundo e a resurrección de entre os mortos, nin se casan nin se casan:**

36 **Tampouco poden morrer máis: porque son iguais aos anxos; e son fillos de Deus, sendo fillos da resurrección.**

37 **Agora que os mortos resucitaron, incluso Moisés amosou no arbusto cando chamou ao Señor Deus de Abraham, Deus de Isaac e Deus de Xacob.**

38 **Porque non é Deus dos mortos, senón dos vivos, porque todos viven para el.**

39 Entón respondendo algúns dos escribas dixeron: Mestre, ben dixeches.

40 E despois non se atreveron a facerlle ningunha pregunta.

41 E díxolles: **Como din que Cristo é fillo de David?**

42 E o propio David di no libro dos Salmos: "Díxolle o Señor ao meu Señor: Senta á miña dereita.
 43 Ata que faga dos teus inimigos o teu estrado dos pés.
 44 Por iso David chámalle Señor, como é entón o seu fillo?
 45 Entón, ante o público de todo o pobo, díxolles aos seus discípulos:
 46 Coidado cos escribas, que desexan andar vestidos con longas túnicas, e adoran os saúdos nos mercados, os asentos máis altos nas sinagogas e as salas principais nas festas;
 47 Os cales devoran as casas das viúvas, e fan longas oracións para un espectáculo: as mesmas recibirán unha condena maior.

CAPÍTULO 21

1 E levantou a vista e viu que os ricos botaban os seus agasallos no tesouro.
 2 E viu tamén a unha viúva pobre que botaba alí dous ácaros.
 3 E dixo: En verdade dígovos que esta pobre viúva botou máis ca todos.
 4 Porque todos estes teñen da súa abundancia entregados ás ofrendas de Deus;
 5 E mentres algúns falaban do templo, como estaba adornado con pedras preciosas e agasallos, dixo:
 6 En canto a estas cousas que ves, chegarán días nos que non quedará pedra sobre pedra que non sexa derrubada.
 7 E preguntáronlle: Mestre, pero cando serán estas cousas? e que sinal haberá cando estas cousas sucedan?
 8 E dixo: " Coidado de que non vos enganen; porque moitos virán no meu nome e dirán: Eu son o Cristo; e o tempo achégase: non vaiades, pois, detrás deles.
 9 Pero cando oiades falar de guerras e conmocións, non vos asustedes, porque estas cousas deben suceder primeiro; pero o final non é pouco a pouco.
 10 Entón díxolles: " Alzarase unha nación contra unha nación e un reino contra un reino".
 11 E haberá grandes terremotos en diversos lugares, fames e pestes; e haberá espectáculos temibles e grandes sinais do ceo.
 12 Pero antes de todo isto, imporán as súas mans sobre vós e perseguiránvos, entregándovos ás sinagogas e nos cárceres, sendo levados ante reis e gobernantes por mor do meu nome.
 13 E volverá para ti como testemuño.
 14 Así que, poñédeo no voso corazón, non meditades ante o que contestaredes:
 15 Porque dareiche boca e sabedoría, que todos os teus adversarios non poderán contrarrestar nin resistir.
 16 E seredes traizoados tanto polos pais, coma polos irmáns, polos parentes e polos amigos; e algúns de vós farán matar.
 17 E seredes odiados por todos os homes polo meu nome.
 18 Pero non perecerá nin un cabelo da túa cabeza.
 19 Coa vosa paciencia posúedes as vosas almas.
 20 E cando vexades Xerusalén rodeada de exércitos, sabede que a súa desolación está próxima.
 21 Entón os que están en Xudea foxen aos montes; e que saian os que están no medio; e que non entren nel os que están nos países.

22 Porque estes son os días de vinganza, para que se cumpran todas as cousas que están escritas.
 23 ¡Pero aí das que están encintas e das que amamantan naqueles días! porque haberá grande angustia na terra e ira sobre este pobo.
 24 E caerán polo gume da espada e serán levados cativos a todas as nacións, e Xerusalén será pisada polos xentís ata que se cumpran os tempos dos xentís.
 25 E haberá sinais no sol, na lúa e nas estrelas; e sobre a terra angustia das nacións, con perplexidade; o mar e as ondas ruxindo;
 26 Os corazóns dos homes fallan por medo e por velar polas cousas que veñen sobre a terra, porque os poderes do ceo serán sacudidos.
 27 E entón verán ao Fillo do Home vir nunha nube con poder e gran gloria.
 28 E cando estas cousas comecen a suceder, mirade cara arriba e erguede a cabeza; porque a túa redención está próxima.
 29 E faloulles unha parábola; Velaquí a figueira e todas as árbores;
 30 Cando agora brotan, vedes e sabedes por vós mesmos que o verán xa está preto.
 31 Así mesmo vós, cando vexades acontecer estas cousas, sabedes que o reino de Deus está preto.
 32 En verdade dígovos que esta xeración non pasará ata que todo se cumpra.
 33 O ceo e a terra pasarán, pero as miñas palabras non pasarán.
 34 E teñades coidado de vós mesmos, para que en ningún momento os vosos corazóns se sobrecarguen de excesos, borracheiras e preocupacións desta vida, e que ese día chegue sobre vós sen darse conta.
 35 Porque como unha trampa virá sobre todos os que habitan sobre a faz de toda a terra.
 36 Velade, pois, e orade sempre, para que sexades considerados dignos de escapar de todas estas cousas que acontecerán e de estar diante do Fillo do Home.
 37 E de día estaba ensinando no templo; e de noite saíu e quedou no monte que se chama o monte das Oliveiras.
 38 E todo o pobo veu a el pola mañá cedo no templo, para escoitalo.

CAPÍTULO 22

1 Achegábase a festa dos pans ázimos, que se chama a Pascua.
 2 E os sumos sacerdotes e os escribas procuraban como matalo; pois temían á xente.
 3 Entón Satanás entrou en Xudas, chamado Iscariote, que era do número dos doce.
 4 E foi e falou cos sumos sacerdotes e os capitáns, como podía entregalo.
 5 E alegráronse e fixeron pacto de darlle diñeiro.
 6 E prometeu e buscou a oportunidade de traizoalo ante a ausencia da multitude.
 7 Entón chegou o día dos pans ázimos, cando había que matar a Pascua.
 8 E enviou a Pedro e a Xoán, dicindo: " Ide e preparáanos a Pascua para que comemos".
 9 E eles dixéronlle: Onde queres que preparemos?

10 E díxolles: " Velaí, cando entredes na cidade, atoparase con vós un home que leva unha xerra de auga; ségueo ata a casa na que entra.

11 E dirédeslle ao home da casa: "O Mestre diche: Onde está a habitación onde comerei a Pascua cos meus discípulos?"

12 E mostrarache un gran aposento alto amueblado: alí preparalo.

13 E foron e atoparon como lles dixeran, e prepararon a Pascua.

14 E cando chegou a hora, sentou e os doce apóstolos con el.

15 E díxolles: Con ganas de comer esta Pascua convosco antes de sufrir.

16 Pois dígovos que xa non comerei del ata que se cumpra no reino de Deus.

17 E colleu a copa, deu grazas e dixo: Tomade isto e repárdeo entre vós.

18 Pois dígovos que non beberei do froito da vide ata que chegue o reino de Deus.

19 E colleu pan, deu grazas, partiuno e deulles, dicindo: Este é o meu corpo que é entregado por vós; facede isto en lembranza de min.

20 Tamén o cáliz despois da cea, dicindo: Este cáliz é o novo pacto no meu sangue, que se derrama por vós.

21 Pero velaquí, a man do que me traizoa está comigo na mesa.

22 E verdadeiramente o Fillo do home vai, como estaba determinado, pero aí de aquel home polo que é traizoado!

23 E comezaron a preguntarse entre eles cal deles era o que debía facer isto.

24 E tamén houbo unha contenda entre eles, cal deles debería ser considerado o máis grande.

25 E díxolles: " Os reis dos xentís dominan sobre eles; e os que exercen autoridade sobre eles chámanse benfeitores.

26 Pero vós non serédes así: pero o que sexa máis grande entre vós, que sexa como o máis novo; e o que é o principal, como o que serve.

27 Porque cal é maior, o que está sentado á mesa ou o que serve? non é o que está sentado á comida? pero eu estou entre vós coma o que serve.

28 Sodes os que permanecestes comigo nas miñas tentacións.

29 E púñovos un reino, como o meu Pai me designou;

30 Para que comas e bebas na miña mesa no meu reino, e sentades en tronos para xulgar as doce tribos de Israel.

31 E o Señor dixo: Simón, Simón, velaquí, Satanás quixo terte para peneirarte coma o trigo.

32 Pero eu roguei por ti para que non falte a túa fe; e cando te convertas, fortalece aos teus irmáns.

33 E díxolle: "Señor, estou disposto a ir contigo, tanto á cadea como á morte".

34 E dixo: " Dígoche, Pedro: o galo non cantará hoxe, antes de que negues tres veces que me coñeces".

35 E díxolles: " Cando vos envíei sen bolso, bolso e zapatos, non vos faltou algo? E eles dixeran: Nada.

36 Entón díxolles: " Agora, o que teña unha bolsa, que a tome e tamén a súa bolsa; e quen non teña espada, que venda o seu vestido e compre un".

37 Pois dígovos que o que está escrito aínda ten que cumprirse en min: e foi contado entre os transgresores, porque as cousas que me conciernen teñen un fin.

38 E eles dixeran: Señor, velaquí dúas espadas. E díxolles: " Abonda".

39 E saíu e foise, como era habitual, ao monte das Oliveiras; e os seus discípulos tamén o seguían.

40 E cando estaba no lugar, díxolles: Orade para que non caiaes na tentación.

41 E apartouse deles preto dunha pedra, axeonllouse e orou:

42 Dicindo: " Pai, se queres, aparta de min esta copa; pero non se faga a miña vontade, senón a túa".

43 E apareceuille un anxo do ceo, que o fortalecía.

44 E estando en agonía, rezaba con máis fervor, e a súa suor era coma se fosen grandes pingas de sangue que caían ao chan.

45 E cando se levantou da oración e chegou aos seus discípulos, atopounos durmindo de tristeza.

46 E díxolles: " Por que durmides? Levántate e ora, para que non caias na tentación.

47 E mentres aínda falaba, velaquí unha multitude, e o que se chamaba Xudas, un dos doce, foi diante deles e achegouse a Xesús para bicalo.

48 Pero Xesús díxolle: Xudas, traizoas o Fillo do home cun bico?

49 Cando os que estaban ao seu redor viron o que ía seguir, díxéronlle: Señor, imos ferir coa espada?

50 E un deles golpeou o servo do sumo sacerdote e cortoulle a orella dereita.

51 E Xesús respondeu e dixo: " Pasade ata aquí". E tocoulle a orella e curouno.

52 Entón Xesús díxolles aos sumos sacerdotes, aos xefes do templo e aos anciáns que se achegaron a el: Saídes como contra un ladrón con espadas e bastóns?

53 Cando estaba todos os días contigo no templo, non tendestes as mans contra min, pero esta é a túa hora e o poder das tebras.

54 Entón colleronno, levárono e levárono á casa do sumo sacerdote. E Pedro seguiu de lonxe.

55 E cando acenderon un lume no medio da sala e sentáronse xuntos, Pedro sentouse entre eles.

56 Pero unha criada observouno mentres estaba sentado xunto ao lume.

57 E negouno, dicindo: Muller, non o coñezo.

58 E despois un pouco outro viuno e díxolle: Ti tamén es deles. E Pedro dixo: Home, eu non o son.

59 E aproximadamente unha hora despois outro afirmou con confianza, dicindo: Certamente este tamén estaba con el, porque é galileo.

60 E Pedro dixo: Home, non sei o que dis. E inmediatamente, mentres aínda falaba, o galo cantou.

61 E o Señor volveuse e mirou a Pedro. E Pedro lembrouse da palabra do Señor, como lle dixeran: Antes de que cante o gallo, me negarás tres veces.

62 E saíu Pedro e chorou amargamente.

63 E os homes que sostiñan a Xesús mofáronse del, e batérono.

64 E vendándolle os ollos, golpeáronlle na cara e preguntáronlle, dicindo: Profetiza, quen é o que te golpeou?

65 E moitas outras cousas falaban blasfemadamente contra el.

66 E axiña que se fixo de día, xuntáronse os anciáns do pobo, os sumos sacerdotes e os escribas e levárono para o seu consello, dicindo:

67 Es ti o Cristo? cóntanos. E díxolles: **Se vos digo, non credes.**

68 E se tamén vos pregunto, non me contestaredes nin me deixaredes ir.

69 En adiante sentarase o Fillo do Home á dereita do poder de Deus.

70 Entón todos eles dixeron: ¿Es ti entón o Fillo de Deus? E díxolles: **Vós dis que eu son.**

71 E eles dixeron: Que necesitamos máis testemuño? pois nós mesmos oímos falar da súa propia boca.

CAPÍTULO 23

1 E toda a multitude levantouse e levouno a Pilato.

2E comezaron a acusalo, dicindo: Atopamos a este pervirviendo a nación e prohibíndolle dar tributo ao César, dicindo que el mesmo é Cristo Rei.

3 Pilato preguntoulle: "Es ti o rei dos xudeus? E el respondeulle e dixo: **Ti o dis.**

4Entón díxolles Pilato aos sumos sacerdotes e ao pobo: Non lle atopo ningunha culpa a este home.

5 E eles eran máis feroces, dicindo: El aviva o pobo, ensinando por toda a Xudía, comezando dende Galilea ata este lugar.

6 Cando oíu Pilato falar de Galilea, preguntou se aquel home era galileo.

7 E en canto soubo que pertencía á xurisdición de Herodes, mandouno a Herodes, que tamén estaba naquel tempo en Xerusalén.

8 E cando Herodes viu a Xesús, alegrouse moito, porque facía moito tempo que desexaba velo, porque oíra moitas cousas del; e esperaba ter visto algún milagre feito por el.

9 Entón preguntoulle con moitas palabras; pero non lle respondeu nada.

10 E os sumos sacerdotes e os escribas puxéronse de pé e acusárono con vehemencia.

11 Herodes e os seus homes de guerra deixárono en nada, burláronse del, vestiuno cunha túnica fermosa e mandouno de novo a Pilato.

12 E ese día Pilato e Herodes fixéronse amigos xuntos, porque antes estaban en inimizade entre eles.

13 E Pilato, cando reuniu os sumos sacerdotes, os gobernantes e o pobo,

14 Díxolles: "Troxéchesme a este home, como quen perverte o pobo; e velaquí, eu, despois de examinalo diante de vós, non atopei ningún fallo en este home en canto a cousas das que o acusas.

15 Non, nin Herodes, porque eu te enviei a el; e, velaquí, non se lle fai nada digno de morte.

16Por iso castigareino e soltareino.

17 (Porque por necesidade ten que soltarlles un na festa.)

18 E gritaron á vez, dicindo: Fáxate deste home e solta-nos a Barrabás.

19 (Quen por unha certa sedición feita na cidade e por asasinato foi echado no cárcere.)

20Entón Pilato, disposto a soltar a Xesús, volveu falarlles.

21 Pero eles berraban, dicindo: Crucifícao, crucifícao.

22 E díxolles por terceira vez: Por que, que mal fixo? Non atopei nel ningunha causa de morte: por iso castigareino e deixarei marchar.

23 E foron instantáneamente con grandes voces, esixindo que fose crucificado. E as voces deles e dos sumos sacerdotes impuxéronse.

24 E Pilato deu sentenza para que fose como eles esixían.

25 E deixoulles en liberdade ao que por sedición e asasinato foi encarcerado, a quen eles desexaban; pero entregou a Xesús á súa vontade.

26 E mentres o levaban, colleron a un certo Simón, Cireneo, que saía do campo, e puxéronlle a cruz para que a levase despois de Xesús.

27 E seguiu un gran grupo de xente e de mulleres, que tamén choraban e lamentaban del.

28 Pero Xesús volveuse a eles e díxolles: **Fillas de Xerusalén, non choredes por min, senón chorade por vós mesmos e polos vosos fillos.**

29 Pois velaquí, chegan días nos que dirán: "Felices as estériles, os ventres que nunca pariron, e os pechos que nunca deron de mamar".

30 Entón comezarán a dicirlles aos montes: **Caeden sobre nós. e aos outeiros, Cúbrenos.**

31 **Porque se fan estas cousas nunha árbore verde, que se fará no seco?**

32 E tamén houbo outros dous malhechores que levaron con el para ser condenados á morte.

33 E cando chegaron ao lugar chamado Calvario, alí crucificaron a el e aos malhechores, un á dereita e o outro á esquerda.

34 Entón Xesús dixo: "**Pai, perdoaos; pois non saben o que fan.** E repartiron os seus vestidos e botaron a sorte.

35 E o pobo quedou mirando. E os gobernantes tamén con eles morían del, dicindo: "Salvou a outros; que se salve a si mesmo, se é Cristo, o elixido de Deus.

36 E tamén os soldados mofáronse del, achegándose a el e ofrecéndolle vinagre,

37 E dicindo: Se ti es o rei dos xudeus, sálvate.

38 E tamén se escribiu sobre el unha inscrición en letras gregas, latinas e hebreas: **ESTE É O REI DOS XUDEUS.**

39 E un dos malfeitores que estaban aforcados insultouno, dicindo: Se ti es o Cristo, sálvate a ti e a nós.

40 Pero o outro, respondendo, reprochouno: "Non temes a Deus, xa que estás na mesma condena?"

41 E nós, de verdade, xustamente; porque recibimos a debida recompensa dos nosos feitos, pero este home non fixo nada malo.

42 E díxolle a Xesús: "Señor, lémbrete de min cando entres no teu reino".

43 E Xesús díxolle: "**En verdade dígoche: hoxe estarás comigo no paraíso.**"

44 E era sobre a hora sexta, e houbo unha escuridade sobre toda a terra ata a hora nove.

45 E o sol escureceuse e o veo do templo rasgou no medio.

46 E cando Xesús clamou a gran voz, dixo: "**Pai, encomendo o meu espírito nas túas mans;** e dito isto, abandonou o espírito".

47 Cando o centurión viu o que acontecía, glorificou a Deus, dicindo: Certamente este era un home xusto.

48 E toda a xente que se xuntaba para aquel espectáculo, vendo o feito, bateuse no peito e volveu.

49 E todos os seus coñecidos, e as mulleres que o seguían dende Galilea, estaban de lonxe, contemplando estas cousas.

50 E velaquí, había un home chamado Xosé, conselleiro; e era un home bo e xusto:

51 (O mesmo non consentira o seu consello e obra;) era de Arimatea, cidade dos xudeus, que tamén esperaba o reino de Deus.

52 Este foi onda Pilato e suplicou o corpo de Xesús.

53 E levouno abaixo, envolveuno nun liño e púxoos nun sepulcro labrado na pedra, onde nunca antes se puxo un home.

54 E aquel día foi a preparación, e o sábado chegou.

55 E tamén as mulleres que viñeron con el dende Galilea, seguíronlle e viron o sepulcro e como estaba posto o seu corpo.

56 E volveron e prepararon aromas e ungüentos; e descansou o sábado segundo o mandamento.

CAPÍTULO 24

1 O primeiro día da semana, moi cedo pola mañá, chegaron ao sepulcro, levando consigo os aromas que prepararan.

2 E atoparon a pedra retirada do sepulcro.

3 E entraron e non atoparon o corpo do Señor Xesús.

4 E aconteceu que, como estaban moi perplexos por iso, velaquí, dous homes estaban xunto a eles con roupas brillantes:

5 E como tiñan medo e se inclinaban a cara á terra, díxéronlles: "¿Por que buscadeis entre os mortos o vivo?"

6 Non está aquí, senón que resucitou: lembade como vos falou cando aínda estaba en Galilea:

7 Dicindo: O Fillo do Home debe ser entregado en mans dos pecadores, ser crucificado e resucitar ao terceiro día.

8 E acordáronse das súas palabras:

9 E volveu do sepulcro e contoulles todas estas cousas aos once e aos demais.

10 Foron María Magdalena, Xoana e María, a nai de Santiago, e outras mulleres que estaban con elas as que contaron estas cousas aos apóstolos.

11 E as súas palabras pareceronlles contos ociosos, e non as creron.

12 Entón ergueuse Pedro e correu ao sepulcro; e agachándose, viu os lenzos postos por eles mesmos, e marchou marabillado en si do que acontecera.

13 E velaquí, dous deles foron ese mesmo día a unha aldea chamada Emaús, que era de Xerusalén a uns sesenta estadios.

14 E faláronse xuntos de todas estas cousas que aconteceran.

15 E aconteceu que, mentres conversaban e discutían, Xesús mesmo achegouse e foi con eles.

16 Pero os seus ollos estaban fixados para que non o coñecesén.

17 E díxolles: " ¿Que tipo de comunicacións son estas que tedes uns cos outros mentres andades e estades tristes?"

18 E un deles, que se chamaba Cleopas, respondeulle: "Só ti es forasteiro en Xerusalén e non coñeces o que alí aconteceu nestes días?"

19 E díxolles: Que cousas? E eles díxéronlle: Sobre Xesús de Nazaret, que foi un profeta poderoso en obras e palabras diante de Deus e de todo o pobo.

20 E como os sumos sacerdotes e os nosos gobernantes o entregaron para que o condenasen a morte e o crucificaron.

21 Pero confiabamos en que fora el quen debía redimir a Israel, e ademais de todo isto, hoxe é o terceiro día desde que se fixeron estas cousas.

22 Si, e tamén algunhas mulleres da nosa compañía deixáronnos abraiar, as que estaban cedo no sepulcro;

23 E como non atoparon o seu corpo, viñeron dicindo que tamén tiveran unha visión de anxos, que dixeron que estaba vivo.

24 Algúns dos que estaban con nós foron ao sepulcro e atopárono tal como dixeran as mulleres, pero a el non o viron.

25 Entón díxolles: " Os tolos e lentos de corazón para crer todo o que dixeron os profetas.

26 Non debía Cristo sufrir estas cousas e entrar na súa gloria?"

27 E comezando por Moisés e por todos os profetas, explicoulles en todas as Escrituras as cousas que se refiren a si mesmo.

28 E achegáronse á aldea, onde ían, e fixo coma se tivese ir máis lonxe.

29 Pero eles constrinxérono, dicindo: Quédesse connosco, porque é cara á tarde e o día está moi esgotado. E entrou para quedarse con eles.

30 E aconteceu que, mentres estaba sentado á mesa con eles, colleu pan, bendiciuno, partiu e deulles.

31 E abríronlles os ollos e coñecérono; e desapareceu da súa vista.

32 E díxéronse uns a outros: "¿Non ardeu o noso corazón dentro de nós mentres falaba connosco polo camiño e non abría as Escrituras?"

33 E levantáronse na mesma hora e volveron a Xerusalén, e atoparon aos once reunidos e aos que estaban con eles.

34 Dicindo: O Señor resucitou verdadeiramente e apareceu a Simón.

35 E contaron o que se facían no camiño, e como era coñecido por eles ao partir o pan.

36 E mentres falaban así, Xesús mesmo púxose no medio deles e díxolles: A paz con vós.

37 Pero eles estaban aterrorizados e asustados, e supuxeron que viran un espírito.

38 E díxolles: " ¿Por que vos preocupades? e por que xorden pensamentos nos vosos corazóns?"

39 Mirade as miñas mans e os meus pés, que son eu. pois un espírito non ten carne nin ósos, como vedes que teño.

40 E despois de falar así, mostroulles as mans e os pés.

41 E mentres eles aínda non crían pola alegría e se marabillaron, díxolles: " Tedes aquí algunha comida?"

42 E déronlle un anaco de peixe asado e dun panal de mel.

43 E colleuno e comeu diante deles.

44 E díxolles: " Estas son as palabras que vos falei, cando aínda estaba convosco, que hai que cumprir todas as cousas que estaban escritas na lei de Moisés, nos profetas e nos salmos. conceniente a min.

45 Entón abríulles o entendemento para que entendesen as Escrituras,

46 E díxolles: Así está escrito, e así tiña que sufrir Cristo e resucitar de entre os mortos ao terceiro día.

47 E que o arrepentimento e a remisión dos pecados deberían ser predicados no seu nome entre todas as nacións, comezando por Xerusalén.

48 E vós sodes testemuñas destas cousas.

49 E velaquí, mando sobre vós a promesa do meu Pai, pero quedades na cidade de Xerusalén ata que sexades revestidos do poder do alto.

50 E levounos ata Betania, e ergueu as mans e bendiciunos.

51 E aconteceu que, mentres os bendiciu, separouse deles e levárono ao ceo.

52 E adoráronlle e volveron a Xerusalén con gran gozo:

53 E estaban continuamente no templo, louvando e bendicindo a Deus. Amén.

Xoán

CAPÍTULO 1

1 No principio era a Palabra, e a Palabra estaba con Deus, e a Palabra era Deus.
2 O mesmo foi no principio con Deus.
3 Todas as cousas foron feitas por el; e sen el non se fixo nada do que se fixo.
4 Nel estaba a vida; e a vida era a luz dos homes.
5 E a luz brilla nas tebras; e a escuridade non o comprendeu.
6 Houbo un home enviado de Deus, que se chamaba Xoán.
7 O mesmo veu como testemuña, para dar testemuño da Luz, para que todos os homes cresen por medio del.
8 El non era esa Luz, senón que foi enviado para dar testemuño desa Luz.
9 Esa era a verdadeira Luz, que ilumina a todo home que vén ao mundo.
10 El estaba no mundo, e o mundo foi feito por el, e o mundo non o coñeceu.
11 El veu aos seus, e os seus non o recibiron.
12 Pero a todos os que o recibiron, deulles o poder de facerse fillos de Deus, mesmo aos que cren no seu nome:
13 Que naceron non do sangue, nin da vontade da carne, nin da vontade do home, senón de Deus.
14 E o Verbo fixose carne e habitou entre nós (e contemplamos a súa gloria, a gloria como do unigénito do Pai), chea de graza e verdade.
15 Xoán deu testemuño del, e berrou, dicindo: Este era aquel de quen eu falaba: o que vén despois de min é preferido antes que min;
16 E da súa plenitude recibimos todos, e graza por graza.
17 Porque a lei foi dada por Moisés, pero a graza e a verdade foron por Xesucristo.
18 Ninguén viu a Deus en ningún momento; o Fillo unigénito, que está no seo do Pai, declarouno.
19 E este é o relato de Xoán, cando os xudeus enviaron sacerdotes e levitas de Xerusalén para preguntarlle: Quen es ti?
20 E confesou, e non negou; pero confesou: Eu non son o Cristo.
21 E preguntáronlle: E entón? Es ti Elías? E el responde: Non son. Es ti ese profeta? E el respondeu: Non.
22 Entón dixéronlle: Quen es ti? para que lle demos resposta aos que nos enviaron. Que dis de ti mesmo?
23 El dixo: Eu son a voz de quen clama no deserto: Endereitade o camiño do Señor, como dixo o profeta Isaías.
24 E os enviados eran dos fariseos.
25 E preguntáronlle e dixéronlle: "Entón, por que bautizas, se non es ti o Cristo, nin Elías, nin o profeta?"
26 Xoán respondeulle: "Eu bautizo con auga; pero hai entre vós un que non coñecedes;
27 É o que vén detrás de min antes que min, a quen non son digno de soltarlle o peche do calzado.
28 Estas cousas foron feitas en Betábara, alén do Xordán, onde Xoán bautizaba.
29 Ao día seguinte Xoán viu a Xesús que se achegaba a el e díxolle: Velaquí o Añe de Deus, que quita o pecado do mundo.

30 Este é aquel de quen dixeran: "Despois de min vén un home que é preferido antes que min, porque foi antes que min".

31 E eu non o coñecía, pero para que se manifestase a Israel, por iso vin bautizando con auga.

32 E Xoán deu testemuño, dicindo: Vin o Espírito baixar do ceo coma unha pomba, e quedou sobre el.

33 E eu non o coñecía, pero o que me enviou bautizar con auga, díxome: Sobre quen vexas baixar o Espírito e permanecer sobre el, este é o que bautiza co Espírito Santo.

34 E vin, e dei constancia de que este é o Fillo de Deus.

35 O día seguinte, de novo, Xoán e dous dos seus discípulos puxéronse de pé;

36 E mirando a Xesús mentres camiñaba, dixo: Velaquí o Cordeiro de Deus.

37 E os dous discípulos oíronlle falar, e seguiron a Xesús.

38 Entón Xesús volveuse, viu que seguían e díxolles: **Que buscades?** Eles dixéronlle: Rabí (que quere dicir: Mestre) onde moras?

39 El díxolles: " **Vende e velo.** Viñeron e viron onde moraba, e quedaron con el aquel día, porque era sobre a hora décima.

40 Un dos dous que oíron falar a Xoán e o seguían, era Andrés, irmán de Simón Pedro.

41 Primeiro atopou o seu irmán Simón e díxolle: Atopamos o Mesías, que é, que se interpreta, o Cristo.

42 E levouno a Xesús. E cando Xesús virao, díxolle: **Ti es Simón, fillo de Xona; chamarácheche Cefas,** que por interpretación é unha pedra.

43 O día seguinte Xesús quería saír a Galilea e atopou a Filipe e díxolle: **Sígueme.**

44 Filipe era de Betsaida, cidade de Andrés e Pedro.

45 Filipe atopou a Natanael e díxolle: Atopamos a aquel de quen escribiron Moisés na Lei e os profetas: Xesús de Nazaret, fillo de Xosé.

46 Natanael díxolle: -¿Pode saír algo bo de Nazaret? Filipe díxolle: Veña e vela.

47 Xesús viu que Natanael se achegaba a el e díxolle del: " **Velaí un verdadeiro israelita, no que non hai engano.**"

48 Natanael díxolle: De onde me coñeces? Xesús respondeulle: **Antes de que Felipe te chamase, cando estabas debaixo da figueira, vinte.**

49 Natanael respondeulle: Rabí, ti es o Fillo de Deus. ti es o Rei de Israel.

50 Xesús respondeulle: " **Porque che dixeran: vin debaixo da figueira, cres? verás cousas maiores ca estas.**

51 E díxolle: En verdade, en verdade dígoche: de aquí en diante veredes o ceo aberto e os anxos de Deus subindo e baixando sobre o Fillo do Home.

CAPÍTULO 2

1 E ao terceiro día houbo un casamento en Caná de Galilea; e alí estaba a nai de Xesús:

2 E tanto Xesús como os seus discípulos foron chamados ao matrimonio.

3 E cando querían viño, a nai de Xesús díxolle: Non teñen viño.

4 Díxolle Xesús: **Muller, que teño eu que ver contigo? a miña hora aínda non chegou.**

5 A súa nai díxolles aos servos: "Faide o que vos diga.

6 E alí puxéronse seis cántaros de pedra, segundo o modo da purificación dos xudeus, que conteñen dous ou tres firkins cada un.

7 Díxolles Xesús: **Enchen de auga as potas.** E enchíanas ata o bordo.

8 E díxolles: **Saquen agora e lévánlle ao gobernador da festa.** E levárono.

9 Cando o xefe da festa probou a auga que se facía viño e non sabía de onde era: (pero sabían os servos que tiraban a auga), o gobernador da festa chamou ao noivo.

10 E díxolle: "Todo o home bota o viño bo ao principio; e cando os homes ben beberon, entón o que é peor: pero ti gardastes o bo viño ata agora.

11 Este principio de milagres fixo Xesús en Caná de Galilea, e manifestou a súa gloria; e os seus discípulos creron nel.

12 Despois disto baixou a Cafarnaúm, el e a súa nai, os seus irmáns e os seus discípulos, e non permaneceron alí moitos días.

13 E chegou a Pascua dos xudeus, e Xesús subiu a Xerusalén.

14 E atopou no templo os que vendían bois, ovellas e pombas, e os cambiadores sentados:

15 E despois de facer un azoute de cordas pequenas, expulsounos a todos do templo, as ovellas e os bois; e derramou os cartos dos cambiadores e derrubou as mesas;

16 E díxolles aos que vendían pombas: " **Levade de aquí estas cousas; non fagas da casa de meu Pai unha casa de mercadoría.**

17 E os seus discípulos acordáronse de que estaba escrito: O celo da túa casa devoume.

18 Entón os xudeus díxéronlle: Que sinal nos mostras, xa que fas estas cousas?

19 Xesús respondeulles: " **Destrúe este templo, e en tres días eu o levantarei.**

20 Entón os xudeus dixeron: "Este templo foi construído corenta e seis anos, e ti vas levantalo en tres días?"

21 Pero el falaba do templo do seu corpo.

22 Cando resucitou de entre os mortos, os seus discípulos acordáronse de que lles dixera isto; e creron na Escritura e na palabra que Xesús dixera.

23 E cando estaba en Xerusalén na Pascua, no día da festa, moitos creron no seu nome, ao ver os milagres que facía.

24 Pero Xesús non se comprometeu con eles, porque coñecía a todos os homes,

25 E non necesitaba que ninguén testemuñese do home, porque sabía o que había no home.

CAPÍTULO 3

1 Había un home dos fariseos, chamado Nicodemo, un xefe dos xudeus:

2 O mesmo veu a Xesús de noite e díxolle: "Rabí, sabemos que ti es un mestre que vén de Deus; porque ninguén pode facer estes milagres que ti fai, a non ser que Deus estea con el".

3 Xesús respondeulle: " **En verdade, en verdade che digo: se un home non nace de novo, non pode ver o reino de Deus.**"

4 Nicodemo díxolle: Como pode nacer un home cando é vello? pode entrar por segunda vez no ventre da súa nai e nacer?

5 Respondeu Xesús: " **En verdade, en verdade dígoche: se o home non nace de auga e do Espírito, non pode entrar no reino de Deus.**

6 O que nace da carne é carne; e o que nace do Espírito é espírito.

7 Non te sorprendas de que che dixen: Tes que nacer de novo.

8 O vento sopra onde quere, e escoitas o seu son, pero non sabes de onde vén nin a onde vai: así é todo aquel que nace do Espírito.

9 Nicodemo respondeu e díxolle: Como poden ser estas cousas?

10 Xesús respondeulle: -" **Ti es un mestre de Israel e non sabes estas cousas?**

11 **En verdade, en verdade, dígoche: falamos o que sabemos e testemuñamos o que vimos; e non recibides a nosa testemuña.**

12 **Se vos contei cousas terrestres e non credes, como creredes, se vos falo das cousas celestiais?**

13 **E ninguén subiu ao ceo, senón o que baixou do ceo, o Fillo do home que está no ceo.**

14 **E como Moisés levantou a serpe no deserto, así debe ser levantado o Fillo do Home:**

15 **Para que quen cre nel non pereza, senón que teña vida eterna.**

16 **Porque tanto amou Deus ao mundo, que deu ao seu Fillo unigénito, para que quen cre nel non pereza, senón que teña vida eterna.**

17 **Porque Deus non enviou ao seu Fillo ao mundo para condenalo; senón para que o mundo por medio del se salve.**

18 **O que cre nel non é condenado, pero o que non cre xa está condenado, porque non creu no nome do Fillo unigénito de Deus.**

19 **E esta é a condena: que a luz veu ao mundo, e os homes amaron as tebras antes que a luz, porque as súas obras eran malas.**

20 **Porque todo aquel que fai o mal aborrece a luz, nin vén á luz, para que as súas obras non sexan reprobadas.**

21 **Pero o que fai a verdade vén á luz, para que os seus feitos se poñan de manifesto, que son obrados en Deus.**

22 Despois diso, veu Xesús e os seus discípulos á terra de Xudea; e alí quedou con eles e bautizou.

23 E Xoán tamén estaba a bautizar en Enón, preto de Salim, porque alí había moita auga; e viñeron e foron bautizados.

24 Porque Xoán aínda non foi encarcerado.

25 Entón xurdiu unha cuestión entre algúns dos discípulos de Xoán e os xudeus sobre a purificación.

26 E achegáronse a Xoán e díxéronlle: Rabí, o que estaba contigo alén do Xordán, de quen deches testemuña, velaquí, este bautiza e todos acoden a el.

27 Xoán respondeulle: --Nada pode recibir un home, se non lle sexa dado do ceo.

28 Vós mesmos me testemuñan de que dixen: Eu non son o Cristo, senón que fun enviado diante del.

29 O que ten a noiva é o noivo; pero o amigo do noivo, que está de pé e o escoita, alégrase moito pola voz do noivo: esta a miña alegría, pois, cumpriuse.

30 El debe aumentar, pero eu debo diminuír.

31 O que vén de arriba está por riba de todos: o que é da terra é terreal e fala da terra: o que vén do ceo está por riba de todos.

32 E o que viu e oíu, dá testemuño; e ninguén recibe o seu testemuño.
 33 O que recibiu o seu testemuño selou que Deus é verdadeiro.
 34 Porque o que Deus enviou fala as palabras de Deus, porque Deus non lle dá o Espírito con medida.
 35 O Pai ama o Fillo e entregou todas as cousas nas súas mans.
 36 O que cre no Fillo ten vida eterna; e o que non cre no Fillo, non verá a vida; pero a ira de Deus permanece sobre el.

CAPÍTULO 4

1 Xa que logo, cando o Señor soubo que os fariseos escoitaran que Xesús facía e bautizaba máis discípulos que Xoán,
 2 (Aínda que non o mesmo Xesús bautizou, senón os seus discípulos,) 3Deixou Xudea e marchou de novo para Galilea.
 4 E ten que pasar por Samaria.
 5 Entón chegou a unha cidade de Samaria, que se chama Sicar, preto do terreo que Xacob deu ao seu fillo Xosé.
 6 Agora estaba alí o pozo de Xacob. Xa que logo, Xesús, canso da súa viaxe, sentou así no pozo: e era como a hora sexta.
 7 Alí veu unha muller de Samaria para sacar auga. Xesús díxolle: **Dame de beber.**
 8 (Porque os seus discípulos foron á cidade para mercar carne.)
 9 Entón díxolle a muller de Samaria: Como é que ti, sendo xudeu, me pides de beber, que son muller de Samaria? pois os xudeus non teñen trato cos samaritanos.
 10 Xesús respondeulle: " **Se coñeces o don de Deus e quen é quen che di: Dame de beber; ti pediríaslle e el che daría auga viva.**
 11 A muller díxolle: "Señor, non tes nada con que tirar, e o pozo é profundo: de onde tes entón esa auga viva?
 12 ¿Eres ti maior que o noso pai Xacob, que nos deu o pozo e bebeu del el, os seus fillos e o seu gando?
 13 Xesús respondeulle: **--Quen beba desta auga volverá ter sede.**
 14 **Pero quen beba da auga que eu lle darei, nunca terá sede; pero a auga que lle darei será nel un pozo de auga que brota para a vida eterna.**
 15 Díxolle a muller: "Señor, dáme esta auga, para que non teña sede nin veña buscar aquí".
 16 Díxolle Xesús: **Vai, chama ao teu marido e ven aquí.**
 17 A muller respondeu e dixo: Non teño marido. Xesús díxolle: **Ben dixeches: Non teño marido.**
 18 **Porque tiveches cinco maridos; e o que agora tes non é o teu marido: niso dixeches a verdade.**
 19 Díxolle a muller: "Señor, vexo que ti es un profeta".
 20 Os nosos pais adoraron neste monte; e dis que en Xerusalén é o lugar onde os homes deben adorar.
 21 Díxolle Xesús: **Muller, créeme. Chega a hora en que nin neste monte nin en Xerusalén adoraredes ao Pai.**
 22 **Non sabedes o que adorades: nós sabemos o que adoramos, porque a salvación é dos xudeus.**
 23 **Pero chega a hora, e agora é, na que os verdadeiros adoradores adorarán ao Pai en espírito e en verdade, pois o Pai busca tales que o adoren.**

24 Deus é Espírito, e os que o adoran deben adoralo en espírito e en verdade.
 25 Díxolle a muller: Sei que vén o Mesías, que se chama Cristo; cando veña, díanos todas as cousas.
 26 Díxolle Xesús: **Eu son o que che falo.**
 27 E sobre isto viñeron os seus discípulos, e quedaron marabillados de que falase coa muller; pero ninguén dixo: Que buscas? ou: Por que falas con ela?
 28A muller deixou entón a súa pota e foi á cidade e díxolles aos homes:
 29 Veña, mira un home que me dixo todo o que fixen: non é este o Cristo?
 30 Entón saíron da cidade e acudiron a el.
 31 Mentres tanto, os seus discípulos oraban, dicíndolle: Mestre, come.
 32 Pero el díxolles: **Teño para comer unha carne que vós non coñecedes.**
 33 Por iso os discípulos díxéronlle uns a outros: "¿Alguén lle trouxo de comer?
 34 Díxolles Xesús: **A miña comida é facer a vontade do que me enviou e rematar a súa obra.**
 35 **Non dis: "Aínda quedan catro meses, e logo chega a colleita?" velaquí, dígovos: Alzade os ollos e mirade o campo; pois xa están brancas para colleitar.**
 36 **E o que sega recibe un salario e recolle froito para a vida eterna, para que tanto o que sementa coma o que sega se alegren xuntos.**
 37 **E aquí é certo ese refrán: Un sementa e outro recolle.**
 38 **Envieivos a segar o que vós non fixestes traballo: outros homes traballaron, e vós entrades nos seus traballos.**
 39 E moitos dos samaritanos daquela cidade creron nel pola palabra da muller, que testemuñaba: "Díxome todo o que fixen".
 40 Entón, cando os samaritanos chegaron a el, rogáronlle que se quedara con eles, e quedou alí dous días.
 41 E moitos máis creron pola súa propia palabra;
 42 E díxolle á muller: "Agora non cremos polo teu dito, porque nós mesmos o escoitamos, e sabemos que este é realmente o Cristo, o Salvador do mundo".
 43 Despois de dous días saíu de alí e foi para Galilea.
 44 Porque Xesús mesmo testificou que un profeta non ten honra no seu país.
 45 Entón, cando chegou a Galilea, os galileos recibíuno, xa que viron todas as cousas que fixo en Xerusalén na festa, porque tamén foron á festa.
 46 Entón Xesús volveu a Caná de Galilea, onde fixo viño a auga. E había un home nobre, cuxo fillo estaba enfermo en Cafarnaúm.
 47 Cando oíu que Xesús saíu de Xudea a Galilea, foi onda el e rogoulle que baixase e curase o seu fillo, porque estaba a piques de morrer.
 48 Entón Xesús díxolle: **Se non vexas sinais e marabillas, non creredes.**
 49 O nobre díxolle: "Señor, baixa antes de que morra o meu fillo".
 50 Díxolle Xesús: **Vaite; o teu fillo vive.** E o home creu na palabra que Xesús lle dixera, e foise.
 51 E mentres baixaba, atopáronse con el os seus servos e díxéronlle: "O teu fillo vive".
 52 Entón preguntoulles a hora en que comezou a emendar. E díxéronlle: Onte á hora sétima deixoulle a febre.

53 Así que o pai soubo que era á mesma hora na que Xesús díxolle: **O teu fillo vive**; e creu el mesmo e toda a súa casa.
54 Este é de novo o segundo milagre que fixo Xesús cando saíu de Xudea a Galilea.

CAPÍTULO 5

1 Despois disto houbo unha festa dos xudeus; e Xesús subiu a Xerusalén.
2 Hai en Xerusalén, xunto ao mercado das ovellas, un estanque que se chama en hebreo Betesda, que ten cinco pórticos.
3 Neles xacía unha gran multitude de impotentes, cegos, parados, murchos, agardando o movemento da auga.
4 Pois un anxo baixaba nun tempo determinado á piscina e turbaba a auga; quen entón, despois da turbación da auga, entrou, quedaba sanado de calquera enfermidade que tiña.
5 E estaba alí un home, que tiña unha enfermidade de trinta e oito anos.
6 Cando Xesús o viu mentir e soubo que levaba moito tempo nese caso, díxolle: **Queres ser sanado?**
7 O impotente respondeulle: "Señor, non teño ninguén, cando a auga está turbada, que me meta no estanque; pero mentres estou chegando, outro baixa diante de min".
8 Díxolle Xesús: **Levántate, toma o teu leito e anda.**
9 E enseguida o home quedou sanado, colleu a súa cama e camiñou, e aquel día foi o sábado.
10 Os xudeus díxéronlle, pois, ao que estaba curado: "É o día de reposo; non che é lícito levar a túa cama".
11 El respondeulles: "O que me saudou, díxome: Toma o teu leito e anda".
12 Entón preguntáronlle: Que home é o que che dixo: Toma o teu leito e anda?
13 E o que foi curado non sabía quen era, porque Xesús se afastara, unha multitude naquel lugar.
14 Despois Xesús atopouno no templo e díxolle: "**Velaí, estás sanado; non peques máis, para que non che veña algo peor.**"
15 O home marchou e díxolles aos xudeus que foi Xesús o que o sancionou.
16 E por iso os xudeus perseguían a Xesús e procuraban matalo, porque fixera estas cousas en sábado.
17 Pero Xesús respondeulles: -"**Meu Pai traballa ata agora, e eu traballo.**"
18 Polo tanto, os xudeus procuraban máis matalo, porque non só violara o sábado, senón que tamén dixo que Deus era o seu Pai, facéndose igual a Deus.
19 Entón Xesús respondeulles: **En verdade, en verdade dígovos que o Fillo non pode facer nada por si mesmo, senón o que ve facer ao Pai;**
20 **Porque o Pai ama ao Fillo e móstralle todas as cousas que el mesmo fai;**
21 **Porque como o Pai resucita aos mortos e os vivifica; así mesmo o Fillo dá vida a quen quere.**
22 **Porque o Pai non xulga a ninguén, senón que todo o xuízo encomendou ao Fillo:**
23 **Para que todos os homes honren ao Fillo, así como honran ao Pai. O que non honra ao Fillo non honra ao Pai que o enviou.**
24 **En verdade, en verdade dígovos que o que escoita a miña palabra e cre no que me enviou, ten vida eterna e non chegará á condena; senón que pasa da morte á vida.**

25 **En verdade, en verdade dígovos que a hora vén, e agora é, na que os mortos oírán a voz do Fillo de Deus, e os que o escoiten vivirán.**
26 **Pois como o Pai ten vida en si mesmo; así deulle ao Fillo ter vida en si mesmo;**
27 **E deulle autoridade tamén para facer xuízo, porque é Fillo do home.**
28 **Non te sorprendas disto: porque vén a hora na que todos os que están nos sepulcros escoitarán a súa voz.**
29 **E sairá; os que fixeron o ben, para a resurrección da vida; e os que fixeron o mal, ata a resurrección da condena.**
30 **Eu non podo facer nada por min mesmo: como escoito, xulgo; e o meu xuízo é xusto; porque non busco a miña propia vontade, senón a vontade do Pai que me enviou.**
31 **Se dou testemuño de min mesmo, a miña testemuña non é verdade.**
32 **Hai outro que dá testemuño de min; e sei que a testemuña que el testemuña de min é verdadeira.**
33 **Vos mandades a Xoán, e el deu testemuño da verdade.**
34 **Pero eu non recibo testemuño de home, senón que digo isto para que sexades salvos.**
35 **Era unha luz ardente e resplandeciente: e vós quistes gozar durante un tempo da súa luz.**
36 **Pero eu teño un testemuño maior que o de Xoán: porque as obras que o Pai me deu para rematar, as mesmas obras que eu fago, dan testemuño de min que o Pai me enviou.**
37 **E o mesmo Pai, que me enviou, deu testemuño de min. Nin oíches a súa voz en ningún momento, nin viches a súa forma.**
38 **E non tedes a súa palabra que permaneza en vós: a quen enviou, non credes.**
39 **Busca nas Escrituras; porque neles pensades que tedes vida eterna, e eles son os que dan testemuño de min.**
40 **E non queredes vir a min para que teñades vida.**
41 **Non recibo honra dos homes.**
42 **Pero eu sei que non tedes en vós o amor de Deus.**
43 **Eu vin no nome do meu Pai, e non me recibides; se outro vén no seu propio nome, a el recibiredes.**
44 **Como podedes crer vós, os que recibides honra os uns dos outros, e non buscades a honra que vén só de Deus?**
45 **Non pensades que vos acusarei ante o Pai: hai quen vos acusa, Moisés, en quen confías.**
46 **Porque se creses a Moisés, crerías en min, porque el escribiu de min.**
47 **Pero se non credes nos seus escritos, como credes nas miñas palabras?**

CAPÍTULO 6

1 Despois diso, Xesús pasou o mar de Galilea, que é o mar de Tiberíades.
2 E seguiu unha gran multitude, porque viron os seus milagres que facía sobre os enfermos.
3 E Xesús subiu á montaña, e alí sentou cos seus discípulos.
4 E estaba próxima a Pascua, festa dos xudeus.
5 Cando Xesús ergueu os ollos e viu que se achegaba a el unha gran multitude, díxolle a Filipe: "**¿De onde mercaremos pan para que coman estes?**"
6 E isto dixo para probalo: porque el mesmo sabía o que ía facer.
7 Filipe respondeulle: "Non lles abundan douscentos céntimos de pan para que cada un tome un pouco".

8 Un dos seus discípulos, Andrés, irmán de Simón Pedro, díxolle:

9 Hai aquí un rapaz que ten cinco pans de cebada e dous peixes, pero que son entre tantos?

10 E dixo Xesús: " **Fai sentar os homes.** Agora había moita herba no lugar. Así que sentáronse os homes, uns cinco mil.

11 E Xesús colleu os pans; e despois de dar grazas, repartía aos discípulos, e os discípulos aos que estaban sentados; e igualmente dos peixes tanto como farían.

12 Cando se encheron, díxolles aos seus discípulos: " **Recollede os anacos que quedan, para que nada se perda.**

13 Por iso, reuníronos e encheron doce cestos cos fragmentos dos cinco pans de cebada, que quedaron por riba dos que comeran.

14 Entón aqueles homes, cando viron o milagre que fixo Xesús, dixeron: "Este é a verdade o profeta que debe vir ao mundo".

15 Xa que logo, cando Xesús decatouse de que ían vir e collelo á forza para facerlle rei, marchou de novo para un monte só.

16 E cando xa foi a noite, os seus discípulos baixaron ao mar.

17 E subiu nun barco e pasou o mar cara a Cafarnaúm. E agora estaba escuro, e Xesús non chegou a eles.

18 E o mar levantouse por mor dun gran vento que sopraba.

19 Entón, cando remaron uns vinte e cinco ou trinta estadios, viron a Xesús camiñando sobre o mar e achegándose á nave, e tiveron medo.

20 Pero el díxolles: " **Son eu; non teñas medo.**

21 Entón, recibíuno de boa gana no barco, e enseguida a nave chegou á terra á que ían.

22 O día seguinte, cando a xente que estaba ao outro lado do mar viron que alí non había ningunha outra barca, excepto aquela na que entraron os seus discípulos, e que Xesús non subía cos seus discípulos á barca, senón que o seu os discípulos marcharon sós;

23 (Con todo, outras barcas de Tiberíades chegaron preto do lugar onde comían o pan, despois de que o Señor dera grazas:)

24 Cando a xente, pois, viron que Xesús non estaba alí, nin os seus discípulos, tamén tomaron un barco e foron a Cafarnaúm en busca de Xesús.

25 E cando o atoparon ao outro lado do mar, díxéronlle: Rabí, cando chegaches aquí?

26 Xesús respondeulles: " **En verdade, en verdade dígovos: Non me buscas porque viches os milagres, senón porque comiches dos pans e quedaches fartos.**

27 **Non traballades pola comida que perece, senón pola comida que perdura ata a vida eterna, a que vos dará o Fillo do Home, porque a el selou Deus o Pai.**

28 Entón díxéronlle: Que imos facer para facer as obras de Deus?

29 Respondeu Xesús e díxolles: **Esta é a obra de Deus: que creades no que el enviou.**

30 Eles díxéronlle, pois, que sinal mostras para que vexamos e creamos en ti? que traballas?

31 Os nosos pais comeran maná no deserto; como está escrito: Deulles para comer pan do ceo.

32 Entón Xesús díxolles: " **En verdade, en verdade dígovos que Moisés non vos deu ese pan do ceo; pero o meu Pai dávos o verdadeiro pan do ceo.**

33 **Porque o pan de Deus é o que baixa do ceo e dá vida ao mundo.**

34 Entón díxéronlle: Señor, dános este pan sempre.

35 E Xesús díxolles: **Eu son o pan de vida. e quen cre en min nunca terá sede.**

36 **Pero eu díxenvos que vós tamén me vistedes e non credes.**

37 **Todo o que o Pai me dá, virá a min; e ao que vén a min non o botarei fóra.**

38 **Porque baixeí do ceo, non para facer a miña propia vontade, senón a vontade do que me enviou.**

39 **E esta é a vontade do Pai que me enviou: que de todo o que me deu non perda nada, senón que o resucite no último día.**

40 **E esta é a vontade do que me enviou: que todo aquel que ve ao Fillo e crea nel, teña vida eterna, e eu resucitareino no último día.**

41 Entón os xudeus murmuraron contra el, porque dixo: Eu son o pan que baixou do ceo.

42 E eles dixeron: Non é este Xesús, o fillo de Xosé, cuxo pai e nai coñecemos? como é entón que di: Eu baixeí do ceo?

43 Xesús respondeulles: **Non murmuredes entre vós.**

44 **Ninguén pode vir a min, se non o atrae o Pai que me enviou, e eu resucitareino no último día.**

45 **Está escrito nos profetas: E todos eles serán ensinados por Deus. Por iso, todo o que escoitou e soubo do Pai, vén a min.**

46 **Non é que ninguén vise ao Pai, senón o que é de Deus, viu ao Pai.**

47 **En verdade, en verdade dígovos que o que cre en min ten vida eterna.**

48 **Eu son ese pan de vida.**

49 **Os teus pais comeran maná no deserto e morreron.**

50 **Este é o pan que baixa do ceo, para que un home coma del e non morra.**

51 **Eu son o pan vivo que baixou do ceo: se alguén come deste pan, vivirá para sempre; e o pan que eu darei é a miña carne, que darei pola vida do mundo.**

52 Os xudeus pelexaban entre si, dicindo: Como pode este home darnos a súa carne para comer?

53 Entón Xesús díxolles: **En verdade, en verdade dígovos: se non comedes a carne do Fillo do home e non bebedes o seu sangue, non teredes vida en vós.**

54 **Quen come a miña carne e bebe o meu sangue, ten vida eterna; e resucitareino no último día.**

55 **Porque a miña carne é verdadeira carne, e o meu sangue é verdadeira bebida.**

56 **O que come a miña carne e bebe o meu sangue, habita en min, e eu nel.**

57 **Como o Pai vivo me enviou, e eu vivo polo Pai, así o que me come, tamén el vivirá por min.**

58 **Este é o pan que baixou do ceo: non como os vosos pais comeran maná e morreron: o que coma deste pan vivirá para sempre.**

59 Isto dixo na sinagoga, mentres ensinaba en Cafarnaúm.

60 Moitos dos seus discípulos, cando oíron isto, dixeron: "É unha palabra dura; quen pode escoitalo?"

61 Cando Xesús soubo en si que os seus discípulos murmuraban por iso, díxolles: " Isto vos escandaliza?"

62 **E se ves o Fillo do Home subir onde estaba antes?**

63 É o espírito o que vivifica; a carne non serve de nada: as palabras que vos falo son espírito e son vida.
 64 Pero hai algúns de vós que non cren. Porque Xesús sabía dende o principio quen eran os que non crían e quen o traizoaba.
 65 E dixo: "Por iso vos dixen que ninguén pode vir a min, se non lle fose dado polo meu Pai".
 66 Dende aquela moitos dos seus discípulos volveron e xa non andaban con el.
 67 Entón Xesús díxolles aos doce: " **Vós tamén queredes ir?**
 68 Entón Simón Pedro respondeulle: Señor, a quen iremos? tes as palabras da vida eterna.
 69 E cremos e estamos seguros de que ti es ese Cristo, o Fillo do Deus vivo.
 70 Xesús respondeulles: **Non vos escollín eu, doce, e un de vós é un demo?**
 71 Falou de Xudas Iscariote, fillo de Simón, porque era el quen o entregaría, sendo un dos doce.

CAPÍTULO 7

1 Despois disto, Xesús andou por Galilea, porque non quería andar en xudeu, porque os xudeus querían matalo.
 2 Xa estaba preto a festa dos tabernáculos dos xudeus.
 3 Os seus irmáns dixéronlle: "Vete de aquí e vai a Xudea, para que tamén os teus discípulos vexan as obras que ti fas".
 4 Porque non hai ninguén que faga nada en segredo, e el mesmo busca ser coñecido abertamente. Se fas estas cousas, móstrate ao mundo.
 5 Pois tampouco os seus irmáns creron nel.
 6 Entón Xesús díxolles: " **A miña hora aínda non chegou, pero o voso tempo está sempre preparado.**
7 O mundo non pode odiarte; pero a min odia, porque o testemuño, que as súas obras son malas.
8 Sube a esta festa: eu aínda non subo a esta festa; pois o meu tempo aínda non está chegado.
 9 Cando lles dixo estas palabras, quedou aínda en Galilea.
 10 Pero cando subiron os seus irmáns, subiu tamén el á festa, non abertamente, senón como en segredo.
 11 Entón os xudeus buscárono na festa e dixéronlle: Onde está?
 12 E houbo moita murmuración entre a xente sobre el: porque uns dicían: "É un home bo; outros dixeron: Non; pero engana ao pobo.
 13 Con todo, ninguén falou del abertamente por medo dos xudeus.
 14 Xa a mediados da festa subiu Xesús ao templo e ensinaba.
 15 E os xudeus estaban maravillados, dicindo: Como sabe este home as letras, sen que nunca aprendeu?
 16 Xesús respondeulles: " **A miña doutrina non é miña, senón do que me enviou.**
17 Se alguén quere facer a súa vontade, saberá da doutrina, se é de Deus ou se falo por min mesmo.
18 O que fala de si mesmo busca a súa propia gloria;
19 ¿Non vos deu Moisés a lei e, sen embargo, ningún de vós cumpre a lei? Por que vas a matarme?
 20 A xente respondeu: "Tes un demo. Quen vai matarte?
 21 Respondeu Xesús e díxolles: " **Unha obra fixen, e todos vos marabillades.**

22 Moisés deulles a circuncisión; (non porque sexa de Moisés, senón dos pais;) e vós circuncidades un home en sábado.
 23 Se un home recibe a circuncisión en sábado, para que a lei de Moisés non sexa violada; ¿Estás enfadado comigo porque eu fixen un home enteiramente o día do sábado?
 24 Non xulgue segundo a aparencia, senón xulgue o xuízo xusto.
 25 Entón algúns de Xerusalén dixeron: "Non é este a quen pretenden matar?
 26 Pero velaquí, fala con audacia, e non lle din nada. Saben realmente os gobernantes que este é o mesmo Cristo?
 27 Con todo, sabemos de onde é este home, pero cando Cristo vén, ninguén sabe de onde é.
 28 Entón Xesús clamou no templo mentres ensinaba, dicindo: **Os dous me coñecedes e sabedes de onde son.**
29 Pero eu coñezoo, porque eu son del, e el envioume.
 30 Entón procuraron collelo, pero ninguén lle puxo as mans, porque aínda non chegou a súa hora.
 31 E moitos da xente creron nel e dixeron: "Cando veña Cristo, fará máis milagres que estes que fixo este home?
 32 Os fariseos escoitaron que a xente murmuraba tales cousas sobre el; e os fariseos e os sumos sacerdotes enviaron oficiais para levalo.
 33 Entón Xesús díxolles: " **Aínda estou convosco un pouco, e entón vou ao que me enviou.**
34 Buscaredesme e non me atoparedes; e onde estou, alí non podeades vir.
 35 Entón os xudeus dixeron entre si: Onde vai ir para que non o atopemos? ¿Irá aos dispersos entre os xentís e ensinará aos xentís?
 36 Que maneira de dicir é o que dixo: "Buscaredesme e non me atoparedes; e onde estou, alí non podeades vir?
 37 O derradeiro día, aquel gran día da festa, Xesús púxose de pé e gritou, dicindo: **Se alguén ten sede, que veña a min e beba.**
38 O que cre en min, como di a Escritura, do seu ventre correrán ríos de auga viva.
 39 (Pero isto falou do Espírito, que deberían recibir os que cren nel: porque o Espírito Santo aínda non foi dado, porque Xesús aínda non foi glorificado.)
 40 Moitos da xente, polo tanto, ao escoitar este dito, dicían: "En verdade, este é o profeta".
 41 Outros dicían: Este é o Cristo. Pero algúns dixeron: "Vai saír Cristo de Galilea?
 42 Non di a Escritura que Cristo veu da descendencia de David e da cidade de Belén, onde estaba David?
 43 Entón houbo división entre o pobo por mor del.
 44 E algúns deles quixeron collelo; pero ninguén lle puxo as mans.
 45 Entón chegaron os oficiais aos sumos sacerdotes e aos fariseos; e dixéronlles: Por que non o trouxeches?
 46 Os oficiais responderon: "Nunca un home falou coma este.
 47 Entón os fariseos respondéronlles: "Vós tamén estades enganados?
 48 ¿Creu nel algún dos gobernantes ou dos fariseos?
 49 Pero este pobo que non coñece a lei está maldito.
 50 Nicodemo díxolles: (o que foi a Xesús de noite, sendo un deles)
 51 A nosa lei xulga a alguén antes de que o escoite e saiba o que fai?

52 Eles respondéronlle: "Ti tamén es de Galilea? Busca e mira, porque de Galilea non xurdiu ningún profeta.
53 E cada un foi á súa casa.

CAPÍTULO 8

1 Xesús foi ao monte das Oliveiras.
2 E de mañá cedo volveu entrar no templo, e todo o pobo veu a el; e sentouse e ensinounos.
3 E os escribas e os fariseos trouxéronlle unha muller sorprendida en adulterio; e cando a puxeron no medio,
4 Dixéronlle: Mestre, esta muller foi tomada en adulterio no mesmo acto.
5 Moisés na lei mandounos que tales fosen apedreados: pero ti que dis?
6 Isto dixeron, tentándoo, para que tivesen que acusalo. Pero Xesús inclinouse e co dedo escribiu no chan, coma se non os escoitase.
7 Entón, cando seguían preguntando, ergueuse e díxolles: **O que de vós estea sen pecado, que primeiro lle bote unha pedra.**
8 E de novo inclinouse e escribiu no chan.
9 E os que o escoitaron, sendo convencidos pola súa propia conciencia, saíron un a un, comezando polos máis vellos, ata os derradeiros; e Xesús quedou só e a muller de pé no medio.
10 Cando Xesús se ergueu e non viu máis que á muller, díxolle: "**Muller, onde están os teus acusadores? ninguén te condenou?**"
11 Ela dixo: "Ninguén, Señor. E Xesús díxolle: "**Tampouco eu te condeno; vai e non peques máis.**"
12 Entón faloulles Xesús de novo, dicindo: **Eu son a luz do mundo; o que me segue non andarás nas tebras, senón que terá a luz da vida.**
13 Dixéronlle, pois, os fariseos: "Dás testemuño de ti mesmo; o teu rexistro non é certo.
14 Xesús respondeulles: "**Aínda que dou testemuño de min mesmo, o meu testemuño é verdadeiro, porque sei de onde vin e a onde vou; pero non podeades dicir de onde veño nin a onde vou.**"
15 **Vós xulgades segundo a carne; Non xulgo a ningún home.**
16 **E aínda así, se xulgo, o meu xuízo é verdadeiro, porque non estou só, senón eu e o Pai que me enviou.**
17 **Tamén está escrito na túa lei que o testemuño de dous homes é verdadeiro.**
18 **Eu son o que testemuño de min mesmo, e o Pai que me enviou dá testemuño de min.**
19 Entón dixéronlle: Onde está o teu pai? Xesús respondeulle: "**Nin me coñecedes a min, nin ao meu Pai; se me coñecerades a min, coñeceríades tamén ao meu Pai.**"
20 Estas palabras falou Xesús no tesouro, mentres ensinaba no templo: e ninguén lle impuxo as mans; pois aínda non chegou a súa hora.
21 Entón Xesús díxolles de novo: "**Vou, e vós me buscaréis e morreredes nos vossos pecados; onde eu vou, vós non podeades vir.**"
22 Entón os xudeus dixeron: "Matarase? porque di: Onde vou eu non podeades vir.
23 E díxolles: "**Vós sodes de abaixo; Eu son de arriba: vós sodes deste mundo; Eu non son deste mundo.**

24 Por iso díxenvos que morreredes nos vossos pecados, porque se non credes que eu son, morreredes nos vossos pecados.
25 Entón dixéronlle: Quen es ti? E Xesús díxolles: **O mesmo que vos dixeron dende o principio.**
26 **Teño moitas cousas que dicir e xulgar de vós, pero o que me enviou é verdade; e falo ao mundo das cousas que oín del.**
27 Non entenderon que lles falaba do Pai.
28 Entón díxolles Xesús: **Cando erguedes ao Fillo do Home, saberedes que eu son el e que non fago nada por min mesmo; pero tal como o meu Pai me ensinou, falo estas cousas.**
29 **E o que me enviou está comigo: o Pai non me deixou só; pois fago sempre as cousas que lle gustan.**
30 Mentres dicía estas palabras, moitos creron nel.
31 Entón Xesús díxolles aos xudeus que creron nel: **Se perseverades na miña palabra, sodes verdadeiramente discípulos meus;**
32 **E coñecerades a verdade, e a verdade farávos libres.**
33 Eles respondéronlle: "Somos a descendencia de Abraham e nunca estivemos escravos de ninguén. Como dis: Seredes libres?
34 Xesús respondeulles: **En verdade, en verdade dígovos que todo aquel que comete pecado é servo do pecado.**
35 **E o servo non permanece na casa para sempre, senón que o Fillo permanece para sempre.**
36 Polo tanto, se o Fillo vos fai libres, seredes de verdade.
37 Sei que sodes a descendencia de Abraham; pero vós buscadeis matarme, porque a miña palabra non ten cabida en vós.
38 Eu falo o que vin co meu Pai, e vós facedes o que vin co voso pai.
39 Respondéronlle: "Abraham é o noso pai". Díxolles Xesús: **Se foses fillos de Abraham, faríades as obras de Abraham.**
40 Pero agora buscadeis matarme a min, un home que vos dixo a verdade, que eu oín de Deus: isto non fixo Abraham.
41 Facedes os feitos de voso pai. Entón eles dixéronlle: Non nacemos de fornicación; temos un só Pai, mesmo Deus.
42 Xesús díxolles: "**Se Deus fose o voso Pai, amaríame, porque saín e vin de Deus; nin eu vin por min, pero el mandoume.**"
43 Por que non entendes a miña fala? aínda que non podeades escoitar a miña palabra.
44 Sodes do voso pai, o diaño, e os desexos do voso pai faredes. Foi un asasino dende o principio, e non permaneceu na verdade, porque non hai verdade nel. Cando fala unha mentira, fala das súas propias: porque é un mentireiro e o seu pai.
45 E porque vos digo a verdade, non me credes.
46 Quen de vós me convence do pecado? E se digo a verdade, por que non me cres?
47 O que é de Deus escoita as palabras de Deus; polo tanto, non as escoitades, porque non sodes de Deus.
48 Entón os xudeus dixéronlle: "Non dicimos ben que ti es samaritano e tes demo?
49 Xesús respondeu: "**Non teño demo; pero eu honro a meu Pai, e vós me deshonrades.**"
50 **E non busco a miña propia gloria: hai quen busca e xulga.**

51 En verdade, en verdade dígovos: Se alguén garda o meu dito, nunca verá a morte.

52 Entón os xudeus dixéronlle: Agora sabemos que tes un demo. Abraham morreu, e os profetas; e ti dis: Se alguén garda o meu dito, nunca gustará a morte.

53 Es ti maior que o noso pai Abraham, que morreu? e os profetas morreron: a quen te fas?

54 Xesús respondeulle: " Se eu me honro a min mesmo, a miña honra non é nada: o meu Pai é o que me honra; de quen dis que é o teu Deus:

55 Aínda non o coñecédes; pero coñézoo: e se dixese: non o coñezo, serei un mentireiro coma vós, pero coñézoo e gardo o seu dito.

56 O teu pai Abraham alegrouse de ver o meu día, e viuño e alegrouse.

57 Entón dixéronlle os xudeus: "Aínda non tes cincuenta anos e viches a Abraham?

58 Díxolles Xesús: " En verdade, en verdade dígovos que antes de que Abraham existise, eu son.

59 Entón levaron pedras para botarlle contra el, pero Xesús escondeuse e saíu do templo, pasando polo medio delas, e así pasou.

CAPÍTULO 9

1 E ao pasar Xesús, viu un home cego dende o seu nacemento.

2 E os seus discípulos preguntáronlle: Mestre, quen pecou, este ou os seus pais, para que nacera cego?

3 Respondeu Xesús: " Nin este home pecou, nin os seus pais, senón que as obras de Deus se manifestasen nel.

4 Debo facer as obras do que me enviou, mentres é de día: chega a noite, cando ninguén pode traballar.

5 Mentres estou no mundo, son a luz do mundo.

6 Cando falou isto, cuspiu no chan e fixo barro coa saliva, e unxiu os ollos do cego co barro.

7 E díxolle: " Vai, lávate no estanque de Siloé (que significa "Enviado"). El foi, pois, lavouse e veu vendo.

8 Xa que logo, os veciños e os que antes o viran que era cego, dixeron: Non é este o que estaba sentado e mendigaba?

9 Uns dicían: Este é el; outros dicían: É coma el; pero el dixo: Eu son.

10 Por iso dixéronlle: Como se che abriron os ollos?

11 El respondeulle: "Un home que se chama Xesús fixo barro, unxiume os ollos e díxome: "Vai á piscina de Siloé e lávate; e fun e laveime e recobrí a vista".

12 Entón dixéronlle: Onde está? El dixo: non sei.

13 Leváronlle aos fariseos o que antes era cego.

14 E era sábado cando Xesús fixo o barro e abriu os ollos.

15 Entón, os fariseos tamén lle preguntaron de novo como había recibido a vista. El díxolles: Púxome barro nos ollos, laveime e vexo.

16 Por iso dicían algúns dos fariseos: "Este home non é de Deus, porque non cumpre o día do sábado". Outros dicían: "Como pode un home que é pecador facer tales milagres? E houbo unha división entre eles.

17 De novo dinlle ao cego: Que dis del que che abriu os ollos? El dixo: El é un profeta.

18 Pero os xudeus non crían respecto del, que fora cego e que recobrara a vista, ata que chamaron aos pais do que recibira a vista.

19 E preguntáronlles, dicindo: Este é o voso fillo, que vós dis que naceu cego? como ve agora?

20 Contestáronlles os seus pais e dixeron: "Sabemos que este é o noso fillo e que naceu cego.

21 Pero por que medios ve agora, non o sabemos; ou quen abriu os ollos, non o sabemos: é maior de idade; pregúntalle: falará por si mesmo.

22 Estas palabras dixeron os seus pais, porque tiñan medo dos xudeus, porque os xudeus xa estaban de acordo en que se alguén confesaba que era o Cristo, fose expulsado da sinagoga.

23 Por iso os seus pais dixeron: "É maior de idade; pregúntalle.

24 Entón chamaron de novo ao home cego e dixéronlle: "Dá a louvanza a Deus: sabemos que este home é un pecador".

25 El respondeu e dixo: "Se é un pecador ou non, non o sei; unha cousa sei que, mentres eu era cego, agora vexo".

26 Entón eles volveron dicirlle: Que che fixo? como abriu os teus ollos?

27 El respondeulles: Xa vos dixen, e non o escoitaches. ¿Seredes tamén os seus discípulos?

28 Entón insultárono e dixéronlle: "Ti es o seu discípulo; pero nós somos discípulos de Moisés.

29 Sabemos que Deus lle falou a Moisés; en canto a este, non sabemos de onde é.

30 O home respondeu e díxolles: Por que hai unha cousa marabillosa, que non saibades de onde é, e aínda así abriume os ollos.

31 Agora sabemos que Deus non escoita aos pecadores, pero se alguén é un adorador de Deus e fai a súa vontade, a el escoita.

32 Dende que o mundo non se escoitou que ninguén abrise os ollos a un cego de nacemento.

33 Se este home non fose de Deus, non podería facer nada.

34 Eles respondéronlle: -"Ti naciches totalmente en pecados, e ensinas a nós? E expulsárono.

35 Xesús escoitou que o botaran fóra; e cando o atopou, díxolle: Cres no Fillo de Deus?

36 El respondeu e dixo: Quen é, Señor, para que eu crea nel?

37 E Xesús díxolle: -" Vostede o viste, e é el quen fala contigo.

38 E dixo: Señor, eu creo. E adorouno.

39 E dixo Xesús: " Para xuízo vin a este mundo, para que os que non ven vexan; e para que os que ven sexan cegos.

40 E algúns dos fariseos que estaban con el escoitaron estas palabras e dixéronlle: "¿Tamén somos cegos nós?

41 Díxolles Xesús: " Se foses cegos, non terías pecado; pero agora dis: "Vemos". polo tanto, o teu pecado permanece.

CAPÍTULO 10

1 En verdade, en verdade dígovos: o que non entra pola porta no araba, senón que sube por outro lado, este é ladrón e ladrón.

2 Pero o que entra pola porta é o pastor das ovellas.

3 A el ábrelle o porteiro; e as ovellas escoitan a súa voz, e el chama ás súas propias ovellas polo seu nome e sácaas.

4 E cando saca as súas propias ovellas, vai diante delas, e as ovellas séguenlle, porque coñecen a súa voz.

5 E non seguirán a un estranxeiro, senón que fuxirán del, porque non coñecen a voz dos estranxeiros.
 6 Esta parábola faloulles Xesús, pero eles non entenderon que cousas eran as que lles falaba.
 7 Entón Xesús díxolles de novo: " En verdade, en verdade vos digo: eu son a porta das ovellas".
 8 Todos os que viñeron antes de min son ladróns e ladróns, pero as ovellas non os escoitaron.
 9 Eu son a porta: se alguén entra por min, salvarase, e entrará e sairá e atopará pasto.
 10 O ladrón non vén, senón para roubar, matar e destruír: eu vin para que teñan vida e para que a teñan en abundancia.
 11 Eu son o bo pastor: o bo pastor dá a súa vida polas ovellas.
 12 Pero o que é mercenario, e non o pastor, do que non son as ovellas, ve vir o lobo, deixa as ovellas e foxe;
 13 O mercenario foxe, porque é un mercenario e non lle importan as ovellas.
 14 Eu son o bo pastor, coñezo as miñas ovellas e coñezome as miñas.
 15 Como o Pai me coñece, así coñezo eu ao Pai, e dou a miña vida polas ovellas.
 16 E teño outras ovellas, que non son deste redil: tamén a elas teño que traer, e escoitarán a miña voz; e haberá un rebaño e un só pastor.
 17 Por iso, o meu Pai ámame, porque eu dou a miña vida para retomala.
 18 Ninguén mo quita, pero eu o deixo por min mesmo. Teño poder para poñelo, e teño poder para tomalo de novo. Este mandamento recibín do meu Pai.
 19 Xa que logo, houbo de novo división entre os xudeus por estes ditos.
 20 E moitos deles dicían: "Ten un demo e está tolo". por que o escoitades?
 21 Outros dicían: "Estas non son palabras do que ten un demo". Pode un demo abrir os ollos dos cegos?
 22 E foi en Xerusalén a festa da dedicación, e era inverno.
 23 E Xesús camiñaba no templo no pórtico de Salomón.
 24 Entón os xudeus achegáronlle ao seu redor e dixéronlle: "Ata cando nos farás dubidar? Se ti es o Cristo, cóntanos claramente.
 25 Xesús respondeulles: Díxenvos e non crestes: as obras que fago no nome do meu Pai dan testemuño de min.
 26 Pero vós non credes, porque non sodes das miñas ovellas, como vos dixeran.
 27 As miñas ovellas escoitan a miña voz e coñézoas, e séguenme:
 28 E doulles a vida eterna; e nunca perecerán, nin ninguén os arrancará da miña man.
 29 O meu Pai, que me deu, é maior que todos; e ninguén pode arrancalos da man de meu Pai.
 30 Eu e o meu Pai somos un.
 31 Entón os xudeus volveron coller pedras para lapidalo.
 32 Xesús respondeulles: " Moitas obras boas vos mostrei de parte do meu Pai; por cal desas obras me apedreades?
 33 Contestáronlle os xudeus: "Por unha boa obra non te apedreamos; senón por blasfemia; e porque ti, sendo home, te fas Deus.
 34 Xesús respondeulles: Non está escrito na vosa lei: Eu dixen: Sodes deuses?

35 Se os chamou deuses, a quen foi a palabra de Deus, e a Escritura non se pode romper;
 36 Aquel a quen o Pai santificou e enviou ao mundo dicides: Blasfemas; porque dixeran: Eu son o Fillo de Deus?
 37 Se non fago as obras do meu Pai, non me creas.
 38 Pero se o fago, aínda que non me creades, crede nas obras, para que coñezades e creades que o Pai está en min e eu nel.
 39 Por iso procuraron de novo collelo, pero el escapou das súas mans.
 40 E marchou outra vez máis aló do Xordán para o lugar onde Xoán bautizou primeiro; e alí morou.
 41 Moitos acudiron a el e dixeran: Xoán non fixo ningún milagre, pero todo o que Xoán falou deste home era verdade.
 42 E alí moitos creron nel.

CAPÍTULO 11

1E estaba enfermo un home chamado Lázaro, de Betania, a cidade de María e a súa irmá Marta.
 2 (Foi aquela María a que unxiu ao Señor con unguento e limpou os seus pés cos seus cabelos, cuxo irmán Lázaro estaba enfermo.)
 3 Por iso as súas irmás mandáronlle dicir: "Señor, velaquí, o que amas está enfermo".
 4 Cando Xesús oíu isto, dixo: Esta enfermidade non é para a morte, senón para a gloria de Deus, para que o Fillo de Deus sexa glorificado por iso.
 5Xesús amaba a Marta, á súa irmá e a Lázaro.
 6 Cando oíu, pois, que estaba enfermo, permaneceu dous días aínda no mesmo lugar onde estaba.
 7 Despois díxolles aos seus discípulos: " **Volvamos a Xudea**".
 8 Os seus discípulos dixéronlle: Mestre, os xudeus procuraban apedrear-te. e vas alí outra vez?
 9 Xesús respondeulle: -¿Non son doce horas no día? Se alguén anda de día, non tropeza, porque ve a luz deste mundo.
 10 Pero se un home anda de noite, tropeza, porque non hai luz nel.
 11 El dixo isto, e despois díxolles: **O noso amigo Lázaro dorme; pero vou, para que o esperte do sono.**
 12 Entón os seus discípulos dixeran: "Señor, se durme, fará ben.
 13 Con todo Xesús falou da súa morte, pero eles pensaron que falara de descansar no sono.
 14 Entón Xesús díxolles claramente: **Lázaro morreu.**
 15 E alégrome por vós de non estar alí, para que creades; con todo imos a el.
 16 Entón Tomé, que se chama Dídimo, díxolles aos seus compañeiros: "Imos tamén nós para morrer con el".
 17 Cando chegou Xesús, atopouse con que xa levaba catro días deitado no sepulcro.
 18 Betania estaba preto de Xerusalén, a uns quince estadios.
 19 E moitos dos xudeus acudiron a Marta e María para consolalas polo seu irmán.
 20 Entón Marta, en canto soubo que Xesús ía vir, foi ao seu encontro, pero María quedou sentada na casa.
 21 Entón Marta díxolle a Xesús: Señor, se estiveses aquí, o meu irmán non morrera.

22 Pero sei que aínda agora, calquera cousa que lle pidas a Deus, Deus cho dara.

23 Díxolle Xesús: **O teu irmán resucitará.**

24 Marta díxolle: Sei que resucitará na resurrección no último día.

25 Díxolle Xesús: **" Eu son a resurrección e a vida; o que cre en min, aínda que estivese morto, vivirá".**

26 **E quen vive e crea en min, nunca morrerá. Cres isto?**

27 Ela díxolle: Si, Señor: creo que ti es o Cristo, o Fillo de Deus, que debe vir ao mundo.

28 E dito isto, foise e chamou a María a súa irmá en segredo, dicindo: O Mestre veu e chámate.

29 En canto escoitou isto, ergueuse axiña e veu onda el.

30 Xesús aínda non chegou á cidade, senón que estaba no lugar onde Marta o atopou.

31 Os xudeus que estaban con ela na casa e a consolaron, cando viron a María, que se ergueu apresuradamente e saíu, seguírona, dicindo: "Vai ao sepulcro para chorar alí".

32 Entón, cando chegou María onde estaba Xesús, e velo, botouse aos seus pés e díxolle: Señor, se estiveses aquí, o meu irmán non morrera.

33 Xa que logo, cando Xesús viu a chorar, e aos xudeus que viñan con ela chorando, xemeu no espírito e turbouse.

34 E dixo: **Onde o puxeches?** Eles dixéronlle: Señor, veña.

35 Xesús chorou.

36 Entón os xudeus dixeron: "Velaí como o quería!"

37 E algúns deles dixeron: "Non podería este home, que abriu os ollos aos cegos, facer que nin este home morrese?"

38 Polo tanto, Xesús, xemendo de novo en si mesmo, chega ao sepulcro. Era unha cova, e sobre ela estaba unha pedra.

39 Xesús dixo: **Quitade a pedra.** Marta, a irmá do morto, díxolle: "Señor, a estas alturas xa apesta, porque leva catro días morto".

40 Díxolle Xesús: **Non che dixen que, se cres, verás a gloria de Deus?**

41 Entón quitaron a pedra do lugar onde estaba posto o morto. E Xesús ergueu os ollos e dixo: **" Pai, agradázoche que me escoitaches".**

42 **E sabía que sempre me escoitas, pero pola xente que está ao carón díxeno, para que crean que ti me enviaches.**

43 E despois de falar así, berrou a gran voz: **Lázaro, sae.**

44 E o que estaba morto saíu, atado de pés e mans cun pano de sepultura, e o seu rostro estaba atado cun pano. Xesús díxolles: **Soltádeo e déixao ir.**

45 Entón moitos dos xudeus que se achegaron a María e viran o que fixo Xesús, creron nel.

46 Pero algúns deles foron aos fariseos e contáronlles o que fixera Xesús.

47 Entón os sumos sacerdotes e os fariseos reuniron un concilio e dixeron: "Que facemos? pois este home fai moitos milagres.

48 Se o deixamos así, todos crerán nel, e os romanos virán e quitarán o noso lugar e a nosa nación.

49 E un deles, chamado Caifás, que era o sumo sacerdote ese mesmo ano, díxolles: Non sabedes nada.

50 Tampouco considere que nos convén que un só home morra polo pobo e que non pereza toda a nación.

51 E isto non falou por si mesmo: pero sendo sumo sacerdote aquel ano, profetizou que Xesús morrera por esa nación;

52 E non só para esa nación, senón tamén para que reunira nun só os fillos de Deus que estaban espallados.

53 Entón, a partir daquel día, xuntáronse para matalo.

54 Xesús xa non andaba abertamente entre os xudeus; pero foi de alí a un país próximo ao deserto, a unha cidade chamada Efraín, e alí permaneceu cos seus discípulos.

55 E a Pascua dos xudeus estaba próxima, e moitos saíron do campo a Xerusalén antes da Pascua, para purificarse.

56 Entón buscaron a Xesús e, mentres estaban no templo, dixéronse entre si: "Que pensades que non vai vir á festa?"

57 E tanto os sumos sacerdotes como os fariseos deran un mandamento de que, se alguén soubese onde estaba, o indicase para que o collesen.

CAPÍTULO 12

1 Entón Xesús seis días antes da Pascua chegou a Betania, onde estaba Lázaro, o que fora morto, a quen resucitou de entre os mortos.

2 Alí fixéronlle unha cea; e Marta servía: pero Lázaro era un dos que se sentaban á mesa con el.

3 Entón María colleu unha libra de ungüento de nardo, moi caro, unxiu os pés de Xesús e limpoulle os pés cos seus cabelos, e a casa encheuse do cheiro do ungüento.

4 Entón díxolle un dos seus discípulos, Xudas Iscariote, fillo de Simón, quen o traía:

5 ¿Por que non se vendeu este ungüento por trescentos denarios e se deu aos pobres?

6 Iso dixo, non é que se preocupase polos pobres; senón porque era un ladrón, e tiña a bolsa e levaba o que alí se meteu.

7 Entón Xesús dixo: **" Déixaa en paz: para o día do meu enterro gardou isto.**

8 **Pois os pobres sempre tedes contigo; pero a min non sempre tes.**

9 Moita xente dos xudeus sabía, pois, que estaba alí, e non viñeron só por Xesús, senón para ver tamén a Lázaro, a quen resucitara de entre os mortos.

10 Pero os sumos sacerdotes consultaron para matar tamén a Lázaro;

11 Porque por causa del foron moitos dos xudeus e creron en Xesús.

12 Ao día seguinte, moita xente que acudía á festa, cando soubo que Xesús ía vir a Xerusalén,

13 Colleu pólas de palmeiras e saíu ao seu encontro e berrou: Hosanna: Bendito sexa o rei de Israel que vén no nome do Señor.

14 E Xesús, cando atopou un burro novo, sentou nel; como está escrito,

15 Non temas, filla de Sión: velaí que vén o teu Rei sentado nun poldro dun burro.

16 Ao principio, os seus discípulos non entenderon estas cousas, pero cando Xesús foi glorificado, acordáronse de que estas cousas estaban escritas del, e que lle fixeran estas cousas.

17 Polo tanto, a xente que estaba con el cando chamou a Lázaro da súa tumba e o resucitou de entre os mortos, deu testemuño.

18 Por iso tamén o encontrou a xente, porque oíron que fixera este milagre.

19 Os fariseos dixéronse, pois, entre si: "Vostede de que non gañades nada? velaquí, o mundo vai detrás del.

20 E entre eles había algúns gregos que subían para adorar na festa:

21 O mesmo chegou a Filipe, que era de Betsaida de Galilea, e pediulle, dicíndolle: Señor, queremos ver a Xesús.

22 Filipe vén e díxollo a Andrés; e Andrés e Filipe cóntanllo a Xesús.

23 E respondeulles Xesús, dicindo: **Chegou a hora en que o Fillo do Home sexa glorificado.**

24 En verdade, en verdade dígovos: se o millo de trigo non cae na terra e morre, permanece só; pero se morre, dará moito froito.

25 O que ama a súa vida perderaa; e quen aborrece a súa vida neste mundo, conservaraa para a vida eterna.

26 Se alguén me serve, que me siga; e onde estou eu, alí estará tamén o meu servo: se alguén me serve, honrao meu Pai.

27 Agora a miña alma está turbada; e que vou dicir? Pai, sálvame desta hora, pero por iso vin a esta hora.

28 Pai, glorifica o teu nome. Entón chegou unha voz do ceo, que dicía: Eu o glorifiquei e volverei glorificalo.

29 Polo tanto, a xente que estaba alí e o escoitou, dixo que troía; outros dicían: "Un anxo faloulle".

30 Respondeu Xesús: -" **Esta voz non veu por min, senón por vós.**

31 Agora é o xuízo deste mundo: agora o príncipe deste mundo será expulsado.

32 E eu, se me levantasen da terra, atraerei a todos os homes a min.

33 Isto dixo, indicando de que morte debía morrer.

34 O pobo respondeulle: "Nós escoitamos pola lei que Cristo permanece para sempre; e ti como dis: "O Fillo do home debe ser levantado?" quen é este Fillo do Home?"

35 Entón Xesús díxolles: " **Aínda está a luz contigo. Anda mentres tes a luz, para que non che veñan as tebras, porque o que anda nas tebras non sabe a onde vai.**

36 Mentres teñades luz, creed na luz, para que sexades fillos da luz. Estas cousas falou Xesús, e marchou e escondeuse deles.

37 Pero aínda que fixera tantos milagres ante eles, non creron nel:

38 Para que se cumpra a palabra do profeta Isaías, que dixo: Señor, quen creou a nosa noticia? e a quen se lle revelou o brazo do Señor?

39 Por iso non podían crer, porque Isaías volveu dicir:

40 Cegoulles os ollos e endureceu o seu corazón; que non vexan cos ollos, nin entendan co corazón, nin se convertan, e eu os cure.

41 Isto dixo Isaías, cando viu a súa gloria e falou del.

42 Con todo, entre os principais gobernantes tamén moitos creron nel; pero por mor dos fariseos non o confesaron, para que non fosen expulsados da sinagoga.

43 Porque amaban máis a loanza dos homes que a loanza de Deus.

44 Xesús berrou e dixo: **O que cre en min, non cre en min, senón no que me enviou.**

45 E quen me ve, ve ao que me enviou.

46 Eu vin luz ao mundo, para que quen cre en min non permaneza nas tebras.

47 E se alguén escoita as miñas palabras e non cre, eu non o xulgo, porque non vin para xulgar o mundo, senón para salvalo.

48 O que me rexeita e non recibe as miñas palabras, ten quen o xulgue: a palabra que falei, o xulgará no último día.

49 Pois non falei de min mesmo; pero o Pai que me enviou, deume un mandamento, o que debería dicir e o que debería falar.

50 E sei que o seu mandamento é a vida eterna.

CAPÍTULO 13

1 Agora ben, antes da festa da Pascua, cando Xesús soubo que chegou a súa hora de marchar deste mundo ao Pai, amando aos seus que estaban no mundo, amounos ata o final.

2 E rematada a cea, o demo puxo agora no corazón a Xudas Iscariote, fillo de Simón, para entregalo;

3 Sabendo Xesús que o Pai dera todas as cousas nas súas mans, e que viña de Deus e ía a Deus;

4 Levantouse da cea e quitou as súas vestiduras; e colleu unha toalla e cinguiuse.

5 Despois derramou auga nunha cunca e comezou a lavar os pés dos discípulos e a limpalos coa toalla coa que estaba cinguido.

6 Entón chegou a Simón Pedro, e Pedro díxolle: Señor, lavasme os pés?

7 Xesús respondeulle: --**Non o sabes agora. pero ti saberás máis adiante.**

8 Pedro díxolle: Non me lavarás nunca os pés. Xesús respondeulle: **Se non te lavo, non tes parte comigo.**

9 Díxolle Simón Pedro: Señor, non só os meus pés, senón tamén as mans e a cabeza.

10 Díxolle Xesús: " **O que se lava non necesita senón lavar os seus pés, senón que está todo limpo; e vós estades limpos, pero non todos**".

11 Porque sabía quen o traizoaba; por iso dixo: Non todos estades limpos.

12 Entón, despois de lavarlles os pés, coller as súas vestimentas e sentar de novo, díxolles: " **Sabedes o que vos fixen?**

13 Chamádesme Mestre e Señor: e ben dis; pois así son eu.

14 Se, pois, eu, o teu Señor e Mestre, lavei os teus pés; vós tamén debedes lavar os pés uns aos outros.

15 Porque eu vos dei un exemplo para que fagades como eu fixen con vós.

16 En verdade, en verdade dígovos que o servo non é maior que o seu señor; nin o que é enviado é maior que o que o enviou.

17 Se sabedes estas cousas, felices sodes se as facedes.

18 Non falo de todos vós: sei a quen escollín, pero para que se cumpra a Escritura: O que come pan comigo alzou contra min o calcañar.

19 Agora dígovos antes de que veña, para que, cando aconteza, creades que eu son.

20 En verdade, en verdade dígovos: quen recibe a quen eu envío, recíbeme a min; e o que me recibe, recibe o que me enviou.

21 Cando Xesús dixera isto, turbouse no espírito e deu testemuño e dixo: **En verdade, en verdade dígovos que un de vós me traizoará.**

22 Entón os discípulos miráronse uns a outros, dubidando de quen falaba.

23 E estaba apoiado no seo de Xesús un dos seus discípulos, a quen Xesús amaba.

24 Por iso, Simón Pedro fíxolle acenos para que preguntase de quen falaba.

25 Entón, deitado sobre o peito de Xesús, díxolle: Señor, quen é?

26 Xesús respondeulle: "É aquel a quen lle darei unha sopa, cando o mollei". E despois de mollar a sopa, deulla a Xudas Iscariote, fillo de Simón.

27 E despois da sopa entrou nel Satanás. Entón Xesús díxolle: O que fas, fai axiña.

28 Ninguén que estaba á mesa sabía para que propósito lle falou isto.

29 Porque algúns deles pensaban, porque Xudas tiña a bolsa, que Xesús lle dixerá: Merca o que necesitamos para a festa. ou, que lle dea algo aos pobres.

30 Despois, despois de recibir a sopa, saíu enseguida e era de noite.

31 Xa que logo, cando saíu, dixo Xesús: " Agora é glorificado o Fillo do home e Deus é glorificado nel".

32 Se Deus é glorificado nel, Deus tamén o glorificará en si mesmo, e enseguida o glorificará.

33 Nenos, un pouco estou contigo. Buscaredesme, e como dixeran aos xudeus: Onde eu vou, non podedes vir; entón agora che digo.

34 Douvos un novo mandamento: que vos amédes uns a outros; como eu vos ameí, que tamén vos queredes uns a outros.

35 Por isto saberán todos os homes que sodes meus discípulos, se tedes amor uns para outros.

36 Simón Pedro díxolle: Señor, a onde vas? Xesús respondeulle: " A onde vou, agora non me podes seguir; pero ti seguirasme despois.

37 Pedro díxolle: Señor, por que non podo seguirte agora? Eu darei a miña vida por ti.

38 Xesús respondeulle: " Queres dar a túa vida por min? En verdade, en verdade, dígoche: O galo non cantará, ata que me negases tres veces.

CAPÍTULO 14

1 Non se turbe o voso corazón: credes en Deus, credes tamén en min.

2 Na casa de meu Pai hai moitas mansións: se non fose así, diríavos. Vou preparar un lugar para ti.

3 E se vou preparar un lugar para vós, volverei e recibirvos para min; para que onde estou eu, alí estades tamén vós.

4 E xa sabedes onde vou, e o camiño.

5 Díxolle Tomé: Señor, non sabemos a onde vas. e como podemos saber o camiño?

6 Díxolle Xesús: Eu son o camiño, a verdade e a vida. Ninguén chega ao Pai senón por min.

7 Se me coñecesas a min, tamén coñecerías ao meu Pai;

8 Filipe díxolle: Señor, móstranos o Pai e abunda.

9 Díxolle Xesús: Levo tanto tempo contigo e aínda non me coñeces, Felipe? quen me viu, viu ao Pai; e ti, pois, como dis: móstranos o Pai?

10 Non cres que eu estou no Pai e o Pai en min? as palabras que vos falo non as falo por min mesmo, senón que o Pai que habita en min, fai as obras.

11 Crédeme que estou no Pai e o Pai en min; ou crédeme por mor das mesmas obras.

12 En verdade, en verdade dígovos: quen cre en min, tamén fará as obras que eu fago; e fará obras maiores que estas; porque vou ao meu Pai.

13 E todo o que pidades no meu nome, farino, para que o Pai sexa glorificado no Fillo.

14 Se pides algo no meu nome, fareino.

15 Se me amas, garda os meus mandamentos.

16 E eu rogarei ao Pai, e el daravos outro Consolador, para que permaneza convosco para sempre;

17 Mesmo o Espírito da verdade; a quen o mundo non pode recibir, porque non o ve nin o coñece; pero vós o coñecedes; porque el habita contigo e estará en ti.

18 Non vos deixarei sen consolo: vou a vos.

19 Aínda un pouco, e o mundo xa non me verá; pero vós me vedes: porque eu vivo, vós tamén viviredes.

20 Nese día saberedes que eu estou no meu Pai, e vós en min, e eu en vós.

21 O que ten os meus mandamentos e os garda, é o que me ama;

22 Xudas díxolle, non Iscariote: Señor, como é que te manifestarás a nós e non ao mundo?

23 Xesús respondeulle: Se alguén me ama, gardará as miñas palabras.

24 O que non me ama non garda as miñas palabras, e a palabra que escoitades non é miña, senón do Pai que me enviou.

25 Estas cousas díxenvos, estando aínda presente convosco.

26 Pero o Consolador, que é o Espírito Santo, a quen o Pai enviará no meu nome, ensinaravos todas as cousas e lembraravos todas as cousas que vos dixeran.

27 Deixovos a paz, a miña paz douvos a vós: non vos dou como o mundo dá. Non se turbe o teu corazón, nin teña medo.

28 Xa oíches como vos dixeran: Voume e volto a vós. Se me amaredes, alegraríavos, porque dixeran: Vou ao Pai, porque o meu Pai é maior ca min.

29 E agora díxenvos antes de que aconteza, para que, cando aconteza, creades.

30 De aquí en diante non falarei moito contigo, porque vén o príncipe deste mundo e non ten nada en min.

31 Pero para que o mundo saiba que amo ao Pai; e como o Pai me deu mandamento, así o fago. Levántate, imos de aquí.

CAPÍTULO 15

1 Eu son a vide verdadeira, e o meu Pai é o labrador.

2 Toda póla en min que non dá froito quítaa; e toda póla que dá froito, límpiase para que dea máis froito.

3 Agora estades limpos pola palabra que vos falei.

4 Permanece en min, e eu en ti. Como a rama non pode dar froito por si mesma, se non permanece na vide; xa non podedes máis, se non permanecedes en min.

5 Eu son a vide, vós sodes os sarmentos: o que permanece en min e eu nel, dá moito froito, porque sen min non podedes facer nada.

6 Se un home non permanece en min, é arroxado como unha póla e seca; e os homes reúnenos e bótanos ao lume e queiman.

7 Se permanecedes en min e as miñas palabras permanecen en vós, pediredes o que queirades e farase con vós.

8 Nisto é glorificado o meu Pai, en que deades moito froito; así seredes os meus discípulos.

9 Como o Pai me amou, así vos ameí eu a vós: perseverade no meu amor.

10 Se gardades os meus mandamentos, permaneceredes no meu amor; así como gardei os mandamentos do meu Pai e permanezo no seu amor.
 11 Estas cousas díxenvos para que a miña alegría permaneza en vós e a vosa alegría sexa total.
 12 Este é o meu mandamento: que vos amedes uns a outros, como eu vos amei.
 13 Ninguén ten amor máis grande que este, que un home dea a súa vida polos seus amigos.
 14 Sodes meus amigos, se facedes o que vos mando.
 15 A partir de agora non vos chamo servos; pois o servo non sabe o que fai o seu señor, pero eu chameinos amigos; porque todas as cousas que oín do meu Pai díxenvos a coñecer.
 16 Non vós escollistes a min, senón que eu escollín a vós e ordeneivos para que vaiades e deades froito, e que o voso froito permaneza, para que todo o que lle pidades ao Pai no meu nome, el llo dea. .
 17 Isto mándovos: que vos amedes uns a outros.
 18 Se o mundo vos odia, sabedes que a min me odiou antes que vós.
 19 Se vós foses do mundo, o mundo amaría o seu; pero porque non sodes do mundo, senón que eu vos escollín do mundo, o mundo vos odia.
 20 Lembra de a palabra que vos dixen: O servo non é maior que o seu señor. Se me perseguiron, tamén te perseguirán a ti; se cumpriron o meu dito, tamén manterán o teu.
 21 Pero todas estas cousas faranvos por amor do meu nome, porque non coñecen ao que me enviou.
 22 Se eu non viñese e non lles falase, eles non terían pecado, pero agora non teñen manto para o seu pecado.
 23 O que me odia tamén odia o meu Pai.
 24 Se eu non fixera entre eles as obras que ningún outro fixo, non terían pecado; pero agora víronse e odiaron tanto a min como ao meu Pai.
 25 Pero isto sucede para que se cumpra a palabra escrita na súa lei: Aborrecíronme sen causa.
 26 Pero cando veña o Consolador, a quen vos enviarei do Pai, o Espírito da verdade, que procede do Pai, el dará testemuño de min:
 27 E vós tamén daredes testemuño, porque estiveches comigo dende o principio.

CAPÍTULO 16

1 Estas cousas díxenvos para que non vos ofendas.
 2 Botaránvos das sinagogas: si, chega o momento en que quen vos mate pensará que está a servir a Deus.
 3 E estas cousas faranvos con vós, porque non coñeceron ao Pai nin a min.
 4 Pero estas cousas díxenvos para que, cando chegue o momento, recordades que vos falei delas. E estas cousas non che dixen ao principio, porque estaba contigo.
 5 Pero agora vou cara ao que me enviou; e ningún de vós me pregunta: Onde vas?
 6 Pero porque vos dixen estas cousas, a tristeza encheu o voso corazón.
 7 Non obstante, dígovos a verdade; É conveniente que me vaia, porque se non me vou, non virá a vós o Consolador; pero se me vou, mandareino a vós.
 8 E cando veña, reprenderá o mundo do pecado, da xustiza e do xuízo:

9 De pecado, porque non cren en min;
 10 De xustiza, porque vou ao meu Pai e xa non me ves;
 11 De xuízo, porque o príncipe deste mundo é xulgado.
 12 Aínda teño moitas cousas que dicirvos, pero agora non as podeades soportar.
 13 Con todo, cando veña el, o Espírito da verdade, guiaravos a toda a verdade, porque non falará por si mesmo; pero todo o que escoite, falará, e indicarávos as cousas que virán.
 14 El me glorificará, porque recibirá dos meus e amosaráchelo.
 15 Todas as cousas que ten o Pai son miñas; por iso díxenlle que tomará das miñas e que cho mostrará.
 16 Un pouco, e non me veredes; e outra vez, un pouco, e me veredes, porque vou ao Pai.
 17 Entón dixeron entre si algúns dos seus discípulos: Que é isto que nos di: "Un pouco e non me veredes; e outra vez, un pouco e me veredes; Pai?"
 18 Eles dixeron, pois, que é isto que di: Un pouco? non podemos dicir o que di.
 19 Xa sabía Xesús que querían preguntarlle, e díxolles: "Preguntádesvos entre vós o que dixen: Un pouco e non me veredes; e outra vez, un pouco e me veredes". ?
 20 En verdade, en verdade dígovos que choraredes e choraredes, pero o mundo alegrarase, e estaredes tristes, pero a vosa tristeza converterase en alegría.
 21 Unha muller cando está de parto ten dor, porque a súa hora chegou; pero en canto nace o neno, xa non se lembra da angustia, pola alegría de que un home naceu no mundo.
 22 E agora tedes tristeza, pero volverei a vovos, e o voso corazón alegrarase, e ninguén vos quitará a vosa alegría.
 23 E nese día non me preguntaredes nada. En verdade, en verdade dígovos que todo o que pidades ao Pai no meu nome, el darao.
 24 Ata agora non pediches nada no meu nome: pedide, e recibiredes, para que a vosa alegría sexa plena.
 25 Estas cousas díxenvos en proverbios: pero chega o momento en que xa non vos falarei en proverbios, senón que vos mostrarei claramente do Pai.
 26 Naquel día pediredes no meu nome, e non vos digo que lle rogarei ao Pai por vós:
 27 Porque o mesmo Pai vos ama, porque me amaches e crestes que saín de Deus.
 28 Saín do Pai, e vin ao mundo; de novo, deixo o mundo e vou ao Pai.

29 Os seus discípulos díxeronlle: "Velaí, agora falas claramente e non dis ningún proverbio".
 30 Agora estamos seguros de que sabes todas as cousas e non necesitas que ninguén che pregunte: por iso cremos que saíches de Deus.
 31 Xesús respondeulles: "Agora credes?"
 32 Velaquí, chega a hora, si, xa chegou, en que seredes espallados, cada un para o seu, e me deixaredes só, e aínda así non estou só, porque o Pai está comigo.
 33 Estas cousas díxenvos para que teñades paz en min. No mundo teredes tribulación, pero ánimo; superei o mundo.

CAPÍTULO 17

1 Estas palabras falou Xesús, e levantou os ollos ao ceo e dixo: "Pai, a hora chegou; glorifica o teu Fillo, para que tamén te glorifique o teu Fillo:

2 Como lle deches poder sobre toda carne, para que dea vida eterna a cantos lle deches.
 3 E esta é a vida eterna: que che coñezan a ti, o único Deus verdadeiro, e a Xesús Cristo, a quen ti enviaches.
 4 Gloríficote na terra: rematei a obra que me deches.
 5 E agora, Pai, glóriame contigo mesmo coa gloria que tiveron antes de que o mundo fose.
 6 Manifestei o teu nome aos homes que me deches do mundo: teus eran e ti deches a min; e cumpriron a túa palabra.
 7 Agora saben que todo o que me deches é de ti.
 8 Porque eu lles dei as palabras que ti me deches; e recibíronos e souberon con certeza que saín de ti, e creron que ti me enviaches.
 9 Rezo por eles: non rezo polo mundo, senón polos que ti me deches; pois son teus.
 10 E todos os meus son teus, e os teus son meus; e eu son glorificado neles.
 11 E agora xa non estou no mundo, pero estes están no mundo, e veño a ti. Pai Santo, garda polo teu nome os que me deches, para que sexan un, como nós.
 12 Mentres estiveron con eles no mundo, gardeinos no teu nome: os que me deches gardeinos, e ningún deles se perdeu, senón o fillo da perdición; para que se cumpra a escritura.
 13 E agora veño a ti; e estas cousas falo no mundo, para que teñan a miña alegría cumprida en si mesmos.
 14 Deille a túa palabra; e o mundo odiounos, porque non son do mundo, como eu non son do mundo.
 15 Non pido que os saques do mundo, senón que os gardas do mal.
 16 Eles non son do mundo, como eu non son do mundo.
 17 Santificaos pola túa verdade: a túa palabra é verdade.
 18 Como ti me enviaches ao mundo, así tamén os enviei eu a eles.
 19 E por causa deles santifico a min mesmo, para que tamén eles sexan santificados pola verdade.
 20 Nin eu rezo só por estes, senón tamén por aqueles que cren en min pola súa palabra;
 21 Para que todos sexan un; como ti, Pai, estás en min e eu en ti, para que eles tamén sexan un en nós: para que o mundo crea que ti me enviaches.
 22 E a gloria que me deches eu deille; para que sexan un, igual que nós somos un:
 23 Eu neles, e ti en min, para que sexan perfectos nun só; e para que o mundo saiba que ti me enviaches e que os amaches como ti me amaches a min.
 24 Pai, quero que tamén os que ti me deches, estean comigo onde estou; para que vexan a miña gloria, que ti me deches, porque me amaches antes da fundación do mundo.
 25 Oh Pai xusto, o mundo non te coñeceu, pero eu te coñecín, e estes souberon que ti me enviaches.
 26 E declareilles o teu nome e declarareino, para que o amor co que me amaches estea neles, e eu neles.

CAPÍTULO 18

1 Cando Xesús dixera estas palabras, saíu cos seus discípulos polo río Cedrón, onde había un xardín, no que entrou el e os seus discípulos.
 2 Tamén Xudas, que o traizoaba, coñecía o lugar, porque Xesús ía moitas veces alí cos seus discípulos.

3 Xudas, despois de recibir unha banda de homes e oficiais dos sumos sacerdotes e dos fariseos, chegou alí con lanternas, fachos e armas.
 4 Xa que logo Xesús, sabendo todo o que lle había de acontecer, saíu e díxolles: **A quen buscadeis?**
 5 Respondéronlle: Xesús de Nazaret. Xesús díxolles: **Eu son.** E tamén Xudas, que o traizoou, estivo con eles.
 6 Entón, logo que lles dixo: "Eu son el", retrocedéronse e caeron ao chan.
 7 Entón volveu preguntarllles: **A quen buscadeis?** E eles dixeron: Xesús de Nazaret.
 8 Xesús respondeulle: " **Díxenvos que eu son el. Por iso, se me buscadeis, deixade que estes vaian.**
 9 Para que se cumprise o dito que el dixo: **Dos que me deches, eu non perdín ningún.**
 10 Entón Simón Pedro, que tiña unha espada, sacouno, e bateu ao servo do sumo sacerdote e cortoulle a orella dereita. O criado chamábase Malco.
 11 Entón Xesús díxolle a Pedro: -" **Mete a túa espada na vaíña. Non o vou beber a copa que me deu o meu Pai?**
 12 Entón a banda, o capitán e os oficiais dos xudeus colleron a Xesús e atárono.
 13 E levouno primeiro a Anás; pois era sogro de Caifás, que era o sumo sacerdote ese mesmo ano.
 14 E Caifás foi o que aconsellou aos xudeus que era conveniente que morrese un só home polo pobo.
 15 E Simón Pedro seguiu a Xesús, e tamén outro discípulo: aquel discípulo era coñecido do sumo sacerdote e entrou con Xesús no palacio do sumo sacerdote.
 16 Pero Pedro quedou fóra á porta. Entón saíu o outro discípulo, que era coñecido do sumo sacerdote, falou coa que gardaba a porta e fixo entrar a Pedro.
 17 Entón díxolle a moza que gardaba a porta a Pedro: "Non es ti tamén un dos discípulos deste home? El di: non o son.
 18 E os servos e os oficiais estaban alí parados, que fixeran un lume de carbóns; porque facía frío, e quentáronse, e Pedro quedou con eles e quentouse.
 19 O sumo sacerdote preguntoulle entón a Xesús polos seus discípulos e pola súa doutrina.
 20 Xesús respondeulle: " **Falei abertamente ao mundo; Sempre ensinei na sinagoga e no templo, onde sempre acuden os xudeus; e en segredo non dixen nada.**
 21 Por que me preguntas? pregunta aos que me escoitaron o que lles dixen: **velaquí, eles saben o que dixen.**
 22 E cando falou isto, un dos oficiais que estaban alí, golpeou a Xesús coa palma da man, dicindo: "Así respondes ao sumo sacerdote?
 23 Xesús respondeulle: " **Se dixen mal, testemuña o mal; pero se está ben, por que me feriches?**
 24 Anás mandouno atado ao sumo sacerdote Caifás.
 25 E Simón Pedro púxose en pé e quentouse. Eles díxéronlle, pois, non es ti tamén un dos seus discípulos? El negouno e dixo: Non o son.
 26 Un dos servos do sumo sacerdote, que era o seu parente ao que Pedro lle cortou a orella, díxolle: "Non te vin con el no xardín?
 27 Entón Pedro volveu negar: e enseguida cantou o galo.
 28 Entón levaron a Xesús dende Caifás ata o salón de xuízo: e era cedo; e eles mesmos non entraron no tribunal, para que non fosen contaminados; senón para que comesen a Pascua.

29 Pilato saíu entón cara a eles e díxolles: "¿Que acusación presentades contra este home?"

30 Eles respondéronlle: "Se non fose un malfeitor, non o entregaríamos."

31 Entón díxolles Pilato: "Colédeo e xulgade segundo a vosa lei". Os xudeus díxéronlle: "Non nos é lícito matar a ningún."

32 Para que se cumprise a palabra de Xesús, que dixo, indicando de que morte debía morrer.

33 Entón Pilato entrou de novo no tribunal, chamou a Xesús e díxolle: "Es ti o rei dos xudeus?"

34 Xesús respondeulle: **--Dis isto por ti mesmo, ou dixéroncho outros de min?**

35 Pilato respondeu: **--¿Son eu xudeu? A túa propia nación e os sumos sacerdotes entregáronte a min: que fixeches?**

36 Xesús respondeulle: **" O meu reino non é deste mundo; se o meu reino fose deste mundo, os meus servos loitarían para que non fose entregado aos xudeus; pero agora o meu reino non é de aquí".**

37 Pilato díxolle, pois, ti es un rei? Xesús respondeulle: **Ti dis que eu son un rei. Para iso nacín, e por iso vin ao mundo, para dar testemuño da verdade. Todo o que é da verdade escoita a miña voz.**

38 Pilato díxolle: Que é a verdade? E dito isto, saíu outra vez aos xudeus e díxolles: Non lle atopo ningunha culpa.

39 Pero vós tedes costume de que vos solte un na Pascua: queredes pois que vos solte o rei dos xudeus?

40 Entón todos clamaron de novo, dicindo: Non este, senón Barrabás. Agora Barrabás era un ladrón.

CAPÍTULO 19

1 Entón Pilato colleu a Xesús e azoutouno.

2 E os soldados chaparon unha coroa de espiños, puxéronlla na cabeza e puxéronlle unha túnica de púrpura.

3 E dixo: "Salve, rei dos xudeus! e batérono coas mans.

4 Pilato saíu de novo e díxolles: "Velaí, o traio para fóra, para que saibades que non lle atopo ningunha culpa".

5 Entón saíu Xesús, que levaba a coroa de espiños e o manto roxo. E díxolles Pilato: Velaquí o home.

6 Cando o viron os sumos sacerdotes e os oficiais, gritaron, dicindo: Crucifícao, crucifícao. Díxolles Pilato: Tomade e crucifícao, porque non lle atopo ningunha culpa.

7 Respondéronlle os xudeus: "Temos unha lei, e pola nosa lei debe morrer, porque se fixo Fillo de Deus".

8 Cando Pilato escoitou aquela palabra, tivo máis medo;

9 E volveu entrar no tribunal e díxolle a Xesús: De onde es? Pero Xesús non lle deu resposta.

10 Pilatos díxolle: "Non me falas? ¿Non sabes que teño poder para crucificarte e que teño poder para soltarte?"

11 Xesús respondeulle: **" Non poderías ter ningún poder contra min, se non che fose dado dende arriba; polo tanto, quen me entregou a ti, ten un pecado maior.**

12 E desde entón Pilato procurou liberalo, pero os xudeus gritaron, dicindo: Se deixas ir a este, non es amigo de César; quen se fai rei fala contra César.

13 Polo que Pilato, ao oír aquela palabra, fixo saír a Xesús e sentou no tribunal nun lugar que se chama o pavimento, pero en hebreo Gabata.

14 E era a preparación da Pascua, cara á hora sexta.

15 Pero eles gritaron: Fórao, fórao, crucifícao. Pilato díxolles: ¿Debo crucificar ao voso Rei? Os sumos sacerdotes responderon: Non temos rei senón César.

16 Entón entregouno a eles para que o crucificasen. E colleron a Xesús e levárono.

17 E levando a cruz saíu a un lugar chamado lugar da caveira, que se chama en hebreo Gólgota.

18 Onde o crucificaron, e outros dous con el, a cada lado, e Xesús no medio.

19 E Pilato escribiu un título e púxoo na cruz. E o escrito era: XESÚS DE NAZARET O REI DOS XUDEUIS.

20 Este título líase entón moitos xudeus: porque o lugar onde foi crucificado Xesús estaba preto da cidade, e estaba escrito en hebreo, grego e latín.

21 Entón os sumos sacerdotes dos xudeus díxéronlle a Pilato: "Non escribas: "O rei dos xudeus". pero que dixo: Eu son o rei dos xudeus.

22 Pilato respondeu: "O que escribín escribín.

23 Entón os soldados, cando crucificaron a Xesús, colleron os seus vestidos e fixeron catro partes, a cada soldado unha parte; e tamén o seu abrigo: agora o abrigo estaba sen costura, tecido dende arriba por todas partes.

24 Dixeron, pois, entre si: "Non o desgaguemos, senón que botemos a sorte a quen lle corresponderá, para que se cumpra a Escritura que di: Repartiron entre eles os meus vestidos e tiraron a sorte a miña vestidura". Por iso fixeron estas cousas os soldados.

25 Estaban xunto á cruz de Xesús a súa nai e a irmá da súa nai, María, muller de Cleofás, e María Magdalena.

26 Cando Xesús viu á súa nai e ao discípulo que el amaba que estaba de pé, díxolle á súa nai: **" Muller, velaquí o teu fillo!**

27 Entón díxolle ao discípulo: **Velaquí a túa nai.** E desde aquela hora levouna aquel discípulo á súa casa.

28 Despois diso, Xesús, sabendo que xa se cumpriron todas as cousas, para que se cumpra a Escritura, dixo: **Teño sede.**

29 E puxéronse unha vasija chea de vinagre, e encheron de vinagre unha esponxa, puxérona sobre hisopo e levárona á boca.

30 Xa que logo, cando Xesús recibiu o vinagre, dixo: **" Compatado está;** e inclinou a cabeza e abandonou o espírito".

31 Polo tanto, os xudeus, porque era a preparación para que os corpos non quedaran na cruz o sábado (porque aquel sábado era un día alto), rogáronlle a Pilato que lles rompesen as pernas e que quitado.

32 Entón viñeron os soldados e romperon as pernas do primeiro e do outro que foi crucificado con el.

33 Pero cando chegaron a Xesús, e viron que xa estaba morto, non lle romperon as pernas.

34 Pero un dos soldados atravesoulle o costado cunha lanza e enseguida saíu sangue e auga.

35 E o que o viu deu testemuño, e o seu testimonio é verdadeiro: e sabe que di verdadeiro, para que credes.

36 Porque estas cousas foron feitas para que se cumprise a Escritura: Non lle romperá ningún óso.

37 E outra vez outra escritura di: Mirarán a aquel a quen traspasaron.

38 Despois disto, Xosé de Arimatea, sendo discípulo de Xesús, pero en segredo por medo dos xudeus, rogou a Pilato que lle quitase o corpo de Xesús, e Pilato deulle permiso. El veu, pois, e colleu o corpo de Xesús.

39 E chegou tamén Nicodemo, que primeiro veu a Xesús pola noite e trouxo unha mestura de mirra e áloe, duns cen libras de peso.

40 Entón colleron o corpo de Xesús e enrolárono en roupa de liño cos aromas, como son os xudeus para enterrar.

41 E no lugar onde foi crucificado había un xardín; e no xardín un novo sepulcro, no que aínda nunca se puxo home.

42 Polo tanto, alí deitaron a Xesús por mor do día de preparación dos xudeus; pois o sepulcro estaba preto.

CAPÍTULO 20

1 O primeiro día da semana, María Magdalena chegou de madrugada, cando aínda estaba escuro, ao sepulcro, e viu a pedra quitada do sepulcro.

2 Entón ela correu a ver a Simón Pedro e ao outro discípulo, a quen Xesús amaba, e díxolles: "Quitaron o Señor do sepulcro e non sabemos onde o puxeron".

3 Saíron, pois, Pedro e o outro discípulo, e chegaron ao sepulcro.

4Corrían os dous xuntos, e o outro discípulo foi máis que Pedro e chegou primeiro ao sepulcro.

5 E agachándose, mirando para dentro, viu os lenzos deitados; aínda non entrou.

6Entón chegou Simón Pedro seguindo e entrou no sepulcro, e viu deitados os lenzos.

7 E o pano que tiña arredor da cabeza, non deitado coa roupa de liño, senón envolto nun lugar separado.

8Entón entrou tamén o outro discípulo, que chegou primeiro ao sepulcro, e viu e creu.

9 Pois aínda non sabían a Escritura, que tiña que resucitar de entre os mortos.

10 Entón os discípulos volveron á súa casa.

11Mais María quedou fóra no sepulcro chorando;

12 E viu dous anxos vestidos de branco sentados, un á cabeza e o outro aos pés, onde xacía o corpo de Xesús.

13 E eles dinlle: Muller, por que choras? Ela díxolles: "Porque levaron ao meu Señor e non sei onde o puxeron".

14 E dito isto, volveuse e viu a Xesús de pé, e non sabía que era Xesús.

15 Díxolle Xesús: **Muller, por que choras? a quen buscas?** Ela, crendo que era o xardineiro, díxolle: Señor, se o levaches de aquí, dime onde o puxeches e levareino.

16 Xesús díxolle: **María.** Ela volveuse e díxolle: Rabboni; é dicir, Mestre.

17 Díxolle Xesús: **Non me toques. porque aínda non subín ao meu Pai, pero vai aos meus irmáns e dilles: Subo ao meu Pai e ao voso Pai; e ao meu Deus e ao teu Deus.**

18 María Magdalena veu e díxolles aos discípulos que vira ao Señor e que el lle falou estas cousas.

19 Entón, o mesmo día pola noite, sendo o primeiro día da semana, cando estaban pechadas as portas onde estaban reunidos os discípulos por medo dos xudeus, chegou Xesús e púxose no medio e díxolles: **Paz con vós.**

20 E dito isto, mostroulles as mans e o costado. Entón os discípulos alegráronse cando viron ao Señor.

21 Entón Xesús díxolles de novo: **" A paz estea con vós; como o meu Pai me enviou a min, así vos envío eu.**

22 E dito isto, soplo sobre eles e díxolles: **" Recibid o Espírito Santo.**

23 A quen lle perdones os pecados, serán perdonados; e os pecados a quen lle gardedes, quedaron retidos.

24 Pero Tomé, un dos doce, chamado Dídimos, non estaba con eles cando chegou Xesús.

25 Os outros discípulos díxéronlle: "Vimos ao Señor". Pero el díxolles: Se non vexo nas súas mans a pegada dos cravos, non meto o meu dedo na pegada dos cravos e non lle meta a man no costado, non creerei.

26 E ao cabo de oito días, os seus discípulos estaban de novo dentro e Tomás con eles. Entón veu Xesús, as portas pechadas, púxose no medio e díxolle: **" Paz a vós".**

27 Entón díxolle a Tomé: **" Trae aquí o teu dedo e mira as miñas mans; e tende aquí a túa man e méteo no meu costado: e non sexas infiel, senón crente.**

28 E Tomé respondeulle e díxolle: Meu Señor e meu Deus.

29 Díxolle Xesús: **" Tomás, porque me viches, creches; benaventurados os que non viron e creron".**

30 E moitos outros sinais verdadeiramente fixo Xesús na presenza dos seus discípulos, que non están escritos neste libro:

31 Pero estes están escritos para que creades que Xesús é o Cristo, o Fillo de Deus; e para que, crendo, teñades vida polo seu nome.

CAPÍTULO 21

1 Despois disto, Xesús mostrouse de novo aos discípulos no mar de Tiberíades; e por iso mostrou el mesmo.

2 Estaban xuntos Simón Pedro, Tomé chamado Dídimos, Natanael de Caná de Galilea, e os fillos de Zebedeo e outros dous discípulos seus.

3 Díxolles Simón Pedro: Vou pescar. Eles dinlle: Tamén nós imos contigo. Saíron e entraron inmediatamente nun barco; e aquela noite non colleron nada.

4 Pero cando chegou a mañá, Xesús quedou na beira, pero os discípulos non sabían que era Xesús.

5 Entón Xesús díxolles: **Fillos, tedes algunha comida?** Eles respondéronlle: Non.

6 E díxolles: **Botade a rede á dereita do barco e atoparedes.** Botaron polo tanto, e agora non eran quen de debuxalo pola multitude de peixes.

7 Por iso, aquel discípulo a quen Xesús amaba díxolle a Pedro: "É o Señor". Cando Simón Pedro oíu que era o Señor, ciñoulle a túnica de pescador (porque estaba espido) e botouse ao mar.

8 E os outros discípulos viñeron nunha barquiña; (pois non estaban lonxe da terra, senón como douscentos cóbados), arrastrando a rede con peixes.

9 Entón, cando chegaron á terra, viron alí un lume de carbóns e peixe posto sobre el e pan.

10 Díxolles Xesús: **Traede dos peixes que agora pescastes.**

11 Simón Pedro subiu e sacou a rede a terra chea de cento cincuenta e tres peixes grandes;

12 Díxolles Xesús: **Vende cenar.** E ningún dos discípulos se atreveu a preguntarlle: Quen es ti? sabendo que era o Señor.

13 Entón veu Xesús, colle pan e dálles, e peixe igualmente.

14 Esta é a terceira vez que Xesús se mostra aos seus discípulos, despois de que resucitou de entre os mortos.

15 Entón, cando cearon, díxolle Xesús a Simón Pedro: **Simón, fillo de Xonás, queresme máis que estes?** El díxolle: Si, Señor; ti sabes que te quero. El díxolle: **Apacenta os meus cordeiros.**

16 Díxolle outra vez por segunda vez: **Simón, fillo de Xonás, ¿me queres?** El díxolle: Si, Señor; ti sabes que te quero. El díxolle: **Apacenta as miñas ovellas.**

17 El díxolle por terceira vez: **Simón, fillo de Xonás, ¿me queres?** Pedro entristecía-se porque lle dixo por terceira vez: ¿Quéresme? E díxolle: Señor, ti sabes todas as cousas; ti sabes que te quero. Xesús díxolle: **Apacenta as miñas ovellas.**

18 En verdade, en verdade, dígoche: cando eras novo, cinguiches e andabas por onde querías; non o faría.

19 Isto dixo, indicando con que morte glorificaría a Deus. E despois de falar isto, díxolle: **Sígueme.**

20 Entón Pedro, voltando, viu que seguía o discípulo a quen Xesús amaba; que tamén se apoiaba no seu peito na cea, e dixo: Señor, cal é o que te traízoa?

21 Ao velo Pedro, díxolle a Xesús: Señor, e que fará este home?

22 Díxolle Xesús: " **Se quero que se quede ata que eu veña, que che pasa? sígueme.**

23 Entón foi este dito entre os irmáns: que aquel discípulo non morrera; pero Xesús non lle dixo: "Non morrerá". pero, **se quero que se demore ata que eu veña, que che pasa?**

24 Este é o discípulo que testemuña destas cousas e escribiu estas cousas, e sabemos que o seu testemuño é verdadeiro.

25 E tamén hai moitas outras cousas que fixo Xesús, que, se fosen escritas cada un, supoño que nin o mundo mesmo podería conter os libros que deberían escribirse. Amén.

Feitos dos Apóstolos

CAPÍTULO 1

1 O primeiro tratado fixen, Teófilo, todo o que Xesús comezou a facer e a ensinar,

2 Ata o día en que foi levantado, despois de que por medio do Espírito Santo dera mandamentos aos apóstolos que elixira:

3A quen tamén se mostrou vivo despois da súa paixón mediante moitas probas infalibles, sendo visto deles corenta días e falando das cousas relativas ao reino de Deus:

4 E, reunidos con eles, mandoulles que non se afastasen de Xerusalén, **senón que agardasen a promesa do Pai, que, di, escoitaches de min.**

5 Porque Xoán verdadeiramente bautizou con auga; pero seredes bautizados co Espírito Santo dentro de poucos días.

6 Cando se xuntaron, preguntáronlle: "Señor, restaurarás neste momento o reino de Israel?"

7 E díxolles: **Non vos corresponde saber os tempos nin as estacións que o Pai puxo no seu propio poder.**

8 Pero recibiredes poder, despois de que o Espírito Santo veña sobre vós, e seredes testemuñas comigo tanto en Xerusalén, como en toda Xudea, en Samaria e ata o extremo da terra.

9 E cando falou estas cousas, mentres eles viron, foi levantado; e unha nube recibíuno fóra da súa vista.

10 E mentres miraban fixamente cara ao ceo mentres el subía, velaquí, dous homes estaban xunto a eles vestidos de branco;

11 Os cales tamén dixeron: Homes de Galilea, por que estades mirando para o ceo? este mesmo Xesús, que foi levado de vós ao ceo, virá do mesmo xeito que o vistedes ir ao ceo.

12 Entón volveron a Xerusalén dende o monte chamado das Olivas, que é de Xerusalén unha viaxe de sábado.

13 E cando entraron, subiron a un aposento alto, onde vivían Pedro, Santiago, Xoán, Andrés, Filipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Santiago, fillo de Alfeo, e Simón Zelotes. e Xudas, irmán de Santiago.

14 Todos estes continuaban unidos na oración e súplica, coas mulleres, con María, a nai de Xesús, e cos seus irmáns.

15 E naqueles días ergueuse Pedro no medio dos discípulos e dixo: (O número de nomes xuntos era de cento vinte).

16 Homes e irmáns, esta Escritura debeu ser cumprida, que o Espírito Santo por boca de David falou antes sobre Xudas, que foi o guía dos que levaron a Xesús.

17 Porque estaba contado connosco e obtivo parte deste ministerio.

18 Este home comprou un campo coa recompensa da iniquidade; e caendo de cabeza, esnaquizou no medio, e todas as súas entrañas brotaron.

19 E era coñecido por todos os habitantes de Xerusalén; de xeito que ese campo se chama na súa lingua propia, Acelama, é dicir, O campo do sangue.

20 Porque está escrito no libro dos Salmos: Que a súa morada sexa desolada e ninguén habite nela; e o seu bispado que outro tome.

21 Por iso destes homes que acompañaron connosco todo o tempo que o Señor Xesús entrou e saíu entre nós,

22 A partir do bautismo de Xoán, ata o mesmo día en que foi arrebatado de entre nós, hai que ser ordenado para que sexa testemuña connosco da súa resurrección.

23 E designaron dous, Xosé chamado Barsabas, que se chamaba Xusto, e Matías.

24 E oraron e dixeron: Ti, Señor, que coñeces o corazón de todos os homes, mostra se escolleches de entre estes dous.

25 Para que participe deste ministerio e apostolado, do que caeu Xudas por transgresión, para ir ao seu lugar.

26 E repartiron as súas sortes; e a sorte recaeu sobre Matías; e foi contado cos once apóstolos.

CAPÍTULO 2

1 E cando chegou o día de Pentecostés, estaban todos nun mesmo lugar.

2 E de súpeto veu desde o ceo un ruído coma de vento forte, e encheu toda a casa onde estaban sentados.

3 E apareceronlles unhas linguas feitas coma de lume, e asentouse sobre cada un deles.

4 E todos enchéronse do Espírito Santo e comezaron a falar noutras linguas, segundo o Espírito lles daba a palabra.

5 E moraban en Xerusalén xudeus, homes devotos, de todas as nacións de debaixo do ceo.

6 Cando isto se fixo ruído, a xente xuntábase e quedou confundida porque cada un os oía falar na súa lingua.

7 E todos quedaron abraizados e asombrados, dicíndose uns a outros: "Velaí, todos estes que falan non son galegos?"

8 E como escoitamos cada un na nosa lingua na que nacemos?

9 Partos, medos e elamitas, e os habitantes de Mesopotamia, Xudea e Capadocia, no Ponto e en Asia,

10 Frixia e Panfilia, en Exipto, e nas partes de Libia preto de Cirene, e forasteiros de Roma, xudeus e prosélitos,

11 Cretas e árabes, escoitamos falar nas nosas linguas as marabillosas obras de Deus.

12 E todos quedaron abraizados e dubidando, dicíndose uns a outros: Que quere dicir isto?

13 Outros mofándose dicían: Estes homes están cheos de viño novo.

14 Pero Pedro, ergueuse cos once, ergueu a voz e díxolles: Vós de Xudea e todos os que morades en Xerusalén, coñezades isto e escoitade as miñas palabras:

15 Pois estes non están borrachos, como pensades, xa que é a terceira hora do día.

16 Pero isto é o que falou o profeta Xoel;

17 E acontecerá que nos últimos días, di Deus, derramarei do meu Espírito sobre toda carne; e os teus fillos e as túas fillas profetizarán, e os teus mozos terán visións e os teus vellos soñarán soños. :

18 E sobre os meus servos e as miñas criadas derramarei naqueles días o meu Espírito; e profetizarán:

19 E farei marabillas no ceo arriba e sinais abaixo na terra; sangue, lume e vapor de fume:

20 O sol converterase en tebras e a lúa en sangue, antes de que veña ese día grande e notable do Señor:

21 E acontecerá que todo aquel que invoque o nome do Señor será salvo.

22 Vós homes de Israel, escoitade estas palabras; Xesús de Nazaret, un home aprobado por Deus entre vós por milagres, marabillas e sinais, que Deus fixo por el no medio de vós, como vós mesmos sabedes:

CAPÍTULO 3

23 A el, sendo liberado polo decidido consello e a prescencia de Deus, tomastes, e con mans malvadas crucificastes e matades:

24 A quen Deus resucitou, soltando as dores da morte, porque non era posible que fose retido por ela.

25 Pois David fala sobre el: "Vía sempre ao Señor diante da miña cara, porque está á miña dereita, para que non me conmove.

26 Por iso alegrouse o meu corazón e alegrouse a miña lingua; ademais a miña carne descansará na esperanza:

27 Porque non deixarás a miña alma no inferno, nin permitirás que o teu Santo vexa corrupción.

28 Fíxome coñecer os camiños da vida; farásme cheo de gozo co teu rostro.

29 Homes e irmáns, permíteme falarvos libremente do patriarca David, que está morto e enterrado, e o seu sepulcro está connosco ata hoxe.

30 Por iso, sendo un profeta, e sabendo que Deus lle xurou con xuramento que do froito dos seus lombos, segundo a carne, levaría a Cristo para sentar no seu trono;

31 El, ao ver isto antes, falou da resurrección de Cristo, que a súa alma non quedou no inferno, nin a súa carne viu corrupción.

32 Deus resucitou a este Xesús, do que todos somos testemuñas.

33 Polo tanto, sendo exaltado á dereita de Deus, e recibindo do Pai a promesa do Espírito Santo, derramou isto que agora ves e escoitades.

34 Porque David non subiu ao ceo, senón que di: "Díxolle o Señor ao meu Señor: Senta á miña dereita.

35 Ata que faga dos teus inimigos o teu estrado.

36 Polo tanto, saiba con certeza toda a casa de Israel que Deus fixo Señor e Cristo a ese mesmo Xesús a quen vós crucificastes.

37 E cando oíron isto, quedaron nerviosos e díxéronlle a Pedro e ao resto dos apóstolos: "Irmáns, que imos facer?

38 Entón Pedro díxolles: "Arrepentídevos e bautícese cada un de vós no nome de Xesucristo para a remisión dos pecados, e recibiredes o don do Espírito Santo.

39 Porque a promesa é para vós, e para os vosos fillos e para todos os que están de lonxe, a cantos chame o Señor, noso Deus.

40 E con moitas outras palabras testificou e exhortou, dicindo: Salvade-vos desta xeración perversa.

41 Entón os que recibiron a súa palabra foron bautizados, e ese día engadíronlles unhas tres mil almas.

42 E continuaron firmes na doutrina dos apóstolos e na comunión, e no partimento do pan e nas oracións.

43 E o medo invadiu toda alma, e os apóstolos fixeron moitas marabillas e sinais.

44 E todos os que crían estaban xuntos e tiñan todas as cousas en común;

45 E venderon as súas posesións e bens, e repartiunos entre todos os homes, segundo a necesidade de cada un.

46 E eles, que continuaban todos os días unidos no templo, e partindo o pan de casa en casa, comían a súa comida con alegría e soidade de corazón.

47 Loando a Deus, e tendo graza con todo o pobo. E o Señor engadiu á igrexa todos os días os que deberían ser gardados.

1 Pedro e Xoán subiron xuntos ao templo á hora da oración, que era a hora novena.

2 E levaron un home coxo dende o ventre da súa nai, ao que cada día deitaban á porta do templo que se chama Fermoso, para pedir esmola aos que entraban no templo;

3 Quen, ao ver a Pedro e a Xoán a punto de entrar no templo, pediu unha esmola.

4 E Pedro, mirando nel con Xoán, dixo: Míranos.

5 E fixo caso deles, esperando recibir algo deles.

6 Entón Pedro dixo: "Non teño prata nin ouro; pero o que teño eu douche: no nome de Xesucristo de Nazaret levántate e camiña.

7 E colleuno pola man dereita e levantouno, e inmediatamente os seus pés e os seus nocellos cobraron forza.

8 E ergueuse de un salto e andou, e entrou con eles no templo, camiñando, saltando e louvando a Deus.

9 E todo o pobo o viu camiñar e louvar a Deus:

10 E souberon que era el quen estaba sentado para pedir esmola na Porta Fermosa do templo, e quedaron abraizados e abraizados polo que lle acontecera.

11 E mentres o coxo que foi curado suxeitaba a Pedro e a Xoán, toda a xente correu xunto a eles no pórtico que se chama de Salomón, moi asombrado.

12 E cando Pedro o viu, respondeulle ao pobo: "Homes de Israel, por que vos marabillas disto? ou por que nos mirades tan seriamente, coma se polo noso propio poder ou santidad fixemos camiñar a este home?

13 O Deus de Abraham, de Isaac e de Xacob, o Deus dos nosos pais, glorificou ao seu Fillo Xesús; a quen entregastes e negásteso diante de Pilato, cando estaba decidido a deixalo ir.

14 Pero vós negástes ao Santo e ao Xusto, e queredes que vos concedese un asasino;

15 E matou ao Príncipe da vida, a quen Deus resucitou de entre os mortos; do que somos testemuñas.

16 E o seu nome por medio da fe no seu nome fortaleceu a este home, a quen vedes e coñecedes: si, a fe que ten por el deulle esta perfecta solidez na presenza de todos vós.

17 E agora, irmáns, sei que por ignorancia o fixestes, como tamén o fixeron os vosos gobernantes.

18 Pero as cousas que Deus manifestara antes por boca de todos os seus profetas, que Cristo debía sufrir, así o cumpriu.

19 Arrepentídevos, pois, e convértete, para que os teus pecados sexan borrados, cando veñan os tempos de refresco da presenza do Señor;

20 E enviará a Xesucristo, que antes vos foi predicado:

21 A quen o ceo debe recibir ata os tempos da restitución de todas as cousas, que Deus falou por boca de todos os seus santos profetas desde o principio do mundo.

22 Porque Moisés díxolles verdadeiramente aos pais: "O Señor, o voso Deus, suscitarávos entre os vosos irmáns un profeta coma min; o escoitaredes en todo o que vos diga.

23 E acontecerá que toda alma que non oír a ese profeta será destruída de entre o pobo.

24 Si, e todos os profetas desde Samuel e os que seguen despois, cantos faliron, tamén anunciaron estes días.

25 Sodes fillos dos profetas e do pacto que Deus fixo cos nosos pais, dicindo a Abraham: "E na túa descendencia serán bendicidas todas as familias da terra".

26 A vós primeiro Deus, resucitando ao seu Fillo Xesús, enviouno para bendicirvos, afastando a cada un de vós das súas iniquidades.

CAPÍTULO 4

1 E mentres falaban co pobo, os sacerdotes, o xefe do templo e os saduceos atopáronse sobre eles.

2 Contristados porque ensinasen á xente e predicasen por medio de Xesús a resurrección de entre os mortos.

3 E puxéronlles as mans e puxéronos ata o día seguinte, porque xa era tarde.

4 Con todo, moitos dos que escoitaron a palabra creron; e o número dos homes era duns cinco mil.

5 E aconteceu que ao día seguinte, os seus gobernantes, anciáns e escribas,

6 E reuníronse en Xerusalén o sumo sacerdote Anás, e Caifás, e Xoán e Alexandre e todos os que eran da familia do sumo sacerdote.

7 E cando os puxeron no medio, preguntaron: Con que poder ou con que nome fixestes isto?

8Entón Pedro, cheo do Espírito Santo, díxolles: "Vos gobernantes do pobo e anciáns de Israel.

9 Se hoxe se nos examina da boa acción feita ao impotente, por que medios está sanado;

10 Saiban a todos vós e a todo o pobo de Israel que, polo nome de Xesucristo de Nazaret, a quen crucificades, a quen Deus resucitou de entre os mortos, este home está aquí sano diante de vós.

11 Esta é a pedra que vos canteiros desaproveitaron, que se converteu na cabeza da esquina.

12 Tampouco hai salvación en ningún outro, pois non hai outro nome debaixo do ceo que se dea entre os homes, polo que teñamos que ser salvados.

13 Agora ben, cando viron a ousadía de Pedro e Xoán, e decatáronse de que eran homes incultos e ignorantes, marabilláronse; e souberon deles que estiveran con Xesús.

14 E vendo o home que foi curado parado con eles, non puideron dicir nada contra iso.

15 Pero cando lles mandaron saír do concilio, discutiron entre eles:

16 Dicindo: ¿Que lles imos facer a estes homes? porque de feito un milagre notable foi feito por eles é evidente para todos os que moran en Xerusalén; e non podemos negalo.

17 Pero para que non se estenda máis entre o pobo, ameáremos con rigor, de que non falen a ninguén neste nome.

18 E chamáronlles e mandáronlles que non falasen nin ensinasen no nome de Xesús.

19 Pero Pedro e Xoán responderon e dixéronlles: Se é xusto ante Deus escoitarvos máis que a Deus, xulguede vós.

20 Porque non podemos menos que falar das cousas que vimos e oímos.

21 Entón, despois de que os ameazaron máis, soltáronos, sen atopar nada como castígalos, por mor do pobo, porque todos os homes glorificaron a Deus polo que foi feito.

22 Porque o home tiña máis de corenta anos, sobre o que se amosou este milagre de curación.

23 E sendo soltados, foron á súa propia compañía e informaron de todo o que lles dixeran os sumos sacerdotes e os anciáns.

24 E cando oíron isto, alzaron a voz a Deus unidos e dixeron: Señor, ti es Deus que fixeches o ceo, a terra e o mar e todo o que hai neles.

25 Quen dixo por boca do teu servo David: "¿Por que se enfadaron os xentís e o pobo imaxinaba cousas vanas?

26 Os reis da terra levantáronse, e os gobernantes xuntáronse contra o Señor e contra o seu Cristo.

27 Porque, en verdade, contra o teu santo fillo Xesús, a quen unxiches, reuníronse Herodes e Poncio Pilato, cos xentís e o pobo de Israel,

28 Pois facer todo o que a túa man e o teu consello decidiron antes.

29 E agora, Señor, mira as súas ameazas, e dálle aos teus servos que con toda ousadía falen a túa palabra.

30 Estendendo a túa man para curar; e que se fagan sinais e marabillas co nome do teu santo fillo Xesús.

31 E cando rezaron, o lugar onde estaban reunidos tremeuse; e todos estaban cheos do Espírito Santo, e falaron a palabra de Deus con ousadía.

32 E a multitude dos que crían eran dun só corazón e dunha soa alma; pero tiñan todas as cousas en común.

33 E con gran poder deron testemuña aos apóstolos da resurrección do Señor Xesús: e gran graza estaba sobre todos eles.

34Tampouco houbo entre eles quen faltou, pois todos os que posuían terras ou casas vendían e traían o prezo das cousas que se vendían,

35 E deixáronos aos pés dos apóstolos, e repartíuse a cada un segundo a necesidade.

36 E Xoses, que polos apóstolos se chamaba Bernabé (que significa, fillo de consolo), levita e do país de Chipre,

37Tiña terra, vendeuna, trouxo o diñeiro e púxo a aos pés dos apóstolos.

CAPÍTULO 5

1Pero un home chamado Ananías, coa súa muller Safira, venderon unha propiedade,

2 E gardou parte do prezo, sendo tamén a súa muller ao tanto, trouxo unha parte e púxo a aos pés dos apóstolos.

3 Pero Pedro dixo: Ananías, por que Satanás che encheu o teu corazón para mentirlle ao Espírito Santo e para reter parte do prezo da terra?

4 Mentres quedou, non era o teu? e despois de vendelo, non estaba no teu poder? por que concibiches esta cousa no teu corazón? non mentiches aos homes, senón a Deus.

5 E Ananías, ao oír estas palabras, caeu a terra e deu o espírito;

6 E levantáronse os mozos, ferírono, levárono e enterrárono.

7 E foi unhas tres horas despois, cando entrou a súa muller, sen saber o que estaba feito.

8 E Pedro respondeulle: Dime se vendeches a terra por tanto? E ela dixo: Si, por tanto.

9 Entón Pedro díxolle: Como é que puxécheste de acordo para tentar o Espírito do Señor? velaquí, os pés dos que enterraron o teu home están á porta e te sacarán.

10 Entón ela caeu inmediatamente aos seus pés e deu a fantasma; e os mozos entraron, atopárona morta e, levándoa fóra, enterrárona xunto ao seu marido.

11 E un gran temor sobre toda a igrexa e sobre todos os que oían estas cousas.

12 E polas mans dos apóstolos fixéronse moitos sinais e marabillas entre o pobo; (e estaban todos de acordo no pórtico de Salomón.

13 E dos demais ninguén se atrevía a unirse a eles, pero o pobo engrandeceunos.

14 E os crentes foron os máis engadidos ao Señor, multitude de homes e mulleres.)

15 De tal xeito que sacaron aos enfermos ás rúas e deitáronos en camas e diváns, para que, cando menos, a sombra de Pedro que pasase por alí puxese ensombrecer a algúns deles.

16 Tamén chegou a Xerusalén unha multitude das cidades dos arredores, traendo enfermos e aflixidos por espíritos impuros, e todos foron curados.

17Entón levantouse o sumo sacerdote e todos os que estaban con el (que é a secta dos saduceos) e encheronse de indignación.

18 E puxeron as mans sobre os apóstolos e meteunos no cárcere común.

19Pero o anxo do Señor abriu de noite as portas da prisión e sacounos e dixo:

20 Vai, ponte e fala no templo ao pobo todas as palabras desta vida.

21 E cando oíron isto, entraron no templo pola mañá cedo e ensinaron. Pero chegou o sumo sacerdote e os que estaban con el, convocaron o concilio e todo o senado dos fillos de Israel, e mandou á cadea para que os levasen.

22 Pero cando chegaron os oficiais e non os atoparon no cárcere, volveron e dixeron:

23 Dicindo: "A prisión verdadeiramente atopamos pechada con toda seguridade, e os gardas parados fóra diante das portas; pero cando abrimos, non atopamos ninguén dentro".

24 Cando o sumo sacerdote, o capitán do templo e os sumos sacerdotes escoitaron estas cousas, dubidaron de que chegaría isto.

25 Entón chegou un e díxolles: "Velaí, os homes que puxeche no cárcere están no templo e ensinan á xente.

26 Entón foi o capitán cos oficiais e levounos sen violencia, porque tiñan medo do pobo para que non fosen apedreados.

27 Cando os trouxeron, puxéronos diante do concilio, e o sumo sacerdote preguntoulles:

28 Dicindo: ¿Non vos mandamos de xeito rigoroso que non ensinásedes neste nome? e velaquí, encheches Xerusalén coa túa doutrina, e pretendes levar o sangue deste home sobre nós.

29Entón Pedro e os outros apóstolos responderon: "Debemos obedecer a Deus antes que aos homes".

30 O Deus dos nosos pais levantou a Xesús, a quen mataches e colgaches nunha árbore.

31 Deus exaltouno coa súa man dereita para que fose príncipe e salvador, para darlle o arrepentimento a Israel e o perdón dos pecados.

32 E nós somos as súas testemuñas destas cousas; e tamén o Espírito Santo, que Deus deu aos que lle obedecen.

33 Cando oíron iso, cortáronlles o corazón e aconselláronse para matalos.

34 Entón ergueuse alí un no concilio, un fariseo, chamado Gamaliel, doutor da lei, de renome entre todo o pobo, e mandou que os apóstolos fosen un pouco;

35 E díxolles: "Homes de Israel, mirade o que pensades facer con estes homes".

36 Porque antes destes días levantouse Teudas, presumindo de ser alguén; a quen uníronse un número de homes, uns catrocentos: quen foi asasinado; e todos, cantos lle obedecían, foron espallados e destruídos.

37 Despois deste home levantouse Xudas de Galilea nos días dos impostos, e atraeu a moita xente tras el; tamén el pereceu; e todos, ata cantos lle obedecían, foron dispersos.

38 E agora dígovos: Abstérate destes homes e deixalos en paz, porque se este consello ou esta obra é de homes, non será nada.

39 Pero se é de Deus, non o podedes derrubar; para que non vos atopedes aínda para loitar contra Deus.

40 E acordaron con el, e despois de chamar aos apóstolos e golpealos, mandaron que non falasen no nome de Xesús e soltáronos.

41 E saíron da presenza do concilio, alegados de que fosen considerados dignos de sufrir vergoña polo seu nome.

42 E cada día no templo e en cada casa non cesaban de ensinar e predicar a Xesucristo.

CAPÍTULO 6

1 E naqueles días, cando o número dos discípulos se multiplicou, xurdiu unha murmuración dos gregos contra os hebreos, porque as súas viúvas eran descoidadas no servizo diario.

2 Entón os doce chamaron á multitude dos discípulos, e dixeron: Non é razón que deixemos a palabra de Deus e sirvamos ás mesas.

3 Polo tanto, irmáns, buscade entre vós a sete homes de honra reputación, cheos do Espírito Santo e de sabedoría, a quen designemos este asunto.

4Pero nós entregáremonos continuamente á oración e ao ministerio da palabra.

5 E a palabra gustou a toda a multitude, e escolleron a Estevo, home cheo de fe e do Espírito Santo, a Filipe, a Prócoro, a Nicanor, a Timón, a Parmenas e a Nicolás, prosélito de Antioquía:

6 O que puxeron diante dos apóstolos, e despois de orar, puxéronlles as mans.

7 E a palabra de Deus aumentou; e multiplicouse moito o número dos discípulos en Xerusalén; e unha gran compañía de sacerdotes obedecían á fe.

8 E Estevo, cheo de fe e poder, fixo grandes prodixios e milagres entre o pobo.

9 Entón levantáronse algúns da sinagoga, que se chama a sinagoga dos libertinos, e de Cireneos, de Alexandrios e de Cilicia e de Asia, discutindo con Estevo.

10 E non foron capaces de resistir a sabedoría e o espírito cos que falaba.

11 Entón subornaron os homes que dicían: "Oímoslle falar palabras blasfemias contra Moisés e contra Deus".

12 E conmovéron o pobo, os anciáns e os escribas, e viñeron sobre el, colleuno e levárono para o concilio.

13 E estableceu testemuñas falsas que dixeran: Este home non deixa de falar blasfemias contra este lugar santo e contra a lei.

14 Porque oímoslle dicir que este Xesús de Nazaret destruíra este lugar e cambiará os costumes que Moisés nos deu.

15 E todos os que estaban sentados no concilio, mirándoo fixamente, viron o seu rostro coma o rostro dun anxo.

CAPÍTULO 7

1 Entón díxolle o sumo sacerdote: -¿Son así?

2 E dixo: Homes, irmáns e pais, escoitade; O Deus da gloria apareceu ao noso pai Abraham, cando estaba en Mesopotamia, antes de morar en Charrán,

3 E díxolle: Saia do teu país e da túa parentela e entra na terra que che mostrarei.

4 Entón saíu da terra dos caldeos e morou en Charrán, e de alí, cando morreu o seu pai, trasladouno a esta terra na que vostedes habitan agora.

5 E non lle deu ningunha herdanza nela, non, nin para poñer o seu pé: aínda que prometeu que llo daría en posesión e á súa descendencia despois del, cando aínda non tiña fillos. .

6 E Deus falou deste xeito: Que a súa descendencia moraría nunha terra estranxeira; e que os traía á escravitude e lles imploren catocentos anos.

7 E xulgarei á nación á que estarán escravos, dixo Deus, e despois saíran e serviránme neste lugar.

8 E deulle o pacto da circuncisión, e así Abraham xerou a Isaac, e circuncidiuno ao oitavo día; e Isaac xerou a Xacob; e Xacob enxendrou os doce patriarcas.

9 E os patriarcas, movidos pola envexa, venderon a Xosé a Exipto, pero Deus estaba con el.

10 E liberouno de todas as súas aflicións e deulle gracia e sabedoría ante os ollos do Faraón, rei de Exipto; e fíxoo gobernador de Exipto e de toda a súa casa.

11 Agora chegou unha escaseza en toda a terra de Exipto e de Canaán, e unha gran aflicción, e os nosos pais non atoparon sustento.

12 Pero cando Xacob soubo que había millo en Exipto, enviou primeiro os nosos pais.

13 E por segunda vez deuse a coñecer Xosé aos seus irmáns; e o parente de Xosé deuse a coñecer ao faraón.

14Entón mandou Xosé e chamou a seu pai Xacob e a toda a súa parentela, sesenta e quince almas.

15 Xacob baixou a Exipto e morreu, el e os nosos pais.

16 E foron trasladados a Siquem e depositados no sepulcro que Abraham comprou por unha cantidade de diñeiro dos fillos de Emmor, pai de Siquem.

17Pero cando se achegaba o tempo da promesa, que Deus lle xurou a Abraham, o pobo medrou e multiplicouse en Exipto.

18Ata que xurdiu outro rei que non coñecía a Xosé.

19 O mesmo tratou con astucia aos nosos parentes, e implorou o mal aos nosos pais, para que botasen fóra aos seus fillos pequenos, ata que non puidesen vivir.

20 Nese tempo Moisés naceu, era moi fermoso e criouse na casa de seu pai tres meses.

21 E cando foi expulsado, a filla do faraón levouno e alimentouno para o seu propio fillo.

22 E Moisés era erudito en toda a sabedoría dos exipcios, e era poderoso nas palabras e nos feitos.

23 E cando cumpriu corenta anos, veulle ao corazón visitar aos seus irmáns, os fillos de Israel.

24 E ao ver que un deles sufriu un mal, defendeuno e vingou ao oprimido, e bateu ao exipcio.

25 Porque supoñía que os seus irmáns entenderían como Deus os librária pola súa man, pero non entenderon.

26 E ao día seguinte mostrouse a eles mentres se pelexaban, e quixo reconciliarlos, dicindo: "Señores, sodes irmáns; por que vos mal uns a outros?"

27 Pero o que injustou o seu veciño botouno fóra, dicindo: Quen te fixo gobernante e xuíz sobre nós?

28 Queres matarme, como onte fíxeches co exipcio?

29 Entón Moisés fuxiu ante esta palabra e foi forasteiro na terra de Madián, onde xerou dous fillos.

30 E cando pasaron corenta anos, apareceu no deserto do monte Sina un anxo do Señor nunha chama de lume nun arbusto.

31 Cando Moisés o viu, quedou maravillado da vista; e cando se achegaba para vela, chegou a el a voz do Señor:

32 Dicindo: Eu son o Deus dos teus pais, o Deus de Abraham, o Deus de Isaac e o Deus de Xacob. Entón Moisés estremecía e non se atrevía a contemplar.

33 Entón díxolle o Señor: "Quita os zapatos dos teus pés, porque o lugar onde estás é terra santa".

34 Vin, vin a aflicción do meu pobo que está en Exipto, oín os seus xemidos e baixe para libralos. E agora veña, enviareite a Exipto.

35 Este Moisés a quen rexeitaron dicindo: Quen te fixo gobernante e xuíz? o mesmo enviou Deus para ser gobernante e liberador pola man do anxo que se lle apareceu no monte.

36 Sacounos, despois de facer marabillas e sinais na terra de Exipto, no mar Vermello e no deserto corenta anos.

37 Este é o Moisés, que dixo aos fillos de Israel: "O Señor, o voso Deus, suscitarávos entre os vosos irmáns un profeta coma min; o escoitaredes.

38 Este é o que estaba na igrexa no deserto co anxo que lle falou no monte Sina e cos nosos pais: quen recibiu os oráculos vivos para darnos a nós:

39A quen os nosos pais non quixeron obedecer, senón que o afastaron deles e volveron no seu corazón a Exipto.

40 Díndolle a Aharón: "Fai que vaíamos diante de nós deuses; porque a este Moisés, que nos sacou da terra de Exipto, non sabemos que lle pasou".

41 E fixeron un becerro naqueles días, ofreceron sacrificios ao ídolo e alegráronse coas obras das súas propias mans.

42 Entón Deus volveuse e entregounos para adorar o exército do ceo; como está escrito no libro dos profetas: "Oh, casa de Israel, ofrecédesme animais mortos e sacrificios durante corenta anos no deserto?"

43 Si, levastes o tabernáculo de Moloch e a estrela do voso deus Remphan, figuras que fixestes para adoralos: e levareino alén de Babilonia.

44 Os nosos pais tiñan o tabernáculo do testemuño no deserto, tal e como el tiña designado, falando con Moisés para que o fíxese segundo o estilo que vira.

45 O cal tamén os nosos pais que viñeron despois trouxeron con Xesús en posesión dos xentís, a quen Deus expulsou diante dos nosos pais, ata os días de David;

46 Quen atopou gracia diante de Deus e desexaba atopar un tabernáculo para o Deus de Xacob.

47 Pero Salomón fíxolle unha casa.

48 Con todo, o Altísimo non habita en templos feitos a man; como di o profeta,

49 O ceo é o meu trono, e a terra é o estrado dos meus pés: que casa me edificaredes? di o Señor: ou cal é o lugar do meu descanso?

50 Non fixo todas estas cousas a miña man?

51 Vós, de pescozo duro e incircuncisos de corazón e de oídos, resistídes sempre ao Espírito Santo: como fixeron os vosos pais, tamén facedes vós.

52 A cal dos profetas non perseguiron vosos pais? e mataron aos que antes anunciaban a chegada do Xusto; dos que agora fodes os traidores e asasinios:

53 Que recibiron a lei por disposición dos anxos, e non a cumpriron.

54 Cando oíron estas cousas, cortáronlles o corazón e rechinaron sobre el cos dentes.

55 Pero el, cheo do Espírito Santo, levantou a vista fixa para o ceo, e viu a gloria de Deus e a Xesús de pé á dereita de Deus.

56 E dixo: "Velaí, vexo o ceo aberto e o Fillo do home de pé á dereita de Deus".

57 Entón eles gritaron a gran voz, taparon os oídos e correron sobre el unidos.

58 E botárono da cidade e apedrearon, e as testemuñas deitaron as súas roupas aos pés dun mozo que se chamaba Xaúl.

59 E apedrearon a Estevo, invocando a Deus e dicindo: Señor Xesús, recibe o meu espírito.

60 E axeonllouse e berrou a gran voz: Señor, non lles impuxes este pecado. E dito isto, quedou durmido.

CAPÍTULO 8

1 E Xaúl estaba a consentir a súa morte. E naquel tempo houbo unha gran persecución contra a igrexa que estaba en Xerusalén; e todos foron espallados polas rexións de Xudea e Samaria, agás os apóstolos.

2 E homes devotos levaron a Estevo ao seu enterro e fixeron grandes lamentos por el.

3 En canto a Xaúl, destrizou a igrexa, entrando en todas as casas, e sacando homes e mulleres meteunos no cárcere.

4 Por iso, os que estaban espallados foron por todas partes predicando a palabra.

5 Entón Filipe baixou á cidade de Samaria e pregoulles a Cristo.

6 E a xente unánimemente fixo caso das cousas que Felipe falaba, escoitando e vendo os milagres que facía.

7 Pois os espíritos inmundos, clamando a gran voz, saíron de moitos posuídos con eles, e moitos paralíticos e coxos foron curados.

8 E houbo unha gran alegría naquela cidade.

9 Pero había un home chamado Simón, que antes na mesma cidade facía feiticismo e enfeitizaba á xente de Samaria, dicindo que era un grande:

10 A quen todos lle fixeron caso, dende o máis pequeno ata o máis grande, dicindo: Este home é o gran poder de Deus.

11 E tiñan en conta a el, porque hai moito tempo que os enfeitizara con bruxos.

12 Pero cando creron que Filipe predicaba as cousas relativas ao reino de Deus e ao nome de Xesucristo, foron bautizados, homes e mulleres.

13 Entón o mesmo Simón tamén creu;

14 Cando os apóstolos que estaban en Xerusalén souberon que Samaria recibira a palabra de Deus, enviaron a eles Pedro e Xoán:

15 Quen, cando baixaron, oraron por eles, para que recibisen o Espírito Santo:

16 (Porque aínda non caeu sobre ningún deles: só eles foron bautizados no nome do Señor Xesús.)

17 Entón puxéronlles as mans e recibiron o Espírito Santo.

18 E cando Simón viu que mediante a imposición das mans dos apóstolos se lles daba o Espírito Santo, ofreceulles diñeiro,

19 Dicindo: Dame tamén este poder, para que a quen lle impoña as mans reciba o Espírito Santo.

20 Pero Pedro díxolle: "O teu diñeiro perece contigo, porque pensaches que o don de Deus se pode comprar con diñeiro".

21 Non tes nin parte nin sorte neste asunto, porque o teu corazón non é recto diante de Deus.

22 Arrepítete, pois, desta túa maldade, e prega a Deus, se quizais che perdoen o pensamento do teu corazón.

23 Porque entendo que estás no fel da amargura e no vínculo da iniquidade.

24 Entón respondeu Simón e dixo: Rogade por min ao Señor, que non me veña ningunha das cousas que falastes.

25 E eles, despois de testemuñar e predicar a palabra do Señor, volveron a Xerusalén e predicaron o evanxeo en moitas aldeas dos samaritanos.

26 E o anxos do Señor faloulle a Filipe: Levántate e vai cara ao sur polo camiño que baixa de Xerusalén a Gaza, que é deserto.

27 E levantouse e foise, e velaquí un home de Etiopía, un eunuco de gran autoridade baixo Candace, raíña dos etíopes, que tiña o control de todo o seu tesouro e viña a Xerusalén para adorar.

28 Volvía, e sentado no seu carro lía o profeta Isaías.

29 Entón o Espírito díxolle a Filipe: Achégate e únete a este carro.

30 Filipe foi correndo cara a el e escoitoulle ler ao profeta Isaías e díxolle: "Entendes o que les?"

31 E dixo: Como podo eu, se non me guía algún home? E pediulle a Filipe que subise e sentase con el.

32 O lugar da Escritura que leu foi este: Leváronlle coma unha ovela ao matadoiro; e coma un cordeiro mudo diante do seu esquilador, así non abriu a boca.

33 Na súa humillación o seu xuízo foi quitado: e quen contará a súa xeración? pois a súa vida é arrebatada da terra.

34 E respondeulle o eunuco a Filipe: --Pégoche, de quen fala o profeta? de si mesmo ou doutro home?

35 Entón Filipe abriu a boca e comezou pola mesma Escritura, e predicoulle Xesús.

36 E mentres ían camiño, chegaron a unha auga. que me impide ser bautizado?

37 Filipe dixo: "Se cres con todo o teu corazón, podes. E el respondeu e dixo: Eu creo que Xesucristo é o Fillo de Deus.

38 E mandou parar o carro, e baixaron os dous á auga, Filipe e o eunuco; e bautizouno.

39 E cando subiron da auga, o Espírito do Señor arrebatou a Filipe, e o eunuco xa non o viu;

40 Pero Filipe foi atopado en Azoto e, ao pasar, predicou en todas as cidades, ata que chegou a Cesarea.

CAPÍTULO 9

1 E Xaúl, aínda respirando ameazas e matanzas contra os discípulos do Señor, foi onda o sumo sacerdote.

2 E pediulle cartas para Damasco ás sinagogas, para que se atopase algún deste camiño, homes ou mulleres, os levase atados a Xerusalén.

3 E mentres viaxaba, achegouse a Damasco, e de súpeto brillou ao seu redor unha luz do ceo.

4 E caeu á terra e escoitou unha voz que lle dicía: **Xaúl, Xaúl, por que me persegues?**

5 E dixo: Quen es ti, Señor? E díxolle o Señor: **Eu son Xesús a quen ti persegues.**

6 E el, tremendo e abraiado, dixo: Señor, que queres que faga? E díxolle o Señor: **Levántate e entra na cidade e dirásche o que tes que facer.**

7 E os homes que ían con el quedaron mudos, escoitando unha voz, pero sen ver a ninguén.

8 E Xaúl ergueuse da terra; e cando lle abriron os ollos, non viu a ninguén, pero levárono da man e levárono a Damasco.

9 E estivo tres días sen ver, sen comer nin beber.

10 E había un discípulo en Damasco, chamado Ananías; e díxolle o Señor nunha visión: **Ananías.** E el dixo: Velaquí, eu estou aquí, Señor.

11 E díxolle o Señor: **Levántate e vai á rúa que se chama Dereita e consulta na casa de Xudas por un chamado Xaulo, de Tarso, porque velaquí, el ora.**

12 E viu nunha visión a un home chamado Ananías que entraba e puxo a man sobre el para que recobrase a vista.

13 Entón Ananías respondeu: "Señor, oín por moitos deste home o mal que fixo aos teus santos en Xerusalén.

14 E aquí ten autoridade dos sumos sacerdotes para atar a todos os que invocan o teu nome.

15 Pero o Señor díxolle: **"Vai, porque é un vaso escollido para min, para levar o meu nome diante dos xentís, dos reis e dos fillos de Israel.**

16 **Porque volveu mostrar as grandes cousas que debe sufrir polo meu nome.**

17 Ananías foi e entrou na casa; e poñendo as mans enriba del, dixo: Irmán Xaúl, o Señor, Xesús, que se che apareceu no camiño polo que viñas, envioume para que recobras a vista e sexas cheo do Espírito Santo.

18 E inmediatamente caeu dos seus ollos coma unhas escamas: e inmediatamente recibiu a vista, levantouse e foi bautizado.

19 E cando recibiu a comida, foi fortalecido. Entón Xaúl estivo uns días cos discípulos que estaban en Damasco.

20 E enseguida predicou a Cristo nas sinagogas, que é o Fillo de Deus.

21 Pero todos os que o oían quedaron abraizados e dixeron: Non é este o que destruíu aos que invocaban este nome en Xerusalén, e veu aquí para iso, para traelos atados aos sumos sacerdotes?

22 Pero Xaúl aumentaba cada vez máis en forza e confundía aos xudeus que moraban en Damasco, demostrando que este é o mesmo Cristo.

23 E despois de que se cumpriron moitos días, os xudeus acordaron matalo:

24 Pero Xaúl sabía que estaban a agardar. E vixían as portas día e noite para matalo.

25 Entón os discípulos collérono de noite e baixárono xunto á parede nun cesto.

26 E cando chegou Xaúl a Xerusalén, intentou unirse aos discípulos, pero todos lle tiñan medo e non crían que fose discípulo.

27 Pero Bernabé colleuno e levouno aos apóstolos, e contoulles como vira ao Señor no camiño e que lle falara e como predicara con audacia en Damasco no nome de Xesús.

28 E estaba con eles entrando e saíndo en Xerusalén.

29 E falou con valentía no nome do Señor Xesús, e discutiu contra os gregos, pero eles foron a punto de matalo.

30 O que os irmáns souberon, levárono a Cesarea e enviárono a Tarso.

31 Entón as igrexas descansaron por toda Xudea, Galilea e Samaria, e foron edificadas; e camiñando no temor do Señor e no consolo do Espírito Santo, multiplicáronse.

32 E aconteceu que, mentres Pedro percorreu todas as partes, tamén baixou aos santos que habitaban en Lida.

33 E alí atopou un home chamado Eneas, que levaba oito anos en cama e estaba enfermo de parálise.

34 E Pedro díxolle: Eneas, Xesucristo sandache. Levántate e fai o teu leito. E ergueuse inmediatamente.

35 E todos os que moraban en Lida e Sarón vírono e volvéronse ao Señor.

36 E había en Iope unha discípula chamada Tabita, que por interpretación se chama Dorcas: esta muller estaba chea de boas obras e esmolos que facía.

37 E aconteceu naqueles días que ela estaba enferma e morreu.

38 E como Lida estaba preto de Iope, e os discípulos oíron que Pedro estaba alí, mandáronlle dous homes para pedirlle que non tardase en vir a eles.

39 Entón Pedro ergueuse e foi con eles. Cando chegou, levárono ao aposento alto, e todas as viúvas estaban ao seu carón chorando e mostrándolle as túnicas e as vestiduras que Dorcas facía, mentres ela estaba con elas.

40 Pero Pedro sacounos a todos, púxose de xeonllos e orou; e dirixíndoo cara ao corpo díxolle: Tabita, érguese. E abriu os ollos, e cando viu a Pedro, ergueuse.

41 E deulle a man, levantouna e, cando chamou aos santos e ás viúvas, presentouna viva.

42 E foi coñecido por todo Jope; e moitos creron no Señor.

43 E aconteceu que estivo moitos días en Jope cun tal Simón curtidor.

CAPÍTULO 10

1 Había en Cesarea un home chamado Cornelio, un centurión da banda chamada banda italiana,

2 Home devoto e temeroso de Deus con toda a súa casa, que daba moita esmola ao pobo e rogaba a Deus sempre.

3 Evidentemente viu nunha visión sobre a hora nove do día un anxo de Deus que se achegaba a el e díxolle: Cornelio.

4 E mirando para el, tivo medo e dixo: Que é, Señor? E díxolle: As túas oracións e as túas esmolos subiron para lembrar ante Deus.

5 E agora manda homes a Iope e chama a un tal Simón, que se chama Pedro:

6 Aloxa cun tal Simón curtidor, cuxa casa está á beira do mar: el diráche o que tes que facer.

7 E cando se foi o anxo que lle falaba Cornelio, chamou a dous dos seus empregados, e a un soldado devoto dos que agardaban nel continuamente;

8 E cando lles declarou todas estas cousas, mandounos a Iope.

9 Ao día seguinte, mentres ían de viaxe e se achegaban á cidade, Pedro subiu á azotea para orar sobre a hora sexta.

10 E pasou moita fame e quixo comer;

11 E viu o ceo aberto e unha vasilla que baixaba cara a el, como unha gran folla tecida nas catro esquinas e baixada ata a terra:

12 Na que había toda clase de animais de catro patas da terra, e bestas salvaxes, e reptiles e aves do ceo.

13 E chegoulle unha voz: Levántate, Pedro; matar e comer.

14 Pero Pedro díxolle: "Non é así, Señor; pois nunca común cousa común ou impura.

15 E a voz volveu falarlle por segunda vez: O que Deus limpou, non o chames común.

16 Isto foi feito tres veces, e o vaso foi recibido de novo ao ceo.

17 E mentres Pedro dubidaba en si mesmo do que significaría esta visión que vira, velaquí, os homes que foron enviados de Cornelio preguntaron pola casa de Simón e puxéronse diante da porta.

18 E chamaron e preguntaron se Simón, que se chamaba Pedro, estaba alí aloxado.

19 Mentres Pedro pensaba na visión, o Espírito díxolle: Velaquí, tres homes te buscan.

20 Levántate, pois, baixa e vai con eles, sen dubidar nada, porque eu os mandei.

21 Entón Pedro baixou aos homes que lle enviaban Cornelio; e dixo: "Velaí, eu son a quen buscades: cal é a causa pola que viñestes?

22 E eles dixeron: O centurión Cornelio, home xusto e temeroso de Deus e de boa fama entre toda a nación xudeu, foi advertido de Deus por medio dun anxo santo que mandase chamarte á súa casa e escoitase. palabras de ti.

23 Despois chamounos e aloxounos. E ao día seguinte, Pedro marchou con eles, e acompañárono algúns irmáns de Iope.

24 E ao día seguinte entraron en Cesarea. E Cornelio esperou por eles, e reunira os seus parentes e amigos próximos.

25 E cando Pedro entraba, Cornelio atopouse con el, botouse aos seus pés e adorouno.

26 Pero Pedro levantouno e díxolle: Levántate; Eu tamén son un home.

27 E mentres falaba con el, entrou e atopou moitos que se xuntaban.

28 E díxolles: "Vós sabedes que é ilícito que un xudeu faga compañía ou se achegue a un doutra nación; pero Deus mostroume que non debería chamar a ningún home común ou impuro.

29 Por iso vin a vós sen contestarme, axiña que me mandaron buscar: preguntome, pois, para que propósito mandastes por min?

30 E díxolle Cornelio: "Hai catro días estiven en xaxún ata esta hora; e á hora nona orei na miña casa, e velaquí, un home estaba diante de min con roupas brillantes,

31 E dixo: Cornelio, a túa oración foi escoitada e a túa esmola lémbrese diante de Deus.

32 Envía, pois, a Iope, e chama aquí a Simón, que se chama Pedro; está aloxado na casa dun tal Simón curtidor á beira do mar: quen, cando veña, falará contigo.

33 Inmediatamente enviéi a ti; e ben fixeches que chegaches. Agora, pois, estamos todos aquí presentes diante de Deus, para escoitar todas as cousas que Deus che manda.

34 Entón Pedro abriu a boca e dixo: -"A verdade, entendo que Deus non fai acepción de persoas.

35 Pero en toda nación quen lle teme e fai xustiza, é aceptado con el.

36 A palabra que Deus enviou aos fillos de Israel, predicando a paz por Xesucristo: (é o Señor de todos:)

37 Xa sabedes esa palabra, que foi publicada por toda Xudea e que comezou desde Galilea, despois do bautismo que predicou Xoán;

38 Como Deus unxiu co Espírito Santo e con poder a Xesús de Nazaret: que andaba facendo ben e curando a todos os oprimidos polo demo; pois Deus estaba con el.

39 E nós somos testemuñas de todas as cousas que fixo tanto na terra dos xudeus como en Xerusalén; a quen mataron e colgaron nunha árbore:

40 Deus resucitouno ao terceiro día e mostrouno abertamente;

41 Non a todo o pobo, senón a testemuñas escollidas antes de Deus, mesmo a nós, que comimos e bebemos con el despois de que resucitou de entre os mortos.

42 E mandounos predicar ao pobo e testemuñar que é o que foi ordenado por Deus para ser o xuíz dos vivos e dos mortos.

43 Del testemuñan todos os profetas que polo seu nome todo aquel que crea nel recibirá a remisión dos pecados.

44 Mentres Pedro falaba aínda estas palabras, o Espírito Santo caeu sobre todos os que escoitaron a palabra.

45 E os da circuncisión que crían quedaron abraiados, todos os que viñeron con Pedro, porque tamén sobre os xentís foi derramado o don do Espírito Santo.

46 Porque oíronlles falar en linguas e engrandecer a Deus. Entón respondeu Pedro:

47 ¿Pode alguén prohibir a auga para que non sexan bautizados estes que recibiron o Espírito Santo igual que nós?

48 E mandou que fosen bautizados no nome do Señor. Entón rogáronlle que se demorase uns días.

CAPÍTULO 11

1 E os apóstolos e os irmáns que estaban en Xudea escoitaron que os xentís tamén recibiran a palabra de Deus.

2 E cando Pedro subiu a Xerusalén, os da circuncisión disputaron con el.

3 Dicindo: "Entraches con homes incircuncisos e comiches con eles".

4 Pero Pedro ensaiou o asunto dende o principio e expúxoo por orde, dicindo:

5 Estaba na cidade de Jope rezando; e en transo vin unha visión: baixaba unha embarcación, coma unha gran lámina, baixada do ceo polas catro esquinas; e ata min chegou:

6 Sobre o cal, cando fixen os meus ollos, considerei e vin bestas de catro patos da terra, e feras salvaxes, e reptiles e aves do ceo.

CAPÍTULO 12

7 E oín unha voz que me dicía: Levántate, Pedro; matar e comer.
 8 Pero eu dixen: Non é así, Señor, porque nada común ou impuro entrou na miña boca.
 9 Pero a voz respondeume de novo dende o ceo: "O que Deus limpou, non o chames común".
 10 E isto foi feito tres veces: e todos foron levados de novo ao ceo.
 11 E velaquí, enseguida había tres homes que xa chegaron á casa onde estaba, enviados dende Cesarea.
 12 E o Espírito mandoume ir con eles, sen dúbida ningunha. Ademais acompañáronme estes seis irmáns, e entramos na casa do home:
 13 E mostrounos como vira na súa casa un anxó que se puxo de pé e díxolle: Envía homes a Iope e chama a Simón, que se chama Pedro.
 14 Quen che dirá palabras coas que ti e toda a túa casa seredes salvados.
 15 E cando comecei a falar, o Espírito Santo caeu sobre eles, como sobre nós ao principio.
 16 Entón lembreime da palabra do Señor, que dixo: **Xoán bautizou con auga; pero seredes bautizados co Espírito Santo.**
 17 Xa que Deus lles deu o mesmo don que a nós, que cremos no Señor Xesucristo; que era eu, que podía resistir a Deus?
 18 Cando oíron estas cousas, calaron e glorificaron a Deus, dicindo: "Entón Deus tamén concedeu aos xentís o arrepentimento para a vida".
 19 Os que foron espallados pola persecución que xurdiu en torno a Estevo viaxaron ata Fenicia, Chipre e Antioquía, predicando a palabra a ninguén senón só aos xudeus.
 20 E algúns deles eran homes de Chipre e Cirene, que cando chegaron a Antioquía, faláron aos gregos, predicando o Señor Xesús.
 21 E a man do Señor estaba con eles, e un gran número creron e volvéronse ao Señor.
 22 Entón a noticia destas cousas chegou a oídos da igrexa que estaba en Xerusalén, e enviaron a Bernabé para que fose ata Antioquía.
 23 Quen, cando chegou e vira a graza de Deus, alegrouse e exhortounos a todos a que se unisen ao Señor con propósito de corazón.
 24 Porque era un home bo e cheo do Espírito Santo e de fe; e moita xente engadiuse ao Señor.
 25 Entón Bernabé marchou a Tarso para buscar a Xaulo:
 26 E cando o atopou, levouno a Antioquía. E aconteceu que un ano enteiro reuníronse coa igrexa e ensinaron a moita xente. E os discípulos foron chamados cristiáns primeiro en Antioquía.
 27 E nestes días chegaron profetas de Xerusalén a Antioquía.
 28 E ergueuse un deles chamado Ágabo, e manifestou polo Espírito que había moita carencia en todo o mundo, o que aconteceu nos días de Claudio César.
 29 Entón os discípulos, cada un segundo a súa capacidade, decidiron enviar socorro aos irmáns que moraban en Xudea:
 30 O que tamén fixeron, e enviárono aos anciáns por mans de Bernabé e Xaúl.

1 Por aquel entón o rei Herodes estendeu as mans para molestar a algúns da Igrexa.
 2 E matou coa espada a Santiago, irmán de Xoán.
 3 E como viu que lles agradaba aos xudeus, continuou a coller tamén a Pedro. (Entón foron os días dos pans ázimos.)
 4 E despois de aprehelo, meteuno no cárcere e entregouno a catro cuaternións de soldados para que o gardasen; coa intención despois da Pascua de traelo á xente.
 5 Polo tanto, Pedro foi gardado no cárcere, pero a Igrexa orou sen cesar a Deus por el.
 6 E cando Herodes quixo sacalo, esa mesma noite Pedro durmía entre dous soldados, atado con dúas cadeas; e os gardas que estaban diante da porta gardaban a prisión.
 7 E velaquí, o anxó do Señor veu sobre el, e unha luz brillou no cárcere; E caéronlle as cadeas das mans.
 8 E o anxó díxolle: Cíñete e átache as sandalias. E así o fixo. E díxolle: Bota o teu vestido arredor e sígueme.
 9 Saíu e seguiuño; e non sabía que era certo o que fixo o anxó; pero pensou ter unha visión.
 10 Cando pasaron o primeiro e o segundo barrio, chegaron á porta de ferro que leva á cidade; que lles abriu por si mesmo: e saíron e pasaron por unha rúa; e enseguida o anxó foise del.
 11 E cando Pedro volveu en si, dixo: "Agora sei de certo que o Señor enviou o seu anxó e libroume da man de Herodes e de toda a expectativa do pobo xudeu".
 12 E despois de considerar o asunto, chegou á casa de María, a nai de Xoán, que se chamaba Marcos; onde moitos estaban reunidos rezando.
 13 E cando Pedro chamaba á porta da porta, veu unha moza para escoitar, chamada Roda.
 14 E cando coñeceu a voz de Pedro, non abriu a porta de alegría, senón que entrou correndo e contou como Pedro estaba diante da porta.
 15 E eles dixéronlle: "Estás tola". Pero ela afirmou constantemente que era así. Entón eles dixerón: É o seu anxó.
 16 Pero Pedro seguía chamando, e cando abriron a porta e velo, quedaron abraizados.
 17 Pero el, facéndolles acenos coa man para que calasen, declaroulles como o Señor o sacara da prisión. E dixo: "Ide a amosar estas cousas a Santiago e aos irmáns". E marchou e foi para outro lugar.
 18 En canto se fixo de día, entre os soldados houbo un gran alboroto, o que foi de Pedro.
 19 E cando Herodes o buscou e non o atopou, examinou aos gardiáns e mandou que fosen mortos. E baixou de Xudea a Cesarea, e alí quedou.
 20 Herodes estaba moi disgustado cos de Tiro e Sidón, pero eles acudiron unánimemente a el e, despois de facer amigo de Blasto o chambelán do rei, pediron a paz; porque o seu país se nutría da patria do rei.
 21 E un día determinado Herodes, vestido con vestimentas reais, sentou no seu trono e fixo unha oración para eles.
 22 E o pobo deu un berro, dicindo: "É a voz dun deus, e non dun home".
 23 E inmediatamente o anxó do Señor bateuno, porque non lle deu a gloria a Deus;
 24 Pero a palabra de Deus medrou e multiplicouse.

25 E Bernabé e Xaúl volveron de Xerusalén, cando cumpriron o seu ministerio, e levaron consigo a Xoán, que se chamaba Marcos.

CAPÍTULO 13

1 Había na igrexa que estaba en Antioquía algúns profetas e mestres; como Bernabé, e Simeón que se chamaba Níxer, e Lucio de Cirene, e Manaén, que fora criado con Herodes o tetrarca, e Xaúl.

2 Mentres ministraban ao Señor e xaxaban, o Espírito Santo dixo: Sepárame a Bernabé e a Xaúl para a obra á que os chamei.

3 E cando xaxunaron e oraron e puxeron as mans sobre eles, despediunos.

4 Entón eles, enviados polo Espírito Santo, partiron para Seleucia; e desde alí navegaron cara a Chipre.

5 E cando estaban en Salamina, predicaron a palabra de Deus nas sinagogas dos xudeus, e tamén tiñan a Xoán como ministro.

6 E cando pasaron pola illa ata Pafos, atoparon un feiticeiro, un falso profeta, xudeu, que se chamaba Barxesus.

7 Que estaba co deputado do país, Serxio Paulo, un home prudente; que chamou a Bernabé e a Xaúl, e quixo escoitar a palabra de Deus.

8 Pero Elimas o feiticeiro (pois así é o seu nome por interpretación) resistiulles, procurando apartar da fe ao deputado.

9 Entón Xaúl, (que tamén se chama Paulo), cheo do Espírito Santo, puxo os seus ollos nel.

10 E dixo: "Oh cheo de toda astucia e toda maldade, fillo do demo, inimigo de toda xustiza, non deixarás de pervertir os camiños correctos do Señor?"

11 E agora, velaquí, a man do Señor está sobre ti, e quedarás cego sen ver o sol por un tempo. E inmediatamente caeu sobre el unha néboa e unha escuridade; e andou buscando algún que o levase da man.

12 Entón o deputado, ao ver o que estaba feito, creu, asombrado da doutrina do Señor.

13 Cando Paulo e a súa compañía saíron de Pafos, chegaron a Perge, en Panfilia, e Xoán, partindo deles, volveu a Xerusalén.

14 Pero cando saíron de Perge, chegaron a Antioquía en Pisidia, e entraron na sinagoga o día de sábado e sentáronse.

15 E despois de ler a lei e os profetas, os xefes da sinagoga mandáronlles dicir: Homes irmáns, se tedes algunha palabra de exhortación para o pobo, falade.

16 Entón Paulo ergueuse e, facendo acenos coa man, dixo: Homes de Israel, e vós que temédes a Deus, escoitade.

17 O Deus deste pobo de Israel escolleu aos nosos pais e exaltou ao pobo cando moraban como forasteiros na terra de Exipto, e sacounos dela cun brazo alto.

18 E sobre o tempo de corenta anos sufriu os seus costumes no deserto.

19 E despois de destruír sete nacións na terra de Canaán, repartiulles a súa terra por sorteo.

20 E despois deulles xuíces durante catrocentos cincuenta anos, ata o profeta Samuel.

21 Despois pediron un rei, e Deus deulles a Xaúl, fillo de Cis, home da tribo de Benxamín, por corenta anos.

22 Despois de quitalo, levantoulles a David para que fose o seu rei; de quen tamén deu testemuño e dixo: Atopei a

David, fillo de Isai, un home segundo o meu corazón, que cumprirá toda a miña vontade.

23 Da descendencia deste home, segundo a súa promesa, Deus suscitou a Israel un Salvador, Xesús:

24 Cando Xoán predicara por primeira vez antes da súa chegada o bautismo de arrepentimento a todo o pobo de Israel.

25 E cando Xoán cumpriu o seu camiño, dixo: Quen pensades que son eu? Eu non son el. Pero velaquí, vén un detrás de min, cuxos zapatos dos seus pés non son digno de soltarlle.

26 Homes e irmáns, fillos da raia de Abraham, e quen de entre vós teme a Deus, a vós é enviada a palabra desta salvación.

27 Pois os que moran en Xerusalén e os seus gobernantes, porque non o coñecían, nin as voces dos profetas que se len todos os sábados, cumpriron ao condenalo.

28 E aínda que non atoparon nel ningunha causa de morte, pedíronlle a Pilato que fose asasinado.

29 E cando cumpriron todo o que estaba escrito sobre el, baixárono da árbore e puxérono nun sepulcro.

30 Pero Deus resucitouno de entre os mortos:

31 E foi visto moitos días dos que subiron con el de Galilea a Xerusalén, que son as súas testemuñas para o pobo.

32 E declarámosvos a boa nova de que a promesa que se fixo aos pais,

33 Deus cumpriu o mesmo para nós, os seus fillos, en que resucitou a Xesús; como tamén está escrito no salmo segundo: Ti es o meu Fillo, eu te xerei hoxe.

34 E en canto a que o resucitou de entre os mortos, para que non volva máis á corrupción, dixo así: Vouche dar as misericordias seguras de David.

35 Por iso tamén di noutro salmo: Non permitirás que o teu Santo vexa corrupción.

36 Porque David, despois de servir á súa propia xeración pola vontade de Deus, adormeceu, foi entregado aos seus pais e viu a corrupción:

37 Pero aquel, a quen Deus resucitou, non viu corrupción.

38 Saibades pois, homes e irmáns, que por este home se vos predica o perdón dos pecados:

39 E por el todos os que cren son xustificados de todas as cousas, das cales non podíades ser xustificados pola lei de Moisés.

40 Coidado, pois, que non che veña o que se fala nos profetas;

41 Velaquí, desprezadores, e maraviñate e perecedes: porque eu fago unha obra nos vósos días, unha obra na que non creedes de ningún xeito, aínda que un home lla declare.

42 E cando os xudeus saíron da sinagoga, os xentís rogaron que se lles predicasen estas palabras o sábado seguinte.

43 Cando a congregación se disolveu, moitos dos xudeus e dos prosélitos relixiosos seguiron a Paulo e Bernabé, os cales, falando con eles, persuadíanos para que continuaran na graza de Deus.

44 E ao día seguinte sábado xuntáronse case toda a cidade para escoitar a palabra de Deus.

45 Pero cando os xudeus viron a multitude, encheronse de envexa e faláron contra as cousas que dicía Paulo, contradicindo e blasfemando.

46 Entón Paulo e Bernabé enfadáronse e dixerón: "Era necesario que a palabra de Deus fose falada primeiro con

vós; pero xa que vós a quitades e vós xulgádesvos a vós mesmos indignos da vida eterna, velaquí, volvemos aos xentís. .

47 Porque así nos mandou o Señor, dicindo: Eu puxente para ser unha luz dos xentís, para que sexas para a salvación ata os confíns da terra.

48 E cando os xentís oíron isto, alegráronse e glorificaron a palabra do Señor, e todos os que estaban ordenados para a vida eterna creron.

49 E a palabra do Señor foi publicada por toda a rexión.

50 Pero os xudeus avivaron ás mulleres devotas e honradas e aos xefes da cidade, suscitaron persecución contra Paulo e Bernabé e expulsáronos das súas terras.

51 Pero sacudiron contra eles o po dos seus pés e chegaron a Iconio.

52 E os discípulos enchéronse de alegría e do Espírito Santo.

CAPÍTULO 14

1 E aconteceu que en Iconio entraron ambos xuntos á sinagoga dos xudeus, e así faláron, que unha gran multitude tanto de xudeus como tamén de gregos creron.

2 Pero os xudeus incrédulos avivaron aos xentís e fixeron que as súas mentes fosen afectadas contra os irmáns.

3 Polo tanto, permaneceron moito tempo falando con valentía no Señor, que deu testemuño da palabra da súa graza, e permitiu que as súas mans se fixesen sinais e marabillas.

4 Pero a multitude da cidade estaba dividida: unha parte conxuntaba cos xudeus e outra parte cos apóstolos.

5 E cando houbo un asalto contra os xentís, e tamén contra os xudeus cos seus gobernantes, para maltratalos e lapidálos,

6 Decatáronse diso e fuxiron a Listra e Derbe, cidades de Licaonia, e á rexión que hai arredor.

7 E alí predicaron o evanxeo.

8 E estaba sentado un home en Listra, impotente nos seus pés, paraxo dende o ventre da súa nai, que nunca andara.

9 O mesmo escoitou falar a Paulo: quen, mirándoo fixamente, e decatándose de que tiña fe para ser curado,

10 Dixo en voz alta: Párate de pé sobre os teus pés. E saltou e andou.

11 E cando a xente viu o que Paulo fixera, alzaron a voz e dicían na fala de Licaonia: "Os deuses baixaron ata nós a forma de homes".

12 E chamaron a Bernabé Xúpiter; e Paulo, Mercurio, porque era o orador principal.

13 Entón o sacerdote de Xúpiter, que estaba diante da súa cidade, trouxo bois e guirnaldas ás portas, e quixo ofrecer sacrificios co pobo.

14 O que cando souberon os apóstolos Bernabé e Paulo, rasgaron as vestiduras e entraron correndo entre a xente, clamando:

15 E dicindo: Señores, por que facedes estas cousas? Tamén nós somos homes de semellantes paixóns con vós, e pregoámosvos que vos volvédes destas vanidades ao Deus vivo, que fixo o ceo, a terra, o mar e todo o que neles hai.

16 Que en tempos pasados permitiron que todas as nacións andasen polos seus camiños.

17 Con todo, non se deixou sen testemuño, porque fixo o ben e deunos choiva do ceo e estacións fecundas, enchendo os nosos corazóns de alimento e alegría.

18 E con estes ditos apenas reprimiron o pobo, que non lles fixeran sacrificio.

19 E chegaron alí algúns xudeus de Antioquía e de Iconio, que convenceron á xente e, apedreando a Paulo, sacárono da cidade, crendo que morrera.

20 Con todo, cando os discípulos estaban arredor del, levantouse e entrou na cidade; e ao día seguinte marchou con Bernabé para Derbe.

21 Despois de predicar o evanxeo a aquela cidade e de ensinar a moitos, volveron a Listra, a Iconio e a Antioquía.

22 Confirmando as almas dos discípulos e exhortándoos a que permanezan na fe, e que, por moitas tribulacións, debemos entrar no reino de Deus.

23 E cando os ordenaron anciáns en todas as igrexas, e oraron con xaxún, encomendáronos ao Señor, en quen crían.

24 E despois de pasar por Pisidia, chegaron a Panfilia.

25 E despois de predicar a palabra en Perge, baixaron a Atalia:

26 E de alí embarcaron para Antioquía, desde onde foran recomendados á graza de Deus para a obra que cumpriron.

27 E cando chegaron e reuniron a igrexa, ensaiaron todo o que Deus fixera con eles, e como abrira a porta da fe aos xentís.

28 E alí estiveron moito tempo cos discípulos.

CAPÍTULO 15

1 E algúns homes que baixaron de Xudea ensinaron aos irmáns e dicían: "Se non vos circuncidades como Moisés, non podedes ser salvados".

2 Polo tanto, cando Paulo e Bernabé tiveron non pequenas discordias e disputas con eles, decidiron que Paulo e Bernabé, e algúns outros deles, subisen a Xerusalén aos apóstolos e aos anciáns sobre esta cuestión.

3 E levados polo seu camiño pola igrexa, pasaron por Fenicia e Samaria, anunciando a conversión dos xentís, e causaron gran alegría a todos os irmáns.

4 E cando chegaron a Xerusalén, foron recibidos pola igrexa, polos apóstolos e os anciáns, e declararon todo o que Deus fixera con eles.

5 Mais levantáronse algúns da secta dos fariseos que crían, dicindo: Era preciso circuncidálos e mandarlles que gardaran a lei de Moisés.

6 E xuntáronse os apóstolos e os anciáns para considerar este asunto.

7 E cando houbo moita discusión, ergueuse Pedro e díxolles: Homes irmáns, xa sabedes que hai moito tempo Deus escolleu entre nós para que os xentís escoitasen pola miña boca a palabra do evanxeo. e crer.

8 E Deus, que coñece os corazóns, deulles testemuño, dándolles o Espírito Santo, igual que el fixo con nós;

9 E non poña diferenza entre nós e eles, purificando os seus corazóns pola fe.

10 Agora ben, por que tentades a Deus a poñer un xugo no pescozo dos discípulos, que nin os nosos pais nin nós podemos soportar?

11 Mais cremos que pola graza do Señor Xesús Cristo seremos salvos, igual que eles.

12 Entón toda a multitude calou e deu oído a Bernabé e a Paulo, que lles contaban cales milagres e marabillas fixera Deus entre os xentís por eles.

13 E despois de calar, Santiago respondeu dicindo: Homes irmáns, escoitade-me.

14 Simeón declarou como Deus visitou primeiro os xentís para sacar deles un pobo polo seu nome.

15 E con isto coinciden as palabras dos profetas; como está escrito,

16 Despois disto, volverei e reedificarei o tabernáculo de David, que está derrubado; e reconstruirei as súas ruínas, e levantareinas:

17 Para que o resto dos homes busque ao Señor, e todos os xentís, sobre os que se chama o meu nome, di o Señor, quen fai todas estas cousas.

18 Coñecidas de Deus son todas as súas obras dende o principio do mundo.

19 Xa que logo, a miña sentenza é que non molestemos a aqueles que de entre os xentís se volveron a Deus.

20 Pero que lles escribimos que se absteñan das contaminacións dos ídolos, da fornicación, das cousas estranguladas e do sangue.

21 Porque Moisés de antigo ten en todas as cidades os que o predican, sendo lidos nas sinagogas todos os sábados.

22 Entón os apóstolos e os anciáns, con toda a Igrexa, agradaron enviar a Antioquía homes escollidos da súa propia compañía con Paulo e Bernabé; é dicir, Xudas de apelido Barsabas, e Silas, os principais entre os irmáns:

23 E escribiron cartas por eles deste xeito; Os apóstolos, os anciáns e os irmáns envían un saúdo aos irmáns dos xentís en Antioquía, Siria e Cilicia:

24 Segundo oímos, algúns que saíron de nós turbaronvos con palabras, subvirtíndovos a alma, dicindo: "Debedes circuncidarvos e gardar a lei; a quen non lles demos tal mandamento".

25 Pareceunos ben, reunidos unánimemente, enviavros homes escollidos xunto aos nosos amados Bernabé e Paulo.

26 Homes que arriscaron a súa vida polo nome do noso Señor Xesucristo.

27 Enviamos, pois, a Xudas e a Silas, que tamén che dirán as mesmas cousas de boca.

28 Porque pareceu ben ao Espírito Santo e a nós non impoñervos unha carga maior que estas cousas necesarias;

29 Que vos absterades das comidas ofrecidas aos ídolos, do sangue, das cousas estranguladas e da fornicación; Pasade ben.

30 Entón, cando foron despedidos, chegaron a Antioquía e, reunida á multitude, entregaron a epístola:

31 O cal, despois de ler, alegraron o consolo.

32 E Xudas e Silas, sendo tamén profetas, exhortaron aos irmáns con moitas palabras e confirmáronos.

33 E despois de quedar alí un tempo, soltáronos en paz dos irmáns aos apóstolos.

34 Non obstante, a Silas gustou permanecer alí aínda.

35 Tamén Paulo e Bernabé permaneceron en Antioquía, ensinando e predicando a palabra do Señor, con moitos outros.

36 E algúns días despois díxolle Paulo a Bernabé: "Imos de novo visitar os nosos irmáns en todas as cidades onde predicamos a palabra do Señor, e vexamos como lles vai".

37 E Bernabé decidiu levar consigo a Xoán, que se chamaba Marcos.

38 Pero a Paulo non lle pareceu ben levar consigo a el, que partiu deles de Panfilia e non foi con eles á obra.

39 E a contenda era tan aguda entre eles, que se separaron uns dos outros; e así Bernabé colleu a Marcos e embarcou para Chipre;

40 E Paulo escolleu a Silas e marchou, recomendado polos irmáns á graza de Deus.

41 E pasou por Siria e Cilicia, confirmando as igrexas.

CAPÍTULO 16

1 Entón chegou a Derbe e a Listra; e velaquí, alí estaba un discípulo chamado Timoteo, fillo dunha muller xudía, que cría; pero o seu pai era grego:

2 O que foi ben informado polos irmáns que estaban en Listra e en Iconio.

3 Quería que Paul tivese que saír con el; e colleuno e circuncidaron por mor dos xudeus que había naqueles barrios, porque sabían todo que o seu pai era grego.

4 E mentres percorrían as cidades, entregáronlles os decretos para que gardasen, que foron ordenados polos apóstolos e os anciáns que estaban en Xerusalén.

5 E así as igrexas foron establecidas na fe, e aumentaban en número cada día.

6 E cando pasaron pola Frixia e pola rexión de Galacia, e o Espírito Santo lles prohibiu predicar a palabra en Asia,

7 Despois de chegar a Misia, intentaron ir a Bitinia, pero o Espírito non lles permitiu.

8 E pasando por Misia baixaron a Troas.

9 E apareceu a Paulo unha visión pola noite; Púxose alí un home de Macedonia e orouno, dicindo: Pasa a Macedonia e axúdanos.

10 E despois de que tivo a visión, deseguida esforzámonos por ir a Macedonia, con certeza que o Señor nos chamou para predicarlles o evanxeo.

11 Por iso, soltando de Troas, chegamos en liña recta a Samotracia, e ao día seguinte a Neápolis;

12 E de alí a Filipos, que é a principal cidade daquela parte de Macedonia e unha colonia: e estivemos nesa cidade uns días.

13 E o sábado saímos da cidade pola beira do río, onde se adoitaba orar; e sentámonos e falamos coas mulleres que acudían alí.

14 E escoitounos unha muller chamada Lidia, vendedora de púrpura, da cidade de Tiatira, que adoraba a Deus, á cal o Señor abriulle o corazón para que atendese ás cousas que lle dicían Paulo.

15 E cando ela foi bautizada e a súa familia, suplicounos, dicindo: "Se me xulgaches fiel ao Señor, entra na miña casa e quédate alí". E ela constrinciounos.

16 E aconteceu que, mentres iamos á oración, veunos ao encontro unha moza dotada dun espírito de adiviñación, que lle trouxo moito beneficio aos seus amos dicindo adiviños:

17 Estes seguiuños a Paulo e a nós, e berraban, dicindo: Estes homes son os servos do Deus Altísimo, que nos indican o camiño da salvación.

18 E iso fixo ela moitos días. Pero Paulo, entristecido, volveuse e díxolle ao espírito: Ó nome de Xesucristo mándoche que saias dela. E saíu á mesma hora.

19 E cando os seus amos viron que a esperanza das súas ganancias desaparecía, colleron a Paulo e a Silas, e leváronos ao mercado para os gobernantes.

20 E levounos aos maxistrados, dicíndolles: Estes homes, sendo xudeus, molestan moito a nosa cidade.

21 E ensina os costumes que non nos é lícito recibir nin observar, sendo romanos.

22 E a multitude levantouse contra eles, e os maxistrados rasgaron as súas roupas e mandaron golpealos.

23 E despois de que lles puxeran moitas azotes, botounos no cárcere, mandando ao carcereiro que os gardase a salvo:

24 Quen, recibindo tal encargo, meteunos no cárcere interior e fixaron os seus pés no cepo.

25 E á media noite Paulo e Silas oraron e cantaron loanzas a Deus, e os prisioneiros escoitáronos.

26 E de súpeto produciuse un gran terremoto, de xeito que os cimentos da prisión se estremeceron;

27 E o garda do cárcere espertando do seu sono, e ao ver as portas do cárcere abertas, sacou a espada e quixo matar, pensando que os prisioneiros fuxiran.

28 Pero Paulo berrou a gran voz, dicindo: Non te fagas mal, porque todos estamos aquí.

29 Entón chamou a luz, entrou e entrou temblando, e caeu diante de Paulo e Silas.

30 E levounos fóra e díxolles: Señores, que teño que facer para salvarme?

31 E eles dixeron: "Cre no Señor Xesucristo, e serás salvo ti e a túa casa".

32 E faláronlle a palabra do Señor e a todos os que estaban na súa casa.

33 E colleunos á mesma hora da noite e lavoulles as batidas; e foi bautizado, el e todos os seus, enseguida.

34 E cando os trouxo na súa casa, púxolles comida diante e alegrouse, crendo en Deus con toda a súa casa.

35 E cando se fixo de día, os maxistrados enviaron os xefes a dicir: "Deixa ir a eses homes".

36 E o xefe do cárcere díxolle isto a Paulo: "Os maxistrados mandaron para que te deixes ir; agora, pois, vai e vai en paz".

37 Pero Paul díxolles, golpeáronnos abertamente incondementados, sendo romanos e nos botaron en prisión; e agora bótannos en segredo? non, de verdade; pero que veñan eles mesmos a buscarnos.

38 E os xefes dixéronlle estas palabras aos maxistrados, e eles temen ao escoitar que eran romanos.

39 E viñeron e suplicáronlles, sacáronlles fóra e pedíronlles que marchasen da cidade.

40 E saíron do cárcere e entraron na casa de Lidia, e cando viron aos irmáns, consoláronos e marcharon.

CAPÍTULO 17

1 Despois de pasar por Anfípole e Apolonia, chegaron a Tesalónica, onde había unha sinagoga dos xudeus.

2 E Paulo, segundo o seu costume, entrou a eles, e tres sábados discutiui con eles a partir das Escrituras:

3 Abrindo e alegando, que Cristo debeu ter sufrido e resucitar de entre os mortos; e que este Xesús, a quen vos prego, é Cristo.

4 Algúns deles creron e relacionáronse con Paulo e Silas; e dos devotos gregos unha gran multitude, e das principais mulleres non poucas.

5 Pero os xudeus que non crían, movidos pola envexa, levaron para eles a algúns lascivos da clase máis vil, reuniron un grupo e provocaron un alboroto en toda a cidade, asaltaron a casa de Xasón e procuraron sacalos. á xente.

6 E como non os atoparon, atraeron a Xasón e algúns irmáns cara aos gobernantes da cidade, clamando: "Estes que cambiaron o mundo tamén chegaron aquí;

7 A quen recibiu Xasón, e todos estes contrapoñen os decretos do César, dicindo que hai outro rei, un Xesús.

8 E inquietaron ao pobo e aos gobernantes da cidade ao escoitar estas cousas.

9 E cando tomaron seguridade de Xasón e do outro, soltáronos.

10 E inmediatamente os irmáns enviaron a Paulo e a Silas de noite a Berea.

11 Estes eran máis nobres que os de Tesalónica, xa que recibían a palabra con toda prontitud, e procuraban diariamente as Escrituras para saber se as cousas eran así.

12 Por iso moitos deles creron; tamén de mulleres honradas que eran gregas, e de homes, non poucos.

13 Pero cando os xudeus de Tesalónica souberon que a palabra de Deus era predicada por Paulo en Berea, tamén chegaron alí e conmocionaron o pobo.

14 E entón os irmáns enviaron a Paulo para que fose como ao mar, pero Silas e Timoteo permaneceron alí aínda.

15 E os que dirixían a Paulo levárono a Atenas e, recibindo o mandamento a Silas e Timoteo de que acudiran a el con toda celeridade, marcharon.

16 Mentres Paulo agardaba por eles en Atenas, o seu espírito conmoveuse nel, ao ver a cidade totalmente entregada á idolatría.

17 Por iso discutía na sinagoga cos xudeus e cos devotos, e no mercado todos os días cos que se atopaban con el.

18 Entón algúns filósofos dos epicúreos e dos estoicos atopáronse con el. E algúns dixeron: Que dirá este balbuceador? outros, parece que é un expositor de deuses estraños, porque lles predicou Xesús e a resurrección.

19 E colleronno e levárono ao Areópago, dicindo: Podemos saber cal é esta nova doutrina da que falas?

20 Pois nos traes algunhas cousas estrañas aos nosos oídos; polo tanto, queremos saber o que significan estas cousas.

21 (Porque todos os atenienses e os forasteiros que alí estaban alí pasaban o seu tempo en nada máis, senón para contar ou escoitar algo novo.)

22 Entón Paulo púxose no medio do outeiro de Marte e díxolle: "Homes de Atenas, vexo que en todo sodes demasiado supersticiosos".

23 Porque ao pasar e contemplar as túas devocións, atopei un altar con esta inscrición: AO DEUS DESCOÑECIDO. A quen, pois, a quen non sabedes adorar, declaro eu.

24 Deus que fixo o mundo e todas as cousas que hai nel, xa que é o Señor do ceo e da terra, non habita en templos feitos a man;

25 Tampouco é adorado con mans de homes, coma se precisase de algo, xa que a todos dá vida, alento e todas as cousas;

26 E fixo dun só sangue todas as nacións dos homes para morar en toda a faz da terra, e determinou os tempos antes sinalados e os límites da súa morada;

27 Para que busquen ao Señor, se acaso o buscan e o atopan, aínda que non estea lonxe de cada un de nós:

28 Porque nel vivimos, movemos e somos; como dixeron tamén algúns dos teus propios poetas: Porque nós tamén somos a súa descendencia.

29 Xa que logo, como somos descendencia de Deus, non debemos pensar que a Divinidade é semellante ao ouro, ou á prata ou á pedra, esculpidas pola arte e o artificio do home.

30 E os tempos desta ignorancia Deus facía o ollo; pero agora manda a todos os homes en todas partes que se arrepiñan:

31 Porque fixou un día no que xulgará o mundo con xustiza por aquel home que el ordenou; do cal deu seguridade a todos os homes, en que o resucitou de entre os mortos.

32 E cando oíron da resurrección dos mortos, uns mofáronse e outros dixeron: "Volveremos escoitarte sobre este asunto".

33 Entón Paulo partiu de entre eles.

34 Con todo, algúns homes uníronse a el e creron: entre os cales estaba Dionisio o areopago, e unha muller chamada Damaris, e outros con eles.

CAPÍTULO 18

1 Despois diso, Paulo partiu de Atenas e chegou a Corinto;
2 E atopou un xudeu chamado Aquila, nacido no Ponto, recentemente vido de Italia, coa súa muller Priscila; (porque Claudio mandara a todos os xudeus que saísen de Roma;) e chegou a eles.

3 E porque era do mesmo oficio, quedou con eles e traballou, porque pola súa ocupación eran tendas de campaña.

4 E discutía na sinagoga todos os sábados, e persuadía aos xudeus e aos gregos.

5 E cando Silas e Timoteo chegaron de Macedonia, Paulo estaba apremiado no espírito e deu testemuño aos xudeus de que Xesús era o Cristo.

6 E cando se opuxeron e blasfemaron, el moveu os seus vestidos e díxolles: O voso sangue sexa sobre as vosas cabezas; Estou limpo: a partir de agora irei aos xentís.

7 E saíu de alí e entrou na casa dun home chamado Xusto, que adoraba a Deus, cuxa casa se unía á sinagoga.

8 E Crispo, o xefe da sinagoga, creu no Señor con toda a súa casa; e moitos dos corintios oíndo, creron e foron bautizados.

9 Entón o Señor díxolle a Paulo pola noite mediante unha visión: " **Non teñas medo, pero fala e non cales.**

10 Porque eu estou contigo, e ninguén se poñerá en ti para facerte dano, porque teño moita xente nesta cidade.

11 E estivo alí un ano e seis meses, ensinando a palabra de Deus entre eles.

12 E cando Galión era o deputado de Acaia, os xudeus insurrecciónense unánimemente contra Paulo e levárono ao tribunal.

13 Dicindo: Este persuade os homes para que adoren a Deus en contra da lei.

14 E cando Paulo estaba a punto de abrir a boca, Galión díxolles aos xudeus: "Se fose unha cuestión de maldade ou de lascivia perversa, xudeus, quereda que eu os soportara.

15 Pero se se trata de palabras e nomes e da túa lei, mirade por iso; pois eu non vou ser xuíz de tales asuntos.

16 E expulsounos do tribunal.

17 Entón todos os gregos colleron a Sóstenes, o xefe principal da sinagoga, e batérono ante o tribunal. E Gallio non lle importaba nada desas cousas.

18 Despois disto, Paulo quedou alí aínda un bo tempo, e despois despediuse dos irmáns e embarcou de alí a Siria, e con el Priscila e Aquila; tendo a cabeza rapada en Cencrea, pois tiña un voto.

19 E chegou a Éfeso e deixounos alí, pero el mesmo entrou na sinagoga e discutiu cos xudeus.

20 Cando lle pediron que estivese máis tempo con eles, non aceptou;

21 Pero despediuse deles, dicindo: Eu teño que celebrar esta festa que vén en Xerusalén, pero volverei a vós, se Deus quere. E partiu de Éfeso.

22 E cando desembarcou en Cesarea, subiu e saudou á igrexa, baixou a Antioquía.

23 E despois de pasar un tempo alí, marchou e percorreu todo o país de Galacia e Frixia en orde, fortalecendo a todos os discípulos.

24 E un xudeu chamado Apolos, nado en Alexandría, home elocuente e poderoso nas Escrituras, chegou a Éfeso.

25 Este home foi instruído no camiño do Señor; e sendo fervoroso no espírito, falaba e ensinaba con dilixencia as cousas do Señor, coñecendo só o bautismo de Xoán.

26 E púxose a falar con audacia na sinagoga: ao que Aquila e Priscila oíron, levárono a eles e expuxéronlle máis perfectamente o camiño de Deus.

27 E cando estaba disposto a pasar a Acaia, os irmáns escribiu, exhortando aos discípulos a que o recibisen;

28 Porque convenceu poderosamente aos xudeus, e iso publicamente, amosando polas Escrituras que Xesús era Cristo.

CAPÍTULO 19

1 E aconteceu que, estando Apolos en Corinto, Paulo, atravesando as costas altas, chegou a Éfeso, e atopou uns discípulos.

2 Díxolles: "Recibiches o Espírito Santo desde que crestes? E eles dixéronlle: Nin sequera oímos se hai Espírito Santo.

3 E díxolles: En que entón fomos bautizados? E eles dixeron: Ao bautismo de Xoán.

4 Entón Paulo dixo: Xoán bautizou co bautismo de arrepentimento, dicindo á xente que crese no que viría despois del, é dicir, en Cristo Xesús.

5 Cando oíron isto, foron bautizados no nome do Señor Xesús.

6 E cando Paulo puxo as mans sobre eles, o Espírito Santo veu sobre eles; e falaban en linguas e profetizaban.

7 E todos os homes eran uns doce.

8 E entrou na sinagoga e falou con valentía durante tres meses, discutindo e convencendo as cousas relativas ao reino de Deus.

9 Pero cando varios se endurecían e non crían, senón que falaban mal daquel camiño diante da multitude, apartouse deles e separou aos discípulos, discutindo a diario na escola dun tal Tirano.

10 E isto continuou por dous anos; de xeito que todos os que moraban en Asia escoitaban a palabra do Señor Xesús, tanto xudeus como gregos.

11 E Deus fixo milagres especiais por mans de Paulo:

12 De xeito que do seu corpo traíanlles aos enfermos panos ou mandiles, e as enfermidades apartáronse deles, e os malos espíritos saían deles.

13 Entón algúns dos xudeus vagabundos, exorcistas, encargáronse de chamar sobre os que tiñan espíritos malignos o nome do Señor Xesús, dicindo: Xurámosvos por Xesús que Paul predica.

14 E houbo sete fillos dun tal Esceva, xudeu e xefe dos sacerdotes, que o fixeron.

15 E o espírito maligno respondeu e dixo: -Coñezo a Xesús e coñezo a Paulo. pero quen es?

16 E o home en quen estaba o espírito maligno saltou sobre eles, venceulles e venceu contra eles, de modo que fuxiron daquela casa espidos e feridos.

17 E isto era coñecido por todos os xudeus e gregos que tamén moraban en Éfeso; e o medo caeu sobre todos eles, e o nome do Señor Xesús foi engrandecido.

18 E moitos dos que crían viñeron, confesaron e mostraron os seus feitos.

19 Tamén moitos deles que usaban artes curiosas xuntaron os seus libros e queimáronos diante de todos os homes, e contaron o prezo deles e atoparon cincuenta mil pezas de prata.

20 Así creceu poderosamente a palabra de Deus e triunfou.

21 Unha vez rematadas estas cousas, Paulo propúxose no espírito, cando pasara por Macedonia e Acaia, ir a Xerusalén, dicindo: "Despois de estar alí, teño que ver tamén Roma".

22 Así que enviou a Macedonia a dous dos que o servían, Timoteo e Erasto; pero el mesmo quedou en Asia unha tempada.

23 E ao mesmo tempo xurdiu un gran revuelo por aquel camiño.

24 Pois un home chamado Demetrio, prateiro, que facía santuarios de prata para Diana, aportou non poucos beneficios aos artesáns;

25 A quen convocou cos obreiros da mesma profesión, e díxolles: Señores, vós sabedes que por este oficio temos a nosa riqueza.

26 Ademais, ves e escoitades que este Paulo non só en Éfeso, senón case en toda Asia, persuadiu e afasta a moita xente, dicindo que non son deuses feitos coas mans:

27 Para que non só este o noso oficio corre perigo de ser anulado; pero tamén que se desprezase o templo da gran deusa Diana e que se destruíse a súa magnificencia, a quen toda Asia e o mundo adoran.

28 E cando oíron estas palabras, enchéronse de ira e gritaron, dicindo: Grande é Diana dos Efesios.

29 E toda a cidade encheuse de confusión; e collendo a Caio e a Aristarco, homes de Macedonia, compañeiros de viaxe de Paulo, correron unidos ao teatro.

30 E cando Paulo quixo entrar na xente, os discípulos non o permitiron.

31 E algúns dos xefes de Asia, que eran os seus amigos, mandáronlle a pedirlle que non se aventurase no teatro.

32 Uns, polo tanto, clamaban unha cousa e outros outra: porque a asemblea estaba confusa; e a maioría non sabía por que se xuntaron.

33 E sacaron a Alexandre da multitude, os xudeus propuxérono. E Alexandre fixo acenos coa man e quixo defender o pobo.

34 Pero cando souberon que era xudeu, todos a unha soa voz durante dúas horas gritaron: Grande é Diana dos Efesios.

35 E cando o funcionario tranquilizaba á xente, díxolle: "Vos homes de Éfeso, que home non sabe que a cidade dos Efesios é adoradora da gran deusa Diana e da imaxe que caeu de Xúpiter? "

36 Xa que logo non se pode falar contra estas cousas, debes estar calados e non facer nada temerario.

37 Porque trouxeches aquí a estes homes, que non son nin ladróns de igrexas nin blasfemas da túa deusa.

38 Polo tanto, se Demetrio e os artesáns que están con el teñen un asunto contra alguén, a lei está aberta e hai deputados: que se imputen entre eles.

39 Pero se preguntades algunha cousa sobre outros asuntos, decidírase nunha asemblea legal.

40 Pois corremos o perigo de ser cuestionados polo alboroto deste día, non habendo ningunha causa pola que poidamos dar conta desta concurrencia.

41 E despois de falar así, despediu a asemblea.

CAPÍTULO 20

1 E despois de que cesou o tumulto, Paulo chamou aos discípulos, abrazounos e partiu para ir a Macedonia.

2 E despois de pasar por aquelas partes e de exhortarlles moito, chegou a Grecia.

3 E alí permaneceu tres meses. E cando os xudeus o agardaron, cando estaba a punto de embarcar para Siria, propuxo volver por Macedonia.

4 E alí acompañouno ata Asia Sópater de Berea; e dos tesalonicenses, Aristarco e Secundo; e Caio de Derbe e Timoteo; e de Asia, Tíquico e Trófimo.

5 Estes que ían diante detivéronse para nós en Troas.

6 E navegamos de Filipos despois dos días dos ázimos, e chegamos a eles a Troas en cinco días; onde vivimos sete días.

7 E o primeiro día da semana, cando os discípulos se xuntaban para partir o pan, Paulo predicoulles, disposto a partir o día seguinte; e continuou o seu discurso ata a media noite.

8 E había moitas luces na cámara alta, onde estaban reunidos.

9 E estaba sentado nunha fiestra un mozo chamado Eutico, que estaba caído nun profundo sono.

10 E Paulo baixou e botouse sobre el. pois a súa vida está nel.

11 Xa que logo volveu subir, partiu o pan, comeu e falou moito tempo, ata o alba, marchou.

12 E levaron vivo ao mozo, e non pouco se consolaron.

13 E fomos antes para o barco, e navegamos para Assos, coa intención de acoller alí a Paulo, porque así o sinalara, pensando en ir a pé.

14 E cando se atopou con nós en Assos, acollimos a el e chegamos a Mitilene.

15 E navegamos de alí, e chegamos ao día seguinte fronte a Quíos; e ao día seguinte chegamos a Samos e quedamos en Troxilio; e ao día seguinte chegamos a Mileto.

16 Pois Paulo decidira navegar por Éfeso, porque non quería pasar o tempo en Asia, pois apresurouse, se lle foi posible, a estar en Xerusalén o día de Pentecostés.

17 E desde Mileto enviou a Éfeso e chamou aos anciáns da igrexa.
 18 E cando chegaron a el, díxolles: "Vós sabedes que desde o primeiro día que vin a Asia como estiven con vós en todas as estacións.
 19 Servindo ao Señor con toda humildade de espírito, e con moitas bágoas e tentacións, que me sucederon pola acecha dos xudeus:
 20 E como non gardei nada do que vos fose de proveito, senón que vos mostrei e vos enseñei publicamente e de casa en casa,
 21 Testemuñando aos xudeus e tamén aos gregos o arrepentimento ante Deus e a fe no noso Señor Xesucristo.
 22 E agora, velaquí, vou ligado no espírito a Xerusalén, sen saber as cousas que alí me sucederán:
 23 Salvo que o Espírito Santo testemuña en todas as cidades, dicindo que me persisten ataduras e aflicións.
 24 Pero nada destas cousas me conmove, nin me considero querida a miña vida, para rematar o meu curso con alegría e o ministerio que recibín do Señor Xesús, para testemuñar o evanxeo da graza de Deus. .
 25 E agora, velaquí, sei que todos vós, entre os que fun predicando o reino de Deus, non veredes máis o meu rostro.
 26 Por iso lévovos a deixar constancia hoxe de que son puro do sangue de todos os homes.
 27 Porque non me resistín a anunciarvos todo o consello de Deus.
 28 Tede coidado, pois, de vós mesmos e de todo o rabaño, sobre o cal o Espírito Santo os fixo superintendentes, para alimentar a igrexa de Deus, que el mercou co seu propio sangue.
 29 Pois sei que despois da miña marcha entrarán entre vós lobos feroces, que non perdonarán o rabaño.
 30 Tamén se levantarán de vós mesmos homes que falen cousas perversas, para atraer discípulos tras eles.
 31 Por iso, mirade e lembrade que durante tres anos non deixei de avisar a todos noite e día con bágoas.
 32 E agora, irmáns, encomendovos a Deus e á palabra da súa graza, que pode edificarvos e darvos unha herdanza entre todos os santificados.
 33 Non cobizeis prata nin ouro nin roupa de ninguén.
 34 Si, vós mesmos sabedes que estas mans atenderon ás miñas necesidades e aos que estaban comigo.
 35 Mostreinos todas as cousas que, traballando así, debedes apoiar aos débiles e lembrar as palabras do Señor Xesús, que dixo: "**Máis bendito é dar que recibir**".
 36 E despois de falar así, axeonllouse e orou con todos eles.
 37 E todos choraron moitísimo e botáronse no pescozo de Paulo e bicárono:
 38 Entristecido sobre todo polas palabras que falou, para que non lle viran máis a cara. E acompañárono ata o barco.

CAPÍTULO 21

1 E aconteceu que, despois de saírnos deles e botar a andar, chegamos en liña recta ata Coos, e ao día seguinte ata Rodas, e desde alí ata Patara:
 2 E atopando un barco que navegaba para Fenicia, subimos a bordo e puxémonos en marcha.
 3 Cando descubrimos Chipre, deixámolo á esquerda e navegamos para Siria e desembarcamos en Tiro, porque alí o barco debía descargar a súa carga.

4 E atopando discípulos, estivemos alí sete días, os cales dixeron a Paulo polo Espírito que non subise a Xerusalén.
 5 E cumpridos aqueles días, saímos e fomos camiño; e todos nos levaron camiño, con mulleres e fillos, ata que saímos da cidade, e axeonllámonos na ribeira e rezamos.
 6 E cando nos despedimos uns dos outros, embarcamos; e volveron a casa de novo.
 7 E cando rematamos o camiño de Tiro, chegamos a Ptolemaida, saudamos os irmáns e quedamos con eles un día.
 8 E ao día seguinte, os que eramos da compañía de Paulo saímos e chegamos a Cesarea; e entramos na casa de Filipe o evanxalista, que era un dos sete; e quedou con el.
 9 E o mesmo home tiña catro fillas, virxes, que profetizaban.
 10 E estando alí moitos días, baixou de Xudea un profeta chamado Ágabo.
 11 E cando chegou a nós, colleu o cinto de Paulo, atoulle as mans e os pés, e dixo: Así di o Espírito Santo: Así atarán os xudeus de Xerusalén ao home que posúe este cinto e entregarano. as mans dos xentís.
 12 E cando oímos estas cousas, tanto nós como os daquel lugar, rogámoslle que non subise a Xerusalén.
 13 Entón Paulo respondeu: "Que queredes chorar e romper o meu corazón? porque estou disposto non só a ser atado, senón tamén a morrer en Xerusalén polo nome do Señor Xesús.
 14 E cando non quería convencer, cesamos dicindo: Fágase a vontade do Señor.
 15 Despois daqueles días, levamos os nosos carruaxes e subimos a Xerusalén.
 16 Tamén foron connosco algúns dos discípulos de Cesarea, e trouxeron consigo a un Mnason de Chipre, un discípulo vello, no que deberíamos aloxarse.
 17 E cando chegamos a Xerusalén, os irmáns recibíronnos encantados.
 18 E ao día seguinte Paulo entrou connosco a Santiago; e todos os anciáns estaban presentes.
 19 E despois de saudalos, declarou especialmente o que Deus fixera entre os xentís co seu ministerio.
 20 E ao oír isto, glorificaron ao Señor e dixéronlle: "Ves, irmán, cantos milleiros de xudeus cren; e todos son celosos da lei:
 21 E infórmaselles de ti que ensinas a todos os xudeus que están entre os xentís a abandonar a Moisés, dicindo que non deben circuncidar aos seus fillos nin seguir os costumes.
 22 Que é, pois? é preciso que a multitude se xunte, porque oirán que viñeches.
 23 Fai, pois, o que che dicimos: Temos catro homes que teñen un voto sobre eles;
 24 Tómaos e purifícate con eles, e encárgase deles para que se afeitan a cabeza; pero que ti tamén andas ordenado e gardas a lei.
 25 En canto aos xentís que cren, escribimos e concluímos que non observan tal cousa, salvo que se protexen das cousas ofrecidas aos ídolos, do sangue, dos estrangulados e da fornicación.
 26 Entón Paulo colleu aos homes, e ao día seguinte, purificándose con eles, entrou no templo, para indicar o cumprimento dos días de purificación, ata que se ofrecía unha ofrenda por cada un deles.

27 E cando xa estaban case rematados os sete días, os xudeus que eran de Asia, cando o viron no templo, espertaron a todo o pobo e puxéronlle as mans.
 28 Gritando: Homes de Israel, axudade: Este é o home que ensina a todos os homes en todas partes contra o pobo, a lei e este lugar;
 29 (Porque xa viran con el na cidade a Trófimo, un efesio, a quen supuxeron que Paulo trouxera no templo.)
 30 E toda a cidade conmoveuse, e a xente correu xunto, e colleron a Paulo e sacáronlle do templo, e enseguida pecháronse as portas.
 31 E cando estaban a piques de matalo, chegou a noticia ao xefe da banda de que toda Xerusalén estaba abalada.
 32 Os cales colleron inmediatamente soldados e centurións e baixaron correndo cara a eles.
 33 Entón achegouse o xefe do capitán, colleuno e mandou que o atasen con dúas cadeas; e esixiu quen era e que fixera.
 34 E uns clamaban unha cousa, outros outra, entre a multitude: e cando non podía saber a certeza do tumulto, mandou que o levasen ao castelo.
 35 E cando chegou ás escaleiras, así foi que naceu dos soldados pola violencia do pobo.
 36 Pois a multitude do pobo seguía, gritando: Fórao.
 37 E cando ía ser conducido Paulo ao castelo, díxolle ao capitán: "Podo falarche? Quen dixo: Sabes falar grego?
 38 Non es ti ese exipcio que antes destes días provocou un alboroto e levou ao deserto catro mil homes asasinos?
 39 Pero Paulo dixo: "Eu son xudeu de Tarso, cidade de Cilicia, cidadán dunha cidade nada sencilla; e pídoche que me permitas falar co pobo.
 40 E cando lle deu a licenza, Paulo púxose na escaleira e fixo acenos coa man á xente. E cando se fixo un gran silencio, faloules en lingua hebrea, dicindo:

CAPÍTULO 22

1 Homes, irmáns e pais, escoitade a miña defensa que vos fago agora.
 2 (E cando oíron que lles falaba en lingua hebrea, calaron máis, e dixo:)
 3 Son verdadeiramente un home xudeu, nacido en Tarso, cidade de Cilicia, pero criado nesta cidade aos pés de Gamaliel, e ensinando segundo a perfecta lei dos pais e celoso Deus, como sodes todos este día.
 4 E perseguín este camiño ata a morte, atando e entregando nos cárceres a homes e mulleres.
 5 Como tamén me dan testemuño o sumo sacerdote e todo o estado dos anciáns, dos cales tamén recibín cartas para os irmáns, e fun a Damasco para levar a Xerusalén aos que alí estaban atados, para que fosen castigados.
 6 E aconteceu que, cando facía a miña viaxe, e estaba preto de Damasco sobre o mediodía, de súpeto brillou desde o ceo unha gran luz arredor de min.
 7 E caín ao chan e oín unha voz que me dicía: **Xaúl, Xaúl, por que me persegues?**
 8 E eu respondín: Quen es ti, Señor? E díxome: **Eu son Xesús de Nazaret, a quen ti persegues.**
 9 E os que estaban comigo viron a luz e tiveron medo; pero non escoitaron a voz do que me falaba.
 10 E eu dixen: ¿Que farei, Señor? E díxome o Señor: **Levántate e vai a Damasco; e alí seráselle informado de todas as cousas que che teñen que facer.**

11 E como non podía ver pola gloria daquela luz, sendo conducido pola man dos que estaban comigo, entrei a Damasco.
 12 E un certo Ananías, home devoto segundo a lei, que tiña boa conta de todos os xudeus que alí habitaban,
 13 Achegouse a min, púxose de pé e díxome: Irmán Xaúl, recibe a vista. E na mesma hora mirei para el.
 14 E dixo: "O Deus dos nosos pais escolleite para que coñezas a súa vontade, vexas o Xusto e escoites a voz da súa boca".
 15 Porque serás a súa testemuña ante todos os homes do que viches e escoitaches.
 16 E agora por que te demoras? Levántate, bautízate e lava os teus pecados, invocando o nome do Señor.
 17 E aconteceu que cando volví a Xerusalén, aínda que oraba no templo, estaba en transe;
 18 E viu que me dicía: " **Apresúrate e saia de Xerusalén axiña, porque non recibirán o teu testemuño sobre min.**"
 19 E dixeron: Señor, saben que encarcei e batei en todas as sinagogas aos que creron en ti.
 20 E cando se derramou o sangue do teu mártir Estevo, eu tamén estaba presente, consentindo a súa morte, e gardaba os vestidos dos que o asasinaron.
 21 E díxome: " **Vete, porque te enviarei lonxe para os xentís.**"
 22 E deixáronlle oído esta palabra, e entón alzaron a voz e dixeron: "Fóralle da terra a tal tipo, porque non convén que viva".
 23 E mentres gritaban, e tiraban as súas roupas e botaban po ao aire,
 24 O capitán xefe mandou que o levasen ao castelo e mandou que fose examinado por azote; para que soubese por que clamaron tanto contra el.
 25 E mentres o ataban con correas, díxolle Paulo ao centurión que estaba presente: ¿É lícito que azotes a un romano e non condenado?
 26 Cando o centurión soubo isto, foi e díxolle ao capitán: "Fíxate no que fas, porque este home é romano".
 27 Entón chegou o capitán e díxolle: Dime, ti es romano? El dixo: Si.
 28 E o capitán respondeulle: "Con gran cantidade obtiven esta liberdade. E Paul dixo: Pero eu nacín libre.
 29 Entón, enseguida partiron do que debía examinalo, e tamén o xefe do capitán tivo medo, cando soubo que era romano e porque o atara.
 30 Ao día seguinte, como quixese saber a certeza de que foi acusado polos xudeus, soltouno das súas bandas e mandou que comparecesen os sumos sacerdotes e a todo o seu consello, fixo baixar a Paulo e púxoo diante deles.

CAPÍTULO 23

1 E Paulo, mirando atentamente o concilio, dixo: Homes irmáns, vivín con toda boa conciencia diante de Deus ata hoxe.
 2 E o sumo sacerdote Ananías mandou aos que estaban ao seu carón que o golpeasen na boca.
 3 Entón díxolle Paulo: "Deus vai te ferir, muro branco; porque estás sentado para xulgar me segundo a lei e mandas que me aferren contra a lei?"
 4 E os que estaban alí dixéronlle: "¿Injurias o sumo sacerdote de Deus?"

5 Entón Paulo dixo: "Non sabía, irmáns, que era o sumo sacerdote; porque está escrito: Non falarás mal do xefe do teu pobo".

6 Pero cando Paul decatouse de que uns eran saduceos e os outros fariseos, gritou no concilio: "Irmáns, eu son fariseo, fillo dun fariseo; da esperanza e da resurrección dos mortos son chamado. en cuestión.

7 E dito isto, xurdiu unha discordia entre os fariseos e os saduceos, e a multitude dividiuse.

8 Porque din os saduceos que non hai resurrección, nin anxo nin espírito, pero os fariseos confesan as dúas cousas.

9 E levantouse un gran clamor; e levantáronse os escribas dos fariseos, e loitaron, dicindo: Non atopamos ningún mal neste home; pero se un espírito ou un anxo lle falou, non loitamos Deus.

10 E cando xurdiu unha gran discordia, o capitán xefe, temendo que Paulo fose despedazado deles, mandou aos soldados que baixasen e que o tomaran pola forza de entre eles e que o levasen ao castelo.

11 E a noite seguinte o Señor estivo ao seu carón e díxolle: **Anímate, Paulo, pois como testemuñaches de min en Xerusalén, así debes testemuñar tamén en Roma.**

12 E cando se fixo de día, uníronse algúns xudeus, e atascáronse cunha maldición, dicindo que non comerían nin beberían ata que matasen a Paulo.

13 E eran máis de corenta os que fixeran esta conspiración.

14 E acudiron aos sumos sacerdotes e aos anciáns e dixéronlles: "Nos obrigamos a unha gran maldición: non comeremos nada ata que matemos a Paulo".

15 Agora, xa que logo, co concilio, indicades ao capitán xefe que o faga baixar mañá, coma se quixeses preguntar algo máis perfectamente sobre el; e nós, ou sempre que se achegue, estamos dispostos a matalo.

16 E cando o fillo da irmá de Paulo soubo da súa acecha, foi e entrou no castelo e díxoo a Paulo.

17 Entón Paulo chamou a un dos centurións e díxolle: "Trae a este mozo ao xefe do capitán, porque ten algo que dicirlle".

18 Entón, colleuno e levouno ao xefe do capitán, e díxolle: "O prisioneiro Paulo chamoume a el e rogoume que che levase a este mozo, que ten algo que dicirche".

19 Entón o xefe do capitán colleuno da man e foi con el aparte e preguntoulle: "Que é iso que me tes que dicir?"

20 E dixo: "Os xudeus acordaron quererche que mañá fagas baixar a Paulo ao concilio, coma se o preguntaran algo máis perfectamente.

21 Pero non te rendis a eles, porque hai máis de corenta homes que o acechan, que se comprometeron con xuramento de que non comerán nin beberán ata que o maten, e agora xa están preparados. buscando unha promesa de ti.

22 Entón, o capitán xefe deixou marchar o mozo e mandoulle: "Mira que non digas a ninguén que me mostraches estas cousas".

23 E chamoulle dous centurións, dicindo: "Prepara douscentos soldados para ir a Cesarea, e sesenta cabaleiros e douscentos lanceiros á hora terceira da noite;

24 Proporcionalles unhas bestas para que poñan a Paulo e o traian sano salvo a Félix, o gobernador.

25 E escribiu unha carta deste xeito:

26 Claudio Lisias envía un saúdo ao excelente gobernador Félix.

27 Este home foi tomado de entre os xudeus, e debería ser asasinado por eles; entón vin cun exército e rescateino, entendendo que era romano.

28 E cando quixen saber a causa pola que o acusaron, leveino ao seu consello:

29 A quen eu percibín que estaba acusado de cuestións da súa lei, pero que non tiña nada digno de morte ou de prisións.

30 E cando me contaron que os xudeus lle agardaban ao home, enviei de inmediato a ti, e ordenei tamén aos seus acusadores que dixesen diante de ti o que tiñan contra el. Adeus.

31 Entón os soldados, como lles foi mandado, colleron a Paulo e levárono de noite a Antípatris.

32 Ao día seguinte deixaron os cabaleiros para ir con el, e volveron ao castelo:

33 Quen, cando chegaron a Cesarea e entregaron a epístola ao gobernador, presentou tamén a Paulo diante del.

34 E cando o gobernador leu a carta, preguntou de que provincia era. E cando entendeu que era de Cilicia;

35 Escoitareite, dixo el, cando veñan tamén os teus acusadores. E mandou que o gardase no tribunal de Herodes.

CAPÍTULO 24

1 E despois de cinco días baixou o sumo sacerdote Ananías cos anciáns e cun orador chamado Tértulo, quen informou ao gobernador contra Paulo.

2 E cando o chamaron, Tértulo comezou a acusalo, dicindo: "Vendo que por ti gozamos de gran quietud e que se fan con esta nación obras moi dignas pola túa providencia.

3 Aceptámolo sempre, e en todos os lugares, nobre Félix, con todo agradecemento.

4 Non obstante, que non che faga máis tedioso, pídoche que nos escoites algunhas palabras da túa clemencia.

5 Porque atopamos a este home un pestilente e un motor de sedición entre todos os xudeus do mundo, e un xefe da secta dos nazarenos:

6 Quen tamén se intentou profanar o templo: a quen collemos e queríamos xulgar segundo a nosa lei.

7 Pero o capitán en xefe Lisias veu sobre nós, e con gran violencia quitouno das nosas mans.

8 Mandando aos seus acusadores que acudan a ti: examinando a quen podes coñecer todas estas cousas das que o acusamos.

9 E tamén os xudeus asentiron, dicindo que as cousas eran así.

10 Entón Paulo, despois de que o gobernador lle fixera aceno para que falase, respondeu: "Como sei que durante moitos anos eras xuíz desta nación, con máis alegría respondo por min mesmo:

11 Porque para que comprendas que aínda non hai máis que doce días que subín a Xerusalén para adorar.

12 E nin me atoparon no templo discutindo con ninguén, nin levantando o pobo, nin nas sinagogas nin na cidade.

13 Tampouco poden probar as cousas das que agora me acusan.

14 Pero isto confésecho: segundo o camiño que eles chaman herexía, eu adoro ao Deus dos meus pais, crendo todo o que está escrito na lei e nos profetas:

15 E teñan esperanza en Deus, que eles mesmos tamén permiten, de que haberá unha resurrección de mortos, tanto de xustos como de inxustos.

16 E nisto exércitome para ter sempre unha conciencia sen ofensas cara a Deus e cos homes.

17 Despois de moitos anos vin para traer esmola á miña nación e ofrendas.

18 Entón algúns xudeus de Asia me atoparon purificado no templo, nin con multitude nin con tumulto.

19 Quen debería estar aquí antes de ti, e opoñerse, se tivesen algo contra min.

20 Ou digan estes mesmos aquí: se atoparon en min algún mal, mentres eu estaba diante do concilio,

21 Excepto por esta única voz, que eu clamei de pé en medio deles: Tocando a resurrección dos mortos estou en cuestión por vós hoxe.

22 E cando Félix escoitou estas cousas, que tiña un coñecemento máis perfecto daquel camiño, aprazounas, e dixo: "Cando baixe o capitán Lisias, coñecerei o final do voso asunto".

23 E mandoulle a un centurión que gardase a Paulo e que lle deixase liberdade e que non prohibise a ningún dos seus coñecidos ministrar ou acudir a el.

24 E despois de certos días, cando Félix chegou coa súa muller Drusila, que era xudía, mandou chamar a Paulo e escoitoulle sobre a fe en Cristo.

25 E mentres razoaba sobre a xustiza, a templanza e o xuízo por vir, Félix estremecía e respondeu: "Vai por esta vez; cando teña unha estación conveniente, chamarei por ti.

26 Tamén esperaba que Paulo lle dese diñeiro para que o soltase, polo que mandaba chamalo máis a miúdo e comunicou con el.

27 Pero ao cabo de dous anos, Porcio Festo entrou no cuarto de Félix.

CAPÍTULO 25

1 Cando Festo chegou á provincia, ao cabo de tres días subiu de Cesarea a Xerusalén.

2Entón o sumo sacerdote e o xefe dos xudeus puxéronlle en contra de Paulo e rogáronlle:

3 E pediu favor contra el para que o mandase a buscar a Xerusalén, facendo acecho no camiño para matalo.

4Pero Festo respondeulle que Paulo debía ser gardado en Cesarea e que el mesmo marcharía alí en breve.

5Por iso, dixo el, quen de vós poida, baixe comigo e acuse a este home, se hai algunha maldade nel.

6 E despois de estar máis de dez días entre eles, baixou a Cesarea; e ao día seguinte, sentado no tribunal, mandou levar a Paulo.

7 E cando chegou, os xudeus que baixaban de Xerusalén puxéronse arredor e presentaron contra Paulo moitas e graves queixas, que non puideron probar.

8 Mentres el respondeu por si mesmo: Nin contra a lei dos xudeus, nin contra o templo nin contra o César, eu non ofendín nada.

9 Pero Festo, querendo facer un pracer ós xudeus, respondeulle a Paulo: -"Queres subir a Xerusalén e alí ser xulgado por estas cousas diante de min?"

10 Entón díxolle Paulo: "Estou no tribunal de César, onde debería ser xulgado. Non fixen ningún mal cos xudeus, como ti sabes.

11 Porque se son un delincuente ou cometín algo digno de morte, non me nego a morrer; pero se non hai ningunha destas cousas das que estes me acusan, ninguén me pode entregar a elas. Apelo ao César.

12 Entón Festo, despois de ter consultado co concilio, respondeu: "Recorreches ao César? ao César irás.

13 E despois de certos días o rei Agripa e Bernice chegaron a Cesarea para saudar a Festo.

14 E despois de que estiveron alí moitos días, Festo declaroulle ao rei a causa de Paulo, dicindo: "Hai un home que deixou preso por Félix.

15 De quen, cando estaba en Xerusalén, me informaron os sumos sacerdotes e os anciáns dos xudeus, desexando que se xudiciara contra el.

16 A quen lle respondín: "Non é a maneira dos romanos de entregar a morrer a ninguén, antes de que o acusado teña os acusadores cara a cara e teña licenza para responder por si mesmo do crime cometido contra el".

17 Por iso, cando chegaron aquí, ao día seguinte, sen demora, senteime no tribunal e ordenei que o home fose sacado.

18Contra quen, cando os acusadores se levantaron, non presentaron ningunha acusación das cousas que eu supoña:

19 Pero tiñan algunhas cuestións contra el sobre a súa propia superstición e sobre un tal Xesús, que estaba morto, a quen Paul afirmaba que estaba vivo.

20 E como dubidaba deste tipo de preguntas, pregunteille se iría a Xerusalén e alí fose xulgado por estes asuntos.

21 Pero cando Paulo apelou para que se reservase para oír a Augusto, ordenei que o gardase ata que o enviase ao César.

22 Entón Agripa díxolle a Festo: "Eu tamén quero escoitar o home. Mañá, dixo, oírás.

23 E ao día seguinte, cando viñeron Agripa e Bernice, con gran pompa, e entraron no lugar da audiencia, cos xefes dos capitáns e os principais homes da cidade, por orde de Festo saíu a Paulo.

24 E Festo dixo: "O rei Agripa e todos os homes que están aquí connosco, ves a este home, sobre o que toda a multitude dos xudeus trataron comigo, tanto en Xerusalén como aquí, clamando que non debe vivir máis tempo.

25 Pero cando descubrín que non cometera nada digno de morte e que el mesmo recorreu a Augusto, decidín enviálo.

26 De quen non teño nada certo que escribirlle ao meu señor. Por iso o presentei ante ti, e especialmente ante ti, oh rei Agripa, para que, despois de examinalo, tivese algo que escribir.

27Porque non me parece razoable enviar un prisioneiro, e non tamén para indicar os crimes que se cometen contra el.

CAPÍTULO 26

1 Entón Agripa díxolle a Paulo: Permíteche falar por ti mesmo. Entón Paulo tendeu a man e respondeu por si mesmo:

2 Paréceme feliz, rei Agripa, porque hoxe responderei por min mesmo diante de ti de todas as cousas das que me acusan os xudeus:

3 Sobre todo porque sei que es experto en todos os costumes e cuestións que hai entre os xudeus;

4 O meu modo de vida dende a miña mocidade, que foi ao principio entre a miña nación en Xerusalén, coñezo todos os xudeus;

5 Que me coñecían dende o principio, se querían testemuñar, que despois da secta máis estreita da nosa relixión vivía fariseo.

6 E agora estou de pé e son xulgado pola esperanza da promesa feita por Deus aos nosos pais:

7 A que promesa as nosas doce tribos, que serven a Deus día e noite, esperan vir. Por iso, rei Agripa, son acusado dos xudeus.

8 Por que se lle parece increíble que Deus resucite aos mortos?

9 De verdade pensei comigo mesmo que debía facer moitas cousas contrarias ao nome de Xesús de Nazaret.

10 O que fixen tamén en Xerusalén; e cando morreron, dei a miña voz contra eles.

11 E castigáboas a miúdo en todas as sinagogas e obrigáboas a blasfemar; e estando moi tolo contra eles, perseguínos ata as cidades estrañas.

12 Entón, cando ía a Damasco con autoridade e comisión dos sumos sacerdotes,

13 Ao mediodía, rei, vin no camiño unha luz do ceo, por riba do brillo do sol, que brillaba arredor de min e dos que ían comigo.

14 E cando todos caemos á terra, oín unha voz que me falaba e dicía en lingua hebrea: **Xaúl, Xaúl, por que me persegues? cústache dar patadas contra os pinchazos.**

15 E eu dixen: Quen es ti, Señor? E dixo: **Eu son Xesús a quen ti persegues.**

16 **Pero levántate e ponte sobre os teus pés: porque aparecínche para este propósito, para facerte ministro e testemuña tanto destas cousas que viches como das cousas nas que che aparecerei;**

17 **Librándote do pobo e dos xentís, a quen agora te envío,**
18 **Para abrírlles os ollos e convertelos das tebras á luz e do poder de Satanás a Deus, para que reciban o perdón dos pecados e a herdanza entre os que son santificados pola fe que hai en min.**

19 Entón, rei Agripa, eu non desobedei á visión celestial:

20 Pero mostrou primeiro aos de Damasco, e en Xerusalén e en todas as costas de Xudea, e despois aos xentís, que se arrepentiran e se volveran a Deus, e que fixeran obras dignas para o arrepentimento.

21 Por iso os xudeus colleronme no templo e foron a matarme.

22 Xa que logo, obtido a axuda de Deus, sigo ata hoxe, testemuñando aos pequenos e aos grandes, sen dicir outra cousa que as que os profetas e Moisés dixeran que virían:

23 Para que Cristo sufrise, e fose o primeiro que resucitase de entre os mortos, e iluminase ao pobo e aos xentís.

24 E mentres el falaba por si mesmo, Festo dixo en voz alta: Paulo, estás fóra de ti; moita aprendizaxe faite tolo.

25 Pero el dixo: Non estou tolo, nobre Festo; pero di as palabras de verdade e sobriedade.

26 Porque o rei sabe destas cousas, ante o que tamén falo libremente: porque estou convencido de que ningunha destas cousas lle son ocultas; pois esta cousa non se fixo nun recuncho.

27 Rei Agripa, cres nos profetas? Sei que ti cres.

28 Entón Agripa díxolle a Paulo: "Case me convences de ser cristián".

29 E Paulo dixo: "Quixera a Deus que non só ti, senón tamén todos os que hoxe me escoitan, fosen case e totalmente tales como eu, agás estes lazos.

30 E despois de falar isto, levantáronse o rei, o gobernador, Bernice e os que estaban sentados con eles:

31 E cando se apartaron, faláron entre eles, dicindo: Este home non fai nada digno de morte ou de cadeas.

32 Entón Agripa díxolle a Festo: Este home podería ser posto en liberdade se non apelase ao César.

CAPÍTULO 27

1 E cando se decidiu que navegaríamos para Italia, entregaron a Paulo e a outros prisioneiros a un chamado Xulio, centurión da banda de Augusto.

2 E entrando nun barco de Adramitio, botamos a mar, querendo navegar polas costas de Asia; un Aristarco, un macedonio de Tesalónica, estando connosco.

3 E ao día seguinte tocamos Sidón. E Xulio suplicou con cortesía a Paulo e deulle liberdade para ir aos seus amigos para refrescarse.

4 E despois de botar a andar dende alí, navegamos por debaixo de Chipre, porque os ventos eran contrarios.

5 E cando navegamos polo mar de Cilicia e Panfilia, chegamos a Mira, cidade de Licia.

6 E alí o centurión atopou un barco de Alexandría que navegaba para Italia; e meteunos alí.

7 E despois de que navegamos lentamente moitos días, e apenas chegamos fronte a Cnido, sen que o vento nos agrave, navegamos debaixo de Creta, fronte a Salmone;

8 E, sen pasar por ela, chegou a un lugar que se chama Os fermosos paraísos; preto de onde estaba a cidade de Lasea.

9 E cando pasou moito tempo, e cando a navegación era agora perigosa, porque o xaxún xa pasou, Paulo amoestáballes:

10 E díxolles: "Señores, entendo que esta viaxe será con moito dano e moito dano, non só do embarque e do barco, senón tamén das nosas vidas".

11 Con todo, o centurión cría no patrón e no dono do barco, máis que as cousas que dicía Paulo.

12 E como o refuxio non era cómodo para o inverno, a maioría aconsellou marchar tamén de alí, se por algún medio podían chegar a Fenicia e alí invernar; que é un paraíso de Creta, e atópase cara ao suroeste e noroeste.

13 E cando o vento do sur sopraba suavemente, supoñendo que conseguiran o seu propósito, soltando alí, navegaron preto de Creta.

14 Pero pouco despois xurdiu contra ela un vento tempestuoso, chamado Euroclidón.

15 E cando o barco quedou atrapado e non puido soportar o vento, deixámolo conducir.

16 E correndo debaixo dunha illa que se chama Clauda, tiñamos moito traballo que vir na barca:

17 Os cales, despois de levantar, utilizaron axudas, apoiando o barco; e, temendo que caesen nas areas movedizas, velaron, e así foron expulsados.

18 E estando nós moi sacudidos por unha tempestade, ao día seguinte alumearon o barco;

19 E ao terceiro día botamos coas nosas propias mans os aparellos do barco.

CAPÍTULO 28

20 E cando en moitos días non apareceron nin o sol nin as estrelas, e unha tempestade non pequena caeu sobre nós, toda esperanza de sermos salvos foi quitada.

21 Pero despois dunha longa abstinencia, Paulo púxose no medio deles e díxolles: "Señores, deberías escoitarme e non soltar de Creta e gañar este dano e perda.

22 E agora exhortovos a que teñades boa ánimo, porque entre vós non se perderá a vida de ninguén, senón o barco.

23 Porque esta noite estivo ao meu carón o anxo de Deus, de quen son e a quen servo,

24 Dicindo: Non temas, Paulo; hai que levarte ante César, e velaquí que Deus che deu a todos os que navegan contigo.

25 Polo tanto, señores, animate, porque creo a Deus, que será tal como me dixó.

26 Con todo, debemos ser botados nunha determinada illa.

27 Pero cando chegou a decimocuarta noite, cando nos levaban de arriba abaixo en Adriático, sobre a medianoite os marineros consideraron que se achegaban a algún país;

28 E sondaron, e atopárono vinte brazas;

29 Entón, temendo que caéramos sobre as pedras, botaron catro áncoras pola popa e desexaron o día.

30 E cando os marineiros estaban a piques de fuxir do barco, cando baixaron a barca ao mar, baixo cor, coma se quixesen botar áncoras desde a proa,

31 Díxolle Paulo ao centurión e aos soldados: Se estes permanecen no barco, non podedes ser salvados.

32 Entón os soldados cortaron as cordas da barca e deixaron caer.

33 E mentres chegaba o día, Paulo rogoulles a todos que tomasen carne, dicindo: Este é o día catorce no que tardastes e continuastes en xaxún sen tomar nada.

34 Por iso pídoche que tomes algo de carne, porque isto é para a túa saúde, pois non lle caerá un cabelo da cabeza a ningún de vós.

35 E despois de falar isto, colleu pan e deu grazas a Deus en presenza de todos e, partíndoo, púxose a comer.

36 Entón estaban todos alegres e tamén tomaron algo de carne.

37 E en total estábamos no barco duascenas sesenta e dezaseis almas.

38 E cando comeron abondo, alixeiraron o barco e botaron o trigo ao mar.

39 E cando se fixo de día, descoñecían a terra, pero descubriron un regato cunha ribeira, no que pensaban, se era posible, meter o barco.

40 E despois de levantar as áncoras, deixáronse ao mar, soltaron as correas do temón, izaron a vela maior ao vento e dirixíronse cara á costa.

41 E caendo nun lugar onde se xuntaban dous mares, encallaron o barco; e o dianteiro pegouse rápido, e permaneceu inmóbil, pero a traseira rompíase coa violencia das ondas.

42 E o consello dos soldados era matar os prisioneiros, para que ningún deles escapara a nado.

43 Pero o centurión, disposto a salvar a Paulo, evitounos do seu propósito; e ordenou que os que sabían nadar se botasen primeiro ao mar e chegasen á terra:

44 E o resto, uns en táboas e outros en anacos rotos do barco. E así aconteceu, que escaparon todos a salvo para terra.

1 E cando escaparon, souberon que a illa se chamaba Melita.

2 E o pobo bárbaro mostráronnos non pouca bondade: porque prenderon lume e recibíunos a todos por mor da choiva actual e do frío.

3 E cando Paulo colleu un feixe de varas e púxoos no lume, unha víbora saíu do lume e púxolle a man.

4 E cando os bárbaros viron a besta velenosa pendurada da súa man, dixeron entre si: Sen dúbida este home é un asasino que, aínda que escapou do mar, a vinganza non permite vivir.

5 E sacudiu a besta no lume e non sentiu dano.

6 Con todo, miraban cando debería incharse ou caer morto de súpeto, pero despois de mirar moito tempo e de ver que non lle ocorreu ningún dano, cambiaron de opinión e dixeron que era un deus.

7 Nesas mesmos barrios estaban as posesións do principal da illa, que se chamaba Publio; que nos recibiu e nos aloxou tres días con cortesía.

8 E aconteceu que o pai de Publio xacía enfermo dunha febre e dun fluxo de sangue, a quen entrou Paulo, orou, puxo as mans sobre el e curouno.

9 Entón, cando isto foi feito, tamén chegaron outros, que tiñan enfermidades na illa, e foron curados:

10 Quen tamén nos honrou con moitas honras; e cando marchamos, cargáronnos as cousas que fosen necesarias.

11 E despois de tres meses saímos nun barco de Alexandría, que invernara na illa, cuxo sinal era Cástor e Pólux.

12 E chegando a Siracusa, estivemos alí tres días.

13 E de alí collemos unha brúxula e chegamos a Rexio, e despois un día sopraba o vento do sur, e ao día seguinte chegamos a Puteoli.

14 Onde atopamos irmáns, e nos pediron que permanezamos con eles sete días, e así fomos cara a Roma.

15 E de alí, cando os irmáns oíron falar de nós, viñeron ao noso encontro ata o foro de Apios e as tres tabernas: aos cales Paulo viu, deu grazas a Deus e colleu valor.

16 E cando chegamos a Roma, o centurión entregou os prisioneiros ao capitán da garda;

17 E aconteceu que, ao cabo de tres días, Paulo convocou aos xefes dos xudeus, e cando se xuntaron, díxolles: "Irmáns, aínda que non fixen nada contra o pobo ou os costumes dos nosos pais. , aínda que fun preso de Xerusalén en mans dos romanos.

18 Quen, despois de examinarme, me deixaran ir, porque non había en min causa de morte.

19 Pero cando os xudeus falaron en contra, vinme obrigado a apelar ao César; non é que eu tivese que acusar á miña nación.

20 Por iso te chamei para verte e falar contigo, porque pola esperanza de Israel estou atado con esta cadea.

21 E eles dixéronlle: "Nin recibimos cartas de Xudea sobre ti, nin ningún dos irmáns que viñeron mostrou nin falou nada de ti.

22 Pero queremos escoitar de ti o que pensas, porque en canto a esta secta, sabemos que en todas partes se fala en contra.

23 E cando lle fixaron un día, foron moitos a el ao seu albergue; a quen expuxo e deu testemuño do reino de Deus,

persuadíndoos de Xesús, tanto pola lei de Moisés como polos profetas, dende a mañá ata a noite.

24 E algúns creron o que se dicían, e outros non creron.

25 E como non se puxeron de acordo entre eles, marcharon, despois de que Paulo dixera unha palabra: Ben falou o Espírito Santo aos nosos pais por medio do profeta Isaías.

26 Dicindo: "Ide a este pobo e di: "Oíndo escoitaredes e non entenderedes; e vendo, veredes e non entenderedes:

27 Porque o corazón deste pobo está engrosado, e os seus oídos son embotados e pecharon os ollos; para que non vexan cos seus ollos, e escoiten cos seus oídos, e entendan co seu corazón, e se convertan, e eu os cure.

28 Sabedes, pois, que a salvación de Deus é enviada aos xentís, e que o escoitarán.

29 E despois de dicir estas palabras, os xudeus marcharon e discutían moito entre eles.

30 E Paulo viviu dous anos enteiros na súa casa de aluguer, e recibiu todo o que lle entraba.

31 Predicando o reino de Deus e ensinando con toda confianza as cousas que se refiren ao Señor Xesucristo, sen que ninguén o prohiba.